

Załącznik nr 1 do uchwały nr ...../17 Rady Miejskiej w Czempiniu z dnia ..... sierpnia 2017 roku.

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA CZEMPINIA NA LATA 2016 - 2023

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Autorzy opracowania:

1. Paulina Adamczak
2. Andrzej Socha
3. Anna Kiereta
4. Katarzyna Janicka
5. Beata Bajstok

Spis treści

<u>Wprowadzenie</u>	str.5
<u>Rozdział I – Charakterystyka Miasta i Gminy Czempin</u>	str.7
1. <u>Położenie i Układ Administracyjny</u>	str.7
2. <u>Struktura Funkcjonalno-Przestrzenna Miasta</u>	str.9
3. <u>Struktura Gruntów Gminnych</u>	str.11
4. <u>Historia</u>	str.12
5. <u>Najcenniejsze Zabytki Gminy Czempin</u>	str.15
6. <u>Struktura Demograficzna</u>	str.25
7. <u>Oświata i Kultura</u>	str.28
8. <u>Kultura, Rozrywka Sport i Rekreacja</u>	str.28
9. <u>Placówki Medyczne</u>	str.34
10. <u>Organizacje Pozarządowe i Ich Siedziby</u>	str.34
11. <u>Uwarunkowania Przyrodnicze Gminy Czempin</u>	str.36
12. <u>Stacja Badawcza Pzł</u>	str.38
13. <u>Turystyka</u>	str.39
14. <u>Infrastruktura Techniczna</u>	str.40
<u>Rozdział II - Opis powiązań z dokumentami strategicznymi i planistycznymi.</u>	str.44
1. <u>Dokumenty o zasięgu europejskim</u>	str.45
2. <u>Dokumenty o zasięgu krajowym</u>	str.45
3. <u>Dokumenty o zasięgu wojewódzkim</u>	str.48
4. <u>Dokumenty o zasięgu lokalnym</u>	str.53
<u>Rozdział III - Analiza Występowania Zjawisk Kryzysowych w Mieście i Gminie Czempin na Potrzeby Delimitacji Obszarów Zdegradowanych.</u>	str.54
1. <u>Analiza wskaźnikowa</u>	str.54
2. <u>Analiza pogłębiona – metoda jakościowa i ilościowa</u>	str.99
3. <u>Analiza pogłębiona – wyniki konsultacji społecznych</u>	str.100
<u>Rozdział IV – Wizja obszaru rewitalizacji</u>	str.127
<u>Rozdział V – Cele rewitalizacji</u>	str.128
I. <u>Cel strategiczny: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i aktywizacja społeczna mieszkańców.</u>	str.128
II. <u>Cel strategiczny: Rozwój przedsiębiorczości i działanie na rzecz ograniczenia bezrobocia.</u>	str.129

III. <u>Cel strategiczny: Przestrzeń publiczna przyjazna mieszkańcom i środowisku.</u>	str.129
<u>Rozdział VI - Lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych.</u>	str.130
<u>Rozdział VII – Mechanizmy komplementarności</u>	str.167
1. <u>Komplementarność przestrzenna</u>	str.167
2. <u>Komplementarność problemowa</u>	str.169
3. <u>Komplementarność proceduralno – instytucjonalna</u>	str.172
4. <u>Komplementarność źródeł finansowania</u>	str.174
<u>Rozdział VIII - Indykatywne ramy finansowe.</u>	str.174
<u>Rozdział IX- Mechanizmy włączenia mieszkańców, podmiotów i aktywnych grup w proces rewitalizacji.</u>	str.181
1. <u>Partycypacja społeczna</u>	str.181
2. <u>Zogniskowane wywiady grupowe</u>	str.181
3. <u>Raport z badania ankietowego</u>	str.184
4. <u>Charakterystyka profilu respondenta</u>	str.184
5. <u>Konsultacja opracowanego Programu: Wdrażanie i okresowa ocena</u>	str.184
<u>Rozdział X - System wdrażania programu rewitalizacji.</u>	str.185
<u>Rozdział XI - System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.</u>	str.187
<u>Rozdział XII - Ocena oddziaływania na środowisko.</u>	str.190
<u>SPIS TABEL</u>	str.190
<u>SPIS RYCIN</u>	str.191
<u>SPIS ZDJEĆ</u>	str.193
<u>SPIS WYKRESÓW</u>	str.193

WPROWADZENIE

Rewitalizacja, zgodnie z definicją zawartą w Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, jest kompleksowym procesem wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy, do których zaliczyć możemy m.in. mieszkańców obszaru rewitalizacji, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, organy władzy publicznej, tego procesu w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością.

Celem Lokalnego Programu Rewitalizacji (LPR) dla Miasta Czempinia jest wyprowadzenie ze stanu kryzysowego zdiagnozowanych obszarów zdegradowanych poprzez wdrożenie programu rewitalizacji, który zapewni przeciwdziałanie wykluczeniu i marginalizacji wyznaczonych obszarów oraz polepszy jakość życia mieszkańców.

Opracowany LPR składa się z opisów powiązań LPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy, województwa, kraju, Unii Europejskiej, szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji, opisu wizji stanu po przeprowadzeniu rewitalizacji, celów rewitalizacji, kierunków działań, które służą eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk, opisu przedsięwzięć rewitalizacyjnych kluczowych i uzupełniających, mechanizmów zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, mechanizmów włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji, systemu wdrażania programu rewitalizacji, monitoringu i oceny skuteczności działań i systemu wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.

Prace nad LPR rozpoczęły się od opracowania diagnozy, która miała na celu zidentyfikowanie obszarów na terenie Gminy Czempin znajdujących się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, a także występowania innych negatywnych zjawisk – środowiskowych, gospodarczych, przestrzenno-

funkcjonalnych i technicznych. Następnym krokiem było wyznaczenie celów i kierunków działań procesu rewitalizacji. Podczas prac nad dokumentem odbywały się szkolenia i konsultacje społeczne dla mieszkańców Gminy Czempin oraz spotkania focusowe z różnymi grupami interesariuszy. Po przeprowadzeniu analiz oraz po zakończeniu procesu konsultacji opracowano Program Rewitalizacji dla Miasta Czempinia.

Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Czempinia na lata 2016-2023 został sporządzony na podstawie Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (art. 18 ust. 2 pkt 6; Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 ze zmianami) z uwzględnieniem zasad wskazanych w Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

Rozdział I - CHARAKTERYSTYKA MIASTA I GMINY CZEMPIŃ

1. POŁOŻENIE I UKŁAD ADMINISTRACYJNY

Obszar Gminy Czempin rozciąga się w południowo – zachodniej części województwa wielkopolskiego, stanowiąc 0,48 % jego powierzchni.

Gmina położona jest w odległości 35 km. na południe od miasta Poznań.

Ryc. 1. Województwo Wielkopolskie

Północna część gminy Czempin stanowi otulinę Wielkopolskiego Parku Narodowego, natomiast południowa jej część włączona została do Parku Krajobrazowego im. Dezyderego Chłapowskiego

To gmina miejsko - wiejska leżąca w północnej części powiatu kościańskiego, zajmująca powierzchnię ponad 142 km², co stanowi 19,7% powierzchni powiatu.

Ryc. 2. Mapa poglądowa - Powiat kościański

Jednostkami samorządu terytorialnego z którymi Gmina sąsiaduje są:

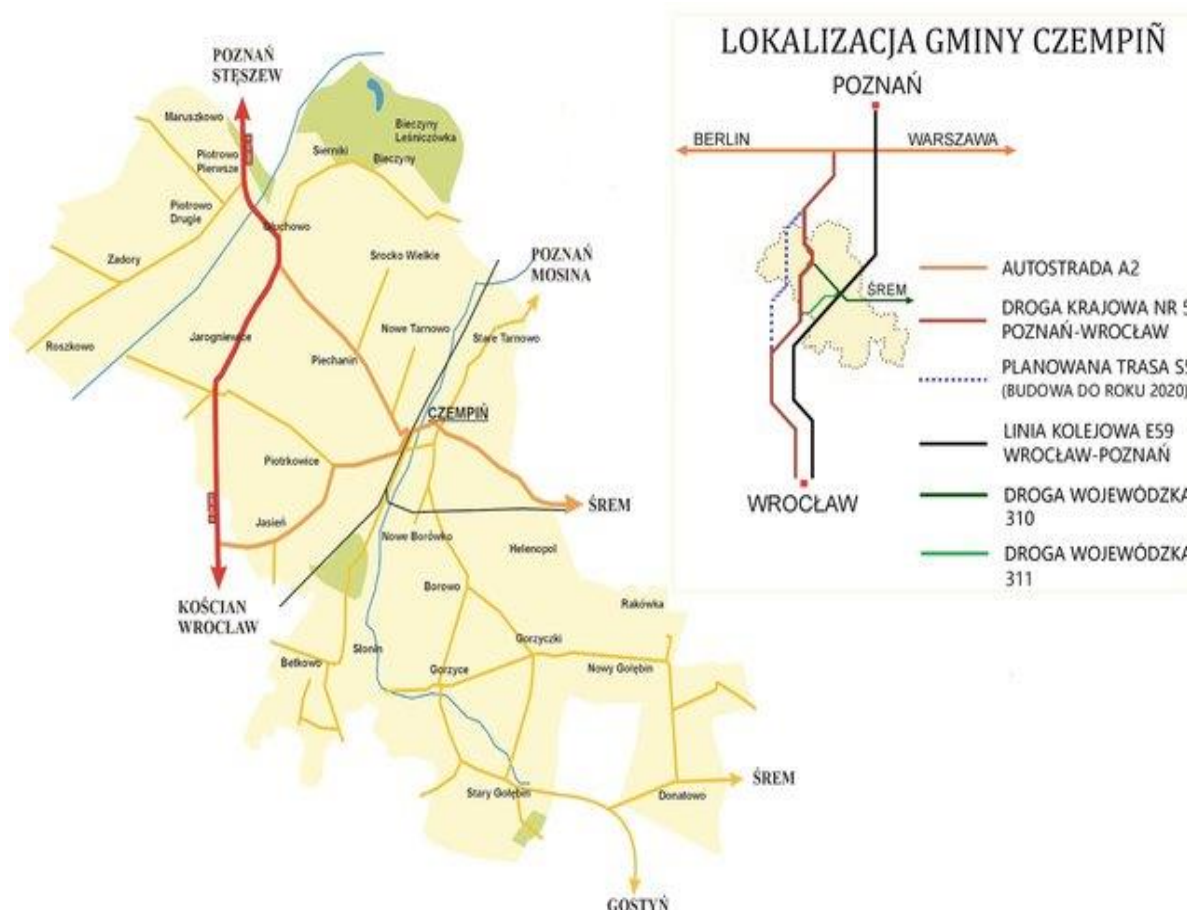
1. Gmina Brodnica
2. Gmina Granowo
3. Gmina Kościan
4. Gmina Krzywiń
5. Gmina Mosina
6. Gmina Stęszew
7. Gmina Śrem

Przez gminę przebiegają ważne szlaki komunikacyjne do których zaliczamy:

- linię kolejową E-59 relacji: Poznań – Wrocław przecinająca miasto z północy na południe,
- drogę międzynarodową nr 5 z Gdańska przez Poznań, Wrocław do Pragi.

Gmina posiada również bliskie i dogodne położenie w odniesieniu do autostrady A2.

Ryc. 3. Lokalizacja Gminy Czempin na szlakach komunikacyjnych

Gmina obejmuje swym zasięgiem terytorialnym miasto Czempin oraz 22 sołectwa (wsie sołeckie):

- Betkowo,
- Bieczyny,
- Borowo,
- Donatowo,
- Głuchowo,
- Gorzyce,
- Gorzyczki,
- Jarogniewice,
- Jasień,
- Nowe Borówko,
- Nowe Tarnowo,
- Nowy Gołubin,
- Piechanin,
- Piotrkowice,
- Piotrowo Drugie,
- Piotrowo Pierwsze,
- Sierniki,
- Słonin,
- Srocko Wielkie,
- Stare Tarnowo,
- Stary Gołubin,
- Zadory

2. STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA MIASTA

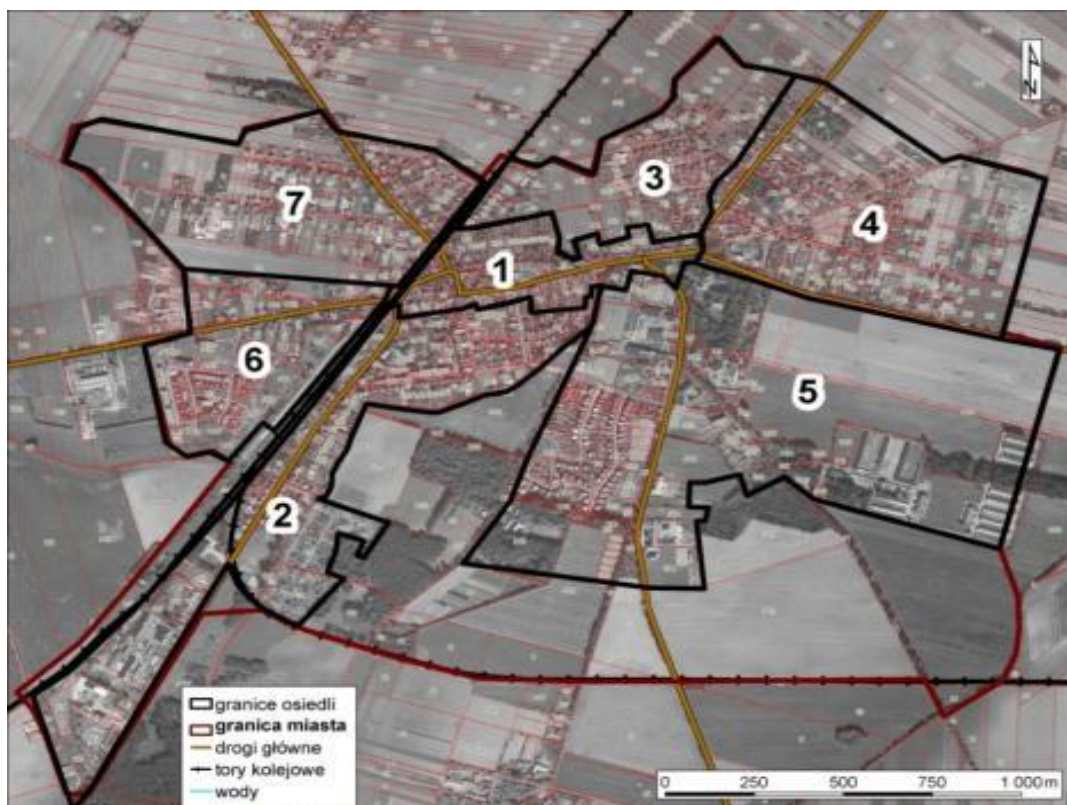
Miasto Czempin zostało podzielone na jednostki pomocnicze, którymi są osiedla wraz z zarządami.

Wykaz osiedli wraz z ulicami

- **Osiedle Nr 1:**
ul. 24 Stycznia, Długa, Kościelna, Krótka, Ratuszowa, Rynek, Pl. Zielony Rynek.
- **Osiedle Nr 2:**
ul. Kolejowa, Stanisława Kuczmerowicza, Floriana Marciniaka, Nowa, Ogrodowa, Powstańców Wielkopolskich, Przytorze, Strumykowa, Wodna, Wspólna.

- **Osiedle Nr 3:**
ul. Czereśniowa, Gruszkowa, Łąkowa, Północna, Śliwkowa, Wiśniowa.
- **Osiedle Nr 4:**
ul. Fryderyka Chopina, Marii Konopnickiej, Kręta, Adama Mickiewicza, Podgórna, Polna, Poznańskie Przedmieście, Bolesława Prusa, Juliusza Słowackiego, Śremska, Stefana Żeromskiego.
- **Osiedle Nr 5:**
ul. Borówko Stare, Dezyderego Chłapowskiego, Kasztanowa, Karola Kiełczewskiego, Maurycego Komorowicza, Parkowa, Sokolnicza, Józefa Wybickiego.
- **Osiedle Nr 6:**
ul. 10-lecia RKS-u, Dojazd, Jeździecka, Kościańskie Przedmieście, Krańcowa, Kwiatowa, Przedszkolna, Przelot, Spółdzielców, Zachodnia.
- **Osiedle Nr 7:**
ul. Malinowa, Rolna, Sęszewska, Tarnowska, Towarowa, Wiatrakowa, Zaulek.

Ryc. 4. Podział miasta na osiedla

3. STRUKTURA GRUNTÓW GMINNYCH

Największą część w strukturze gruntów Gminy Czempień stanowią użytki rolne (grunty rolne, łąki i pastwiska oraz sady), następnie lasy. Pozostałe grunty, w tym tereny mieszkaniowe stanowią najmniejszą część.

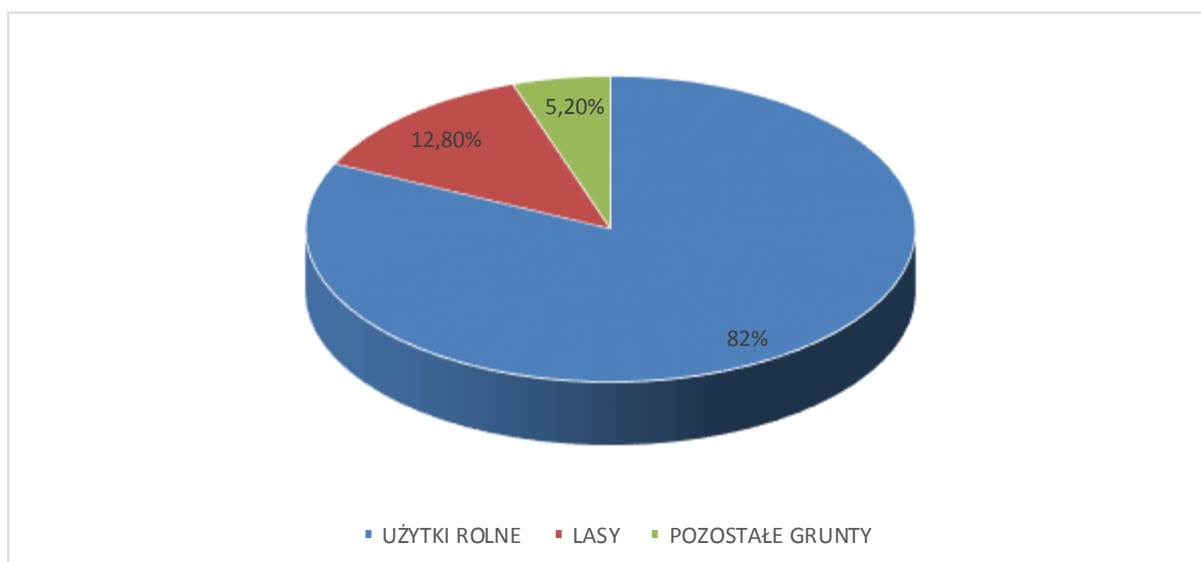
Tabela 1. Struktura gruntów Gminy Czempień

GMINA CZEMPIŃ	POWIERZCHNIA OGÓLEM	UŻYTKI ROLNE W TYM: - GRUNTY ORNE - ŁĄKI I PASTWISKA - SADY	LASY	POZOSTAŁE
	ha	ha	ha	ha
	14145	11596	1813	736

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Czempiniu

Procentowy udział poszczególnych gruntów został przedstawiony na poniższym wykresie

Wykres 1. Struktura gruntów Gminy Czempień w ujęciu procentowym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Czempiniu

Gmina ma charakter rolniczy. Blisko połowa z ponad 11 000 ha gruntów rolnych należy do sektora prywatnego, gdzie dominują gospodarstwa o wielkości do 20 ha.

Na terenie gminy prowadzona jest intensywna uprawa roślin przemysłowych (buraków, rzepaku), hodowla bydła i trzody chlewnej oraz sadownictwo. Na dobrym poziomie kształtuje się przetwórstwo owoców, warzyw i mleka.

Tabela 2. Liczba i wielkość gospodarstw rolnych

LP.	WIELKOŚĆ GOSPODARSTWA ROLNEGO	ILOŚĆ GOSPODARSTW ROLNYCH
1	do 5,00 ha	261
2	5,01 do 10,00 ha	142
3	10,01 do 20,00 ha	152
4	20,01 do 50,00 ha	73
5	50,01 do 100,00 ha	7
6	powyżej 100,01	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Czempiniu

Prowadzone są badania naukowe upraw roślin oleistych, w tym maku niskomorfinowego. W produkcji zwierzęcej przeważa hodowla trzody chlewnej oraz bydła.

4. HISTORIA

Z najstarszymi przejawami osadnictwa pradziejowego – z epoki mezolitu (okres: 8000 – 4800 lat p.n.e.) – wiązać należy obiekty lokalizowane przez archeologów m.in. w okolicach Czempinia – występowała tu wówczas kultura ceramiki wstęgowej rytej, ugrupowania późno wstęgowe (na ziemiach polskich kultura ceramiki wstęgowej rytej trwała od 5600 p.n.e. do ok. 4900 p.n.e). Także na terenie miasta Czempinia odnotować można przejawy osadnicze związane ze społecznościami rozwiniętej epoki brązu (początek epoki w Polsce: 2200 lat p.n.e, koniec około 1000-700 lat p.n.e.) oraz epoki żelaza.

Pierwsze wzmianki o mieście datowane są na rok 1399. Znana jest też wzmianka o Czempiniu, a ściślej o miejscu, wokół którego wyrosło późniejsze miasto, pochodząca z roku 1403 z kościańskich ksiąg ziemskich (Terrestres Cost), gdzie widnieje wpis o brzmieniu: "de oppido Czampino".

Natomiast w roku 1410 w księgach ziemskich poznańskich, zapisano miano związanego z tymi terenami - Jana Czempińskiego. Powyższe księgi, czyli zapisy majątków w grodzie poznańskim w roku 1434. podają nazwę "Czempiń" równolegle obok nazwy (lub zamiennie z nazwą) "Piechanin" w brzmieniu: "Pychnyno opp. alias Czampin", z których to zapisów wynika, że istniejąca do dziś podczempińska wieś – Piechanin, jest starsza od samego Czempinia. A dowodem tego zapisanie nazwy "Pychnyno" przed nazwą "Czampin". Powyższe przesłanki każą więc sądzić, że powstanie Czempinia wiązać można z I. połową XV. wieku. Wiadomo też, że na terenie obecnego miasta, w XIV wieku znajdowały się dwie osady: Wielki Piechynin (wzmiankowany w 1387. roku) i Borówko. Piechynin Wielki, czyli Piechanin albo Piechlin, prawa miejskie otrzymał w 1401 roku. I przez prawie 50 lat nazywany był także zamiennie Czempiniem. Dopiero w drugiej połowie XV wieku zwyciężyła ta ostatnia nazwa. Natomiast nazwa „Piechanin” tyczy się wsi leżącej

pod Czempiniem. Na przestrzeni wieków czempińskie dobra często zmieniały właścicieli. A najdłużej, bo aż przez 234 lata (1601-1835), władali nimi przedstawiciele rodziny Szoldrskich herbu Łodzia. Natomiast w roku 1835. majątek ten został przejęty przez rząd pruski.

W 1561 roku starosta wałecki (późniejszy wojewoda poznański), Stanisław Górka herbu Łodzia, ostatecznie potwierdził prawa miejskie Czempinia.

Natomiast, zatwierdzony 10 stycznia 1562 roku w Łomży, przez Króla Zygmunta Augusta, przywilej urządzania targów w każdy czwartek i 4 jarmarków rocznie, walnie przyczynił się do rozwoju handlu i rzemiosła w mieście.

Poważny kryzys w dziejach miasta wiąże się z okresem pierwszego najazdu szwedzkiego (poł. XVII wieku), licznymi zarazami, wojnami, upadkiem gospodarki i częstymi przemarszami wojsk. Wszystko to do tego stopnia było dla miasta zgubne, że w efekcie doszło do poważnego wyludnienia. Po upadku I Rzeczypospolitej Czempiń znalazł się pod panowaniem Prus.

Rewolucja listopadowa 1918 roku nie ominęła Wielkopolski. W tamtym właśnie okresie rozpoczęto organizowanie tajnych struktur Centralnego Komitetu Obywatelskiego, a także z czasem struktur wojskowych, na obszarze Poznania i Wielkopolski.

W powiecie kościańskim organizacją przygotowań do przyszłych działań powstańczych zajął się Gustaw Raszewski z Jasienia, który pod koniec września 1918 roku zwołał naradę celem przygotowania tajnych struktur w powiecie. W gronie osób obecnych na tym spotkaniu (które odbyło się w Jasieniu) znalazł się ksiądz proboszcz Karol Kielczewski. Jemu też powierzono organizację patriotów w mieście Czempiniu. W tym celu ksiądz Kielczewski do współpracy powołał: kupca Wacława Kłosa i przemysłowca Antoniego Jezierskiego. W tajemnicy też przygotowywano listy kandydatów do objęcia urzędów w odrodzonej administracji polskiej. Zdobywano także amunicję. Wtedy to nastąpiła rewolucja w Niemczech.

Znaczącą datą jest 12 listopada 1918 roku, kiedy to wydelegowano do Poznania Antoniego Jezierskiego. Celem powierzonej mu misji było zdobycie instrukcji dotyczących dalszego działania w warunkach zniesienia rządów monarchicznych i powołania Rad Ludowych i Rad Robotniczo - Żołnierskich. W rezultacie, także w Czempiniu, powołano Radę Ludową. 18 listopada 1918 roku odbył się na Rynku w Czempiniu Wiec Ludowy.

Powstanie Wielkopolskie rozpoczęło się 27 grudnia 1918 roku i od samego początku nie zabrakło w nim Czempiniaków - ochotników.

Bardzo ważną datą w dziejach Czempinia jest 31 grudnia 1918 roku. Wtedy to 50 uzbrojonych powstańców z dwoma karabinami maszynowymi, przysłanych przez śremską

Straż Ludową, obsadziło czempiński dworzec kolejowy oraz pocztę. Wówczas też, na znak przejścia Czempinia pod władanie Polaków, wywieszono polskie chorągwie na budynku dworcowym i pocztowym.

Za czasów II Rzeczypospolitej (lata: 1918-39) 60% obszaru okolicznych ziem należało do 10 rodzin (w tym 3 niemieckich). Największymi posiadaczami byli: Karol von Delhaes - właściciel Borówka Starego, Piechanina i Piotrkowic (1.322 hektary ziemi) i rodzina Żółtowskich - właściciele Jarogniewic i Zador (1.949 ha). W tym czasie Czempiń spełniał rolę usługowego zaplecza dla okolicznych wsi. Niestety, istotnym problemem w tamtym okresie, było stosunkowo wysokie bezrobocie, w najwyższym swym pułapie przekraczające 100 osób. Ciekawostką jest, że sytuację panującą w Czempiniu, w latach trzydziestych, przedstawiła w tomiku opowiadań „Nieznanomi”, jego mieszkanka Jolenta Brzezińska. Opowiadania, ich autorka spisała, używając południowo-wielkopolskiej gwary.

W czasach II Rzeczypospolitej, w Czempiniu, kwitło życie społeczne i kulturalne. Reaktywowały się lub powstały stowarzyszenia - między innymi: Strzeleckie Bractwo Kurkowe, Czempiński Klub Sportowy Helios, Koło Przyjaciół Harcerzy, Kółko Rolnicze, Ochotnicza Straż Pożarna, Związek Pszczelarzy, Polski Czerwony Krzyż, Towarzystwo Śpiewacze Lutnia, Towarzystwo Gimnastyczne Sokół, Związek Harcerstwa Polskiego. W sumie, w okresie międzywojennym, na terenie Czempinia działały 24 Stowarzyszenia. Czempiniacy konsekwentnie też budowali swoją przyszłość, przyszłość Ziemi Czempińskiej. W tym okresie w Czempiniu istniało też kilka znaczących przedsiębiorstw przemysłowych: Czempińskie Zakłady Hutnicze, Gazownia Miejska, Miejskie Zakłady Elektryczne, dwa młyny, Zakład Mechaniczny i Fabryka Tlenu. Okoliczni rolnicy uprawiali ziemię. Władzę tworzyła Rada Miejska i Burmistrz.

W latach: 1920-1931 burmistrzem był Lucjan Trochowski; 1931-1933 Franciszek Szpoper; 1934-1938 Michał Holewiński; w 1939- Stanisław Krysztofiak.

Agresja hitlerowska brutalnie przecięła i zniszczyła dokonania Niepodległej II Rzeczypospolitej. Okupacja Czempinia rozpoczęła się 9 września 1939 roku. Zaczął się też terror. Wielu synów i córek Ziemi Czempińskiej zginęło na frontach wojennych, było rozstrzelanych, czy też zagnało tragizmu obozów śmierci.

24 stycznia 1945 roku skończyła się okupacja niemiecka Czempinia. Nastął nowy, dotąd obcy polskiej tradycji i kulturze, ustrój komunistyczny. Prywatne, duże zakłady, zostały znacjonalizowane. Powstały Państwowe Gospodarstwa Rolne. Wielu mieszkańców Czempinia i okolic nie mogło pogodzić się z nowymi porządkami. Wielu cierpiało prześladowania i straciło rodzinny dobytek, na który pracowali ich ojcowie.

Wszechobecny terror nowego ustroju napawał grozą. Ludzie jednak, czy tego chcieli, czy nie, dostosowali swoje życie do nowej rzeczywistości.

Mieszkańcy znaleźli zatrudnienie w upaństwowionych zakładach, w tym spora ich część w PGR-ach i Kombinatach Rolniczych, a także w przedsiębiorstwach na terenie Kościana i Poznania.

W roku 1990 - rok po ogólnopolskich przemianach społeczno-politycznych – wolne już i suwerenne społeczeństwo gminy wybrało radnych, a ci - już jako Rada Miejska - wybrali burmistrza, którym został Janusz Łakomic.

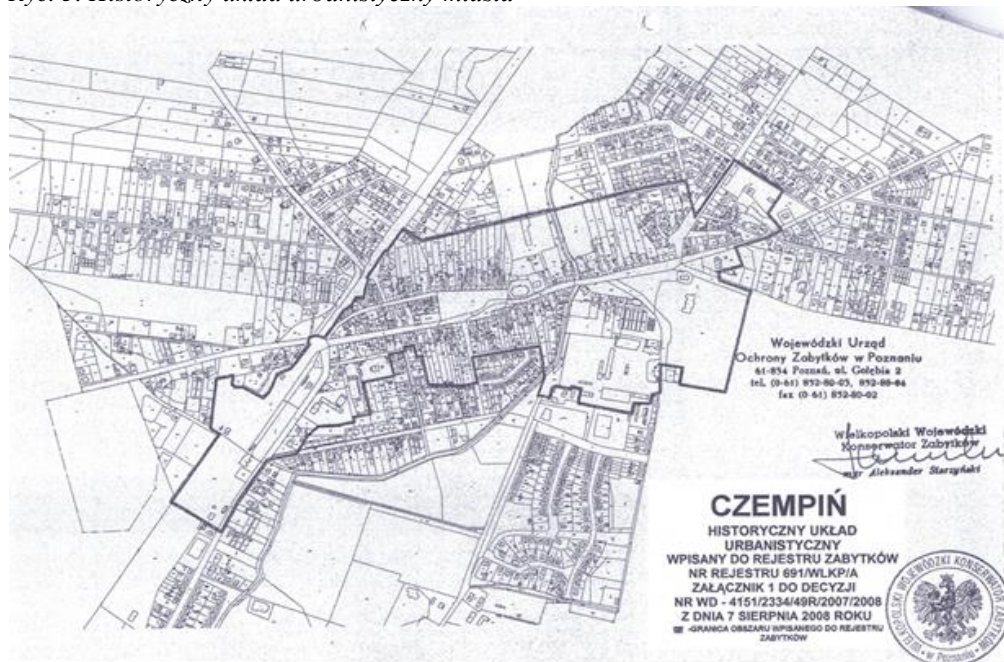
Sytuacja gospodarcza także ulegała przemianom. Z wolna, zakłady państwowe, przechodziły w ręce prywatne.

5. NAJCENNIJSZE ZABYTKI GMINY CZEMPIŃ

Do najcenniejszych zabytków miasta Czempinia należą:

- historyczny układ urbanistyczny miasta, XV–pocz. XX, nr rej.: 691/Wlkp/A z 7.08.2008,

Ryc. 5. Historyczny układ urbanistyczny miasta

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu

Archeolodzy i historycy wskazują na dobry stan zachowania poszczególnych elementów układu przestrzennego centralnego placu miasta, ulic, części podziałów gruntów, architektury sakralnej, rezydencjonalnej, mieszkalnej i gospodarczo-przemysłowej. Dostrzegają też wyraźną czytelność ich genezy, widzianej w szerokim kontekście rozwoju społecznego i gospodarczego Wielkopolski, szczególnie w czasie wielkiej reformy gospodarczej kraju w XIII-XV wieku n.e. i w okresie dalszego przekształcenia w wiekach późniejszych,

szczególnie w latach głębokich reform ustrojowych i gospodarczych w XIX wieku n.e. i w pierwszej połowie wieku XX n.e. Stawia to historyczny ośrodek, jakim jest Czempin, w grupie cennych zespołów, współtworzących dziedzictwo kulturowe regionu.

Znalazło to swój wyraz w fakcie wpisania przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, w roku 2008, historycznego układu urbanistycznego Czempinia do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego.

W obrębie obszaru wpisanego do rejestru zabytków, znajdują się min. takie obiekty zabytkowe jak: kościół parafialny p.w. św. Michała Archanioła (1895-1899r.), cmentarz przykościelny, cmentarz ewangelicki (1 połowa XIX wieku), zespół pałacowy (Borówko; XVIII-XIX wiek), a w nim: pałac, park, ogrodzenie i kaplica (obecnie kościół filialny p.w. świętych apostołów Szymona i Judy (1782r.), dom przy ul. Długiej 2 (I połowa XIX wieku), kamienica z oficyną przy ul. Kościelnej 6, domy: Rynek 26, Rynek 27, Rynek 34 (z 1 połowy XIX w.) i dom przy ul. Towarowej 9 (pocz. XIX w.).

Decyzja 7 sierpnia 2008 roku określa następujący obszar objęty strefą ochrony konserwatorskiej:

granice północną wyznacza:

- granica pomiędzy działką nr 109/4 a działkami 98, 108, 109/1, drogą, 133/1, 134,1, 135 i 1115;
- wschodnia granica działki nr 1115 od punktu styku z działką nr 109/4 do punktu wyznaczającego oś rowu melioracyjnego znajdującego się pomiędzy działkami nr 176 i 178;
- oś rowu melioracyjnego od punktu styku ze wschodnią granicą działki nr 1115 do wschodniego narożnika działki nr 346/1;
- odcinek przecinający rzekę Olszynkę (działka nr 284/2) od wschodniego narożnika działki nr 346/1 do punktu styku działek nr 954/1 i 347/1;
- północne granice działek nr 347/1, 347/2, 350, 1021;
- odcinek przecinający działki nr 962 i 1020 biegnący na przedłużeniu północnej granicy działki nr 1021 do punktu wyznaczającego środek wschodniej granicy działki nr 1020;
- oś działki nr 1041 od punktu wyznaczającego środek wschodniej granicy działki nr 1020 do punktu wyznaczającego oś działki nr 378;
- oś działki nr 378 od punktu znajdującego się na przedłużeniu odcinka biegnącego na osi działki nr 1041 do punktu wyznaczającego oś drogi;

granice wschodnią wyznacza:

- oś drogi od punktu wyznaczającego oś działki nr 378 do północnego narożnika działki nr 414/2;
- północno- zachodnia oraz południowo- zachodnia granica działki nr 414/2;
  - osie działek nr 416 i 379/2 (ul. Polna) od południowo- zachodniego narożnika działki nr 414/2 do północno- zachodniego narożnika działki rolnej (LsV) oraz zachodnia granica tej działki;
  - północno- zachodnia oraz zachodnia granica działki, na której znajduje się nowy budynek straży pożarnej;
  - oś ul. Śremskiej od południowo- zachodniego narożnika działki należącej do straży pożarnej do północno- wschodniego narożnika działki, na której znajduje się park pałacowy;
  - wschodnia granica parku pałacowego;

granice południową wyznacza:

- południowa granica parku pałacowego;
- zachodnia granica ul. Borówko Stare (działka nr 678) od południowo zachodniego narożnika działki, na której znajduje się park pałacowy do punktu styku działek nr 1214/24 i 1214/27;
- południowa granica działek nr 1214/27 oraz 1214/25 oraz zachodnia granica tej działki;
- odcinek przecinający działki nr 1221/1, 874/1, drogę i 845/1 od północno- zachodniego narożnika działki nr 1214/25 do południowo- wschodniego narożnika działki nr 845/2;
- wschodnie granice działek nr 845/2, 814 i 813;
- oś działki nr 839 od północno- wschodniego narożnika działki nr 813 do punktu wyznaczającego oś działki nr 779;
- oś działki nr 779 od punktu wyznaczającego oś działki nr 839 do punktu styku z działkami nr 739/2 i 739/1;
- północna granice działek nr 739/1, 732/1, 731/1, 730/1, 745/1, 744/1, 726/1, 725/1, 724/1;
- zachodnia granica działki nr 724/2 do punktu styku z działkami nr 735 i 736;
- granice pomiędzy działkami nr 735 i 736, 735 i 734, 723 i 734;

- odcinek przecinający działkę nr 722 od punktu styku z działkami nr 723 i 734 do punktu wyznaczającego oś działki nr 688;
- oś działki nr 688 od punktu wyznaczającego oś działki nr 722 do punktu styku z działkami nr 693, 692/1 i 692/4;
- zachodnie granice działek nr 693, 694, 797, 798, 700/1 oraz północno- zachodnie granice działek 699/5, 699/1, 698/1 i 698/2;
- granica między działką nr 690/2 a działkami nr 698/2, 720, 708/1;
- granica między działką nr 701 a działkami nr 708/1, 707, 706;
- granice pomiędzy działkami nr 705 i 712, 711 i 713/1, 714 i 715/1;

odcinek przecinający działkę nr 719/1 od punktu styku z działkami nr 714 i 715/1

- do punktu wyznaczającego oś działki nr 846;
- oś działki nr 846 od punktu leżącego na przedłużeniu granicy pomiędzy działkami nr 714 i 715/1 do punktu wyznaczającego oś działki oznaczonej jako dr1;
- oś działki oznaczonej jako dr1, działki nr 943 oraz 920 od punktu wyznaczającego oś działki nr 846 do punktu styku z działkami nr 921 i 933/10;
- południowo- zachodnia granica działki nr 933/10;

granice zachodnią wyznacza:

- północno- zachodnia granica działki nr 933/10 oraz odcinek południowo- zachodniej granicy działki nr 109/4 do punktu styku z działkami nr 93 i 98.

W centralnej części miasta znajduje się rynek (dawny plac targowy). Od wschodu na osi rynku, stoi kościół, za którym ulica prowadzi do dawnej siedziby właścicieli i folwarku w Borówku Starym (obecnie włączonym do Czempinia). Do połowy XIX wieku, środek rynku zabudowany był ratuszem i kramami rzeźnickimi - spalonymi w 1840 roku.

Zdjęcie 1. Zabytkowe śródmieście Czempinia

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu.

Dzisiejsza zabudowa rynku pochodzi z połowy XIX wieku. Są to domy parterowe i piętrowe, niektóre z dachami naczółkowymi, obecnie pozbawione cech stylowych.

➤ kościół par. p.w. św. Michała Archanioła, 1895-99, nr rej.: 2624/A z 29.08.1997, Zbudowany w latach 1895 - 1899, na miejscu wcześniejszego wzmiankowanego w 1405 roku. Kościół jest murowany, orientowany, neoromański, trzynawowy z wieżą. W ołtarzu głównym znajduje się obraz św. Michała Archanioła, w ołtarzach bocznych: obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem i rzeźbą gotycką Matki Boskiej z Dzieciątkiem z 1420 roku, ławki rokokowe z XVIII wieku, organy z 1862 roku.

Zdjęcie 2. Kościół parafialny p.w. św. Michała Archanioła

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu.

Ponadto znajduje się płyta nagrobna z czarnego marmuru, prawdopodobnie Andrzeja Szołdrskiego i Zofii z Radomickich z około 1749 roku.

- cmentarz przykościelny, nr rej.: j.w.,
- cmentarz ewangelicki, 1 poł. XIX, nr rej.: 2180/A z 28.11.1989,
- zespół pałacowy Borówko, XVIII-XIX,
- pałac, 1739, nr rej.: 2375/A z 25.11.1932 oraz 2491/A z 31.01.1952

Pałac wybudowany na planie prostokąta o bogatym wystroju architektonicznym, który od około 1698 r. był własnością rodziny Szołdrskich. Jego powstanie datowane jest na wiek XVIII. Na attyce znajdują się rzeźby symbolizujące 4 strony świata.

W dobrze utrzymanym parku krajobrazowym z XVIII w. pomniki przyrody. W 1709 r. został spalony, w latach 1729 – 1739 zrekonstruowany i gruntownie rozbudowany, a w latach następnych gruntownie odnowiony. Od 1840 r. pałac miał wielu właścicieli.

Obecnie należy do najokazalszych barokowych rezydencji w Polsce.

Do rejestru zabytków wpisane zostały również należące do zespołu pałacowego

- park, nr rej.: 2116/A z 3.04.1987,
- ogrodzenie,

Zdjęcie 3. Pałac

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu.

- barokowo-klasycystyczny kościół Apostołów Szymona i Judy oraz Najświętszej Marii Panny Częstochowskiej, obecnie kościół filialny p.w. św. Apostołów Szymona i Judy, nr rej.: 2376/A z 25.11.1932 oraz 574/A z 30.04.1969,

Zdjęcie 4. Kościół p.w. św. Apostołów Szymona i Judy

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu.

Budowla w obecnym kształcie powstała w 1782 roku i posiada wieżę z XIX wieku. Fundatorem obecnej świątyni był Feliks Szołdrski. Kościół wzniesiono w stylu barokowo-klasycystycznym. Bryła jest murowana, otynkowana, salowa, trójprzęsłowa. Ołtarz główny kościoła pochodzi z ok. 1782 roku, z obrazem św. Anny Samotrzec. Dach budynku jest dwuspadowy. Za szczytem kościoła wmurowano wieżyczkę z hełmem i chorągiewką. Kościół posiada urokliwe okna witrażowe z motywami liturgiczno heraldycznymi.

- dom, ul. Długa 2, 1 poł. XIX, nr rej.: 578/A z 2.05.1969,
- kamienica z oficyną, ul. Kościelna 6, 1905, nr rej.: 2353/A z 12.04.1995,
- dom, Rynek 26, 1 poł. XIX, nr rej.: 575/A z 2.05.1969,
- dom, Rynek 27, poł. XIX, nr rej.: 576/A z 2.05.1969,
- dom, Rynek 30, 1 poł. XIX, nr rej.: 577/A z 2.05.1969,
- dom, ul. Towarowa 9, pocz. XIX, nr rej.: 2324/A z 12.12.1994.

Borowo

Pałac z początków XX wieku o charakterze barokowej willi (do rejestru zabytków wpisany jest Park Pałacowy, nr rej.: 1835/A z 25.02.1881r. w którym znajduje się pałac)

Zdjęcie 5. Pałac w Borowie

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu

Pałac powstał na początku XX wieku. Obok pałacu zachowało się dużo pomnikowych drzew. W sąsiedztwie pałacu stoi też przeniesiony z Czempinia, obelisk nagrobkowy z 1794 roku płk J. Mojaczewskiego.

Obecnie w zespole pałacowo-parkowym znajduje się siedziba Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin Strzelce, Oddział Borowo.

Szkoła z 1878 roku

Później rozbudowana, neogotycka, na zewnątrz tablica poświęcona Józefowi Wojciechowskiemu pochodząca z 1989 roku.

Piotrkowice

Zdjęcie 6. Ruiny dworu w Piotrkowicach

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu.

Dwór (nr rej.: 2346/A z 14.03.1995r.)

Dwór zbudowano pod koniec XIX wieku jako obiekt późnoklasycystyczny, murowany, parterowy, otynkowany. Piętrowa część środkowa wysunięta jest ryzalitami o trójkątnych szczytach: w elewacji frontowej - trzyosiowa, w ogrodowej - czteroosiowa. Okna są prostokątne zwieńczone odcinkami gzymsu, w ryzalitach zamknięte półkoliście. Wnętrze jest dwutraktowe z sienią na osi. Dach dwuspadowy kryty jest dachówką.

Stary Golebin

Kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Panny Marii (2378/A z 25.11.1932r.)

Zdjęcie 7. Kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Panny Marii

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu

Kościół wzniesiony został około 1660-70 roku z fundacji Jana Domiechowskiego. W 1881 roku staraniem Emila Szodrskiego dobudowano do niego neorenesansową kaplicę grobową.

Zasadnicza bryła kościoła jest drewniana, orientowana, na podmurówce ceglanej, jednonawowa z kwadratową wieżą od zachodu. Wewnątrz posiada strop listowy - pseudokasetony z około 1870 roku, w zakrystii zamontowano strop belkowy. Ołtarz główny i dwa boczne wczesnobarokowe ołtarze pochodzą z lat 1660 - 1670. W polu środkowym ołtarza głównego znajduje się obraz Wniebowzięcia N.P. Marii, a w zwieńczeniu św. Józef z Dzieciątkiem. W lewym ołtarzu, w polu środkowym, znajduje się obraz Chrystusa przy słupie, a w prawym obraz św. Izydora. Kościelna ambona pochodzi z około 1670 roku, chór muzyczny wsparty jest na dwu kolumnkach. W kościele znajdują się dwa obrazy z lat: 1660- 1670, przedstawiające św. Jana Ewangelistę i Adoracja Matki Boskiej (obecnie znajduje się w plebanii). Ponadto dwie rzeźby późnogotyckie z przełomu XV/XVI wieku, św. Stanisława i św. Wojciecha. Na zewnątrz dachy dwuspadowe, na zakrystii jednospadowy, wspólny z prezbiterium. Wieża zwieńczona jest hełmem blaszanym z latarnią z XIX wieku, na dachu nawy wieżyczka z sygnaturką.

Kapliczka (znajduje się w parku dworskim, który wpisany jest do rejestru zabytków nr rej. 1821/A z 5.02.1881r.) - Z barokową, wykonaną z piaskowca figurą św. Jana Nepomucena z około 1720- 1730 roku, położona w rozległym parku krajobrazowym z XVIII wieku.

Spichlerz z końca XIX wieku

Budynek spichlerza powstał pod koniec XIX wieku. Obiekt posiada charakterystyczną wieżyczkę i ceglano - drewniany ganek w formie galeryjki. Spichlerz stanowi część dawnego zespołu folwarcznego.

Budynek szkolny

Budynek szkolny pochodzi z pierwszej połowy XIX wieku. Dawna szkoła została zlikwidowana. Na zewnątrz budynku pozostała tablica z 1969 roku poświęcona harcmistrzowi Florianowi Marciniakowi, pierwszemu komendantowi Szarych Szeregów.

Gorzyczki

Pałac (nr rej.: 1397/A z 24.02.1973r.)

Pałac o cechach neorenesansowych zbudowany został w 1868 roku dla Edwarda Potworowskiego. Jest murowany z cegły, otynkowany, piętrowy, dziewięcioosiowy

z trzyosiowym ryzalitem pośrodku fasady frontowej i dwukondygnacyjną wieżą w narożu. W południowym skrajnym oknie elewacji frontowej jest krata z herbem Dębno i literami EP. Wnętrze jest dwutraktowe z sienią na osi, za którą jest salon. W klatce schodowej jest bogato rzeźbiona balustrada neorenesansowa. Pałac nakryty jest dachem płaskim.

Dworek

Dworek pochodzi z II połowy XVIII wieku, a przebudowano go w XIX wieku. Murowany jest z cegły, otynkowany, parterowy z przybudówkami od wschodu. Od frontu posiada trzyosiową piętrową wystawkę pośrodku oraz portalik zwieńczony gzymsem, podtrzymującym okap. Nakryty jest dachem czterospadowym.

Jarogniewice

Zdjęcie 8. Pałac w Jarogniewicach

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu

Pałac (nr rej. 2514/A z 19.02.1955r.)

Zbudowany około 1792 roku dla Celestyna Sokolnickiego - stolnika poznańskiego. W roku 1870 dobudowano z boków parterowe galerie, a w latach 1893-1904 dokonano odnowienia i przebudowy pałacu pod kierunkiem architekta Stanisława Boreckiego. Zbudowany na przełomie XIX/XX wieku w stylu klasycystycznym, z licznymi przekształceniami, piętrowy, murowany, otynkowany z kolumnowym portykiem w fasadzie frontowej i z trójbocznym ryzalitem w fasadzie ogrodowej. Wnętrza zostały całkowicie przebudowane w 1893 i po 1945 roku. Pierwotnie układ był dwutraktowy z klatką schodową pośrodku. Na osi parteru zachował się ośmioboczny salon w ryzalicie ogrodowym. Plafon neoklasycystyczny z 1893 roku. W fasadzie frontowej znajduje się pseudoryzalit rozczłonkowany pilastrami jońskimi,

przed nim jest wysunięty portyk z dwiema parami kolumn, zwieńczony trójkątnym frontonem z herbem Żółtowskich. Dach jest czterospadowy, kryty blachą, z neobarokowymi lukarnami. Oficyna południowa zbudowana jest w stylu klasycystycznym około 1792-1800 roku, piętrowa, siedmioosiowa z jednoosiowym ryzalitem pośrodku. Dach naczółkowy kryty jest dachówką. Wnętrza zostały przebudowane. Oficyna północna zbudowana jest w stylu neobarokowym, przebudowana w roku 1904, piętrowa z wieżyczką i zegarem słonecznym, nakryta dachem mansardowym. Zabudowania gospodarcze pochodzą z I połowy XIX wieku, nakryte dachami naczółkowymi. W zespole pałacowo - parkowym mieści się Dom Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych fizycznie ze szczególnym uwzględnieniem osób niewidomych, ociemniałych i z resztką wzroku.

Gluchowo

Kościół parafialny pw. Św. Katarzyny (nr rej.: 488/Wlkp/A z 7.02.1955r.)

Zdjęcie 9. Kościół parafialny pw. św. Katarzyny

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu

Wzniesiony w 1751 roku z fundacji Adama Kołaczkowskiego, rozbudowany w 1904 roku. Zbudowany w stylu późnobarokowym i neobarokowym, orientowany, murowany z cegły, nieotynkowany. Pierwotnie zbudowany na planie krzyża z czworoboczną wieżą z kruchtą w przyziemiu. W 1904 roku dobudowano dwie zakrystie i dwie kaplice. W jednej znajduje się krypta grobowa rodziny Żółtowskich. Wewnątrz znajduje się strop, w kruchcie pod wieżą strop belkowy. Szczyty transeptu oraz dwa portale do kruchty są barokowe z połowy XVIII wieku. Ołtarz główny i ołtarze boczne mają cechy późnoklasycystyczne. W ołtarzu głównym znajduje się obraz Matki Boskiej z Panem Jezusem, św. Anną i Janem Chrzcicielem. Ambona pochodzi z około 1800 roku z rzeźbami 4 ewangelistów. W kościele znajduje się kilka ławek rokokowych z końca XVIII wieku oraz rzeźby: krucyfiks z połowy XVI wieku, Chrystus

Zmartwychwstały z XVIII wieku. Obrazy pochodzą z XVIII i XIX wieku. W ściany kościoła wmurowane zostały tablice epitafijne, kamienne z XVIII i XIX wieku. Na zewnątrz kościół pokryty jest dachem dwuspadowym, na zakrystiach czterospadowym, kryty dachówką.

Pałac (nr rej.: 1398/A z 24.02.1973r.)

Wybudowany w XVIII wieku dla Hieronima Kołaczkowskiego, przebudowany dla Stefana Żółtowskiego w 1882 roku w stylu eklektyczno-klasycystyczny. Z początku własność Kołaczkowskich, do 1939 roku, Żółtowskich. Pałac jest murowany z cegły, otynkowany z boniowaniem, piętrowy z trzecią niższą kondygnacją poddasza. Zbudowany na rzucie prostokąta, jedenastoosiowy z niższymi przybudówkami po bokach. W piwnicach sklepienie jest kolebkowo - żebrowe. Pośrodku znajduje się portyk czterokolumnowy z balkonem, zwieńczony murkiem attykowym, na którym widnieje tablica z herbem Żółtowskich. Wewnątrz na osi sieni znajduje się salon z dekoracją malarską w stiukowych obramieniach. W pokoju obok jest sufit z dekoracją stiukową z herbami Polski i Litwy. Ponadto znajduje się oficyna z około 1882 roku, murowana, otynkowana, piętrowa. Wokół pałacu znajduje się park.

6. STRUKTURA DEMOGRAFICZNA

Od roku 2014 zauważalny jest niewielki spadek liczby ludności w Gminie Czempień, dotyczy to przede wszystkim liczby mieszkańców na terenach wiejskich.

Poniższa tabela przedstawia liczbę ludności gminy Czempień w latach 2014 – 2016 z podziałem na miasto i wieś.

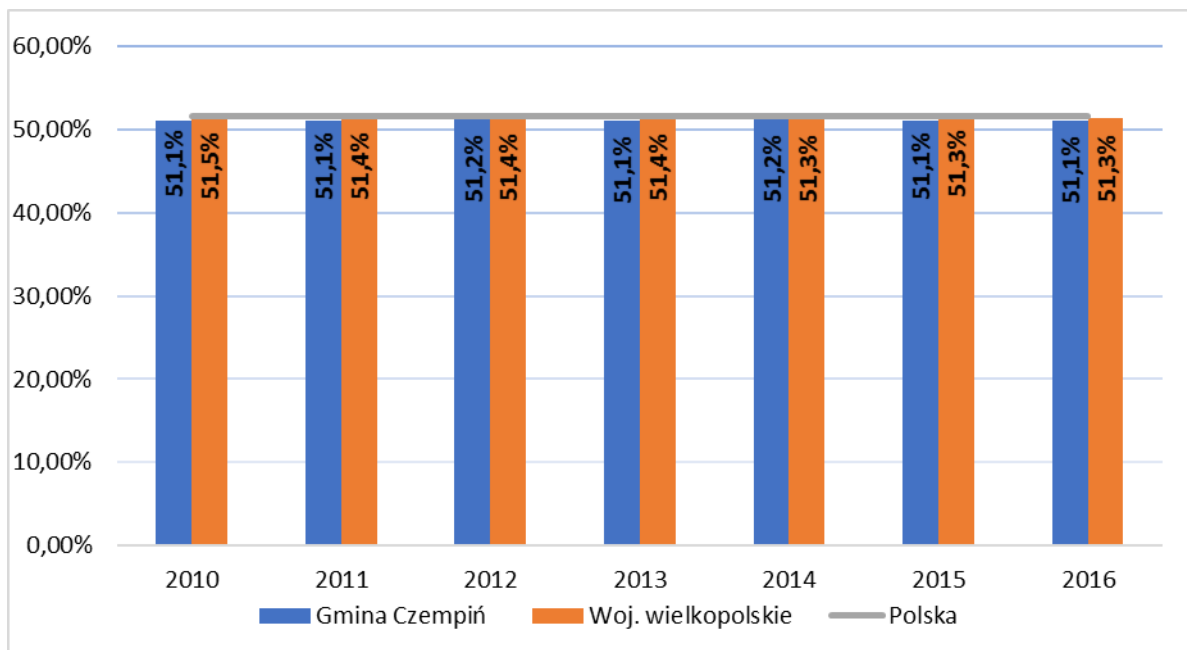
Tabela 3. Liczba ludności Gminy Czempień z podziałem na miasto i wieś w latach 2014-2016

	Miasto	Wieś	Razem
2014	5.337	6.232	11.569
2015	5.312	6.201	11.513
2016	5.317	6.187	11.504

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czempień

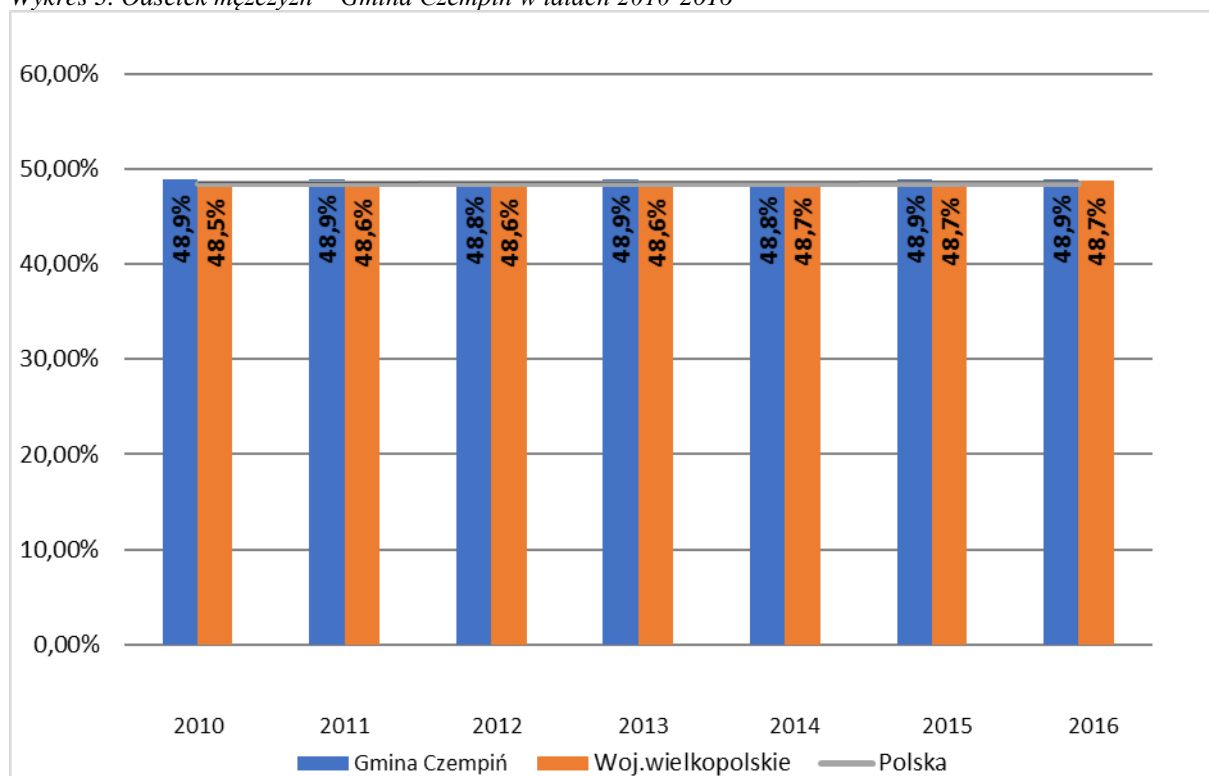
Natomiast struktura ludności Gminy Czempień według płci nie uległa większym zmianom od roku 2010, co obrazują kolejne wykresy.

Wykres 2. Odsetek kobiet – Gmina Czempień w latach 2010-2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 3. Odsetek mężczyzn – Gmina Czempień w latach 2010-2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

W ogólnej liczbie mieszkańców nieznacznie przeważają kobiety, których udział w końcu 2016 roku wynosił 51,1% podobnie jak w poprzednich latach.

W województwie wielkopolskim tendencja jest podobna i wynosi 51,3% na koniec 2016 roku. Dane dotyczące Polski również wykazuje nadwyżkę kobiet nad mężczyznami (51,6%).

Analiza struktury wiekowej została przedstawiona w szczegółowej diagnozie obszarów

- wskazuje ona na coraz większą dominację grupy osób w wieku poprodukcyjnym.

Liczba ludności na 1 km² od kilku lat utrzymuje się na tym samym poziomie i wynosi 81.

7. OŚWIATA I KULTURA

Publiczną bazę oświatowo – wychowawczą w Gminie Czempień stanowią następujące placówki:

- Przedszkole Samorządowe w Czempiniu przy ul. Nowej 4 z oddziałami w:
  - Czempiniu przy ul. Borówko Stare,
  - Jarogniewicach,
  - Starym Gołębinie.
- Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Westerplatte, 64 - 020 Czempień, ul. Kolejowa 3, z oddziałem w Borowie,
- Gimnazjum im. prof. Stanisława Kielicha, Borowo 76, 64-020 Czempień,
- Szkoła Podstawowa w Głuchowie ul. Kościańska 28/3, 64-020 Czempień .

8. KULTURA, ROZRYWKA, SPORT I REKREACJA

Instytucjami kultury w Gminie Czempień są: Biblioteka Publiczna im. Czesława Przygodzkiego i jej filie w Borowie, Głuchowie, Starym Gołębinie oraz Centrum Kultury.

Wymienione instytucje zajmują się przygotowaniem społeczności lokalnej do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz współtworzenia tych wartości. Cel ten jest realizowany m.in. poprzez: rozpoznawanie i rozbudzanie zainteresowań kulturalnych, popularyzowanie czytelnictwa oraz tworzenie warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego. Działalność tych instytucji kultury obejmuje organizowanie różnego rodzaju imprez, do których zaliczamy: koncerty, spektakle, wystawy, wernisaże, spotkania, warsztaty, konkursy, imprezy plenerowe, koła zainteresowań, kluby czytelników czy miłośników poezji, filmu, akcje artystyczne, zajęcia dla dzieci i młodzieży oraz seniorów.

8.1. BIBLIOTEKA PUBLICZNA IM. CZESŁAWA PRZYGODZKIEGO W CZEMPINIU

Zdjęcie 10. Budynek biblioteki

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu

8.2. CENTRUM KULTURY W CZEMPINIU

Zdjęcie 11. Budynek Centrum Kultury

Źródło: Archiwum Urząd Gminy Czempień

Centrum Kultury powstało w dniu 1 kwietnia 2001 roku jako gminna jednostka budżetowa. Mieści się przy ulicy Stęszewskiej 27. Do najważniejszych zadań Centrum należy obecnie rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych mieszkańców Gminy Czempień, tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego, społecznego

ruchu artystycznego oraz współpraca ze szkołami, przedszkolami jak również innymi placówkami oświatowymi i organizacjami.

Celem działalności jest podniesienie poziomu edukacji kulturalnej oraz wychowania przez sztukę, jak również upowszechnianie, promocję i wsparcie twórczości kulturalnej.

Na terenie Centrum Kultury działa:

- Pracownia Plastyczna
- Sekcja Musicalowa „Świat Muzyki”
- Klub Malucha
- „Rób Sceny Bez Tremy” - Sekcja Teatralna
- Sekcja Gitarowa „Cynamon”
- Wkinowzięci – Dyskusyjny Klub Filmowy
- Warsztaty Cyrkowe
- Sekcja Wokalna Alokada
- Czempieńskie Towarzystwo Śpiewacze Harfa
- Kapela Dudziarska
- Klub Fotograficzny Zum
- Redakcja „Puls Czempinia”

Centrum Kultury w Czempiniu Organizuje również cykliczne imprezy, które cieszą się ogromnym zainteresowaniem wśród mieszkańców Gminy Czempień.

8.3. HALA SPORTOWA „HERKULES" PRZY GIMNAZJUM W BOROWIE

Hala Herkules, to hala sportowa z pełnowymiarowym, wielofunkcyjnym boiskiem sportowym, widownią na 192 miejsca, salką korekcyjną, siłownią, szatnią oraz pomieszczeniami socjalnymi.

Zdjęcie 12. Hala sportowa „Herkules”

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu

8.4. „MOJE BOISKO ORLIK 2012” w Borowie

Na terenie obiektu „Moje Boisko Orlik 2012” znajdują się boiska piłkarskie i wielofunkcyjne oraz budynek socjalny.

Zdjęcie 13. „Moje boisko Orlik 2012”

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu

8.5. KRĄG HERKULESA" PRZY GIMNAZJUM W BOROWIE

Zdjęcie 14. Krąg Herkulesa

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu

Krąg, to siłownia zewnętrzna ze stanowiskami do zajęć fitness, tenisa i gier oraz boiska do siatkówki plażowej.

8.6. STADION „HELIOS” W CZEMPINIU ZAŁOŻONY W 1922 ROKU

Zdjęcie 15. Stadion „HELIOS”

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu.

Stadion lekkoatletyczny – piłkarski tworzy pełnowymiarowe boisko sportowe, bieżnia, trybuny na ok. 150 osób oraz zaplecze socjalno – szatniowe z prysznicami i łazienkami.

8.7 BOISKO PIŁKARSKIE UCZNIOWSKIEGO KLUBU SPORTOWEGO „AS” CZEMPIŃ”

Zdjęcie 16. Boisko piłkarskie „AS” Czempień.

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu.

Uczniowski Klub Sportowy "AS" powstał w 2003 r. jako stowarzyszenie zrzeszające uczniów, rodziców, nauczycieli oraz sympatyków. Siedzibą Klubu jest Szkoła Podstawowa w Czempiniu przy ulicy Kolejowej 3.

8.8 SALA SPORTOWA W STARYM GOŁĘBINIE

Zdjęcie 17. Hala sportowa

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu

Sala zlokalizowana jest w centrum miejscowości, łączna powierzchnia obiektu wynosi 338 m². Oprócz wielofunkcyjnej sali sportowej w budynku znajduje się świetlica wiejska, w której odbywają się zebrania wiejskie oraz różne spotkania w których uczestniczą mieszkańcy. Przed salą sportową znajduje się „Pomnik Dudziarza i Skrzypka”, pod którym organizowane są koncerty.

8.9. STADION W GŁUCHOWIE

Zdjęcie 18. Trybuny na stadionie w Głuchowie

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu

Stadion lekkoatletyczno - piłkarski składa się z pełnowymiarowego boiska sportowego, otoczonego bieżnią o nawierzchni żużlowej. Obiekt posiada trybuny z odnowionymi siedziskami na ponad 500 miejsc. Uzupełnieniem obiektu jest zaplecze socjalno-szatniowe z prysznicami i łazienkami.

9. PLACÓWKI MEDYCZNE

Opiekę zdrowotną na terenie Gminy Czempin sprawują:

- Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego „SILVA” s.c. w Czempiniu, ul. Powstańców Wlkp. 2 oraz jej filia w Głuchowie na Os. K. Dobruckiego 2,
- CM - Centrum Medyczne w Czempiniu, ul. Parkowa 2,
- Centrum Medyczne Vita – Med w Czempiniu, ul. Kościańskie Przedmieście 2b,
- Zespół Pielęgniarek Środowiskowo – Rodzinnych „VENA” w Czempiniu, Parkowa 2.

10. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE I ICH SIEDZIBY

Organizacje pozarządowe, tzw. trzeci sektor, uzupełniają działania instytucji państwowych i prywatnych w zakresie pomocy i aktywizacji obywateli na różnych płaszczyznach życia. Jednostki te działają z własnej inicjatywy na rzecz wybranego interesu publicznego, ich celem nie jest osiągnięcie zysków.

Na terenie Gminy Czempin działają następujące organizacje:

- Czempiniński Klub Sportowy Helios, ul. Kolejowa 41, 64-020 Czempin,
- Czempinińskie Towarzystwo Śpiewacze "Harfa", ul. 24 Stycznia 25, 64-020 Czempin,
- Klub Biegacza „Champion” Czempin, ul. Mickiewicza 3, 64-020 Czempin,
- Klub Jeździecki Gołębina Stary, Gołębina Stary 15, 64-020 Czempin,
- Klub Sportowy Fenix Team Borowo, Borowo 2, 64-020 Czempin,
- Klub Sportowy Huragan Srocko Wielkie, Srocko Wielkie, 64-020 Czempin
- Związek Osp Rp w Czempiniu Gorzyce 39, 64-020 Czempin,
- Kółko Rolnicze Koło Gospodyń Wiejskich w Słoninie, Słonin 17 C, 64-020 Czempin,
- Ludowy Zespół Sportowy w Głuchowie, Głuchowo ul. Kościańska 2, 64-020 Czempin,

- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział w Czempiniu
ul. Kasztanowa 6/4, 64-020 Czempień,
- Polski Związek Pszczelarski Koło Pszczelarzy w Czempiniu,
ul. Spółdzielców 5/1, 64-020 Czempień,
- Polski Związek Wędkarski Koło „Olszynka” w Czempiniu,
ul. J. Wybickiego 25, 64-020 Czempień,
- Rodzinny Ogród Działkowy, ul. S. Kuczmerowicza 13/11, 64-020 Czempień,
- Spółdzielnia Socjalna Atu, ul. 24 Stycznia 8, 64-020 Czempień,
- Stowarzyszenie Inicjatyw Młodzieżowych Lock, ul. Stęszewska 34/2,
64-020 Czempień,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Chorych I Potrzebujących – Jasiek,
ul. 10-Lecia RKS-u 4/5, 64-020 Czempień,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Gminy Czempień, Nowy Gołębin 30,
64-020 Czempień,
- Stowarzyszenie Oaza Wiejska, Gorzyczki 14, 64-020 Czempień,
- Stowarzyszenie Pro Scolam Vitae, Gorzyczki 12, 64-020 Czempień,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej w Jarogniewicach,
ul. Polna 10, 64-020 Czempień,
- Stowarzyszenie Przyjaciół i Sympatyków Ziemi Czempieńskiej, ul. Nowa 2a,
64-020 Czempień,
- Stowarzyszenie Sportów Walki „Skorpion” w Czempiniu, ul. Polna 10,
64-020 Czempień,
- Uczniowski Klub Sportowy "As", Szkoła Podstawowa, ul. Kolejowa 3,
64-020 Czempień,
- Uczniowski Klub Sportowy „Sportowiec Borowo”, Borowo 76,
64-020 Czempień,
- Wiejski Klub Sportowy w Piechaninie, Piechanin 16/2, 64-020 Czempień,
- Czempieńska Inicjatywa Baseballowa Eagles Czempień, ul. Przedszkolna 4/6,
64-020 Czempień.

11. UWARUNKOWANIA PRZY RODNICZE GMINY CZEMPIŃ

Park Krajobrazowy im. Dezyderego Chłapowskiego

Obszar gminy Czempin cechuje bogata różnorodność flory i fauny. Znajduje się tu również wiele okazałych pomników przyrody.

Charakterystyczne dla wielkopolskiego krajobrazu łąki, lasy i pola, zapewnić mogą turystom odpoczynek, a także kojący kontakt z naturą.

Na obszarze Gminy Czempin znajduje się także część Agroekologicznego Parku Krajobrazowego im. gen. Dezyderego Chłapowskiego. Park obejmuje także tereny położone w Gminach: Kościan, Krzywiń i Śrem. Park Krajobrazowy im. Dezyderego Chłapowskiego, obejmuje ogółem powierzchnię 17 200 hektarów. Park powstał w roku 1992.

Na jego obszar składają się: pola uprawne (65%), łąki (8,5%) oraz lasy (14%). Od momentu powstania Parku Krajobrazowego im Dezyderego Chłapowskiego, sukcesywnie jest on wzbogacany o nowe zalesienia, zwłaszcza przy drogach lokalnych, a także poprzez restytucję oczek wodnych.

W Parku występuje obecnie około 270 gatunków roślin, a także 43 gatunki motyli. Stwierdzono tu również występowanie rzadkiego w Polsce gatunku pszczoły – dorobnicy mularki, jak również nowego gatunku dla fauny polskiej trzpiennika Tremex magus. W parku spotkać można również daniela, wydry, jenoty oraz bobry. Agroekologiczny Park Krajobrazowy niemal w całości leży w obrębie mezoregionu Równiny Kościańskiej i tylko południowo wschodni skrawek w okolicach Jeziora Zbęchy należy do mezoregionu Pojezierza Krzywińskiego.

Teren Parku bogaty jest w ślady działalności człowieka sięgające czasów prehistorycznych. Liczne są obiekty architektury sakralnej, dwory, pałace, zabudowania folwarczne, parki dworskie. Park służy też ochronie, rzadkiego w skali kontynentu krajobrazu kulturowego. Służy też wspieraniu proekologicznego rolnictwa. W tym kontekście, Park znacząco wyróżnia się na tle innych parków krajobrazowych w Polsce.

Obszar Parku charakteryzuje specyficzny mikroklimat, a także bogactwo gatunków i odmian roślin oraz zwierząt. Urozmaicona szata roślinna, parki wiejskie, pałace, ścieżka ekologiczno – dydaktyczna, to doskonała baza dla turystów pragnących poznać piękno przyrody i krajobrazu rolniczego. Największy kompleks leśny to las rąbińsko – błociszewski w Gminie Kościan.

Od kilkudziesięciu lat na terenie tym prowadzone są badania dotyczące funkcjonowania ekosystemów krajobrazu rolniczego oraz zasad ochrony środowiska. Badania te prowadzone są przez Zakład Badań Środowiska Rolniczego i Leśnego Polskiej Akademii Nauk. Integralną część Parku stanowi sieć zadrzewień śródpolnych, nasadzonych w latach dwudziestych XIX wieku, z inicjatywy generała Dezyderego Chłapowskiego, który stosował rewolucyjne w owym czasie koncepcje rolnicze. Zgodnie z tamtymi założeniami pasy zadrzewień miały pełnić nie tylko swą zasadniczą funkcję wiatrochronów, ale także funkcje ekonomiczne (produkcja miodu, drewna), a także biologiczną oraz estetyczną. Obecnie zadrzewienia te są objęte ochroną i uznane za dobro kultury.

Ryc. 6. Mapa – Obszar Parku

Obszar Natura 2000 - Będlewo-Bieczyny

W rejonie Będlewa i Bieczyn, w Gminie Czempień, znajduje się strefa przyrodnicza zaliczana do Obszaru Natura 2000.

Obszar ten usytuowany jest w Dolinie Środkowej Obry i obejmuje najcenniejszą część zwartego kompleksu leśnego, położonego na południowy zachód od Poznania.

Obszar w przewadze zajmują dobrze wykształcone zbiorowiska leśne: łągi wiązowo-jesionowe i jesionowo-olszowe oraz grądy środkowoeuropejskie. Stwierdzono tam 7 siedlisk przyrodniczych zajmujących łącznie około 43,5% powierzchni Obszaru.

Na terenie ostoi możemy spotkać rzadkie, zagrożone elementy flory. Występuje tu min.: orlik pospolity, wawrzynek wilczełyko, gnieźnik leśny, wilczomleczeń błotny, ozanka czosnkowa. Obszar Natura 2000 Bieczyny-Będlewo znajduje się w pobliżu: Mosiny, Stęszewa i Czempinia.

Powyższe obszary zlokalizowane są w dużym oddaleniu od miasta.

12. STACJA BADAWCZA PZŁ

Stacja Badawcza Polskiego Związku Łowieckiego, powstała w 1958 roku. Jest to jedyna tego rodzaju placówka naukowo badawcza w kraju. Stacja dysponuje wolierami ze zwierzętami dziko żyjącymi wielu gatunków.

Placówka posiada ścieżkę dydaktyczną, dysponuje pokojami gościnnymi. Stacja Badawcza Polskiego Związku Łowieckiego w Czempiniu powstała w 1958 roku na bazie Ośrodka Hodowli Zwierzyny "Czempiń".

Jako jednostka od początku wydzielona wewnątrz struktur Zarządu Głównego PZŁ podlega Zrzeszeniu Polskiego Związku Łowieckiego.

Głównym celem powstania i funkcjonowania Stacji są badania i eksperymenty wdrożeniowe wykonywane na potrzeby gospodarki łowieckiej. Tematem przewodnim działalności placówki, z racji lokalizacji w terenie intensywnej gospodarki rolnej, jest zwierzyna drobna. Prace dotyczące zwierząt łownych prowadzone na terenie Stacji pozwalają z wyprzedzeniem reagować na zmiany i zagrożenia wynikające ze zmieniających się czynników przyrodniczych, gospodarczych itd. Integralną częścią Stacji Badawczej jest Ośrodek Hodowli Zwierzyny o pow. ok 10 tys. ha, w którym prowadzone są badania i wdrażane są innowacyjne rozwiązania z zakresu praktyki łowieckiej.

W ramach ośrodka szkoleniowego Stacja Badawcza PZŁ prowadzi różnego rodzaju szkolenia dla myśliwych, posiedzenia komisji problemowych, NRŁ oraz edukację ekologiczną dzieci i młodzieży. Współpracuje również z ośrodkami akademickimi organizując wykłady i praktyki dla studentów.

Dodatkowo na terenie Stacji funkcjonuje hodowla sokoła wędrownego, z której rokrocznie wsiedla się sokoły na terenie całego kraju.

Prowadzony jest również ośrodek rehabilitacji ptaków drapieżnych, w którym leczy się a następnie rehabilituje ptaki drapieżne.

W Stacji dostępna jest też baza noclegowa.

13. TURYSTYKA

Szlaki turystyczne przebiegające przez obszar Gminy Czempin:

Pieszne szlaki turystyczne

- Pieszny Szlak Turystyczny Województwa Wielkopolskiego nr 190 (Znakowany szlak pieszy PTTK) przez Czempin, Osieczną, Rawicz, Jutrosin, Kobylin.
- Spacerowy Szlak Turystyczny Województwa Wielkopolskiego nr 29 (Szlak pieszy PTTK) przez Kąkolewo, Trzebinę, Czempin, Osieczną.
- Szlak Żółty (PTTK) o przebiegu: Leśniczówka Błotkowo, Radomicko, Wydorowo, Robaczyn, Stare Bojanowo, Bruszczewo, Przysieka Polska, Przysieka Stara, Widziszewo, Ponin, Kobylniki, Pelikan, Kościan, Kielczewo, Kanał Kościański, Bonikowo, Mikoszki, Jarogniewice i Piotrowo Pierwsze.
- Szlak Wybitnych Wielkopolan. Przebieg szlaku: Środa Wielkopolska, Winna Góra, Miłosław, Zaniemyśl, Śrem, Rąbiń, Turew, Czempin, Manieczki, Brodnica, Mosina, Poznań.

Szlaki rowerowe

- Szlak czerwony śladami gen. Józefa Wybickiego (sieć znakowanych szlaków rowerowych regionu śremskiego). Przebieg: Śrem, Błociszewo, Wronowo, Stary Gołębin, Gorzyce, Słonin, Czempin, Sucharzewo, Iłowiec, Grzybno, Brodnica, Manieczki, Śrem.
- Ziemiański Szlak Rowerowy należący do Wielkopolskiego Systemu Szlaków Rowerowych (oznakowanie zielone), prowadzi z Poznania do południowej części województwa wielkopolskiego, gdzie tworzy pętlę od Mosiny do rozwidlenia koło wsi Słonin. Dalsza jego trasa prowadzi przez: Mosinę, Czempin, Racot, Kościan, Osieczną, Leszno, Rydzynę, Rawicz, Miejską Górkę, Pakosław, Krzywiń, Lubiń, Gostyń, Kobylin i Jutrosin. Dalsza część prowadzi do Pakosławia.
- Kościański Trójkąt Rowerowy – Trasa rowerowa nr 1 (Sieć Romantycznych tras rowerowych Ziemi Kościańskiej). Przebieg szlaku: Kościan, Stare Oborzyska, Czempin (Punktem węzłowym szlaków rowerowych jest rejon dworca kolejowego i Urzędu Gminy w Czempiniu). Tam następuje skrzyżowanie łącznikowej trasy rowerowej nr 7, biegnącej drogą wojewódzką nr 311 od Jarogniewic, z trasą nr 1. Następnie szlak prowadzi do Kopaszewa, Borowa, Gorzyczek, Starego Gołębina,

Turwi, Kopaszewa, Krzywinia, Czerwonej Wsi, Zglińca, Jezierzyc, Starego Bojanowa, Bruszczeza, Śmigła, Przysieki Polskiej, Widziszewa i Kościana.

- Droga Zachodnia – Trasa rowerowa nr 7 (sieć Romantycznych tras rowerowych Ziemi Kościańskiej). Przebieg szlaku: Śmigiel, Podśmigiel, Broniowo, Torownica, Poladowo, Żegrowo, Żegrówko, Karśnice, Brońsko, Kokorzyn, Szczodrowo, Kielczewo, Bonikowo, Mikoszki, Jarogniewice, Piotrkowice, Czempin. Trasa rowerowa nr 7 w Czempiniu kończy się przy skrzyżowaniu z trasą rowerową nr 1, w rejonie przejazdu kolejowego przy skrzyżowaniu ul. Kolejowej i 24 Stycznia.

W pobliżu Czempinia przebiegają także dwa ważne szlaki turystyczne:

- Szlak piastowski biegnie nieopodal zespołu klasztornego benedyktyńców w Lubiniu, który znajduje się w odległości 25 km od Czempinia.
- Międzynarodowy Szlak Rowerowy EuroVelo9 przebiegający w pobliżu Czempinia (w odległości ok. 10 km), m.in. przez Mosinę, Żabno, Sulejewo, Brodnicę.
- Mała Pętla Wielkopolski to szlak o długości 370 km dla turystów kajakarzy. Jego przebieg wytycza Kanał Mosiński wraz z systemem hydrotechnicznym kanałów obrzańskich, łączących się z Wartą.

14. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

14.1. STRUKTURA KOMUNIKACYJNA

Przez Gminę Czempin przebiegają 2 drogi wojewódzkie: nr 310 i 311, łączące powiat śremski z kościańskim. Odchodzą one od krajowej drogi nr 5, przebiegającej przez Gminę Czempin, co stanowi znaczne udogodnienie dla samochodowego ruchu drogowego. Drogi wojewódzkie przebiegają przez teren miasta ulicami Stęszewska i Kościańskie Przedmieście, łącząc się w ulicę 24 Stycznia, następnie Rynek, ulice Kościelną, Śremską i Plac Zielony Rynek. Miasto przecinane jest również drogami powiatowymi a mianowicie ul. Kolejową, Poznańskie Przedmieście oraz Borówko Stare. Gmina posiada również gęstą sieć dróg gminnych o łącznej długości 70,70 km. W budowie jest także droga ekspresowa S5.

14.2 GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Na terenie Gminy Czempin zaopatrzeniem w wodę i odprowadzaniem ścieków zajmuje się Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej mieszczące się w Czempiniu na ul. Polnej 2.

Gmina posiada trzy oczyszczalnie ścieków zlokalizowane w:

- Starym Tarnowie,
- Starym Gołębinie,
- Piotrowie Pierwszym.

Natomiast stacje uzdatniania wody usytuowane są w:

- Czempiniu, ul. Wodna,
- Czempiniu, ul. Stare Borówko,
- Piotrowie Pierwszym,
- Głuchowie,
- Jasieniu,
- Gorzyczkach.

Na podstawie Uchwały nr XI/314/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 roku ustalono granice obszaru aglomeracji Czempień. Aglomeracja Czempień obejmuje swym zasięgiem tereny objęte systemem kanalizacji zbiorczej. Dnia 31 października 2016 roku Uchwałą nr XXIII/647/16 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zmieniono powyższą uchwałę w sprawie wyznaczenia aglomeracji Czempień i wyznaczono aglomerację Czempień o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 9532

Obszar aglomeracji Czempień został wyznaczony na terenach poniższych miejscowości:

1) gminie Czempień:

- Czempień,
- Borowo,
- Głuchowo,
- Jarogniewice,
- Jasień,
- Piotrkowice,
- Piechanin,
- Srocko Wielkie,
- Stare Tarnowo,
- Nowe Tarnowo;

2) w gminie Brodnica:

- Grzybno,
- Iłówiec.

14.3. GOSPODARKA ODPADAMI

Gmina Czempin jest Członkiem Założycielem Związku Międzygminnego „Centrum Zagospodarowania Odpadów SELEKT”.

Na podstawie Uchwały nr XIII/84/03 Rady Miejskiej w Czempiniu z dnia 30 września 2003 r. w sprawie utworzenia Związku Międzygminnego " Centrum Zagospodarowania Odpadów - SELEKT" Gmina Czempin wraz z innymi gminami weszła w skład ww. Związku. Siedziba Związku mieści się w Czempiniu. Obecnie związek zrzesza 20 gmin. Wraz z firmą TEW Entsorgung GmbH & Co, KG, związek utworzył nowoczesne Centrum Zagospodarowania Odpadów w Sołectwie Piotrowo Pierwsze.

Zadaniem Związku Międzygminnego "Centrum Zagospodarowania Odpadów SELEKT" jest wspólne wykonywanie zadań publicznych, w zakresie tworzenia warunków niezbędnych do utrzymania porządku i czystości na terenach gmin tworzących Związek w dziedzinie gospodarki odpadami komunalnymi, w szczególności polegające na:

- zapewnieniu budowy, utrzymania i eksploatacji wspólnych z uczestnikami Związku instalacji i urządzeń do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- organizowaniu selektywnej zbiórki, segregacji oraz magazynowania odpadów komunalnych, w tym odpadów niebezpiecznych, przydatnych do odzysku oraz współdziałaniu z przedsiębiorcami podejmującymi działalność w zakresie gospodarowania tego rodzaju odpadami,
- inicjowaniu wprowadzenia przez uczestników Związku jednolitych zasad utrzymania porządku i czystości w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi,
- prowadzeniu działalności edukacyjnej i szkoleniowej w powyższym zakresie.

Zadaniem Związku jest wykonywanie obowiązków gmin tworzących Związek w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi.

14.4. ZAOPATRZENIE W GAZ

Sukcesywna rozbudowa sieci gazowej trwa w gminie od 2002 roku, a jej dalsza rozbudowa uzależniona jest od popytu na gaz wśród mieszkańców Gminy Czempin. Sieć rozbudowuje DUON Dystrybucja S.A. z Wysogotowa k. Poznania, natomiast na terenie sołectwa Betkowo i Stary Gołębin zaopatrzeniem w gaz zajmuje się PGNiG Region Wielkopolski.

Z sieci gazowej korzystają mieszkańcy Czempinia, Betkowa i Starego Gołębina, w pozostałych miejscowościach mieszkańcy nie mają takiej możliwości.

14.5. TELEKOMUNIKACJA

Na terenie Gminy działają liczni operatorzy sieci telefonii komórkowej oraz spółka Inea oraz Czempin.NET – operatorzy telewizji kablowej oferujący również usługi telekomunikacyjne mieszkańcom.

14.6. ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ

Gmina Czempin jest w całości zelektryfikowana. Dystrybucją energii elektrycznej na terenie Gminy Czempin zajmuje się ENEA OPERATOR Sp. z o.o.

Właścicielem infrastruktury oświetlenia ulicznego jest ENEA OŚWIETLENIE Sp. z o.o., a także w niewielkim stopniu Gmina Czempin.

14.7. ANALIZA ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH GMINY CZEMPIŃ

Gmina Czempin posiada w swoich zasobach 97 lokali, w tym 91 lokali mieszkalnych i 6 socjalnych. W mieście Czempin znajduje się 77 lokali. Powierzchnia użytkowa gminnych lokali mieszkalnych w mieście wynosi 3.082,52 m², na terenach wiejskich 1. 148,15 m², co daje średnią 43,62 m² w przeliczeniu na jeden lokal.

Poniższa tabela przedstawia wykaz lokali mieszkalnych i socjalnych w Gminie Czempin.

Tabela 4. Wykaz lokali mieszkalnych i socjalnych

LP.	NAZWA ULICY	LICZBA LOKALI MIESZKALNYCH	LICZBA LOKALI SOCJALNYCH	ŁĄCZNA POWIERZCHNIA UŻYTKOWA W M ²
1	BORÓWKO STARE	7	0	314,40
2	DŁUGA	12	0	445,76
3	RYNEK	3	3	136,75
				61,80 socjalny
4	KOŚCIELNA	24	1	899,39
				12,60 socjalny
5	KOLEJOWA	4	0	180,23
6	KOŚCIAŃSKIE PRZEDMIEŚCIE	2	0	82,10
7	24 - STYCZNIA	17	0	778,98
8	POLNA	3	0	112,01
9	SPÓŁDZIELCÓW	1	0	48,50
10	BIECZYNY	1	0	61,35

11	DONATOWO	1	0	61,00
12	GORZYCZKI	4	0	206,19
13	JAROGNIEWICE	3	0	143,15
14	JASIEŃ	1	0	60,80
15	PIECHANIN	1	0	73,00
16	SŁONIN	0	2	88,10
17	SROCKO WIELKIE	4	0	197,10
18	STARY GOŁĘBIN	3	0	293,50

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czempin

14.8. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Tabela 5. Liczba wpisów według sekcji działalności gospodarczej

LP.	BRANŻA	LICZBA
1	ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO, RYBACTWO	19
2	PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	72
3	DOSTAWA WODY, GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ	3
4	BUDOWNICTWO	139
5	HANDEL HURTOWY I DETALICZNY, NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	175
6	TRANSPORT I GOSPODARKA MATERIALNA	46
7	DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	9
8	INFORMACJA I KOMUNIKACJA	9
9	DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	19
10	DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	34
11	DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	14
12	EDUKACJA	9
13	OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	24
14	DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	3
15	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	33
ŁĄCZNA ILOŚĆ PRZEDSIĘBIORCÓW		608

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej

Z powyższej tabeli wynika, że największa ilość podmiotów gospodarczych to firmy zaklasyfikowane do sekcji: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle a następnie budownictwo.

Rozdział II - Opis powiązań z dokumentami strategicznymi i planistycznymi.

Cele i działania przewidziane do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Czempinia na lata 2016-2023 są spójne z celami i kierunkami działań wyznaczonymi

w europejskich, krajowych, wojewódzkich i lokalnych (gminnych) dokumentach programowych. Zgodność z ww. dokumentami opisuje poniższe zestawienie tabelaryczne:

Nazwa dokumentu	Powiązanie LPR dla Miasta Czempinia-dokument strategiczny/planistyczny
Dokumenty o zasięgu europejskim	
<p>Ogólnoeuropejskie wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności. Wytyczne w zakresie wdrażania i wspierania trwałego przejścia od opieki instytucjonalnej do alternatywnych rozwiązań rodzinnych i opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności w przypadku dzieci, osób niepełnosprawnych, osób mających problemy ze zdrowiem psychicznym oraz osób starszych w Europie</p>	<p>Realizacja przedsięwzięć mających na celu: zapewnienie uczestnikom procesu oraz rodzinom pełnego uczestnictwa w życiu społeczności na równych zasadach z innymi osobami, zamieszkanie w obrębie społeczności, udostępnienie usług usuwających bariery dla uczestnictwa w życiu społeczności, zapewnienie dostępu do podstawowych usług przyczyniających się do włączenia społecznego, uznanie prawa do decydowania o swoim życiu oraz kontroli nad wsparciem, jakie otrzymują osoby, zapewnienie dostępu do informacji, poradnictwa i reprezentantów ich interesów, aby umożliwić podejmowanie świadomych decyzji o wsparciu i skorzystaniu z terapii, której osoby sobie życzą, dostosowanie wsparcia do indywidualnej sytuacji, zapewnienie ciągłości świadczonych usług oraz ich modyfikowanie w zależności od zmieniających się potrzeb i preferencji użytkowników, zmniejszenie uzależnienia od opieki instytucjonalnej na rzecz usług rodzinnych i środowiskowych, pomoc osobom starszym w pozostawaniu w zdrowiu, zachowaniu niezależności i życia w społeczeństwie przez dłuższy okres oraz pomoc w odzyskiwaniu tych zdolności w jak największym stopniu (usługi profilaktycznej i rehabilitacyjne), wdrażanie mechanizmu racjonalnych usprawnień dla osób niepełnosprawnych.</p>
<p>EUROPA 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu</p>	<p>Działania podejmowane przez Gminę będą zmierzać do realizacji trzech głównych priorytetów Strategii: -rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji; –rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej; –rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.</p>
Dokumenty o zasięgu krajowym	
<p>Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia fala</p>	<p>LPR dla Miasta Czempinia jest zgodny z celem głównym Strategii – poprawą jakości życia Polaków przede wszystkim w następujących obszarach: długość życia</p>

<p>nowoczesności.</p>	<p>w zdrowiu, zapewnienie sprawnej sieci bezpieczeństwa socjalnego nastawionej na pomoc, której celem jest zwiększenie szans na aktywność społeczną, zawodową i dbałość o przeciwdziałanie różnym formom wykluczenia, dostępność dóbr oraz usług publicznych (zdefiniowanych, standaryzowanych, efektywnie dostarczanych) bez względu na status rodzinny i miejsce zamieszkania, stworzenie otwartych warunków uczestnictwa w życiu publicznym oraz środowiskowego poczucia równowagi w odniesieniu do warunków krajobrazowych, naturalnego stanu otoczenia, zapewnienie udziału w kulturze (co jest ważne dla prorozwojowego potencjału kreatywności).</p>
<p>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030</p>	<p>Zgodność z celem strategicznym dokumentu, którym jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych do osiągnięcia: konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie czasu.</p>
<p>Krajowa Polityka Miejska 2023</p>	<p>Zgodność z długofalową wizją rozwoju miast zaprezentowaną w Krajowej Polityce Miejskiej 2023 – „Polskie miasta są przyjazne dla mieszkańców jako miejsca oferujące wysoką jakość życia oraz dla przedsiębiorców jako miejsca atrakcyjne do lokowania i prowadzenia biznesu. Są nowoczesne i konsekwentnie rozwijane. Główne polskie ośrodki miejskie są konkurencyjne w skali ponadregionalnej i coraz lepiej widoczne na gospodarczej mapie Europy, pozostałe są silnymi ośrodkami, motorami rozwoju w skali regionalnej i lokalnej. Małe miasta czerpią korzyści rozwojowe wynikające z partnerskiej współpracy z regionalnymi centrami oraz otaczającymi je obszarami wiejskimi, jednocześnie same będąc katalizatorami pożądanych przemian na tych obszarach. Polskie miasta są spójne społecznie, ekonomicznie i przestrzennie, również dzięki wysiłkom dotyczącym rewitalizacji najbardziej zdegradowanych ich części, i obsługiwane przez efektywny transport publiczny. Są otwarte i dostępne, rozwijają się w sposób zrównoważony w kierunku miast zwartych przestrzennie, ale jednocześnie niepozbawionych dobrze zorganizowanych przestrzeni publicznych i terenów zieleni. Są także sprawnie zarządzane – w sposób skuteczny, efektywny i partnerski, poprzez coraz bardziej zintegrowane działania obejmujące całe miejskie obszary funkcjonalne oraz aktywną współpracę z mieszkańcami. Polskie miasta w widoczny sposób ograniczają zużycie zasobów, w tym zwłaszcza energii, i coraz lepiej przygotowują się do skutków zmian klimatu.</p>
	<p>Spójność z strategicznym celem polityki miejskiej - wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych</p>

		do zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy oraz poprawa jakości życia mieszkańców oraz z celami szczegółowymi w tym przede wszystkim z działaniami mającymi na celu odbudowę zdolności do rozwoju poprzez rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich.
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie.		Spójność z celem strategicznym realizacji KSSR, którym jest efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym oraz trzema celami szczegółowymi do 2020 roku: 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów. 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych. 3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie. Działania rewitalizacyjne podejmowane przez Gminę będą zgodne z następującymi działaniami wskazanymi w KSRR: -działaniami nakierowanymi na wsparcie jakości kapitału ludzkiego, traktowanego jako kluczowe w kwestiach zarówno społecznych, jak i gospodarczych, -działaniami skierowanymi na modernizację struktury gospodarczej jako wsparcie polityki lokalnej w tworzeniu nowoczesnych miejsc pracy, -działaniami wspierającymi nadrobienie zaległości w zakresie infrastruktury technicznej jako element, zwiększający atrakcyjność zamieszkania i ograniczający odpływ ludności, -działaniami wspierającymi modernizację i rozwój obiektów użyteczności publicznej.
Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej		Podejmowane przez Gminę działania rewitalizacyjne będą służyć tworzeniu jak najlepszych warunków dla rozwoju ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych. Działania będą zmierzać do realizacji celu nadrzędnego KPRES - wzrostu zatrudnienia, spójności społecznej oraz rozwoju kapitału społecznego.
Narodowy Plan Rewitalizacji Założenia	Plan 2022	Zgodność z myślą przewodnią Narodowego Planu Rewitalizacji – umożliwienie jak najszerszemu gronu obywateli i podmiotów utożsamienie się z ideą naprawy środowiska miejskiego i włączanie się lub podejmowanie z własnej inicjatywy działań w tym zakresie, przywracanie świetności dzielnicom śródmiejskim, uzdrawianie relacji społecznych i rozwiązywanie problemów infrastrukturalno-technicznych w zaniedbanych dzielnicach „miasta XIX wiecznego” i blokowiskach, ponownego zagospodarowania terenów przemysłowych, powojkowych, pokolejowych i poportowych, jak i innych sytuacji, w których władze samorządowe lub mieszkańcy dochodzą do wniosku, że miasto powinno być na danym

	<p>obszarze „uzdrowione” oraz z głównym celem, którym jest poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym. Realizacji tego celu służyć będzie tworzenie korzystnych warunków dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce i położenie nacisku na holistyczne, zintegrowane podejście do prowadzenia takich działań.</p>
<p>Strategia Rozwoju Kraju 2020.</p>	<p>LPR jest spójny z wizją rozwoju Polski w 2020 roku, która została przedstawiona jako: aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka i sprawne państwo oraz celem głównym strategii średniookresowej, którym jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności. Cel ten ma być realizowany przez cele szczegółowe w niżej przedstawionych trzech obszarach:</p> <p>1. Obszar I - Sprawne i efektywne państwo, obejmujący następujące cele: Przejsięcie od administrowania do zarządzania rozwojem. Zapewnienie środków na działania rozwojowe. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji potrzeb i aktywności obywatela.</p> <p>2. Obszar II – Konkurencyjna gospodarka, obejmujący następujące cele: Wzmocnienie stabilności makroekonomicznej. Wzrost wydajności gospodarki. Zwiększenie innowacyjności gospodarki. Rozwój kapitału ludzkiego. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych. Efektywność energetyczna i poprawa stanu środowiska. Zwiększenie efektywności transportu.</p> <p>3. Obszar III – Spójność społeczna i przestrzenna, obejmujący następujące cele: Integracja społeczna. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych. Wzmocnienie mechanizmów dyfuzji oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.</p>
<p>Dokumenty o zasięgu wojewódzkim</p>	
<p>Strategia Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do 2020 Roku</p>	<p>LPR wpisuje się w misję polityki społecznej województwa wielkopolskiego definiowanej jako polityka oparta na regule 3 „W” – Wrażliwość-Wyobraźnia-Współuczestniczenie, przejście od polityki reaktywnej (interwencja i działania doraźne) do poprzedzania zdarzeń (profilaktyka), wspieranie/wzmacnianie działań służących wyrównywaniu potencjału i zasobów społecznych obszaru oraz wzmacnianiu zaradności obywateli, poszerzanie sfer aktywności społecznej oraz udziału obywateli w tworzeniu</p>

	<p>i realizacji polityki społecznej. Realizacja zadań przedstawionych w LPR będzie sprzyjać realizacji celów SPSWW: zrównoważonemu rozwojowi, budowaniu spójnych i funkcjonalnych społeczności, ochronie podmiotowości i promocji zaradności obywateli, ustaleniu pewnego minimum i hierarchii chronionych zasad i priorytetów, realnemu udziałowi podmiotów niepublicznych w tworzeniu i realizacji programów społecznych. LPR jest zgodny z priorytetami strategicznymi SPSWW: priorytetem I – Wielkopolska równych szans i możliwości, priorytetem II – Zdrowi Wielkopolanie, priorytetem III – Bezpieczna Wielkopolska (bezpieczeństwo publiczne i socjalne), priorytetem IV – Wielkopolska Obywatelska.</p>
<p>Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020</p>	<p>LPR jest zgodny z wizją rozwoju województwa wielkopolskiego zgodnie, z którym Wielkopolska 2020 roku ma być regionem inteligentnym, innowacyjnym i spójnym, gdzie: efektywnie wykorzystywany jest potencjał wewnętrzny, podmioty rozwoju ściśle współpracują, co skutkować powinno wartością dodaną, istnieje klimat dla innowacji we wszystkich sferach funkcjonowania regionu, konkurencyjność budowana jest na wzajemnie korzystnych powiązaniach funkcjonalnych między ośrodkami wzrostu a ich otoczeniem, co generuje korzystne procesy dyfuzyjne i absorpcyjne, priorytetem i fundamentem rozwoju jest edukacja oraz budowa na jej podstawie kreatywnych kapitałów, intelektualnego i innowacyjnego, jednym z głównych priorytetów jest zielony aspekt rozwoju, mieszkańcy wykazują wysoką aktywność zawodową, gospodarczą i społeczną, gospodarka i życie społeczne są otwarte na świat, co wzmacnia ich konkurencyjność, wszystkie aspekty rozwoju uwzględniają zasadę włączenia społecznego, każdy mieszkaniec ma dostęp do podstawowych standardów usług społecznych, przestrzeń województwa pozbawiona jest barier dla mobilności mieszkańców, sytuacja demograficzna sprzyja zastępowalności pokoleniowej, polityka kieruje się większą otwartością na nowe i nowych, istotny wpływ na rozwój regionu wywiera sprawowane w stylu koncyliacyjnym zdecydowane przywództwo regionalne oraz celem generalnym Strategii sformułowanym jako: efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych na rzecz wzrostu konkurencyjności województwa, służące poprawie jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju. Działania LPR-u zmierzają do realizacji następujących celów strategicznych SRWW:</p> <p>Celu strategicznego 1 Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu</p>

	<p>(m.in. poprzez: zwiększenie spójności sieci drogowej, wzrost różnorodności oraz upowszechnianie efektywnych form transportu, rozwój transportu zbiorowego),</p> <p>Celu strategicznego 2 Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami (m.in. poprzez wsparcie ochrony przyrody, ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery, poprawę gospodarki wodno – ściekowej),</p> <p>Celu strategicznego 3 Lepsze zarządzanie energią (m.in. poprzez: optymalizację gospodarowania energią, wykorzystanie alternatywnych źródeł energii),</p> <p>Celu strategicznego 5 Zwiększenie spójności województwa (m.in. poprzez: aktywizację obszarów o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych, zwiększenie dostępności do podstawowych usług publicznych, wsparcie terenów wymagających restrukturyzacji, odnowy i rewitalizacji, wsparcie terenów o wyjątkowych walorach środowiska kulturowego),</p> <p>Celu strategicznego 6 Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu (m.in. poprzez przygotowanie i racjonalne wykorzystanie terenów Inwestycyjnych, rozwój gospodarki społecznej),</p> <p>Celu strategicznego 7 Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia (m.in. poprzez: promocję przedsiębiorczości i zatrudnialności, rozwój oraz promocję postaw kreatywnych i innowacyjnych),</p> <p>Celu strategicznego 8 Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa (m.in. poprzez: wzmacnianie aktywności zawodowej, poprawę sytuacji i przeciwdziałanie zagrożeniom demograficznym, poprawę stanu zdrowia mieszkańców i opieki zdrowotnej, wzmocnienie włączenia społecznego, wzmocnienie systemu usług i pomocy społecznej, kształtowanie skłonności mieszkańców do zaspokajania potrzeb wyższego rzędu, budowa kapitału społecznego na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, ochrona zasobów, standardu i jakości życia rodziny, ochrona i utrwalanie dziedzictwa kulturowego, poprawa warunków mieszkaniowych).</p>
<p>Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego</p>	<p>Celem Planu jest zrównoważony rozwój przestrzenny regionu jako jedna z podstaw wzrostu poziomu życia mieszkańców. Zgodnie z zapisami dokumentu, realizacja tego celu będzie się opierała na dwóch celach szczegółowych, po pierwsze dostosowaniu przestrzeni do wyzwań XXI wieku, po drugie zwiększeniu efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województwa. Działania wskazane w LPR są spójne z celami</p>

szczegółowymi PZPWW, w tym w szczególności z następującymi celami: poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi, wzrost spójności komunikacyjnej oraz powiązań z otoczeniem, wzrost znaczenia i zachowanie dziedzictwa kulturowego, przygotowanie i racjonalne wykorzystanie terenów inwestycyjnych, restrukturyzacja obszarów o ograniczonym potencjale rozwojowym, wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, zwiększenie udziału usług turystycznych i rekreacji w gospodarce regionu. Teren Gminy Czemiń zgodnie z obowiązującymi zapisami planu położony jest w:

- a) Strefie intensywnej gospodarki rolnej: Celem zasadniczym gospodarki przestrzennej w tej strefie jest ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej najwyższej jakości, poprzez ograniczanie wyłączenia ich spod użytkowania rolniczego i poprawę jakości gleb. Zmiany przeznaczenia gruntów rolnych najwyższej jakości powinny być prowadzone z uwzględnieniem wymogów ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Obszarami, gdzie procesy te będą przebiegać w sposób najbardziej dynamiczny, są obszary zurbanizowane, szczególnie w pobliżu dużych ośrodków miejskich regionu oraz obszary położone w pobliżu węzłów komunikacyjnych. Istotne są działania ograniczające zanieczyszczenie gleb i naruszanie ich stosunków wodnych oraz przeciwdziałanie erozji, przede wszystkim na obszarach położonych przy krawędziach dolin rzecznych. Tereny te stanowią zaplecze żywnościowe oraz bazę surowcową dla przemysłu rolno – spożywczego, którego rozwój winien być preferowany głównie w ramach tej strefy. Na terenach intensywnie użytkowanych rolniczo konieczne jest zwiększenie powierzchni zadrzewień śródpolnych i zakrzewień z użyciem gatunków rodzimych. Należy również zachować dziedzictwo kulturowe, chronić walory krajobrazu obszarów wiejskich, a także dążyć do podniesienia atrakcyjności terenów wsi
- b) paśmie dynamicznego rozwoju społeczno – gospodarczego: Istotne jest to, iż rozwój oparty był o obecne tendencje i zjawiska występujące w przestrzeni. Dynamika ich rozwoju zależy będzie od wielu czynników, w tym czynników nie wynikających z planowania przestrzennego. Dla tych stref ważne jest odpowiednie przygotowanie formalne i techniczne oraz aktywność lokalnych społeczności. Wykazane w Planie przesłanki i szanse rozwoju, wspomagane przez decyzje

	<p>planistyczne, będą podstawą do wspierania możliwości rozwoju oraz lokalnych inicjatyw gospodarczych i społecznych.</p> <p>c) Systemie obszarów chronionych: w programie rewitalizacji wskazano uwarunkowania przyrodnicze gminy.</p> <p>d) Centralnym obszarze problemowym obejmującym teren miasta Poznania oraz gmin leżących w jego obszarze funkcjonalnym. Obszar ten charakteryzuje się występowaniem zjawisk i konfliktów, których wielkość i nasilenie nie występuje w innej części województwa. Do takich problemów należy zaliczyć: konflikty pomiędzy intensywnym rozwojem urbanistycznym a środowiskiem przyrodniczym, w tym szczególnie na styku z obszarami cennymi przyrodniczo i krajobrazowo, konflikty na styku obszarów mieszkaniowych i działalności przemysłowej, konflikty pomiędzy mieszkalnictwem a komunikacją drogową, szynową i lotniczą (cywilną i wojskową). Podstawowym narzędziem kształtowania polityki przestrzennej w skali lokalnej jest planowanie miejscowe. To na szczeblu gminy dokonuje się przeznaczanie terenów dla nowych funkcji, dlatego najważniejszym zadaniem jest sporządzenie Planu zagospodarowania przestrzennego Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego. Rozpatrzenie problematyki konfliktów przestrzennych w skali szczegółowej, umożliwiającej lokalizację negatywnych zjawisk i zagrożeń, pozwoli na określenie spójnej polityki przestrzennej dla całego obszaru.</p> <p>W planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wskazane zostało że: „Część udokumentowanych złóż węgla brunatnego położonych w centralnej i północno-zachodniej części województwa nie będzie eksploatowana ze względu na ochronę wartości przyrodniczych oraz uwarunkowania społeczno – gospodarcze (złóże „Rów Poznański”: Czarnków – Szamotuły – Poznań – Czempin – Krzywiń – Gostyń i złóże „Trzcianka”);</p> <p><i>Link: http://www.biuletyn.net/nt-bin/_private/czempin/7623.pdf</i></p>
<p>Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020</p>	<p>Realizacja działań wskazanych w LPR jest odpowiedzialnością na wyzwania, które zostały określone w WRPO 2014+: poprawa zdolności do zatrudnienia i zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej osób, rodzin/grup/środowisk dotkniętych i zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, jakościowy</p>

	<p>i ilościowy rozwój infrastruktury zdrowotnej i społecznej, przeciwdziałanie przyczynom prowadzącym do niesprawności i wykluczenia ze względu na stan zdrowia, poprawa jakości i dostępu do usług zdrowotnych i społecznych, rewitalizacja fizyczna, gospodarcza i społeczna ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich, wzrost potencjału podmiotów ekonomii społecznej oraz zapotrzebowania na usługi świadczone przez te podmioty.</p>
<p>Dokumenty o zasięgu lokalnym</p>	
<p>Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Czemiń na lata 2014-2020</p>	<p>LPR jest zgodny z misją rozwoju Gminy Czemiń – „Czemiń – gmina otwarta, stwarzająca dobre warunki rozwoju, która dzięki efektywnemu wykorzystaniu zasobów lokalnych, doskonaleniu infrastruktury i stymulowaniu przedsiębiorczości, staje się miejscem przyjaznym dla swoich mieszkańców, przybyszów i inwestorów. Spójność w zakresie strategicznych celów skoncentrowanych wokół następujących zagadnień:</p> <p>1).Infrastruktura techniczna – cel strategiczny - Poprawa infrastruktury technicznej i komunikacji na terenie gminy zostanie osiągnięty m.in. poprzez realizację następujących celów operacyjnych – uporządkowanie przestrzeni i poprawa estetyki gminy, rozwój infrastruktury wodno-ściekowej, doskonalenie jakości dróg i infrastruktury drogowej, rozwój gospodarczy Gminy, rozbudowa bazy turystycznej i rekreacyjnej;</p> <p>2).Warunki socjalno-bytowe ludności – cel strategiczny - Rozwój infrastruktury społecznej, który zostanie osiągnięty m.in. poprzez: rozwój oświaty i nauki, poprawę warunków mieszkaniowych ludności, wypracowanie optymalnego systemu ochrony zdrowia, zapewnienie bezpieczeństwa publicznego;</p> <p>3).Gospodarka – cel strategiczny - Rozwój gospodarczy gminy, który zostanie osiągnięty m.in. poprzez: wykorzystanie przygotowanych pod inwestycje terenów, wspieranie przedsiębiorczości i rozpoczynania własnej działalności gospodarczej, rozwój usług związanych z branżą turystyczną, stworzenie warunków dla pozyskiwania inwestorów zewnętrznych;</p> <p>4).Sport i turystyka – cel strategiczny - Rozbudowa bazy turystycznej i rekreacyjnej gminy, który zostanie osiągnięty m.in. poprzez: organizowanie cyklicznych imprez kulturalnych i sportowych, rozbudowę infrastruktury turystycznej oraz podnoszenie jakości usług turystycznych, stworzenie systemu informacji i promocji turystycznej gminy, rozbudowę i modernizację infrastruktury sportowej.</p>

Diagnoza problemów społecznych wśród uczniów i mieszkańców gminy Czempień	Spójność w zakresie podejmowania działań profilaktycznych mających na celu zmniejszenie odsetka osób spożywających alkohol i sięgających po inne używki, podejmowanie nowych inicjatyw dających mieszkańcom możliwości alternatywnego spędzania czasu wolnego.
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Czempień na lata 2014-2020	Spójność z celami Planu Gospodarki Niskoemisyjnej zmierzającymi do redukcji zużycia energii finalnej, zwiększenia udziału energii wytwarzanej ze źródeł odnawialnych w finalnej konsumpcji oraz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.
Program opieki nad zabytkami gminy Czempień na lata 2014-2017	Zgodność z celem Programu, którym jest ukierunkowanie działań samorządu gminnego na poprawę stanu zachowania i utrzymania zasobów dziedzictwa kulturowego gminy m.in. poprzez: zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania, wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego, podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami.

Rozdział III - ANALIZA WYSTĘPOWANIA ZJAWISK KRYZYSOWYCH W MIEŚCIE I GMINIE CZEMPIŃ NA POTRZEBY DELIMITACJI OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH.

1. Analiza wskaźnikowa

Punktem wyjścia do rozpoczęcia działań rewitalizacyjnych jest wyznaczenie obszaru zdegradowanego. Zgodnie z „Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” **obszar zdegradowany** to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy, czyli stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- a) gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),

- b) środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- c) przestrzenno – funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),
- d) technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Kolejnym ważnym krokiem jest wyznaczenie **obszaru rewitalizacji**. Według „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” jest to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego cechującego się szczególną koncentracją ww. negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar ten nie może obejmować terenów większych niż 20 % powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Dla potrzeb wyznaczenia obszaru zdegradowanego dla Gminy Czempin określono listę wskaźników opisujących przede wszystkim problemy społeczne, a także negatywne zjawiska w sferze gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno – funkcjonalnej. Dla przestrzennego zobrazowania wyników analizy gminę podzielono zgodnie ze strukturą jednostek pomocniczych – na osiedla oraz sołectwa. Opracowanie objęło więc swym zasięgiem 7 osiedli oraz 22 sołectwa. Osiedla zostały utworzone na podstawie Uchwały Nr XIX/129/04 Rady Miejskiej w Czempiniu z dnia 26 marca 2004 r. w sprawie utworzenia osiedli w Czempiniu. Powstało wówczas 7 jednostek pomocniczych gminy zwanych Osiedlami. Natomiast jednostki pomocnicze gminy zwane sołectwami zostały utworzone już w latach odległych ich statuty zostały uchwalone w dniu 28 września 2006 r. Uchwałami Rady Miejskiej w Czempiniu o Nr LII/314/2006; LII/315/2006; LII/316/2006; LII/317/2006; LII/318/2006; LII/319/2006; LII/320/2006; LII/321/2006; LII/322/2006; LII/323/2006; LII/324/2006; LII/325/2006; LII/326/2006; LII/327/2006; LII/328/2006; LII/329/2006; LII/330/2006; LII/331/2006; LII/332/2006; LII/333/2006; LII/334/2006; LII/335/2006.

Dla wydzielonych jednostek pomocniczych pozyskano dane dostępne w zasobach Urzędu Gminy Czempin oraz informacje wygenerowane przez instytucje zewnętrzne, m.in. Ośrodek Pomocy Społecznej w Czempiniu, Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie czy Komendę Powiatową Policji w Kościanie.

Tabela 6. Podstawowe dane Gminy

Lp.	Nazwa jednostki	Liczba ludności	% liczby ludności w odniesieniu do całej gminy	powierzchnia jednostki (ha)	% powierzchni w odniesieniu do całej gminy
1	Betkowo	253	2,2	465,5	3,27
2	Bieczyny	60	0,5	869,1	6,11
3	Borowo	540	4,7	1172,1	8,24
4	Donatowo	233	2,1	782,6	5,50
5	Głuchowo	828	7,2	612,8	4,31
6	Gorzyce	287	2,5	642,5	4,52
7	Gorzyczki	256	2,2	553,1	3,89
8	Jarogniewice	348	3,1	1259,2	8,86
9	Jasiń	329	2,9	516,3	3,63
10	Nowe Borówko	163	1,4	157,8	1,11
11	Nowe Tarnowo	49	0,4	91,7	0,65
12	Nowy Gołębin	173	1,5	449,2	3,16
13	Piechanin	430	3,8	575,8	4,05
14	Piotrkowice	307	2,7	637,2	4,48
15	Piotrowo Drugie	77	0,7	297,3	2,09
16	Piotrowo Pierwsze	300	2,6	696,9	4,90
17	Sierniki	103	0,9	257,0	1,81
18	Słonin	276	2,4	451,4	3,17
19	Srocko Wielkie	186	1,6	706,6	4,97
20	Stare Tarnowo	122	1,1	563,3	3,96
21	Stary Gołębin	619	5,4	982,5	6,91
22	Zadory	248	2,2	1147,7	8,07
23	Osiedle nr 1	691	6,0	18,5	0,13
24	Osiedle nr 2	893	7,8	66,4	0,47
25	Osiedle nr 3	453	4,0	20,5	0,14
26	Osiedle nr 4	849	7,4	48,3	0,34
27	Osiedle nr 5	797	7,0	63,0	0,44
28	Osiedle nr 6	982	8,6	28,0	0,20
29	Osiedle nr 7	583	5,1	87,3	0,61

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Czempiniu.

Katalog analizowanych wskaźników:

Sfera społeczna:

W₁ – udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności (osoby);

W₂ – udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności (osoby);

W₃ – liczba osób pobierających zasiłki pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców (osoby/1000 mieszkańców);

W₄ – liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 1000 mieszkańców (osoby/1000 mieszkańców);

W₅ – liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym (osoby/100 mieszkańców);

W₆ – udział osób bezrobotnych w wieku 18-25 w ogólnej liczbie osób bezrobotnych (osoby);

W₇ – liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (szt./100 mieszkańców);

W₈ – udział osób uczestniczących w głosowaniu do Budżetu Obywatelskiego wśród osób upoważnionych do głosowania (%);

W₉ – odsetek osób obecnych na zebraniach wiejskich/osiedlowych – (%);

W₁₀ – liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców (szt./1000 mieszkańców);

W₁₁ – liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców (szt./1000 mieszkańców);

Sfera gospodarcza:

W₁₂ – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców (szt./100 mieszkańców);

Sfera środowiskowa:

W₁₃ – udział budynków zawierających wyroby azbestowe w ogólnej liczbie budynków (%);

Sfera techniczna:

W₁₄ – Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych (%);

Sfera przestrzenno-funkcjonalna:

W₁₅ – powierzchnia użytkowa gminnych lokali mieszkalnych w przeliczeniu na 1 osobę w nich zameldowaną (m²/ 1 osobę).

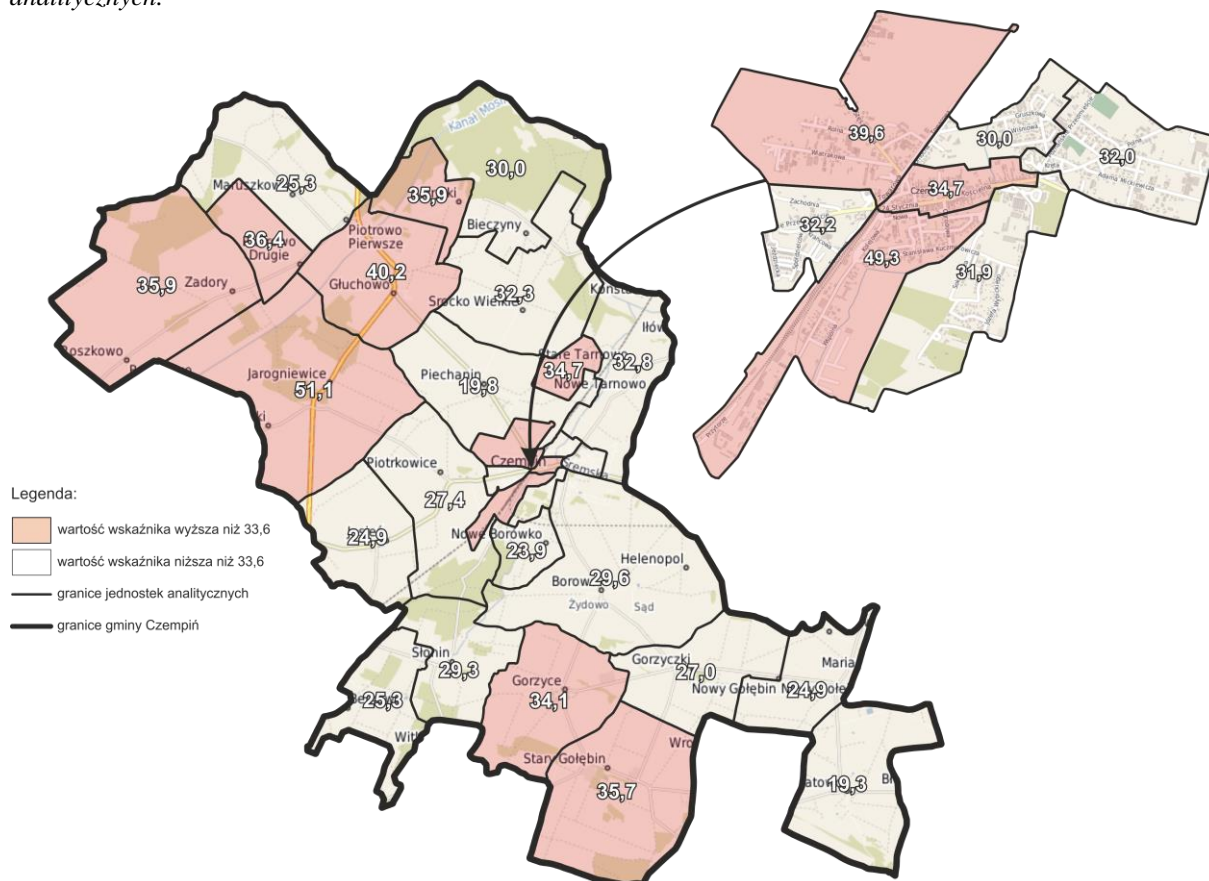
W₁ – udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności (sfera społeczna)

Obserwowane w ostatnich latach zmiany demograficzne w Polsce wskazują, że sytuacja ludnościowa jest bardzo trudna. Trwający proces starzenia się polskiego społeczeństwa będący wynikiem korzystnego zjawiska, jakim jest wydłużenie się trwania życia, pogłębiony jest niskim poziomem dzietności. W przyszłości przewidywane zmiany w procesach demograficznych spowodują, iż zmaleje odsetek ludności w młodszym wieku, a zwiększy się udział ludności starszej. Sytuacja ta stanowi niemałe wyzwanie związane z zapewnieniem społeczeństwu w wieku poprodukcyjnym wysokiej jakości usług dostosowanych do ich potrzeb oraz stwarzających warunki do godnego starzenia się wskazanej grupy. Społeczeństwa starzejące się muszą zmierzyć się z koniecznością zabezpieczenia odpowiedniej opieki społecznej i medycznej nad osobami starszymi.

Przeprowadzona

w Gminie Czempin analiza liczby osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ogółu ludności w latach 2014 – 2016 potwierdza tę negatywną tendencję. W 2014 roku wskaźnik ten wynosił 29,94%, w 2015 roku 32,15%, natomiast w 2016 roku aż 33,57%. W stosunku do roku 2014 liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrosła o blisko 400 osób przy jednoczesnym obniżeniu liczby mieszkańców o 65 osób. W kolejnych latach będzie można zauważyć pogłębiającą się tendencję wzrostową liczby osób, które przekroczą wiek zdolności do pracy. W badanym okresie największe natężenie problemu obserwujemy w sołectwach: Jarogniewice (2014 r. – 45,7%, 2015 r. – 49,9%, 2016 r. – 51,1%), Głuchowo (2014 r. – 37,7%, 2015 r. – 39,8%, 2016 r. – 40,2%), Sierniki (2014 r. – 36,6%, 2015 r. – 35,6%, 2016 r. – 35,9%), Stary Gołębin (2014 r. – 32,0%, 2015 r. – 34,0%, 2016 r. – 35,7%), Piotrowo Drugie (2014 r. – 31,2%, 2015 r. – 33,8%, 2016 r. – 36,4%), Zadory (2014 r. – 30,8%, 2015 r. – 33,1%, 2016 r. – 35,9%), Nowe Tarnowo (2014 r. – 30,4%, 2015 r. – 34,0%, 2016 r. – 34,7%), Gorzyce (2014 r. – 30,1%, 2015 r. – 32,6%, 2016 r. – 34,1%) oraz na Osiedlu nr 1 (2014 r. – 28,5%, 2015 r. – 32,6%, 2016 r. – 34,7%), Osiedlu nr 2 (2014 r. – 44,4%, 2015 r. – 47,0%, 2016 r. – 49,3%) i Osiedlu nr 7 (2014 r. – 36,9%, 2015 r. – 38,8%, 2016 r. – 39,6%). W najbliższej perspektywie nie należy się spodziewać znaczących zmian w rozwoju demograficznym Gminy Czempin.

Ryc.7 udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Czempiniu.

Duże natężenie problemu:

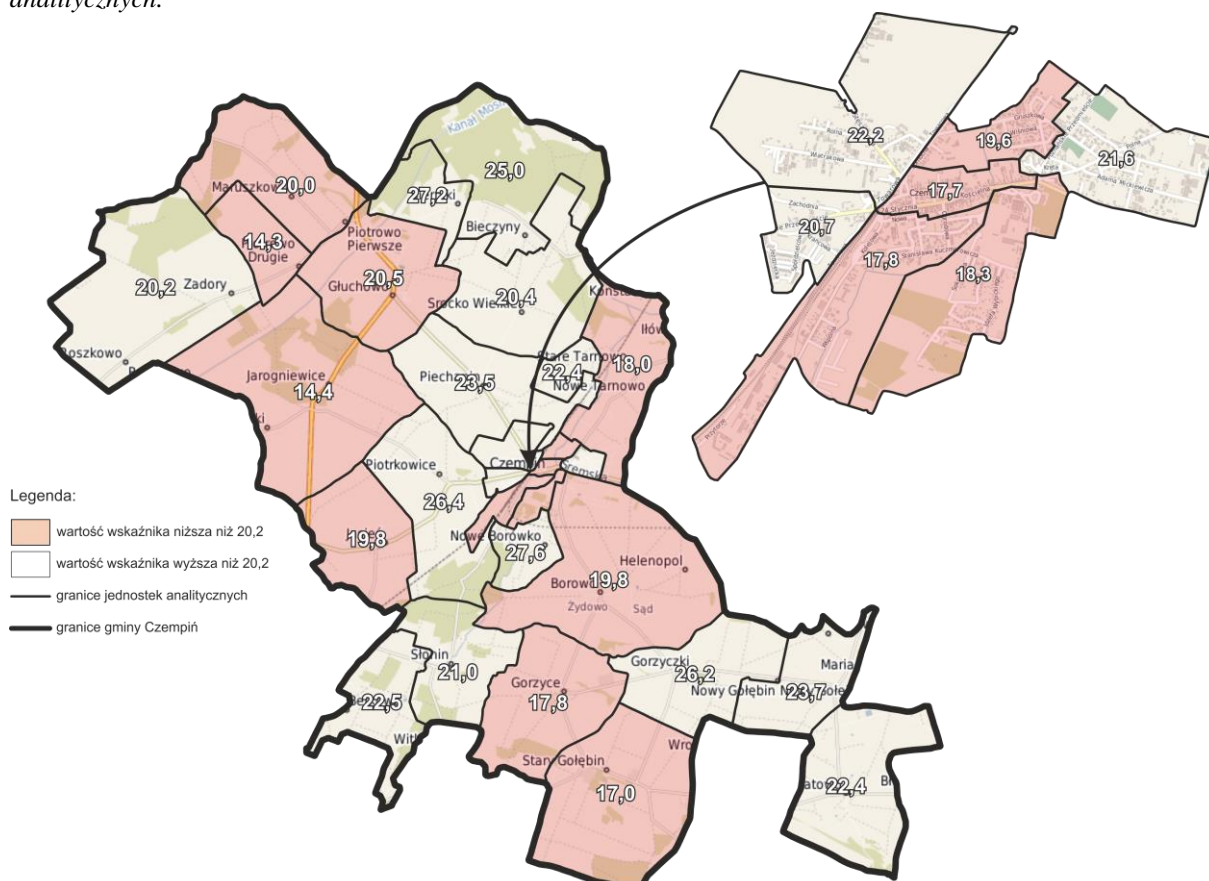
Gluchowo, Gorzyce, Jarogniewice, Nowe Tarnowo, Osiedle 1, Osiedle 2, Osiedle 7, Piotrowo Drugie, Sierniki, Stary Gołębiniak, Zadory.

W₂ – udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności (sfera społeczna)

Innym wskaźnikiem obrazującym strukturę wiekową jest udział ludności w wieku przedprodukcyjnym (dzieci i młodzież w wieku do 18 lat). Oznacza on zarówno potencjalne obciążenie, jakie spada na barki osób w „sile wieku” związane z utrzymaniem jeszcze nie pracujących członków rodzin oraz szanse na utrzymanie w przyszłości rosnącej liczby osób przekraczających wiek zdolności do pracy. Rezultatem zachodzących w Polsce przemian demograficznych, a przede wszystkim trwającego od lat 90-tych spadku urodzeń, są zmiany w liczbie i strukturze ludności według wieku. Przedstawiając te zmiany należy wskazać na sukcesywne zmniejszanie się liczby i odsetka ludności w wieku przedprodukcyjnym. Przeprowadzona w Gminie Czempin w latach 2014 – 2016 analiza wskaźnika udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności potwierdza negatywny trend ogólnopolski. W końcu 2016 roku ludności w wieku przedprodukcyjnym było 2325, a udział w ogólnej liczbie populacji wynosił 20,2%, natomiast niespełna dwa lata wcześniej udział ten

kształtował się na poziomie blisko 21%. Największe natężenie tego negatywnego zjawiska obserwujemy na terenie sołectw: Jarogniewice (2014 r. – 13,1%, 2015 r. – 14,2%, 2016 r. – 14,4%), Głuchowo (2014 r. – 19,8%, 2015 r. – 19,7%, 2016 r. – 19,8%), Gorzyce (2014 r. – 19,6%, 2015 r. – 16,5%, 2016 r. – 17,8%), Jasiień (2014 r. – 20,5%, 2015 r. – 18%, 2016 r. – 19,8%), Piotrowo Drugie (2014 r. – 18,2%, 2015 r. – 16,69%, 2016 r. – 14,3%), Piotrowo Pierwsze (2014 r. – 20,3%, 2015 r. – 19,3%, 2016 r. – 20,0%), Stare Tarnowo (2014 r. – 16,1%, 2015 r. – 18,0%, 2016 r. – 18,0%), Stary Gołębin (2014 r. – 18,2%, 2015 r. – 17,2%, 2016 r. – 17,0%) oraz Osiedla nr 1 (2014 r. – 18,3%, 2015 r. – 18,3%, 2016 r. – 17,7%), Osiedla nr 2 (2014 r. – 17,9%, 2015 r. – 17,7%, 2016 r. – 17,8%), Osiedla nr 3 (2014 r. – 20,6%, 2015 r. – 20,5%, 2016 r. – 19,6%) i Osiedla nr 5 (2014 r. – 19,2%, 2015 r. – 18,8%, 2016 r. – 18,3%).

Ryc. 8 udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Czempiniu.

Duże natężenie problemu:

Borowo, Głuchowo, Gorzyce, Jarogniewice, Jasiień, Osiedle 1, Osiedle 2, Osiedle 3, Osiedle 5, Piotrowo Drugie, Piotrowo Pierwsze, Stare Tarnowo, Stary Gołębin.

W₃ – liczba osób pobierających zasiłki pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców (sfera społeczna)

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Pomocy społecznej udziela się z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomani, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 634,00 zł, zwanej dalej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”,
- 2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 514,00 zł, zwanej dalej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie ”,
- 3) rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanej dalej „kryterium dochodowym rodziny”.

Odbiorcami systemu pomocy społecznej są przede wszystkim osoby wykluczone społecznie bądź zagrożone wykluczeniem społecznym, nie mogące pokonać barier i problemów społecznych, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Wykluczenie społeczne nie wiąże się wyłącznie z problemami wynikającymi jedynie z braku zatrudnienia, ale również z brakiem możliwości uczestniczenia w pełni w życiu społeczno – zawodowym. Problemy społeczne są natomiast konsekwencjami rozmaitych zakłóceń organizacji życia zbiorowego.

Jednostką samorządową realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej finansowanej przez budżet państwa i budżet gminy jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Czempiniu.

Analizie poddane zostały dane ilościowe dotyczące osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2014 – 2016.

Poniższe zestawienie ilustruje powody wsparcia rodzin w Gminie Czempień przez system pomocy społecznej.

Tabela 7. Zestawienie powodów korzystania z pomocy społecznej w latach 2014 – 2016

Lp.	Powody korzystania z pomocy społecznej	Liczba osób w rodzinach		
		Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
1.	Ubóstwo	173	211	223
2.	Bezdomność	19	11	7
3.	Bezrobocie	449	324	244
4.	Niepełnosprawność	230	247	224
5.	Długotrwała lub ciężka choroba	238	251	231
6.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych	173	175	147
7.	Alkoholizm	22	21	25
8.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	6	6	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Czempiniu.

Z powyższej tabeli wynika, że wśród najczęstszych powodów udzielania pomocy w analizowanym okresie jest: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała i ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych.

Z analizy danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Czempiniu wynika, że powody trudnych sytuacji życiowych są ze sobą ściśle związane, często się przenikają oraz wzajemnie warunkują.

Diagnozie poddane zostały również dane dotyczące rodzaju świadczeń przyznawanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Czempiniu w okresie od 2014 do 2016 roku, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela 8. Zestawienie świadczeń za lata 2014 – 2016

Lp.	Rodzaje świadczeń	Liczba rodzin		
		Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
1.	Zasiłek stały	53	59	66
2.	Zasiłek okresowy	136	162	169
3.	Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia	77	80	86
4.	Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby	20	31	21
5.	Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności	17	25	28
6.	Zasiłek celowy	287	200	390
7.	w tym zasiłek celowy przyznany w ramach programu wieloletniego	110	155	179
8.	Usługi opiekuńcze	38	42	37

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Czempiniu

Najczęściej powtarzającymi się rodzajami świadczeń oraz mającymi tendencję wzrostową były: zasiłek stały, zasiłek okresowy z powodu bezrobocia, zasiłek celowy przyznany w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Badając sferę społeczną na terenie gminy Czempień posłużono się wskaźnikiem liczby osób pobierających zasiłki pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

Duże natężenie problemu występuje na Osiedlu nr 1 (2014 r. - 181,7; 2015 r. - 118,1; 2016 r. - 133,6), Osiedlu nr 2 (2014 r. - 61,7; 2015 r. - 54,1; 2016 r. - 53,8) Osiedlu nr 4 (2014r. - 68,2; 2015 r. - 54,7; 2016 r. - 57,7) oraz w Sołectwach: Betkowo (2014 r. - 92,1; 2015 r. - 64,8; 2016 r. - 6,2), Bieczyny (2014 r. - 150; 2015 r. - 83,3; 2016 r. - 133,3), Borowo (2014 r. - 94,1; 2015 r. - 114,2; 2016 r. - 96,3), Gorzyce (2014 r. - 81,1; 2015 r. - 88,7; 2016 r. - 87,1), Gorzyczki (2014 r. - 107,3; 2015 r. - 76,6; 2016 r. - 89,8), Nowy Gołębin (2014 r. - 86,7; 2015 r. - 86,7; 2016 r. - 57,8).

W powyższych jednostkach analitycznych stwierdzono natężenie problemu (liczba osób pobierających zasiłki pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) wyższe niż średnia dla Gminy Czempień.

Duże natężenie problemu występuje na Osiedlu nr 1 (2014 r. - 18,8; 2015 r. - 21,1; 2016 r. - 16,9), Osiedlu nr 2 (2014 r. - 3,4; 2015 r. - 3,4; 2016 r. - 10,1) oraz w Sołectwach: Jarogniewice (2014 r. - 19,5; 2015 r. - 17,4; 2016 r. - 14,4), Piotrowo Drugie (2014 r. - 13,0; 2015 r. - 13,0; 2016 r. - 13,0), Srocko Wielkie (2014 r. - 5,3; 2015 r. - 10,9; 2016 r. - 16,1), Stare Tarnowo (2014 r. - 0,0; 2015 r. - 0,00; 2016 r. - 8,2), Stary Gołębin (2014 r. - 7,7; 2015 r. - 6,3; 2016 r. - 8,1), Zadory (2014 r. - 11,4; 2015 r. - 7,8; 2016 r. - 12,1).

W powyższych jednostkach analitycznych stwierdzono natężenie problemu (liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) wyższe niż średnia dla Gminy Czempin.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Czempiniu realizując swoje funkcje i zadania zobowiązany jest diagnozować pewne obszary z zakresu pomocy społecznej, które stanowią integralną część polityki społecznej gminy. Funkcja diagnostyczna polega na bieżącym i stałym rozpoznawaniu potrzeb środowiskowych, indywidualnych i grupowych, a także na wykazywaniu przyczyn oraz skali ich występowania.

Na podstawie przeprowadzonej analizy można wyróżnić kilka grup mieszkańców, które w pierwszej kolejności wymagają wsparcia. Pierwszą grupą są osoby bezrobotne. Problem bezrobocia wpływa niekorzystnie nie tylko na stan życia i funkcjonowania osoby bezrobotnej, lecz również na jej otoczenie. Zdarza się, że bezrobocie, zwłaszcza długotrwałe, jest przyczyną przemocy, alkoholizmu, zacierania autorytetu rodzicielskiego, czy przejmowania złych nawyków od osoby bezrobotnej.

Kolejną grupą wymagającą wsparcia są osoby niepełnosprawne. To właśnie je każdego dnia dotyczą liczne problemy związane z dostępem do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym, brakiem zatrudnienia na otwartym rynku pracy, barierami architektonicznymi, swobodnym przemieszczaniem się, dostępem do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, kulturalnym i sportowym.

Niezmiennie od kilku lat wzrasta liczba osób korzystających z pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych. Pogłębia się również problem opieki nad osobami starszymi, które niewątpliwie wymagają wsparcia.

Niepokojące są statystyki dotyczące problemu alkoholowego, wśród rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Liczby rodzin objętych pomocą, w których występuje problem alkoholowy, w stosunku do ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy w poszczególnych latach jest duży i ma tendencje wzrostową.

a zabezpieczenia socjalne, które są im gwarantowane obciążają budżet. Bezrobocie może również stać się osobistym doświadczeniem każdego człowieka. Bezrobocie jest źródłem ubóstwa, a żyjące w niedostatku materialnym i wykluczone z aktywności gospodarczej grupy społeczne utrwalają będący ich udziałem model egzystencji. Skutki bezrobocia, szczególnie długotrwałego dotyczą nie tylko samego bezrobotnego, ale również jego rodziny. Żyjący z zasiłku często wpadają w apatię i biernie oczekują na odgórne rozwiązanie problemu. Kształtuje się bardzo niebezpieczna spirala problemów: bezrobotni nie potrafią rozbudzić w swoich dzieciach aspiracji społecznych i kulturowych, nie są w stanie zapewnić im odpowiedniego wykształcenia, przekazać prawidłowych wzorców postępowania, wykształcić etosu pracy. Dzieci wychowywane w taki sposób mają silne postawy roszczeniowe, problemy z aktywnym włączeniem się w życie gospodarcze, chętnie korzystają z opieki społecznej. Brak pracy niewątpliwie oddziałuje na zaspakajanie potrzeb społecznych w różnych sferach życia, prowadzi do niepokoju, napięć społecznych, rozprzestrzeniania się rozmaitych patologii społecznych (poczucie winy u bezrobotnego powoduje utratę własnej wartości, poczucie utraty autorytetu co wpływa na zmianę kontaktów z współmałżonkiem, dziećmi, złe samopoczucie bezrobotnego wzmacnia liczbę zachowań agresywnych, sprzyja popadaniu w nałogi), rozpadu rodziny (wzrost liczby rozwodów), obniżenia zdrowotności (zawały serca, zaburzenia sercowo-naczyniowe, marskość wątroby, alkoholizm, choroby psychiczne, samobójstwa), spadku kondycji psychicznej (frustracje, depresje, bezradność, fatalizm, zmniejszenie motywacji do samodzielnego poszukiwania pracy), wzrostu wykroczeń i przestępczości, izolacji społecznej (osoby bezrobotne zmniejszają swoją aktywność we wszystkich dziedzinach, mniej czytają, czują się gorsi, nie udzielają się w życiu rodzinnym, ograniczeniu ulegają kontakty towarzyskie).

W Gminie Czempień ogólna liczba osób bezrobotnych w 2014 r. wyniosła 255 osób, w tym z Miasta Czempinia - 100 osób bezrobotnych. Jak wynika z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kościanie najwięcej osób bezrobotnych w 2014 r. zamieszkiwało osiedle nr 1, osiedle nr 2, osiedle nr 5, osiedle nr 6 oraz sołectwa: Borowo, Głuchowo, Jasień, Piechanin. Bezrobotni zamieszkujący osiedle nr 1 stanowili aż 9,02% ogółu bezrobotnych w Gminie Czempień oraz 23% ogółu bezrobotnych wśród bezrobotnych w mieście Czempiniu. Bezrobotni zamieszkujący osiedle nr 6 stanowili 7,84% ogółu bezrobotnych w Gminie Czempień (bezrobotni mieszkańcy sołectwa Borowo również stanowili 7,84% ogółu bezrobotnych w Gminie Czempień) oraz 20% ogółu bezrobotnych w Czempiniu. Bezrobotni mieszkańcy osiedla nr 2 stanowili 6,67% ogółu bezrobotnych mieszkańców Gminy Czempień (17% ogółu bezrobotnych miasta), mieszkańcy osiedla nr 5, sołectw Jasień i Piechanin po

5,49% ogółu bezrobotnych w Gminie. Wśród bezrobotnych najbardziej liczną grupę stanowiły osoby w wieku 26-50 lat. Na osiedlu nr 1 69,57% ogółu osób bezrobotnych na tym osiedlu to właśnie osoby w wieku 26-50 lat (w Piechaninie trochę mniej – 64,29%); na osiedlu nr 5 – 57,14% (tak samo w Jasieniu, trochę mniej w Głuchowie – 55,56%), na osiedlu nr 2 – 52,94%, na osiedlu nr 6 i Borowie – 45%.

Biorąc natomiast pod uwagę stosunek liczby osób bezrobotnych w 2014 r. w danej jednostce analitycznej w wieku 26-50 lat do ogólnej liczby osób bezrobotnych w tej jednostce, największy udział osób bezrobotnych w wieku 26-50 lat występuje w Gorzyczkach, Piotrowie Pierwszym, Siernikach, Starym Tarnowie po 100%, osiedlu nr 4 – 85,71%, Zadorach – 83,33%, osiedlu nr 1 – 69,57%, Donatowie – 66,67%, Piechaninie – 64,29%, Gorzyczkach – 60%, Jasieniu, Srocku Wielkim, Osiedlu nr 5 po 57,14%.

W 2015 r. w Gminie Czempin zmniejszyła się ogólna liczba osób bezrobotnych z 255 osób w 2014 r. do 225 osób. Najwięcej osób bezrobotnych zamieszkiwało osiedle nr 1, 2, 4, 5 i 6 oraz sołectwa Borowo, Głuchowo, Stary Gołębin. Osoby bezrobotne mieszkające w Borowie stanowiły 9,78% ogółu bezrobotnych Gminy Czempin, osoby bezrobotne mieszkające na osiedlu nr 6 stanowiły 9,33% ogółu osób bezrobotnych w Gminie Czempin oraz 20,39% ogółu bezrobotnych z terenu Miasta. Nieco mniej osób bezrobotnych zamieszkiwało osiedle nr 2 – 8,89%, osiedle nr 1 – 8,44%, Głuchowo – 7,11%, osiedle nr 4 – 6,22%, osiedle nr 5 – 5,78%, Stary Gołębin – 5,33% ogółu osób bezrobotnych Gminy. Nadal najliczniejszą grupą wiekową wśród osób bezrobotnych były osoby pomiędzy 26 a 50 rokiem życia. Stanowiły one 78,57% ogółu bezrobotnych osiedla nr 4, 68,75% Głuchowa, 68,42% osiedla nr 1, 60% osiedla nr 2, 50% - Starego Gołębina, 47,62% osiedla nr 6, 46,15% osiedla nr 5, 45,45% Borowa.

Biorąc pod uwagę stosunek liczby osób bezrobotnych w 2015 r. w danej jednostce analitycznej w wieku 26-50 lat do ogólnej liczby osób bezrobotnych w tej jednostce, największy udział osób bezrobotnych w wieku 26-50 lat występuje w Piotrkowicach, Piotrowie Pierwszym, Siernikach, Srocku Wielkim – po 100%, osiedlu nr 7 – 80%, osiedlu nr 4 – 78,57%, Zadorach – 75%, osiedlu nr 1 – 68,42%, Głuchowie – 68,75%, Donatowie, Jasieniu, Nowym Gołębinie - po 66,67%, Piechaninie – 62,5%, osiedlu nr 2 – 60%, Gorzyczkach – 57,14%.

W 2016 r. ogólna liczba osób bezrobotnych na terenie Gminy wyniosła 199 osób. Najwięcej osób bezrobotnych zamieszkiwało osiedle nr 1, 2, 4, 5, 6 oraz sołectwa Głuchowo i Borowo. Osoby bezrobotne z osiedla nr 2 stanowiły aż 10,05% ogólnej liczby osób bezrobotnych (21,51% ogólnej liczby bezrobotnych mieszkańców miasta), z osiedla nr 6 –

9,55% (20,43% ogółu bezrobotnych mieszkańców miasta), z Głuchowa – 8,54%, z osiedla nr 1 – 8,04%, z osiedla nr 5 – 7,04%, z osiedla nr 4 i Borowa po 5,53%. Nadal najliczniejszą grupę osób bezrobotnych wśród ogółu bezrobotnych stanowiły osoby pomiędzy 26 a 50 rokiem życia. Bezrobotni w wieku 26-50 lat z osiedla nr 4 stanowili 81,82%, Głuchowa – 64,71%, z osiedla nr 1 - 62,5%, z osiedla nr 6 – 57,89%, z osiedla nr 5 – 50%, z osiedla nr 2 – 45%, Borowa – 36,36%.

Biorąc pod uwagę stosunek liczby osób bezrobotnych w 2016 r. w danej jednostce analitycznej w wieku 26-50 lat do ogólnej liczby osób bezrobotnych w tej jednostce, największy udział osób bezrobotnych w wieku 26-50 lat występuje w Sroczku Wielkim i osiedlu nr 7 – 100%, Gorzycach – 88,89%, Betkowie – 83,33%, osiedlu nr 4 – 81,82%, Jasieniu i Donatowie po 66,67%, Głuchowie – 64,71%, osiedlu nr 1 – 62,5%, osiedlu nr 6 – 57,89%, Piechaninie – 57,14%.

Powyższą analizę potwierdza również wykonana analiza wskaźnikowa według której najwyższy wskaźnik osób bezrobotnych w wieku produkcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców występuje na obszarze Betkowa (w 2014 r. – 11,8; w 2015 r. – 10,0; w 2016 r. – 11,5), Bieczyn (w 2014 r. – 18,8; w 2015 r. – 5,6; w 2016 r. – 16,7), Borowa (w 2014 r. – 15,9; w 2015 r. – 16,8; w 2016 r. – 8,0), Donatowa (w 2014 r. – 19,4; w 2015 r. – 9,1; w 2016 r. – 8,6), Gorzyc (w 2014 r. – 11,5, w 2015 r. – 10,9; w 2016 r. – 9,6), Jasienia (w 2014 r. – 20,6; w 2015 r. – 8,3; w 2016 r. – 7,8), Nowego Borówka (w 2014 r. – 6,7, w 2015 r. - 3,1, w 2016 r. – 12,1), Nowego Gołęбина (w 2014 r. – 6,7, w 2015 r. – 9,4, w 2016 r. – 6,1), Piechanina (w 2014 r. – 24,6; w 2015 r. – 13,6; w 2016 r. – 10,8), Piotrowa Pierwszego (w 2014 r. -3,4; w 2015 r. – 5,0, w 2016 r. – 9,7), Słonina (w 2014 r. 11,9; w 2015 r. – 13,0; w 2016 r. – 8,1), Sroczka Wielkiego (w 2014 r. – 15,2; w 2015 r. – 6,3, w 2016 r. – 6,1), Starego Tarnowa (w 2014 r. -6,5; w 2015 r. – 12,1, w 2016 r. – 11,4), Zador (w 2014 r. – 7,9; w 2015 r. – 5,1; w 2016 r. – 7,1), Osiedla nr 1 (w 2014 r. – 11,1, w 2015 r. – 8,6; w 2016 r. – 6,8), Osiedla 3 (w 2014 r. – 7,2; w 2015 r. – 8,6; w 2016 r. – 6,7), Osiedla 5 (w 2014 r. – 6,6, w 2015 r. – 5,8 w 2016 r. – 5,8), Osiedla nr 6 – (w 2014 r. – 8,4; w 2015 r. – 8,3; w 2016 r. – 7,1).

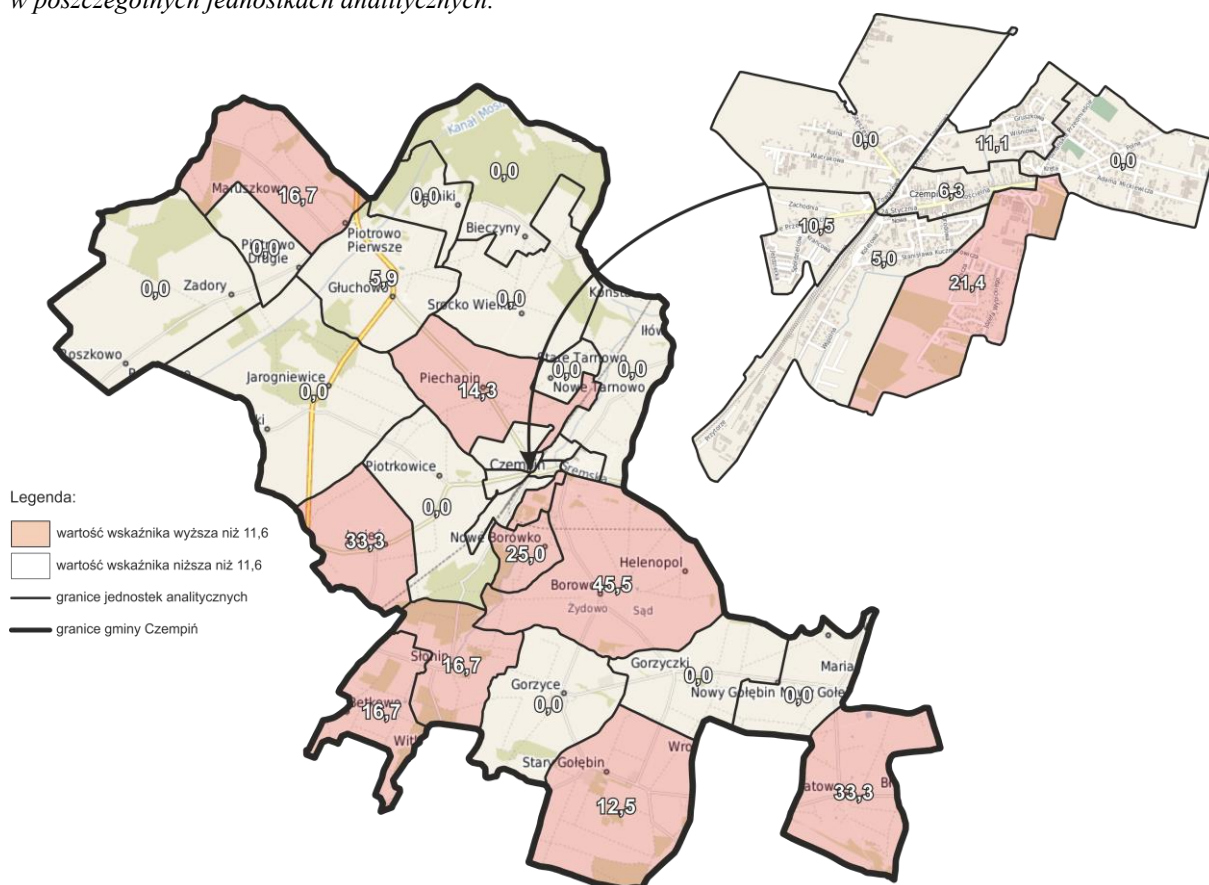

W 2015 r. największy udział osób bezrobotnych w wieku 18-25% wystąpił w Nowym Borówku – 100%, Betkowie – 60,00%, Starym Gołębinie – 50%, Gorzycach – 40%, Donatowie i Jasieniu po 33,33%. Na osiedlach największy udział bezrobotnych w tej grupie wiekowej występuje na osiedlu nr 3 – 36,36%, osiedlu nr 5 – 23,08%, osiedlu nr 2 – 20%.

Natomiast w 2016 r. największy udział osób bezrobotnych w wieku 18-25% wystąpił w Borowie – 45,45%, Donatowie i Jasieniu po 33,33%, Nowym Borówku – 25%, Betkowie, Piotrowie Pierwszym, Słoninie po 16,67%, Piechaninie – 14,29%.

Na osiedlach największy udział bezrobotnych w tej grupie wiekowej wystąpił na osiedlu nr 5 – 21,43%, osiedlu nr 3 – 11,11%, osiedlu nr 6 – 10,53%.

Ryc. 12 udział osób bezrobotnych w wieku 18-25 lat w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kościanie.

Duże natężenie problemu:

Betkowo, Borowo, Donatowo, Jasień, Nowe Borówko, Osiedle 5, Piechanin, Piotrowo Pierwsze, Słonin, Stary Gołębini.

Przeprowadzona analiza potwierdza również sporządzona analiza wskaźnikowa według której największy problem bezrobocia wśród osób w wieku 18-25 lat w ogólnej liczbie osób bezrobotnych wystąpił na obszarze: Betkowa (w 2014 r. -33,3; w 2015 r. - 60,0; w 2016 r. - 16,7) , Borowa (w 2014 r. -25,0; w 2015 r. – 27,3; w 2016 r. – 45,5), Donatowa (w 2014 r. – 16,7; w 2015 r. – 33,3; w 2016 r. – 33,3), Jasienia (w 2014 r. – 28,6; w 2015 r. – 33,3; w 2016 r. – 33,3), Nowego Borówka (w 2014 r. – 100,0; w 2015 r. – 100,0 w 2016 r. – 25,0), Osiedla 5 (w 2014 r. -14,3; w 2015 r. -23,1; w 2016 r. -21,4), Piechanina (w 2014 r. -14,3; w 2015 r.- 12,5; w 2016 r. – 14,3) , Piotrowa Pierwszego (w 2014 r. – 0,0; w 2015 r. – 0,0; w 2016 r. - 16,7), Słonina (w 2014 r. -25,0; w 2015 r. – 22,2; w 2016 r. -16,7), Starego Gołęбина (w 2014 r. – 45,5; w 2015 r. -50,0; w 2016 r. -12,5).

W₇ – liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (sfera społeczna)

Organizacje pozarządowe to organizacje działające na rzecz wybranego interesu i niedziałające w celu osiągnięcia zysku. Nazywane trzecim sektorem stanowią uzupełnienie działań sektora publicznego (administracji publicznej) i rynkowego (przedsiębiorców). Liczba organizacji pozarządowych przypadająca na każde 100 mieszkańców pozwala ocenić stopień zaangażowania i aktywności społecznej mieszkańców. Bez wsparcia trzeciego sektora, nie jest możliwe skuteczne przeciwdziałanie problemom społecznym. Przyszły sukces możliwych działań rewitalizacyjnych wymaga zaplanowanego współdziałania różnych podmiotów i instytucji działających na rzecz szeroko pojętej aktywizacji społecznej i zawodowej. Kluczowe jest więc określenie istniejącego potencjału w sektorze pozarządowym, który odgrywa ważną rolę w umacnianiu więzi społecznych.

Na terenie Miasta i Gminy Czempin działa ponad 30 organizacji pozarządowych, m.in:

- Stowarzyszenie Przyjaciół i Sympatyków Ziemi Czempinśkiej,
- Czempinśkie Towarzystwo Śpiewacze „Harfa”,
- organizacje społeczne (m.in. Stowarzyszenie na rzecz osób chorych i potrzebujących – Jasiek, Stowarzyszenie Inicjatyw Młodzieżowych „LOCK”),
- organizacje sportowe (Czempinśki Klub Sportowy „Helios”, Uczniowski Klub Sportowy „As”, Ludowy Zespół Sportowy w Głuchowie, Klub Sportowy Fenix Team Borowo),
- ochotnicze straże pożarne.

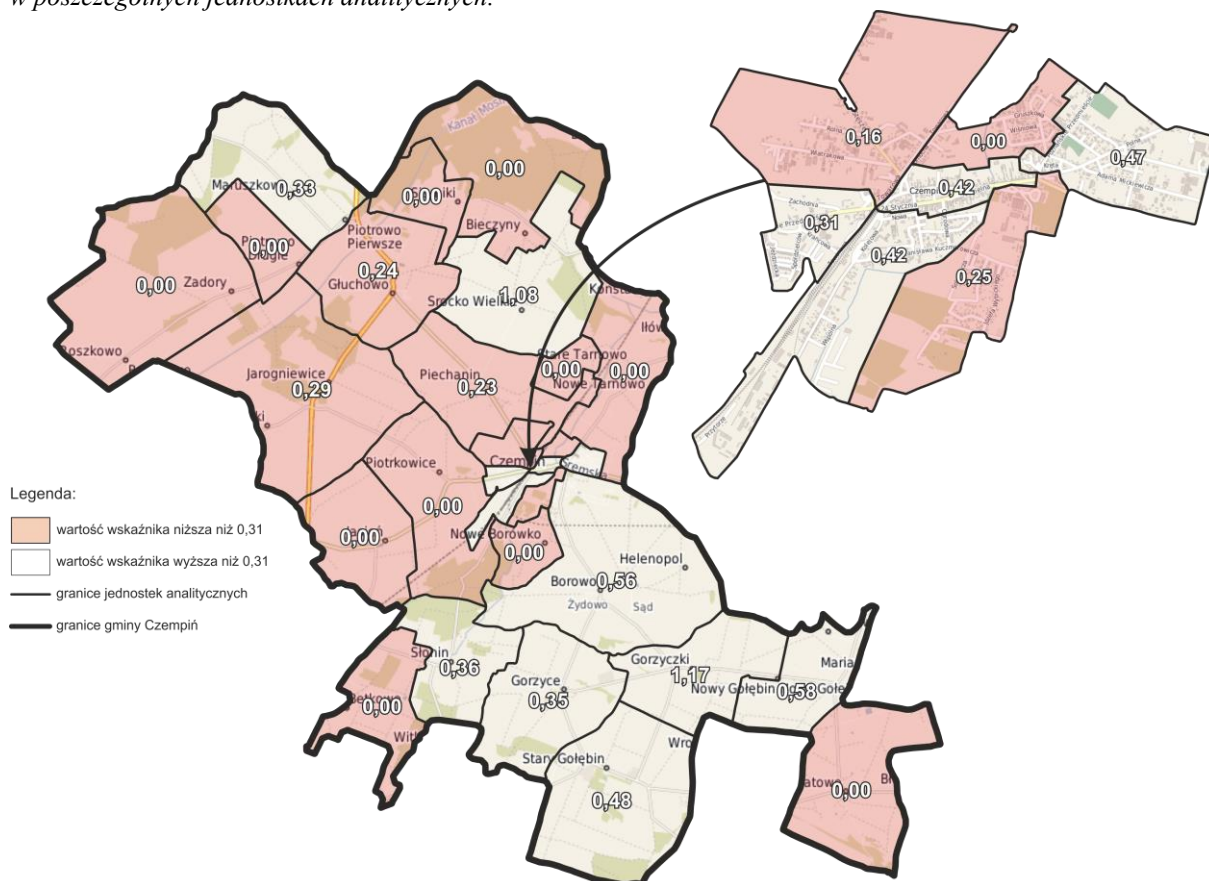
Badany wskaźnik odnosi się do lokalizacji siedziby NGO, gdyż główna działalność organizacji pozarządowych działających na terenie gminy Czemiń skupiona jest właśnie wokół ich siedziby.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców największa koncentracja NGO występuje w mieście Czemiń. W Betkowie, Bieczynach, Donatowie, Jasieniu, Nowym Borówku, Nowym Tarnowie, Piotrkowicach, Piotrowie Drugim, Siernikach, Starym Tarnowie, Zadorach oraz Osiedlu nr 7 nie działają żadne organizacje pozarządowe. Ich mała liczba w przeliczeniu na 100 mieszkańców znajduje się w Głuchowie, Jarogniewicach, Piechaninie oraz Osiedlu nr 3 i Osiedlu nr 5.

Głównymi narzędziami współdziałania Gminy z trzecim sektorem jest, uchwalany corocznie, Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, a także Forum Organizacji Pozarządowych. Głównym celem Programu jest poprawa jakości życia oraz zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców gminy, wzmocnienie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, poprzez budowanie partnerstwa między administracją publiczną, a organizacjami pozarządowymi. Działające od 26 lutego 2015 roku Forum Organizacji Pozarządowych powołane zostało w celu:

- wspólnej realizacji przedsięwzięć i projektów zgłaszanych przez organizacje społeczne i samorząd Gminy Czemiń,
- tworzenia bazy stałej współpracy zmierzającej do likwidowania niedoborów organizacyjnych i technicznych,
- zwiększenie efektywności działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe.

Ryc. 13 liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Czempiniu.

Duże natężenie problemu:

Betkowo, Bieczyny, Donatowo, Gluchowo, Jarogniewice, Jasień, Nowe Borówko, Nowe Tarnowo, Osiedle 3, Osiedle 5, Osiedle 7, Piechanin, Piotrkowice, Piotrowo Drugie, Sierniki, Stare Tarnowo, Zadory.

Ws – udział osób uczestniczących w głosowaniu do Budżetu Obywatelskiego wśród osób upoważnionych do głosowania (sfera społeczna)

Budżet Obywatelski to bezpośredni proces angażujący mieszkańców gminy w podejmowanie decyzji o wydatkowaniu części budżetu. Budżet Obywatelski zwany również budżetem partycypacyjnym umożliwia mieszkańcom podjęcie decyzji o przeznaczeniu części budżetu publicznego na przedsięwzięcia zgłoszone bezpośrednio przez mieszkańców. Mieszkańcy sami zgłaszają potrzeby i starają się je zaspokoić.

Pierwsza edycja Budżetu Obywatelskiego odbyła się 2015 roku. Budżet Obywatelski zakłada realizację w ramach jego środków dwóch zadań: tzw. zadania dużego za kwotę do 40 000 zł i tzw. zadania małego za kwotę do 10 000 zł.

Mieszkańcy składają wnioski z propozycjami inwestycji. Następnie Komisja weryfikuje poprawność wniosków. Kolejnym krokiem jest publikacja listy zadań, która rozpoczyna głosowanie wszystkich pełnoletnich mieszkańców na najlepszy pomysł/przedsięwzięcie/zadanie, które zostanie zrealizowane do końca roku kalendarzowego.

Patrząc z perspektywy ostatnich dwóch lat obserwujemy większe zaangażowanie mieszkańców wiosek, szczególnie Głuchowa i Nowego Borówka, które wiodą prym w inicjatywie obywatelskiej. Aktywność w mieście jest dużo niższa. Brakuje wspólnej inicjatywy mieszkańców miasta w osiągnięciu określonego celu. Mieszkańcy miasta nie czują potrzeby jednoczenia się tak jak jest to zauważalne w przypadku wiosek.

Średni udział osób uczestniczących w głosowaniu do Budżetu Obywatelskiego wśród osób uprawnionych do głosowania w roku 2015 w gminie wynosi 37,30, natomiast w roku 2016 - 30,30.

W roku 2015 projekt duży i mały został zrealizowany we wsi Głuchowo. Należy tu wspomnieć, że to właśnie ta wioska jak i wsie ościenne najbardziej zaangażowały się w osiągnięcie celu. I tak we wsi Głuchowo odnotowaliśmy zaangażowanie na poziomie 69 %. Wioski ościenne uzyskały następujące wyniki: Bieczyny – 77 %, Jarogniewie – 44,1 %, Piechanin -42,5 % a Zadory – 63,5 %. Najniższe zaangażowanie w głosowanie nad budżetem obywatelskim w 2015 r. obserwujemy we wsi Betkowo – 8,2 %, kolejne wsie to Stare Tarnowo – 18,2 %, Donatowo - 18,4 % i wieś Piotrkowice – 19,8 %. Zaraz za nimi uplasowały się Osiedle nr 2 - 19,5 % i Osiedle nr 4 – 19,8 %.

W roku 2016 głosy uległy rozłożeniu na miasto i wsie, gdyż projekt duży został zrealizowany w mieście a projekt mały na wsi.

W roku 2015 „mały” projekt Budżetu Obywatelskiego został zrealizowany we wsi Głuchowo a „duży” projekt został zrealizowany w mieście Czempiń. Ponownie Głuchowo wiodło prym w inicjatywie obywatelskiej. Wygrywając uzyskali następujące wyniki: Głuchowo – 51,5 %, Jarogniewie – 30,4 %, Nowe Tarnowo – 53,8 %, Piotrkowice – 54 %, Piotrowo Drugie – 50 %, i Srocko Wielkie - 38,9 %. Należy tu nadmienić, że w oddanych głosach na drugim miejscu uplasowała się wieś Nowe Borówko z wynikiem 70,7 %. W mieście jedynym osiedlem, które uplasowało się powyżej średniej to Osiedle nr 6, które uzyskało wynik na poziomie 44,8 %.

W9 – udział osób uczestniczących w zebraniach osiedlowych lub wiejskich wśród osób upoważnionych (sfera społeczna)

Na terenie Gminy Czempin funkcjonują dwa rodzaje jednostek pomocniczych gminy. Pierwszą z nich są sołectwa, będące jedną z form aktywizacji mieszkańców i sposobem ich angażowania w życie społeczne gminy, m.in. poprzez ich udział w zebraniach wiejskich związanych z wyborem władz sołectwa lub podziałem środków w ramach funduszu sołectkiego, tj. środków wyodrębnionych w budżecie gminy na rozwój danego sołectwa. Drugim rodzajem jednostki pomocniczej na terenie gminy jest osiedle. Miasto Czempin zostało podzielone na osiedla, a w budżecie gminy wyodrębniono dla nich środki finansowe. Jednym z aspektów funkcjonowania tych wspólnot jest udział w zebraniach, podczas których często omawiane są ważne dla społeczności sprawy oraz podejmowane są ważne dla tej wspólnoty decyzje, w tym finansowe, związane z podziałem środków na przedsięwzięcia, które będą w danym roku realizowane będą na obszarze danego sołectwa czy osiedla. Podczas zebrań dokonywany jest także wybór władz danej jednostki pomocniczej.

Rokiem, który w pełni obrazuje stopień aktywności mieszkańców jest rok 2016. W uprzednich latach ze względu na niskie zaangażowanie społeczeństwa i brak dodatkowych bodźców zachęcających mieszkańców do uczestnictwa w zebraniach mieszkańców osiedli takich jak budżet osiedla wyodrębniony w budżecie gminy, część osiedli nie posiadało władz i nie organizowano zebrań tych wspólnot. W trakcie roku 2015 prowadzono uzupełniające wybory władz osiedli, które umożliwiły ich wyłonienie, a także zapoczątkowały dość systematyczne spotkania mieszkańców na zebraniach osiedlowych. Rok 2016 stał się zatem pierwszym, w którym można porównać udział osób uczestniczących w zebraniach osiedlowych lub wiejskich wśród osób upoważnionych względem wszystkich sołectw i osiedli.

W trakcie analizy oparto się na protokołach i listach obecności sporządzanych podczas zebrań wiejskich i osiedlowych dostępnych w Urzędzie Gminy w Czempiniu oraz na danych przygotowanych w Urzędzie Gminy na temat liczby uprawnionych do udziału w ww. zebraniach.

Tabela 9. Odsetek osób obecnych na zebraniach wiejskich/osiedlowych.

Jednostka analityczna	Odsetek osób obecnych na zebraniach wiejskich/osiedlowych (%)
Betkowo	5
Bieczyny	22,2
Borowo	4,2
Donatowo	6
Głuchowo	2,7
Gorzyce	6,4
Gorzyczki	9,2
Jarogniewice	6
Jasień	4,9
Nowe Borówko	8,1
Nowe Tarnowo	35,9
Nowy Gołębin	8,8
Piechanin	5,7
Piotrkowice	2,7
Piotrowo Drugie	21,2
Piotrowo Pierwsze	8
Sierniki	10,8
Słonin	7,9
Srocko Wielkie	10,1
Stare Tarnowo	4,7
Stary Gołębin	17
Zadory	3,7
Osiedle 1	1
Osiedle 2	0,4
Osiedle 3	0,8
Osiedle 4	1,9
Osiedle 5	0,8
Osiedle 6	1,6
Osiedle 7	3,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czempin

Diagnoza zaangażowania mieszkańców wśród poszczególnych sołectw oraz osiedli doprowadziła do wniosku, że największy problem związany z zaangażowaniem mieszkańców występuje w sołectwach Głuchowo, Piotrkowice i Zadory oraz na wszystkich miejskich osiedlach. W trakcie analizy stwierdzono paradoksalną sytuację, polegającą na tym iż pomimo niskiego stopnia zaangażowania mieszkańców związanego z zebraniami wiejskimi i osiedlowymi, to w przypadku głosowania w Budżecie Obywatelskim, zaangażowanie to jest zdecydowanie większe. Przyczyn można upatrywać głównie w terminie, gdyż zebrania

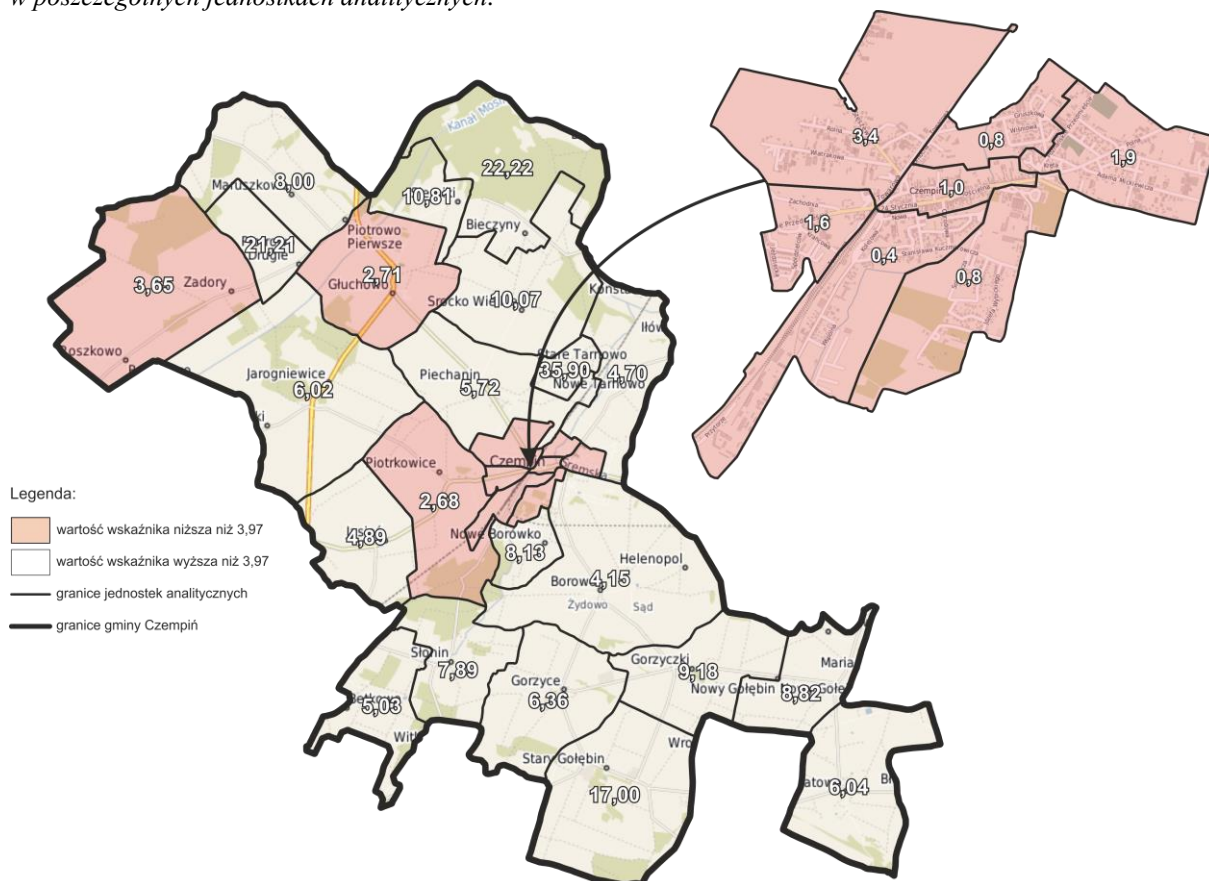
organizowane są jednego dnia o wskazanej godzinie, a głosowanie trwa kilka tygodni. Dlatego też wielu mieszkańców, którzy z różnych przyczyn nie mogą być obecni na zebraniu, może wziąć udział w głosowaniu, ze względu na fakt, że nie obliguje ich konkretna data, a wystarczy znaleźć czas w jednym z kilku tygodni głosowania. Przyczyną większego zaangażowania w sprawę Budżetu Obywatelskiego może być także duże zaangażowanie liderów lokalnych, np. sołtysów, pozyskujących poparcie wokół zadania związanego z funkcjonowaniem danej jednostki. Nie bez znaczenia jest także wysokość dostępnych środków w ramach Budżetu Obywatelskiego, które częstokroć przekraczają kilkukrotnie środki dostępne w ramach budżetu osiedla czy sołectwa, co także stanowi dodatkowy element mobilizujący do zaangażowania, gdyż dzięki większym środkom możliwa jest realizacja projektu o większej sile oddziaływania.

Zauważyć należy, że największe natężenie problemu występuje na Osiedlu nr 2, gdzie wskaźnik nie przekracza wartości 0,4. W żadnym z osiedli wskaźnik uczestnictwa nie przekracza wartości 3,4 która to wartość jest ponad dwukrotnie niższy niż średnia dla gminy, która wynosi 7,5. Na obszarze wiejskim podobnie niskie wartości zanotowały sołectwa Głuchowo - 2,7 (największe sołectwo, najbardziej zurbanizowane), Piotrkowice - 2,7 (sołectwo zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie miasta ulegające jego silnym wpływom) oraz Zadory - 3,7, (sołectwo zlokalizowane na obrzeżu gminy).

Analizując dostępne dokumenty zaobserwować można z roku na rok spadek liczby osób uczestniczących w zebraniach, a co za tym idzie chcących bezpośrednio angażować się w działania danej jednostki oraz podejmowanie decyzji i wpływanie na otaczającą rzeczywistość. Problem przejawia się także w liczbie osób zainteresowanych kandydowaniem do władz danej jednostki pomocniczej.

Znikoma liczba osób biorących udział w zebraniu, częstokroć silnie ogranicza spektrum kandydatów do władz jednostki. Brak szerszego zaangażowania mieszkańców prowadzi do sytuacji kryzysowej.

Ryc. 16 udział osób uczestniczących w zebraniach osiedlowych lub wiejskich wśród osób upoważnionych w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Czempiniu.

Duże natężenie problemu:

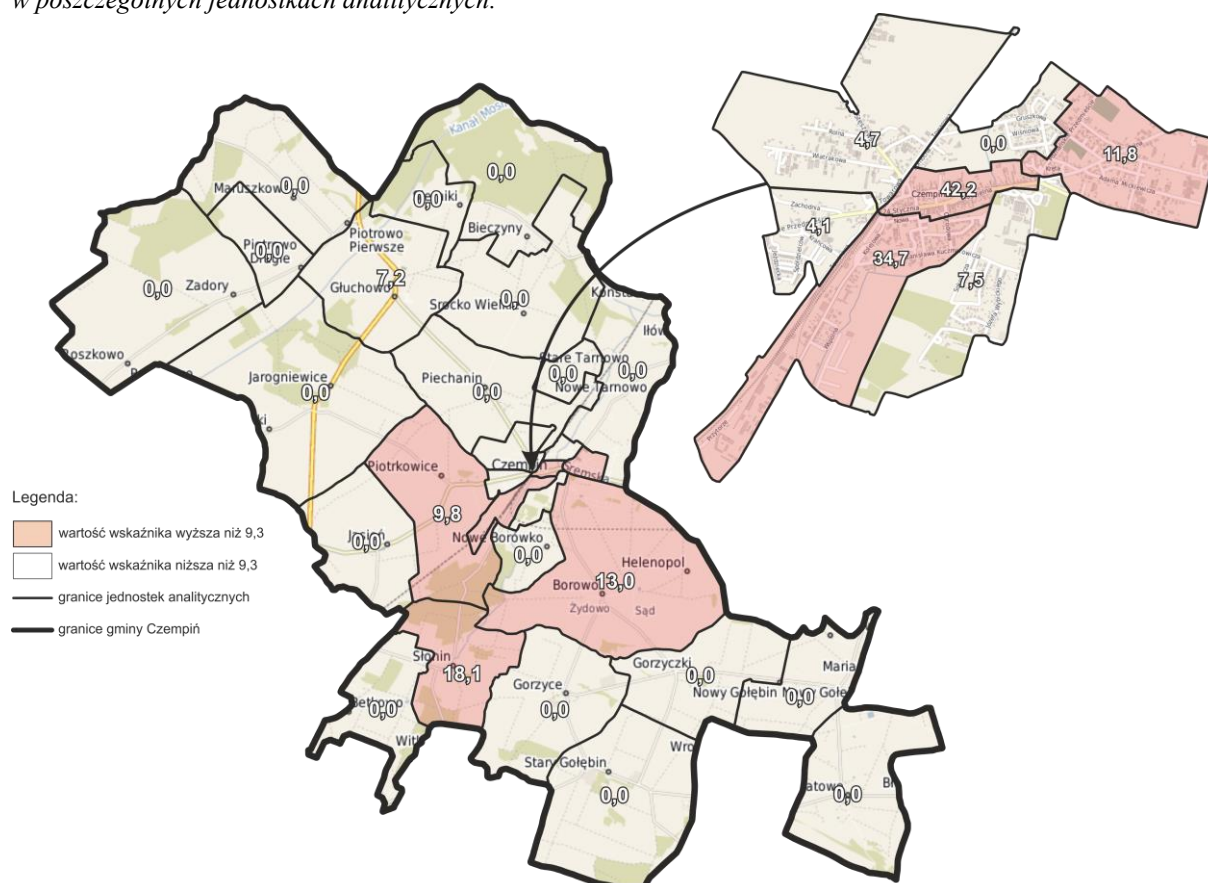
Głuchowo, Osiedle 1, Osiedle 2, Osiedle 3, Osiedle 4, Osiedle 5, Osiedle 6, Osiedle 7, Piotrkowice, Zadory.

W₁₀ – liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców (sfera społeczna)

Jednym z poważniejszych problemów na obszarze Gminy jest rosnący odsetek osób regularnie spożywających alkohol. Tym samym na obszarze Gminy dochodzi do wykroczeń w postaci spożywania alkoholu w miejscu publicznym. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi reguluje listę miejsc, w których obowiązuje zakaz spożywania napojów alkoholowych na ulicach, placach i w parkach, z wyjątkiem miejsc przeznaczonych do ich spożycia na miejscu, w punktach sprzedaży tych napojów. W 2014 r. na terenie Gminy Czempin odnotowano aż 133 przypadki spożywania alkoholu w miejscu publicznym, z tego aż 33,83% na osiedlu nr 4, 19,55% na osiedlu nr 1, 11,28% na osiedlu nr 2, po 6,02% w Borowie i Słoninie. W 2015 r. najwięcej przypadków spożywania alkoholu w miejscu

publicznym odnotowano na osiedlu nr 1 – 30,77% wszystkich odnotowanych przypadków na terenie Gminy, Piotrkowicach – 15,38%, osiedlu nr 2 – 13,85%, Głuchowie- 6,23%, osiedlu nr 5 – 7,69%. W 2016 r. największą liczbę wykroczeń w postaci spożywania alkoholu w miejscu publicznym odnotowano na osiedlu nr 2 – 29,52% ogółu przypadków, osiedlu nr 1 – 28,57%, osiedlu nr 4 - 9,52%, Borowie – 6,67%, osiedlu nr 5 i w Głuchowie po 5,71%. Podkreślenia wymaga fakt, że często interwencje policji są wywołane nie tylko samym faktem spożywania alkoholu w miejscu publicznym, a zachowaniem pijących, którzy używają słów wulgarnych, zaśmiecają miejsce, w którym się znajdują, niszczą mienie publiczne. Na terenie Miasta Czempinia alkohol często jest spożywany na Rynku oraz na Placu Zielony Rynek. Są to miejsca z ławeczkami, terenami zielonymi, które są miejscami wypoczynku i spacerów osób z dziećmi. Osoby te często rezygnują ze spacerów, gdyż nie czują się bezpiecznie, nie chcą również narażać swoich dzieci i siebie na zaczepki czy obrażanie.

Ryc. 17 liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowej Komendy Policji w Kościanie.

Duże natężenie problemu:

Borowo, Osiedle 1, Osiedle 2, Osiedle 4, Piotrkowice, Słonin.

Powyższą analizę potwierdza również sporządzona analiza wskaźnikowa według, której największy problem w postaci spożywania alkoholu w miejscu publicznym w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wystąpił w Borowie (w 2014 r. -14,8, w 2015 r. -9,2; w 2016 r. – 13,0), Osiedlu 1 (w 2014 r.-35,0; w 2015 r. -28,1; w 2016 r. -42,2), Osiedlu 2 (w 2014 r. – 16,8; w 2015 r. – 10,1; w 2016 r -34,7), Osiedlu 4 (w 2014 r. -52,9; w 2015 r. -0,00; w 2016 r. -11,8), Piotrkowicach (w 2014 r. -20,1; w 2015 r. – 33,4; w 2016 r. -9,8) i w Słoninie (w 2014 r. – 28,6, w 2015 r. -0,0; w 2016 r. – 18,1).

Istnieje pewna korelacja pomiędzy problemem w postaci wykroczeń spowodowanych spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych, a poziomem bezrobocia. Najwyższe wartości ww. wskaźników, tym samym największe natężenie tych problemów występuje w Borowie, Słoninie oraz na Osiedlu nr 1. Często osoby bezrobotne z powodu bezradności załamują się, a ich sposobem na radzenie sobie z zastaną rzeczywistością jest ucieczka w nałogi zwłaszcza w alkoholizm. Osoby pod wpływem alkoholu nie kontrolują swojego zachowania, często pozbywają się wszelkich hamulców, stają się agresywne i wulgarne, co jest przyczyną m.in. wykroczeń w postaci spożywania alkoholu w miejscu publicznym oraz zakłócania ładu i porządku.

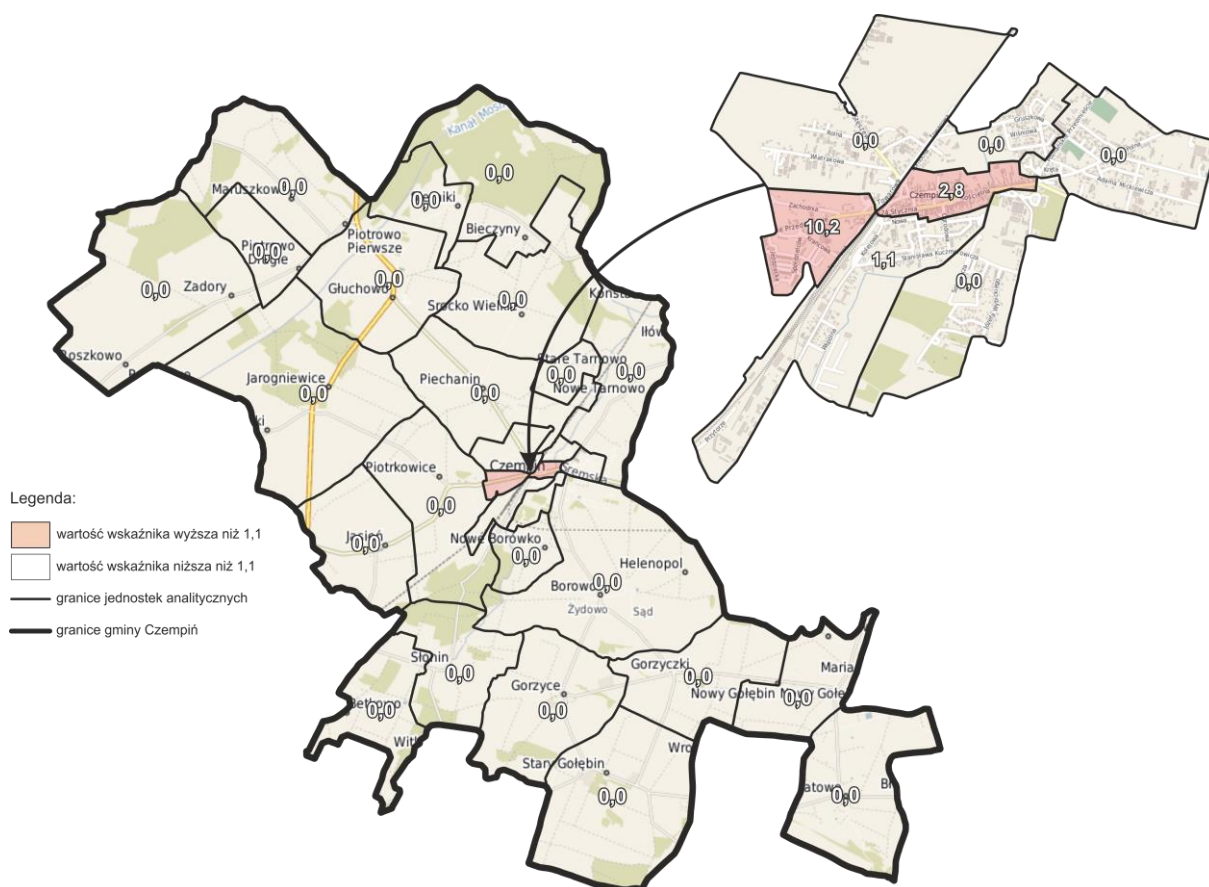
W₁₁ – liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców (sfera społeczna)

Do najczęstszych wykroczeń popełnionych na terenie Gminy Czempin obok spożywania alkoholu w miejscu publicznym zaliczamy kradzieże oraz zakłócanie ładu i porządku. Zgodnie z art. 51 Ustawy z dnia 20 maja 1971 Kodeks wykroczeń o zakłóceniu spokoju lub porządku publicznego mówimy, w przypadku gdy ktoś krzykiem, hałasem, alarmem lub innym wybrykiem zakłóca spokój, porządek publiczny, spoczynek nocny albo wywołuje zgorszenie w miejscu publicznym. W 2014 r. największą liczbę wykroczeń w postaci zakłócania ładu i porządku popełniono na osiedlu nr 2 (50% przypadków odnotowanych w mieście Czempiniu) oraz 1 i 6 (pozostałe 50%). Na terenie sołectw do zakłócania ładu i porządku najczęściej dochodziło w Piotrowie Pierwszym (40% przypadków odnotowanych w sołectwach). W 2015 r. do zakłócania ładu i porządku dochodziło najczęściej na osiedlu nr 6 (40% przypadków w mieście), 1 (30%) i 4 (25%), zaś w sołectwach na terenie wsi Piotrowo Pierwsze i Stary Gołębin (po 50% przypadków odnotowanych w sołectwach). W 2016 r. do największej ilości wykroczeń w postaci zakłócania ładu i porządku doszło na terenie sołectwa nr 6 (76,92% przypadków odnotowanych w Czempiniu).

Sporządzoną powyżej analizę potwierdza sporządzona analiza wskaźnikowa według której największe natężenie problemu w postaci zakłócania ładu i porządku w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wystąpiło na obszarze Osiedla nr 1 (w 2014 r. -6,7; w 2015 r. -8,4; w 2016 r. -2,8) i Osiedla nr 6 (w 2014 r. -5,2; w 2015 r. -8,2; w 2016 r. -10,2).

Ryc. 18 liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowej Komendy Policji w Kościanie.

Duże natężenie problemu:

Osiedle 1, Osiedle 6.

Sumaryczny Wskaźnik Degradacji w sferze społecznej

Analiza wskaźnikowa w sferze społecznej przeprowadzona została w oparciu o następujące kroki:

- zebranie danych bezwzględnych w odniesieniu do poszczególnych obszarów (sołectw i jednostek analitycznych);
- przyporządkowanie obszarom liczby mieszkańców;
- obliczenie wartości wskaźników dla poszczególnych jednostek analitycznych;

- wyznaczenie średniej arytmetycznej oraz odchylenia standardowego ujednoliconych wskaźników;
- standaryzacja wskaźników w celu umożliwienia sumowania danych – standaryzacja przeprowadzana jest według następującego wzoru:

$$\text{Wskaźnik standaryzowany} = \frac{W_x - \overline{W_x}}{\sigma}$$

gdzie:

W_x – wartość wskaźnika

$\overline{W_x}$ – średnia wartość wskaźnika

σ – odchylenie standardowe

Wskaźnik może być stymulantą, bądź destymulantą w zależności od charakteru badanego zjawiska. Stymulanta to zmienna, której rosnące wartości sygnalizują występowanie stanu kryzysowego w obrębie badanego wskaźnika. Stymulantą może być na przykład: wysoki odsetek osób długotrwale bezrobotnych lub wysoki odsetek osób objętych procedurą „Niebieskiej Karty”. Natomiast destymulanta to zmienna, której wysokie wartości oznaczają stosunkowo dobrą sytuację w zakresie badanego wskaźnika. Jako przykład destymulanty można wskazać na przykład: udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców. W przypadku wskaźnika, który jest stymulantą wykorzystywany jest wzór podany powyżej, natomiast jeśli dany wskaźnik ma charakter destymulanty, jego standaryzację przeprowadza się w oparciu o następujący wzór:

$$\text{Wskaźnik standaryzowany} = - \frac{W_x - \overline{W_x}}{\sigma}$$

gdzie:

W_x – wartość wskaźnika

$\overline{W_x}$ – średnia wartość wskaźnika

σ – odchylenie standardowe

Standaryzacja polega na odjęciu od wartości wskaźnika dla danego obszaru średniej wartości dla całej gminy i podzieleniu przez odchylenie standardowe dla całej gminy. W wyniku standaryzacji wszystkie wskaźniki charakteryzują się rozkładem odznaczającym się jednakową średnią (zero) i odchyleniem standardowym (jeden), co umożliwia ich logiczną interpretację oraz dodawanie. Wystandaryzowane wskaźniki oznaczają odchylenie od normy, którą reprezentuje wartość średnia dla całej gminy i mogą przyjmować wartości dodatnie lub ujemne. Wartości dodatnie wskazują, które jednostki analityczne odznaczają się natężeniem

1. zebranie danych bezwzględnych w odniesieniu do poszczególnych obszarów,
2. przyporządkowanie obszarom liczby mieszkańców,
3. obliczenie wartości wskaźników dla poszczególnych jednostek analitycznych.

W₁₂ – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców (sfera gospodarcza)

Od początków kształtowania się struktury przestrzenno –funkcjonalnej Czempinia obszar centrum miasta/ryнку stanowił istotne miejsce rozwoju handlu i usług. Natomiast obszar wiejski, był terenem typowo rolniczym, z nieznaczną rolą usług, również o profilu rolniczym. Obecnie również historyczna część miasta poza funkcją mieszkalną, pełni ważną w strukturze miasta funkcję handlowo – usługową. W II poł. XX i wieku XXI znaczenie to jednak spadło ze względu na lokowanie się obiektów handlowo-usługowych poza ścisłym centrum. Wpływ na to ma także rozwój obszarów zabudowy wielorodzinnej, uzupełnionej nowymi obiektami handlowo-usługowymi. Tereny poza ścisłym, historycznym centrum miasta dają możliwość rozwoju handlu wielkopowierzchniowego, który stanowi największą konkurencję dla funkcjonujących w obszarze historycznego układu urbanistycznego małych, lokalnych podmiotów gospodarczych i jest barierą rozwoju gospodarczego historycznej części miasta oraz prowadzi do sytuacji, w której np. na Pl. Zielony Rynek długotrwale lokale usługowo – handlowe pozostają nieczynne, a na innych ulicach dochodzi do dużej rotacji i zmian marek oraz dzierżawców lokali usługowo-handlowych. Znaczenia gospodarczego nabierać zaczęły także inne miejscowości zlokalizowane na obszarze wiejskim, które wpłynęły na zmniejszenia znaczenia podmiotów na terenie miasta i obecnie z nimi skutecznie konkurują.

Analizie poddano stan sytuacji gospodarczej na terenie Gminy w latach 2014-2016. Posłużono się wskaźnikiem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Im mniej podmiotów gospodarczych znajduje się na danym obszarze, tym zostaje sklasyfikowany on jako bardziej problemowy. Dla zobrazowania poziomu przedsiębiorczości, wykorzystano dane Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej prezentujące liczę osób prowadzących działalność gospodarczą.

W Gminie Czempin ogólna liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w 2014 r. wyniosła 798 podmiotów, w tym z Miasta Czempinia – 480 podmiotów (60%). Jak wynika z analizy danych na terenie wiejskim znajdowały się sołectwa, na terenie których nie była zarejestrowana żadna działalność gospodarcza – Bieczyny i Nowe Tarnowo.

Natomiast na terenie miasta osiedlem, na terenie którego zarejestrowana była najmniejsza liczba podmiotów było Osiedle nr 3 (5,21%), co względem pozostałych osiedli, było liczbą ponad dwukrotnie niższą.

Biorąc pod uwagę stosunek liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców w 2014 r. w danej jednostce analitycznej, najmniejsza liczba podmiotów w sołectwach i osiedlach, gdzie wskaźnik był najniższy przedstawiała się następująco w: Betkowie 8 (1%), Bieczynach 0, Borowie 18 (2,26%), Donatowie 15 (1,88%), Głuchowie 53 (6,64%), Gorzycach 10 (1,25%), Gorzyczkach 8 (1%), Jasieniu 17 (2,13%), Nowym Tarnowie 0, Nowym Gołębinie 9 (1,13%), Piechaninie 19 (2,38%), Piotrkowicach 19 (2,38%), Piotrowie Pierwszym 15 (1,88), Siernikach 6 (0,75%), Srocku Wielkim 5 (0,63%), Starym Tarnowie 6 (0,75%), Starym Gołębinie 20 (2,51%), Zadorach 12 (1,50%) , Osiedlu nr 3 - 25 (3,13%), Osiedlu nr 5 – 48 (6,02%).

Najwyższy wskaźnik, zanotowano w sołectwach Jarogniewice 29 (3,63%), Nowe Borówko 12 (1,50%), Słonin 22 (2,76%)i Piotrowo Drugie 15 (1,88%) oraz Osiedle 1-114 (14,29%), Osiedle 2-88 (11,03%), Osiedle 4 – 78 (9,77%), Osiedle 6-69 (8,65%), Osiedle 7-58 (7,27%).

W roku 2015 liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców w 2015 r. w danej jednostce analitycznej uległa zmianie, jednak miejsca gdzie wskaźnik ten był najniższy nie zmieniły się, pomimo zmiany liczby podmiotów: Betkowie 6 (0,85%), Bieczynach 0, Borowie 14 (1,99%), Donatowie 14 (1,99%), Głuchowie 44 (6,27%), Gorzycach 10 (1,42%), Gorzyczkach 5 (0,71%), Jasieniu 16 (2,28%), Nowym Tarnowie 0, Nowym Gołębinie 7 (1,00%), Piechaninie 18 (2,56%), Piotrkowicach 18 (2,56%), Piotrowie Pierwszym 13 (1,85), Siernikach 5 (0,71%), Srocku Wielkim 5 (0,71%), Starym Tarnowie 4 (0,57%), Starym Gołębinie 18 (2,56%), Zadorach 11 (1,57%) , Osiedlu nr 3 - 22 (3,13%), Osiedlu nr 5 – 44 (6,27%).

Pomimo spadku liczby zarejestrowanych podmiotów na terenie całej gminy w roku 2015, podobnie jak w roku 2014, najwyższy wskaźnik, zanotowano w sołectwach Jarogniewice 28 (3,99%), Nowe Borówko 11 (1,57), Słonin 20 (2,85%) i Piotrowo Drugie 12 (1,71%) oraz Osiedle 1 – 107 (15,24%), Osiedle 2- 77 (10,97%), Osiedle 4 – 62 (8,83%), Osiedle 6 – 60 (8,55%), Osiedle 7 – 51 (7,26%).

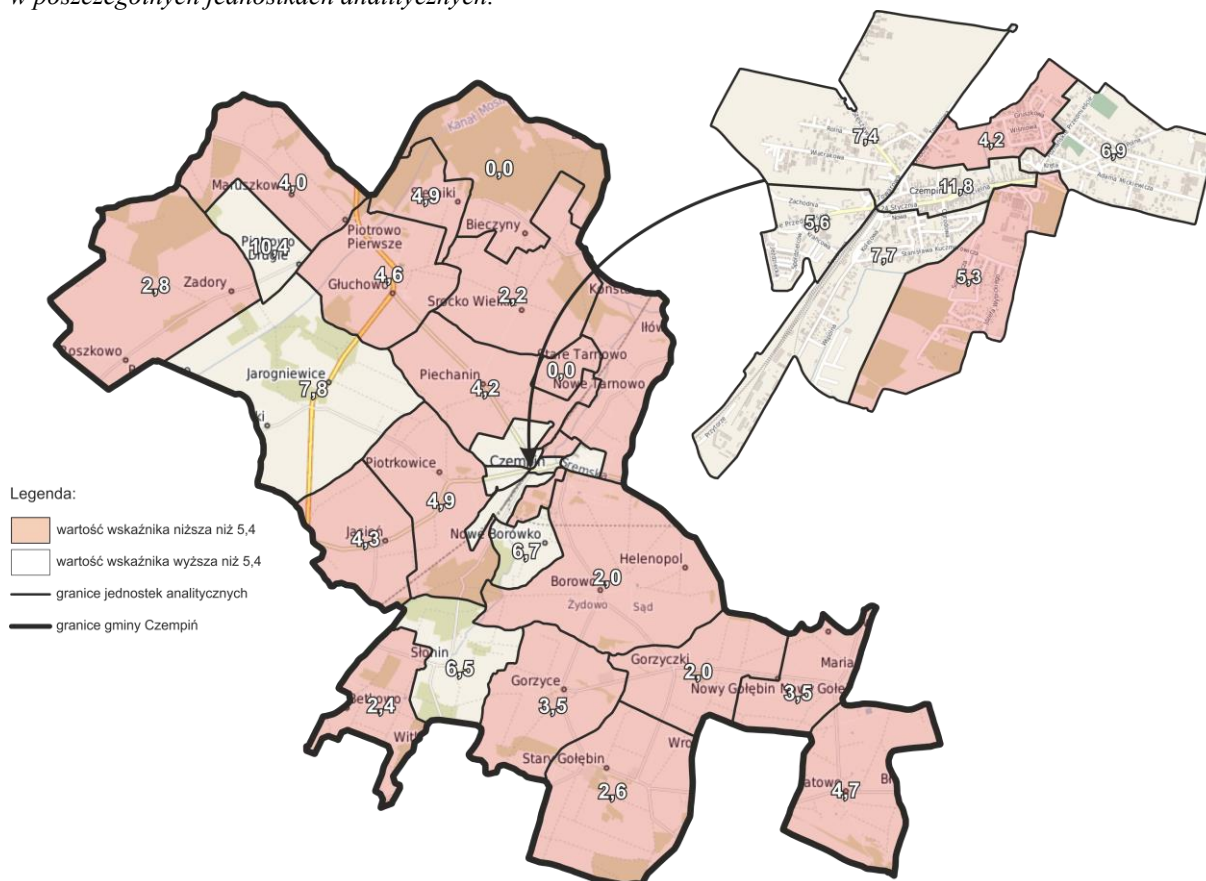
Rok 2016 jest kolejnym rokiem, w którym nastąpił spadek liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Obszary, w których wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców w 2016 r. był najniższy były: Betkowie 6

(0,97%), Bieczynach 0, Borowie 11 (1,77%), Donatowie 11 (1,77%), Głuchowie 38 (6,13%), Gorzycach 10 (1,61%), Gorzyczkach 5 (0,81%), Jasieniu 14 (2,26%), Nowym Tarnowie 0, Nowym Gołębinie 6 (0,97%), Piechaninie 18 (2,90%), Piotrkowicach 15 (2,42%), Piotrowie Pierwszym 12 (1,94), Siernikach 5 (0,81%), Srocku Wielkim 4 (0,65%), Starym Tarnowie 3 (0,48%), Starym Gołębinie 16 (2,58%), Zadorach 7 (1,13%), Osiedlu nr 3 - 19 (3,06%), Osiedlu nr 5 – 42(6,77%).

Pomimo spadku liczby zarejestrowanych podmiotów na terenie całej gminy w roku 2016, podobnie jak w roku 2014 i 2015, najwyższy wskaźnik, zanotowano w sołectwach Jarogniewice 27 (4,35 %), Nowe Borówko 11 (1,77%), Słonin 18 (2,90%) i Piotrowo Drugie 8 (1,29%) oraz Osiedle 1 – 84 (13,55%), Osiedle 2- 69 (11,13%), Osiedle 4 – 59 (9,52%), Osiedle 6 – 55 (8,87%), Osiedle 7 – 47 (7,58%).

Ryc. 19 liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej przeliczeniu na 100 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Czempiniu

Duże natężenie problemu:

Betkowo, Bieczyny, Borowo, Donatowo, Głuchowo, Gorzyce, Gorzyczki, Jasień, Nowe Tarnowo, Nowy Gołębin, Osiedle 3, Osiedle 5, Piechanin, Piotrkowice, Piotrowo Pierwsze, Sierniki, Srocko Wielkie, Stare Tarnowo, Stary Gołębin, Zadory.

W trakcie diagnozowania obszaru stwierdzono problem spadku liczby podmiotów działalności gospodarczej na terenie gminy. Jeszcze w roku 2014 liczba podmiotów wynosiła 798, przy 480 w mieście i 318 na wsi, a już w 2016 r. liczba ta ogółem wynosiła 620, przy 375 w mieście i 245 na wsi. Spadek wystąpił na podobnym poziomie zarówno na obszarze miejskim (21,88%) jak i wiejskim (22,96%). Utrzymuje się natomiast tendencja liczby podmiotów w mieście i na obszarze wiejskim, która każdorazowo wynosi w mieście 60% i 40% na wsi. Na terenie miasta największą dynamiką spadku charakteryzuje się Osiedle nr 1, gdzie nastąpił spadek liczby podmiotów o 26,32%.

Podczas analizy obszaru stwierdzono także problem w obszarze nowego targowiska przy ul. Powstańców Wielkopolskich, które pomimo niedużej odległości od rynku i dobrej dostępności komunikacyjnej nie cieszy się popularnością wśród klientów, którzy korzystają w dużym stopniu ze sklepów wielkopowierzchniowych oraz tych znajdujących się przy rynku, co skutkuje brakiem osób handlujących na targowisku.

Innymi stwierdzonymi problemami związanymi ze sferą gospodarczą, jest problem parkingowej obsługi ścisłego centrum ze względu na zwartą zabudowę co ogranicza dostępność komunikacyjną i rozwój gospodarczy tej części miasta oraz występująca rotacja podmiotów prowadzących działalność w centrum miasta, a także występowanie lokali przeznaczonych na działalność gospodarczą, przez długi okres czasu nie wydzierżawionych.

W₁₃ – udział budynków zawierających wyroby azbestowe w ogólnej liczbie budynków (sfera środowiskowa)

Azbest – to określenie dotyczące minerałów krzemianowych tworzących włókna. W budownictwie często wykorzystywany do produkcji wytrzymałych i odpornych na warunki atmosferyczne, płyt falistych, które były wykorzystywane jako poszycie dachowe. W ostatnich latach udowodniono szkodliwość materiałów azbestowych. Na terenie miasta zlokalizowanych jest 1285 budynków z czego 61 budynków pokrytych jest materiałem zawierającym azbest. Na terenie gminy sytuacja jest poważniejsza na 1671 budynków 357 budynków pokrytych jest materiałem zawierającym azbest. W mieście Czempień, udział budynków zawierających wyroby azbestowe najbardziej zauważalny jest na Osiedlu nr 5. Znajduje się tam jeszcze wiele budynków pokrytych wyrobami azbestowymi, które należy jak najszybciej wymienić. Budynki te stanowią 14,5 % budynków w ogólnej liczbie budynków.

Poza miastem największe natężenie problemu odnotowujemy na wioskach, takich jak: Betkowo – 22,2 %, Bieczyny – 40 %, Borowo – 18,6 %, Donatowo – 44,9 %, Głuchowo –

Duże natężenie problemu:

Betkowo, Bieczyny, Borowo, Donatowo, Gorzyce, Gorzyczki, Jarogniewice, Jasień, Nowe Tarnowo, Nowy Gołębin, Osiedle 5, Piotrkowice, Piotrowo Drugie, Sierniki, Słonin, Srocko Wielkie, Stary Gołębin, Zadory.

W₁₄ – udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych (sfera techniczna).

Wskaźnikiem, który pozwala w sposób ogólny oszacować uwarunkowania przestrzenne danego obszaru (np. zwiększone ryzyko konieczności przeprowadzenia remontu lub przebudowy obiektu z uwagi na zużycie materiałów, instalacji) jest udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 r. w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych. Dane do analizy dotyczące zabudowy mieszkaniowej na terenie gminy zostały uzyskane z zasobów Starostwa Powiatowego w Kościanie.

Tabela 10. Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych.

Jednostka analityczna	Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych
Betkowo	64,6
Bieczyny	81,8
Borowo	76,7
Donatowo	71,4
Głuchowo	57,3
Gorzyce	95,2
Gorzyczki	91,7
Jarogniewice	91,5
Jasień	86
Nowe Borówko	25,5
Nowe Tarnowo	75
Nowy Gołębin	88,2
Piechanin	50,5
Piotrkowice	43,4
Piotrowo Drugie	79,2
Piotrowo Pierwsze	81,5
Sierniki	65,6
Słonin	79,7
Srocko Wielkie	94,6
Stare Tarnowo	90,5
Stary Gołębin	93,5
Zadory	88,6

Osiedle 1	81,8
Osiedle 2	85,7
Osiedle 3	50,9
Osiedle 4	59,1
Osiedle 5	30,4
Osiedle 6	41,5
Osiedle 7	63,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Kościanie.

Wiek zabudowy jest istotnym czynnikiem w ocenie stopnia degradacji danego obszaru. Analiza w tym zakresie była pomocna do właściwej oceny poziomu degradacji oraz oceny jakości przestrzeni publicznej.

Analizie poddano zabudowę mieszkaniową na terenie sołectw oraz osiedli. Zabudowę na obszarze wiejskim można podzielić na kilka kategorii, w tym na zabudowę rozproszoną, jednorodziną; zabudowę zwartą jednorodziną - wsie ulicówki, gdzie zabudowa koncentruje się wokół ulicy przebiegającej przez centrum wsi. Natomiast największe wsie oraz wsie w sąsiedztwie miasta mają charakter zabudowy wielodrożnicowej. W części wsi, zabudowę uzupełnia zabudowa wielorodzinna.

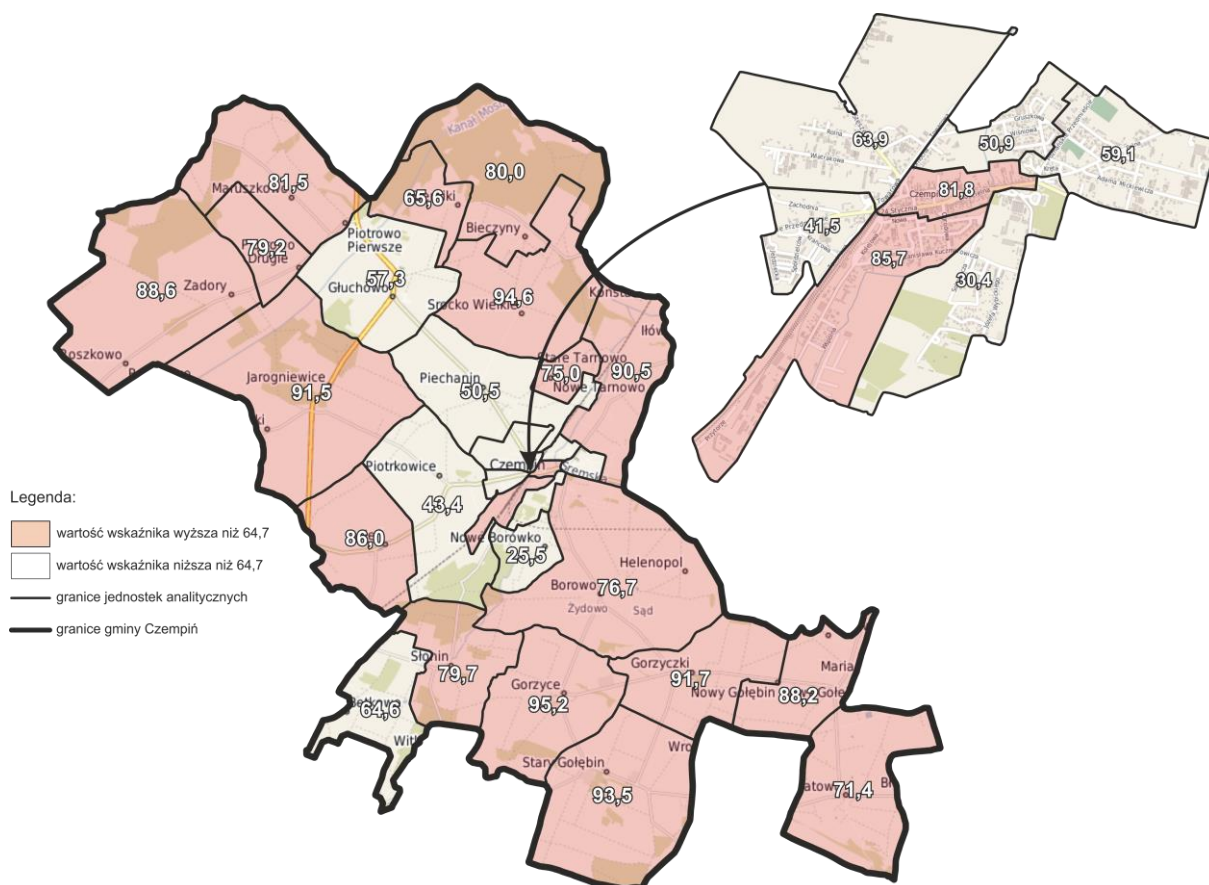
Zabudowę miejską można podzielić na dwa zasadnicze elementy. Pierwszym z nich jest historyczny układ urbanistyczny Czempinia wpisany do rejestru zabytków decyzją Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 7 sierpnia 2008.

Teren ten to obszar ukształtowany w średniowieczu z elementami rozwiniętymi w XVIII w. oraz w XIX i pocz. XX w. obejmujący nawarstwienia kulturowo-osadnicze od czasów pradziejowych po okres nowożytny i znajdujący się w centrum rynek, główne ulice w części centralnej miasta: 24 Stycznia i Kościelna, inne ulice tworzące system komunikacyjny historycznego miasta, fragment torowiska linii kolejowej Poznań– Wrocław ze stacją kolejową, tereny zielone, zespół sakralny, zespół pałacowy i folwarczny (Borówko Stare), zabudowę mieszkalną o przeważającym typie domów parterowych z dachami dwuspadowymi oraz kamienic dwukondygnacyjnych nakrytych dachami dwuspadowymi, mansardowymi i płaskimi, zabudowę gospodarczą w zwartej zabudowie z dominującym typem wąskiego, parterowego budynku wznoszonego na zapleczach działek zabudowy, budynki użyteczności publicznej. Dobry stan zachowania poszczególnych elementów układu przestrzennego: placu miasta, ulic, części podziałów gruntów, architektury sakralnej, mieszkalnej i gospodarczo-przemysłowej oraz wyraźna czytelność ich genezy widzianej w szerokim kontekście rozwoju gospodarczo-społecznego Wielkopolski w czasie wielkiej reformy gospodarczej kraju XIII – XV wieku, przez dalsze przekształcenia w wiekach

późniejszych, szczególnie w latach głębokich reform ustrojowych i gospodarczych w XIX wieku i 1 poł. XX w., stawia historyczny ośrodek miejski w grupie cennych zespołów współtworzących dziedzictwo kulturowe regionu.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że z problemem dotyczącym zabudowy wiejskiej spotykamy się na obszarach, gdzie dotychczasowa liczba budynków mieszkalnych kształtowała się na stosunkowo niskim poziomie i od dłuższego czasu nie następuje jej wzrost. Natomiast sołectwa zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Piotrkowice (43,4%), Piechanin (50,5%) i Nowe Borówko (25,2%) oraz dobrze skomunikowane np. Głuchowo 57,3% oraz Sierniki 65,6%, czy położone w sąsiedztwie innych rozwijających się szybko miejscowości np. Betkowo 64,6% w pobliżu Starych i Nowych Oborzysk, charakteryzują się mniejszym średnim wiekiem zabudowy generującym mniejszą liczbę problemów. Podobna sytuacja występuje w części osiedli na terenie miasta, do których zaliczyć należy Osiedle nr 3 (50,9%), Osiedle nr 4 (59,1%), Osiedle nr 5 (30,4%), Osiedle nr 6 (41,5%) i Osiedle nr 7 (63,9%).

Ryc. 21 udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Kościanie.

Duże natężenie problemu:

Bieczyny, Borowo, Donatowo, Gorzyce, Gorzyczki, Jarogniewice, Jasiień, Nowe Tarnowo, Nowy Gołębin, Osiedle 1, Osiedle 2, Piotrowo Drugie, Piotrowo Pierwsze, Słonin, Srocko Wielkie, Stare Tarnowo, Stary Gołębin, Zadory.

Na terenie miasta największe natężenie problemu stwierdzono na Osiedlu nr 1 oraz 2 gdzie liczba budynków powstałych przed 1989 r. to odpowiednio 81,8% i 85,7%. Jednakże najstarsze budynki mieszkalne pochodzą połowy XVIII wieku, a duży odsetek budynków stanowią budynki wybudowane przed II wojną światową. Pozostały obszar miasta charakteryzuje się nowszą zabudową jednorodzinną oraz wielorodzinną. Dominuje zabudowa z okresu powojennego.

Podczas analizy stwierdzono, że przeważająca liczba wsi oraz część osiedli, zwłaszcza zlokalizowane w obrębie strefy ochrony konserwatorskiej charakteryzuje się dużym natężeniem problemu przejawiającym się m.in. koniecznością wykonania gruntownych remontów lub nawet wykonaniem rozbiórki obiektów budowlanych. Ponadto przestrzeń publiczna wymaga uporządkowania i uregulowania jej funkcji.

W₁₅ – powierzchnia użytkowa gminnych lokali mieszkalnych w przeliczeniu na 1 osobę w nich zameldowaną (sfera przestrzenno-funkcjonalna).

Według danych Urzędu Statystycznego w Poznaniu zasoby mieszkaniowe w Gminie Czempień w roku 2014 to 3295 lokali/obiektów mieszkalnych, a w roku 2015 to 3318 lokali/obiektów mieszkalnych. W skład powyższych danych wchodzi również gminne mieszkania komunalne i socjalne. Administrację nad wszystkimi gminnymi lokalami mieszkalnymi w Gminie Czempień sprawuje Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Czempiniu. W samym mieście znajdują się gminne lokale w liczbie zaledwie 77, natomiast na wioskach jest tych lokali zaledwie 20. Deficyt lokali mieszkalnych przekłada się na metraż zajmowanego mieszkania. Mieszkańcy, żyją w trudnych warunkach mieszkaniowych. Często jednopokojowe mieszkania zajmują rodzice i dzieci. Należy jednoznacznie stwierdzić, że brakuje mieszkań komunalnych. Na przełomie ostatnich lat obserwujemy stały wzrost liczby wniosków na przydział mieszkania komunalnego. Zbyt mała liczba mieszkań komunalnych utrudnia zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych w mieście i gminie. Uchwała Rady Miejskiej w Czempiniu w sprawie ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Czempień określa warunki przydziału mieszkań komunalnych i socjalnych. W trosce o mniej zamożnych mieszkańców ustawodawca

przewidział możliwość wypłacania dodatków mieszkaniowych. Nie wpływa to na poprawę sytuacji w mieszkalnictwie.

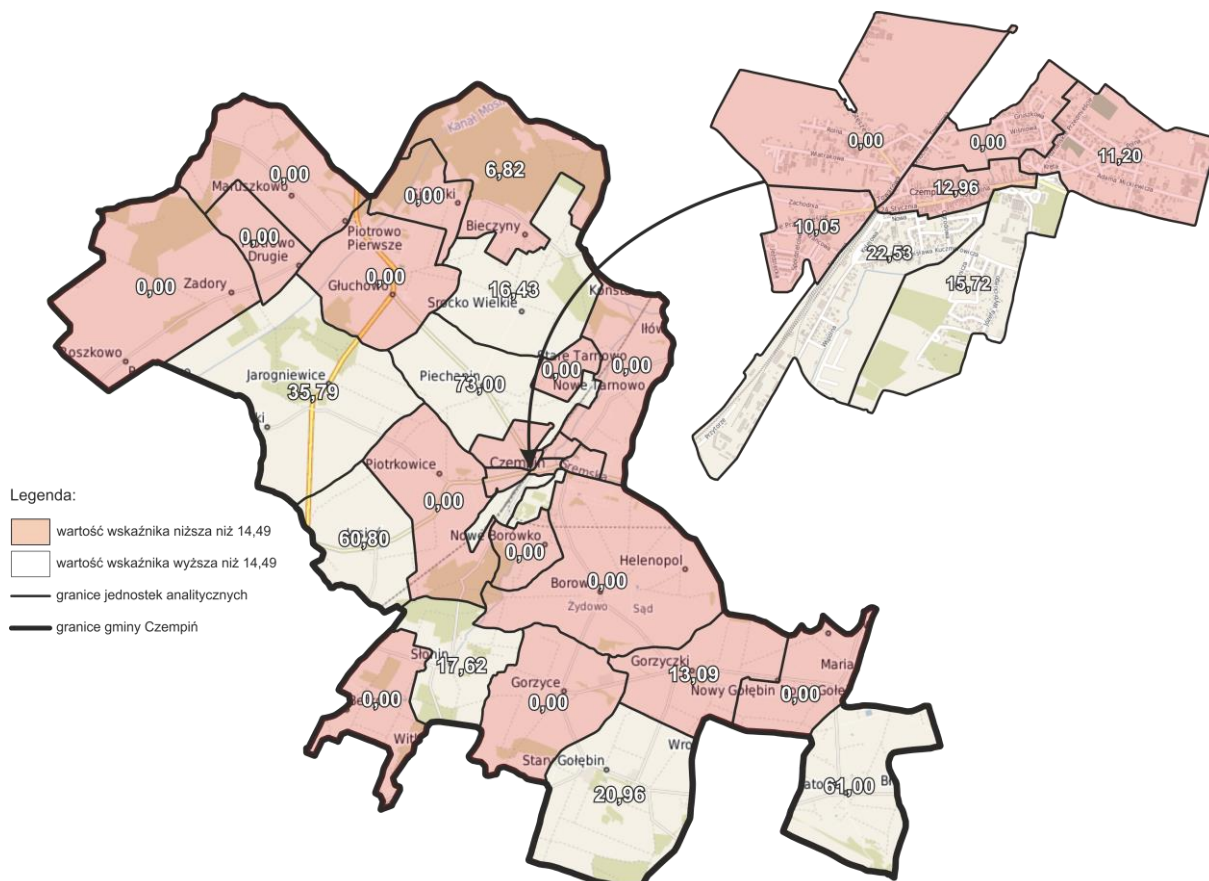
Reasumując powierzchnia mieszkań przypadająca na 1 osobę jest nie wystarczająca ze względu na brak mieszkań komunalnych. Średni wskaźnik dla Gminy powierzchni użytkowej gminnych lokali mieszkalnych to 14,49%.

Wskaźnik powierzchni użytkowej gminnych lokali mieszkalnych w przeliczeniu na 1 osobę w nich zameldowaną wyraźnie pokazuje problem mieszkaniowy w Gminie Czempin. Problem, który istnieje w mieście jak i w gminie. W mieście największe natężenie problemu wg wskaźników zauważalne jest na Osiedlu 6- 10,05; Osiedlu 4- 11,20; Osiedlu 1 – 12,96. Na Osiedle 3 i Osiedle 7 w ogóle nie ma mieszkań należących do zasobu gminnego.

Natomiast na wioskach wskaźniki wskazują największe natężenie problemu w miejscowościach takich jak: Bieczyny – 6,82, Gorzyczki- 13,90. W miejscowościach Betkowo, Borowo, Głuchowo, Gorzyce, Nowe Borówko, Nowe Tarnowo, Nowy Gołębin, Piotrkowice, Piotrowo Drugie, Piotrowo Pierwsze, Sierniki, Stare Tarnowo, Zadory też brakuje gminnych mieszkań komunalnych.

Poniżej mapa obrazująca problemy mieszkaniowe.

Ryc. 22 powierzchnia użytkowa gminnych lokali mieszkalnych w przeliczeniu na 1 osobę w nich zameldowaną w poszczególnych jednostkach analitycznych.

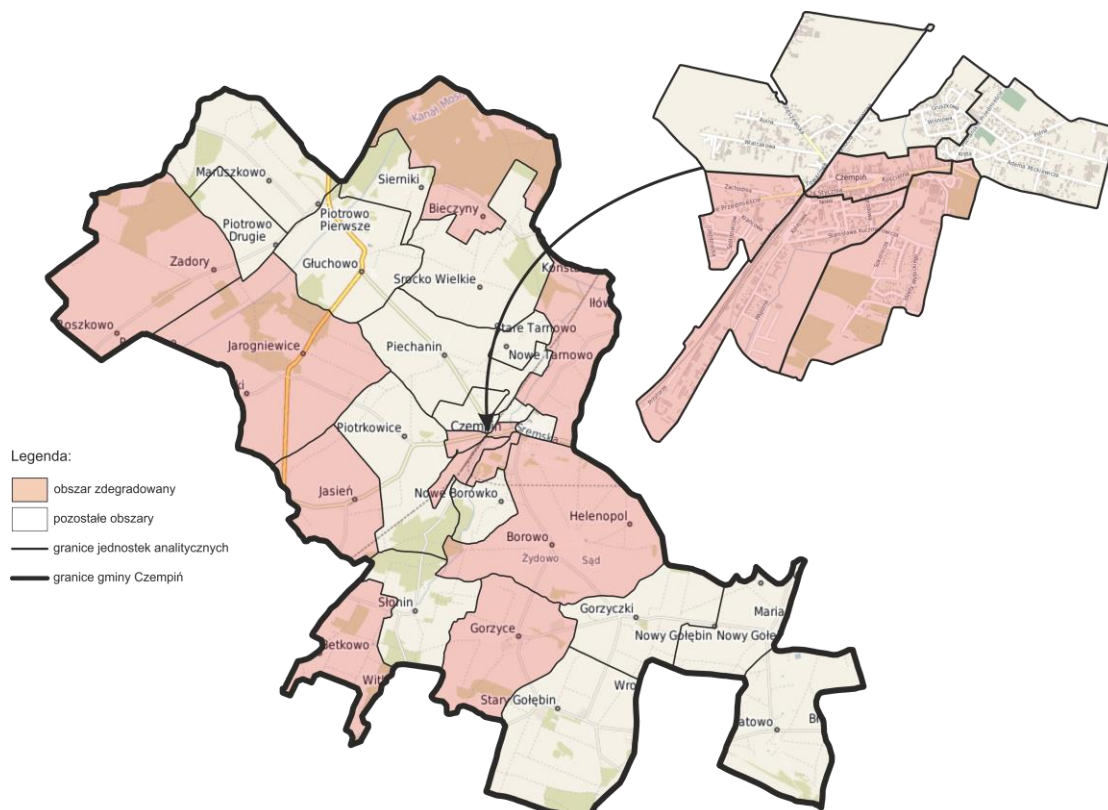

Duże natężenie problemu:

Betkowo, Bieczyny, Borowo, Gluchowo, Gorzyce, Gorzyczki, Nowe Borówko, Nowe Tarnowo, Nowy Gołębin, Osiedle 1, Osiedle 3, Osiedle 4, Osiedle 6, Osiedle 7, Piotrkowice, Piotrowo Drugie, Piotrowo Pierwsze, Sierniki, Stare Tarnowo, Zadory.

Granice obszaru zdegradowanego

Ryc. 23 Granice obszaru zdegradowanego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Czempiniu.

W granicach obszaru zdegradowanego znajduje się 16 jednostek analitycznych: Betkowo, Bieczyny, Borowo, Gorzyce, Jarogniewice, Jasień, Osiedle 1, Osiedle 2, Osiedle 5, Osiedle 6, Piotrowo Drugie, Piotrowo Pierwsze, Słonin, Stare Tarnowo, Stary Gołębin oraz Zadory.

Tabela 11. Natężenie negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, technicznych i przestrzenno-funkcjonalnych w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Jednostka	Sumaryczny Wskaźnik Degradacji w sferze społecznej	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera przestrzenno-funkcjonalna
Osiedle 1	71,65	TAK	NIE	NIE	TAK	TAK
Osiedle 2	58,51	TAK	NIE	NIE	TAK	NIE
Osiedle 6	38,85	TAK	NIE	NIE	NIE	TAK
Borowo	18,45	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Jarogniewice	9,71	TAK	NIE	TAK	TAK	NIE
Osiedle 5	8,40	TAK	TAK	TAK	NIE	NIE
Stare Tarnowo	6,35	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK
Betkowo	6,04	TAK	TAK	TAK	NIE	TAK
Jasień	5,97	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE
Zadory	5,67	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Gorzyce	4,74	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Bieczyny	0,25	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czempień

W powyższej tabeli zawarto wykaz jednostek analitycznych, dla których stwierdzono natężenie negatywnych zjawisk społecznych wyższe niż średnia dla gminy Czempień. Jednostki uszeregowano w kolejności od największego natężenia i przeanalizowano występowanie problemów w pozostałych sferach, co potwierdziło występowanie stanu kryzysowego w analizowanych jednostkach.

Mając na uwadze przeprowadzone analizy oraz fakt, iż obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy i zamieszkałych przez więcej niż 30% jej ludności, podjęto działania na rzecz wyznaczenia obszaru rewitalizacji.

Osiedle 1 (71,65), Osiedle 2 (58,51) oraz Osiedle 6 (38,85) są jednostkami analitycznymi charakteryzującymi się najwyższymi wartościami sumarycznego wskaźnika degradacji, co świadczy o szczególnie dużym natężeniu negatywnych zjawisk społecznych na tych terenach. Poza koncentracją negatywnych zjawisk społecznych zidentyfikowano także współwystępujące z nimi problemy w dwóch innych sferach tj. środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej. Biorąc pod uwagę powyższe przesłanki, uznaje się za zasadne objęcie wyżej wskazanych jednostek procesem rewitalizacji.

W granice obszaru rewitalizacji zdecydowano się włączyć również Osiedle 5 (8,40), ze względu na stosunkowo dużą koncentrację negatywnych zjawisk społecznych oraz współwystępujące z nimi problemy w sferach: środowiskowej oraz gospodarczej. Przesłanką przemawiającą za włączeniem tej jednostki w granice obszaru rewitalizacji jest również bezpośrednie sąsiedztwo z jednostkami o najwyższym natężeniu negatywnych zjawisk społecznych, co stwarza zagrożenie pogłębiania się występujących problemów lub też przenoszenie się tych zjawisk w granice Osiedla 5. Ponadto jednostka ta dysponuje licznymi potencjałami rozwojowymi i jest istotna z punktu widzenia rozwoju lokalnego zarówno miasta Czempień jak i całej gminy.

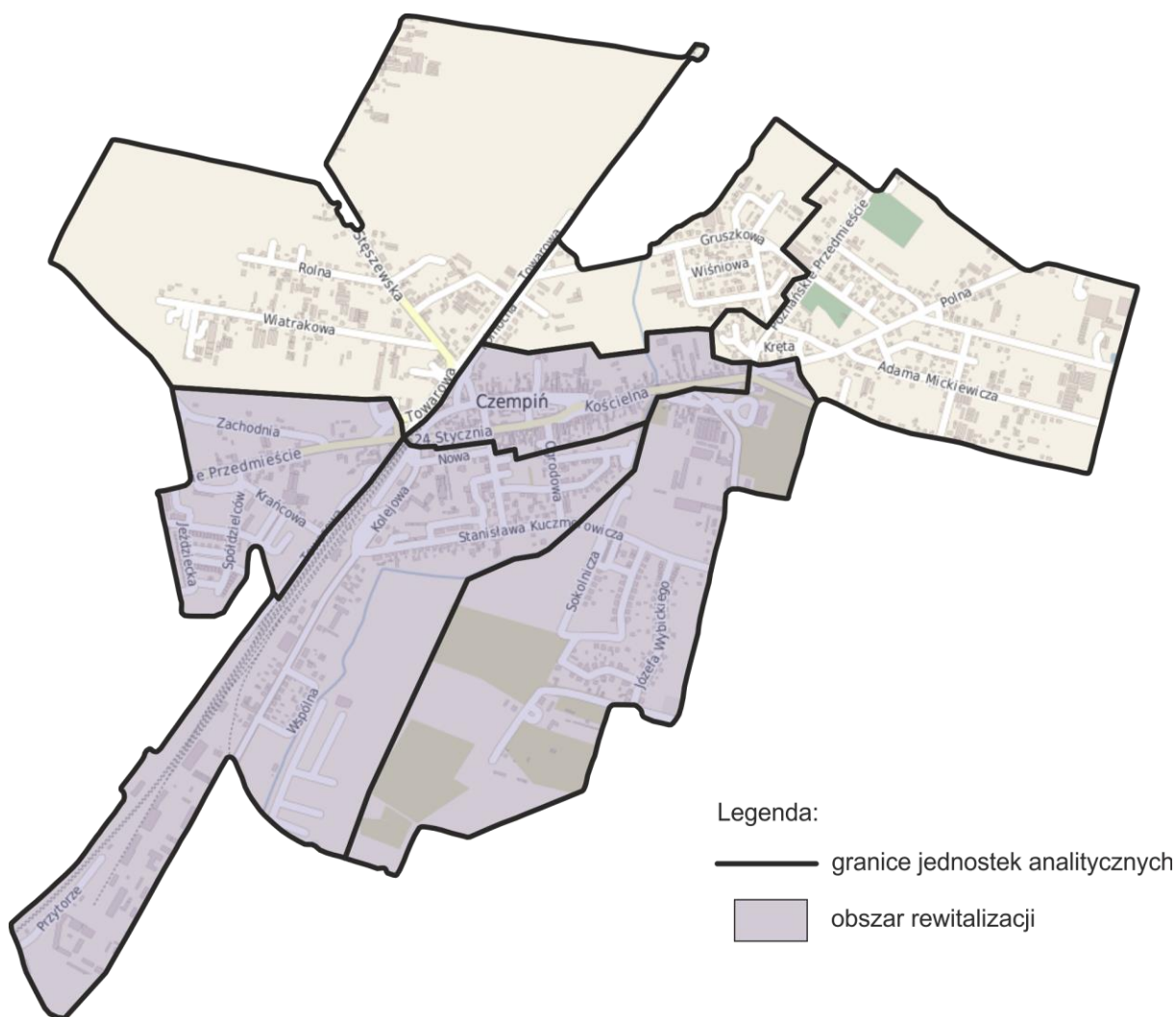
Pomimo stosunkowo dużych wartości sumarycznego wskaźnika degradacji nie zdecydowano się objąć obszarem rewitalizacji sołectw: Borowo oraz Jarogniewice ze względu na niewielką koncentrację problemów społecznych spowodowaną głównie małą liczbą potencjalnych beneficjentów końcowych planowanych przedsięwzięć uniemożliwiającym podjęcie kompleksowej i skoncentrowanej interwencji. Oba wskazane wyżej sołectwa mają charakter typowo rolniczy, w których mieszkalnictwo stanowi jedynie uzupełnienie dominującej funkcji rolniczej¹. Mimo, iż analiza wskaźnikowa wykazała występowanie problemów w sferze społecznej (m. in. bezrobocie, korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej itp.) to należy stwierdzić, iż skala tych problemów we wskazanych sołectwach jest znacznie mniejsza niż w przypadku osiedli miejskich. Ponadto w granicach tych sołectw nie stwierdzono występowania potencjałów infrastrukturalnych, które umożliwiłyby podjęcie działań w celu poprawy jakości życia mieszkańców. Jednak w celu zapewnienia wsparcia wszystkim osobom z problemami przewiduje się umożliwienie korzystania z zaplanowanych przedsięwzięć społecznych także osobom spoza obszaru rewitalizacji, w tym również z sołectw Borowo i Jarogniewice.

Obszar wskazany do rewitalizacji (osiedla nr 1,2, 5 oraz 6) zajmuje tereny o powierzchni 175,9 hektara (1,24% ogólnej powierzchni gminy) i zamieszkiwany jest przez 3383 osoby, które stanowią 29,4% wszystkich mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji jest obszarem zwartym terytorialnie oraz spójny pod względem funkcjonalnym i zamieszkiwany jest przez znaczną liczbę mieszkańców. Ze względu na aspekty przestrzenno-funkcjonalne wybrane osiedla do rewitalizacji zostały połączone w jeden obszar rewitalizacji. Wszystkie wskazane wyżej czynniki gwarantują koncentrację przestrzenną podejmowanych działań oraz ich kompleksowe oddziaływanie zarówno na sam obszar rewitalizacji, jak i na całą gminę.

---

¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czempień, Czempień 2015 r.

OBSZAR REWITALIZACJI

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Czempin

2. Analiza pogłębiona – metoda jakościowa i ilościowa – wprowadzenie

Przeprowadzona analiza pogłębiona dotyczy wyłącznie wybranego obszaru rewitalizacji. Prace związane z przygotowaniem lokalnego programu rewitalizacji zostały oparte na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy procesu rewitalizacji, w tym szczególnie ze społecznością z obszaru rewitalizacji. Udział społeczności lokalnej na etapie diagnozowania przyczyn występowania zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych w granicach obszaru rewitalizacji zapewniony został poprzez wykorzystanie metod zarówno jakościowych, jak i ilościowych. Do badań jakościowych zalicza się spotkania z przedstawicielami różnych grup społeczno-demograficznych w formie focus group interview, natomiast wykorzystaną metodą ilościową było badanie opinii publicznej za pomocą kwestionariusza ankietowego.

3. Analiza pogłębiona – wyniki konsultacji społecznych.

Wywiad 1. Młodzież szkolna

Tabela 12. Analiza przyczyn zdiagnozowanych problemów – młodzież szkolna.

Problem	Przyczyna
Mała aktywność społeczna mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> – niewystarczająca liczba organizacji pozarządowych; – małe zróżnicowanie zakresu działalności funkcjonujących organizacji; – niska świadomość społeczna mieszkańców;
Niski poziom bezpieczeństwa (w tym także przemoc domowa)	<ul style="list-style-type: none"> – niewystarczająca liczba patroli policji; – brak świadomości mieszkańców o problemie przemocy domowej i możliwych formach pomocy; – niedostateczna oferta zajęć pozalekcyjnych; – niedostateczna oferta kulturalno-rozrywkowa;
Niekorzystna struktura demograficzna („starzenie się społeczeństwa”)	<ul style="list-style-type: none"> – wyjazdy do pracy; – brak poczucia bezpieczeństwa w centrum i związane z tym wyprowadzanie się ludzi młodych poza centrum;

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych wywiadów grupowych.

Dzieci i młodzież przyczyn małej aktywności społecznej mieszkańców upatrują w niewystarczającej liczbie funkcjonujących organizacji pozarządowych i niewielkim zróżnicowaniem zakresu działalności tych organizacji. Środowisko dzieci i młodzieży zaangażowane jest w różne inicjatywy społeczne m. in. „Wielkoduchy” czy koło „Caritas” funkcjonujące przy szkole i parafii. Dzieci posiadają wiedzę na temat funkcjonowania organizacji pozarządowych i w znacznej części przypadków chcą uczestniczyć w podejmowanych działaniach. Zauważa się, iż mieszkańcy obszaru rewitalizacji cechują się niskim poziomem świadomości społecznej, często wstydzą się przyjmować pomoc przez co działalność organizacji pozarządowych nie jest tak skuteczna, jak mogłaby być.

Przyczyn niskiego poziomu bezpieczeństwa upatruje się w niewystarczającej liczbie patroli policji w miejscach tego najbardziej wymagających tj. ulicy Kolejowej i okolic dworca PKP (osiedle nr 2). Osoby tam przebywające spożywają alkohol i zaczepiają przechodniów, w tym także dzieci. Do rozwoju przestępczości i wandalizmu przyczyniać się może także niedostateczna oferta zajęć pozalekcyjnych skierowanych do młodzieży szkolnej (w szczególności do młodzieży z rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi), a także niedostateczna oferta kulturalno-rozrywkowa skierowana do wszystkich mieszkańców gminy. Skutkami zwiększonego poziomu przestępczości i brakiem patroli policyjnych są akty wandalizmu zauważalne w przestrzeni miejskiej np. w okolicy nowopowstałej ścieżki edukacyjnej czy dworca PKP.

Niekorzystne zmiany struktury demograficznej, jakie zachodzą na obszarze rewitalizacji spowodowane są głównie wyjazdami do pracy do większych ośrodków miejskich i gmin ościennych oraz niskim poziomem bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji. Skutkuje to wyprowadzaniem się z centrum miasta na jego obrzeża albo do innych miejscowości w gminie.

Jako ulubione miejsca do przybywania na obszarze rewitalizacji dzieci wskazywały teren przy gimnazjum (ul. Borówko Stare), plac zabaw na osiedlu nr 6 oraz ścieżkę edukacyjną.

Miejsca szczególnie niebezpieczne – ul. Kolejowa i okolice dworca PKP (osoby spożywające alkohol i zaczepiające przechodniów).

W ramach niniejszego spotkania przeprowadzone zostało także badanie mające na celu identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych wśród młodzieży. Najczęściej udzielanymi odpowiedziami były:

- poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego poprzez rozwój infrastruktury m. in:
  - pływalnia miejska;
  - skatepark;
  - place zabaw;
  - ścieżki rowerowe;
  - ogólnodostępne boiska;
  - siłownie plenerowe;
- rozszerzenie oferty kulturalno-rozrywkowej;
- rozwój terenów zieleni;
- modernizacja bloków mieszkalnych;
- stworzenie przestrzeni publicznych;
- remont i przebudowa ulic miejskich.

Wywiad 2. Seniorzy i osoby reprezentujące środowisko osób niepełnosprawnych

Tabela 13. Analiza przyczyn zdiagnozowanych problemów – seniorzy i osoby reprezentujące środowisko osób niepełnosprawnych.

Problem	Przyczyna
Bezrobocie	<ul style="list-style-type: none"> – brak chęci do pracy; – relatywnie niskie zarobki; – rozwój szarej strefy; – rolnicza przeszłość gminy (stosunkowo duże zatrudnienie w Państwowych Gospodarstwach Rolnych i spółdzielniach produkcyjnych – około 70%); – mentalność mieszkańców, przyzwyczajenia z

	<p>poprzedniego systemu;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wielopokoleniowe korzystanie z zasiłków pomocy społecznej – wyuczona bezradność życiowa; – polityka socjalna państwa (500+ i inne świadczenia); – chroniczny „brak czasu”; – złe wzorce wynoszone z domu (tzw. „dziedziczenie bezrobocia”); – złe nawyki finansowe, brak nawyku oszczędzania (powodowane zbyt wysokim poziomem świadczeń socjalnych); – brak zaangażowania i wysiłku; – uzależnienia (alkoholizm, narkomania);
Długotrwałe bezrobocie	
Niekorzystna struktura demograficzna („starzenie się społeczeństwa”)	<ul style="list-style-type: none"> – odpływ ludzi młodych z Czempinia, brak dobrych miejsc pracy; – postępująca suburbanizacja; – zły stan techniczny budynków; – nieatrakcyjne sąsiedztwo (często rodziny dysfunkcyjne i patologiczne); – brak wymienialności pokoleń; – niejasna struktura własnościowa gruntów; – niskie poczucie bezpieczeństwa; – brak przestrzeni rekreacyjnych; – liczne problemy przestrzenno-funkcjonalne i techniczne; – brak wyposażenia w podstawowe usługi;
Mala aktywność społeczna mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> – wykształcona postawa roszczeniowa; – brak wiary w podejmowane działania; – brak chęci do podejmowania jakichkolwiek działań; – brak czasu; – brak podstawowej wiedzy i umiejętności na temat działania organizacji pozarządowych;
Niski poziom przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> – krótki okres funkcjonowania przedsiębiorstw na rynku; – brak warunków do prowadzenia działalności (lokale użytkowe niskiej jakości, wysokie czynsze); – brak wiedzy, umiejętności i predyspozycji mieszkańców do prowadzenia działalności;
Niski poziom bezpieczeństwa (w tym także przemoc domowa)	<ul style="list-style-type: none"> – wysoki poziom uzależnień, także wśród kobiet; – niedostateczna liczba patroli policyjnych; – brak monitoringu; – występowanie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi;
Pozostałe	<ul style="list-style-type: none"> – zanik funkcji centrotwórczych; – brak funkcji miejskich; – niedostateczna oferta kulturalno-rozrywkowa; – brak miejsc spotkań dla młodzieży; – brak mobilności mieszkańców; – brak chęci rodziców do zagospodarowania czasu wolnego swoich dzieci; – brak oferty spędzania czasu wolnego (w tym także zajęć pozalekcyjnych);

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych wywiadów grupowych.

Uczestnicy wywiadu fokusowego nr 2 przyczyn zjawiska bezrobocia upatrują przede wszystkim w braku chęci do podjęcia zatrudnienia, co z kolei spowodowane może być relatywnie niskim poziomem wynagrodzeń w gminie w porównaniu choćby do Kościana czy Śremu. Skutkuje to rozwojem szarej strefy, co swoje konsekwencje ma w stosunku do gospodarki całej gminy i prowadzi do pogłębiania się negatywnych zjawisk. Według rozmówców bezrobocie spowodowane jest także rolniczą przeszłością gminy i związanymi z nią Państwowymi Gospodarstwami Rolnymi, które wraz z spółdzielniami produkcyjnymi zapewniały zatrudnienie niemal 70% mieszkańców. Spowodowało to zmianę mentalności i nastawienia mieszkańców i wykształciło pewnego rodzaju postawę roszczeniową na skutek spełniania wszelkich potrzeb mieszkańców przez te zakłady poczynając od zapewnienia miejsca zamieszkania na organizacji urlopów i wycieczek kończąc.

Zauważono również problem długotrwałego bezrobocia, którego przyczyn upatruje się w wyuczonych bezradności życiowej, spowodowanej wielopokoleniowym utrzymywaniem się ze świadczeń socjalnych. Przewiduje się, iż problem ten w najbliższych latach będzie się pogłębiał ze względu na politykę socjalną prowadzoną przez państwo polegającą na wypłacaniu coraz to nowych rodzajów świadczeń poprawiających sytuację finansową tych osób. Wysoki poziom świadczeń socjalnych powoduje niechęć do podjęcia zatrudnienia i przekazywanie niekorzystnych postaw na kolejne pokolenia. Ponadto jako przyczynę długotrwałego bezrobocia wskazuje się wysoki poziom uzależnień, także wśród kobiet.

Za przyczynę negatywnych zmian w strukturze demograficznej obszaru rewitalizacji uznaje się odpływ ludzi młodych z obszaru centrum zarówno na peryferia miasta i gminy, jak i do większych ośrodków miejskich.

Wskazuje się na występowanie procesu suburbanizacji, która spowodowana jest: złym stanem technicznym budynków mieszkalnych na obszarze rewitalizacji, niejasną strukturą własnościową gruntów i budynków, przez co utrudnione jest przeprowadzanie remontów i modernizacji tych obiektów, licznymi problemami w sferze funkcjonalno-przestrzennej i technicznej, brakiem przestrzeni rekreacyjnych oraz nieatrakcyjnym sąsiedztwem (zwłaszcza rodzin dysfunkcyjnych). Wszystkie wyżej wymienione przyczyny skutkują wyludnianiem się obszaru rewitalizacji i odpływem mieszkańców na obrzeża miasta lub na obszar wiejski gminy Czempin.

Zdjęcie 19. Stadion miejski w Czempiniu.

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu

Zdjęcie 20. Zdeprawowane budynki

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu

Mała aktywność społeczna mieszkańców spowodowana jest w dużej mierze przez brak wiary w powodzenie podejmowanych działań wynikającej ze złego nastawienia mentalnego mieszkańców, którzy są przekonani, iż nic od nich nie zależy a ich głos nie ma żadnego znaczenia. Ma to również swój związek z wykształceniem pewnej postawy roszczeniowej mieszkańców, którzy są przekonani, iż wszystko im się należy i na nic nie muszą pracować. Jedną z przyczyn małej aktywności mieszkańców jest także brak czasu wolnego na podejmowanie działań oraz brak podstawowej wiedzy odnośnie funkcjonowania organizacji pozarządowych.

Niski poziom przedsiębiorczości natomiast spowodowany jest w głównej mierze niską jakością dostępnych lokali użytkowych przy jednoczesnym wysokim poziomie czynszów, co powoduje nieopłacalność prowadzenia w nich działalności gospodarczej. Ponadto wskazuje się na brak podstawowej wiedzy, umiejętności i predyspozycji mieszkańców do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Objawia się to m. in.: nieumiejętnością prowadzenia dokumentacji czy dostosowaniem oferty do potrzeb rynku lokalnego.

Zdjęcie 21. Zdewastowane budynki

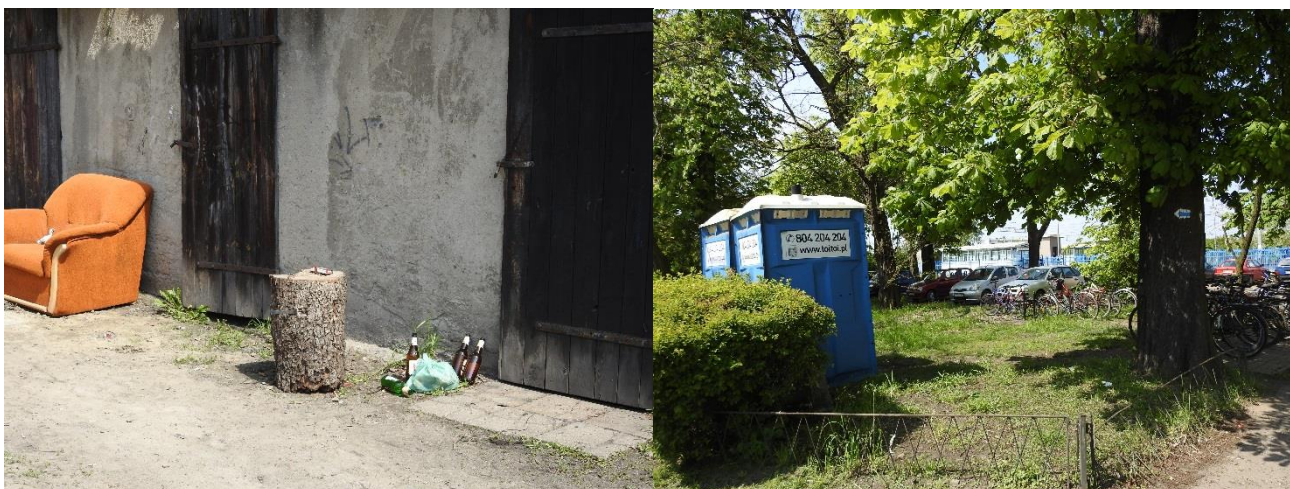

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu

Przyczyn niskiego poziomu poczucia bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji doszukuje się w wysokim poziomie uzależnień (przede wszystkim od alkoholu), niedostatecznej liczbie patroli policji w miejscach szczególnie niebezpiecznych oraz braku monitoringu na obszarach problemowych. Utrudnia to policji wykrywanie sprawców i generuje wśród nich poczucie bezkarności.

Jako problemy obszaru rewitalizacji wskazuje się także m. in. zanik funkcji miejskich na obszarze rewitalizacji oraz brak funkcji „centrowych”. Problemami obszaru rewitalizacji jest także niedostateczna oferta spędzania czasu wolnego, w tym także brak zajęć pozalekcyjnych oraz niewystarczająca oferta kulturalno-rozrywkowa i jej niedostosowanie do potrzeb mieszkańców. Zauważa się również brak chęci rodziców do organizacji czasu wolnego swoim dzieciom oraz brak mobilności tych osób.

Zdjęcie 22. Okolice rynku oraz PKP

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu.

Miejscami szczególnie niebezpiecznymi na obszarze rewitalizacji jest ulica Kolejowa wraz z budynkiem dworca PKP i jego bezpośrednim otoczeniem, okolice targowiska miejskiego oraz Rynek. Są to miejsca gromadzenia się osób spożywających alkohol i zaczepiających przechodniów. Występują również akty wandalizmu i kradzieże.

Zdjęcie 23. Problem alkoholizmu

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu

Wskazuje się teren przy gimnazjum (ul. Borówko Stare) jako potencjał obszaru rewitalizacji. Jest to wysokiej jakości kompleks sportowy, który w świadomości mieszkańców funkcjonuje jako atrakcyjne miejsce do spędzania czasu wolnego. Na terenie tym organizuje się liczne festyny i wydarzenia m. in. kino letnie. Niewykorzystanym potencjałem obszaru jest budynek byłego kina „Zorza” (osiedle nr 1), który można adaptować do pełnienia innych funkcji.

Wywiad 3. Przedstawiciele Centrum Kultury, policji, przedsiębiorców oraz jednostek organizacyjnych gminy.

Tabela 14. Analiza przyczyn zdiagnozowanych problemów – przedstawiciele Centrum Kultury, policji, przedsiębiorców oraz jednostek organizacyjnych gminy.

Problem	Przyczyna
<p>Zła sytuacja demograficzna</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjazdy osób młodych do pracy; – brak dobrych miejsc pracy; – brak dobrej jakości budynków mieszkalnych (zły stan techniczny, brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych, mała powierzchnia użytkowa lokali); – poszukiwanie lepszej jakości życia (proces suburbanizacji, chęć posiadania domu z ogródkiem i mieszkania poza miastem); – brak funkcjonalności centrum;
<p>Bezrobocie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – brak poszanowania dla pracy; – stosunkowo niskie pensje; – brak oferty dla inwestorów; – brak chęci do pracy;
<p>Niski poziom przedsiębiorczości</p>	<ul style="list-style-type: none"> – odpływ inwestorów do okolicznych gmin, ze względu na niskie dochody; – występowanie pustych lokali użytkowych (wysokie czynsze i mała opłacalność prowadzenia działalności); – rozbite administracyjne gminy na różne ośrodki miejskie i związane z tym trudności (np. jedna gałąź administracji zależna od Kościana, druga od Śremu); – brak klimatu dla przedsiębiorczości

	(brak strefy ekonomicznej);
Mała aktywność społeczna mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> – brak motywacji do działania; – brak wiary w podejmowane działania; – brak pomysłu; – brak liderów lokalnych; – brak poczucia celowości podejmowanych działań, panuje przekonanie, iż „nic ode mnie nie zależy”; – zanik więzi sąsiedzkich, brak kapitału społecznego; – brak poczucia wspólnoty mieszkańców;
Wykluczenie społeczne	<ul style="list-style-type: none"> – brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych; – występowanie licznych barier architektonicznych (strome schody, wysokie krawężniki, brak podjazdów, zły stan technicznych chodników); – niedostateczna oferta usług opiekuńczych; – niedostateczna oferta usług społecznych; – wysoki poziom ubóstwa;
Niski poziom bezpieczeństwa (w tym także przemoc domowa)	<ul style="list-style-type: none"> – niedostateczna liczba patroli policyjnych; – brak monitoringu; – niska świadomość społeczna mieszkańców;
Pozostałe	<ul style="list-style-type: none"> – obszar centrum nie spełnia funkcji miejskich; – niedostateczna oferta usług publicznych; – brak miejsc dla młodzieży; – brak miejsc rekreacji i wypoczynku; – brak miejsca reprezentatywnego;

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych wywiadów grupowych.

Zła sytuacja demograficzna spowodowana jest przede wszystkim odpływem młodych mieszkańców z obszaru rewitalizacji na obszar wiejski gminy Czempin lub do większych ośrodków miejskich, takich jak Kościan czy Poznań. Spowodowane jest to brakiem dobrych miejsc pracy skierowanych do specjalistów i oferujących atrakcyjne warunki finansowe. Wskazuje się wprost na lepsze warunki życia występujące już w gminach ościennych, takich jak Kościan, Mosina czy Śrem. Skutkuje to występowaniem procesu suburbanizacji, gdyż mieszkańcy poszukując lepszych warunków życia wyprowadzają się z niefunkcjonalnego centrum na obszar wiejski. Przyczyn występowania zjawiska bezrobocia na obszarze rewitalizacji upatruje się w nastawieniu osób bezrobotnych do podjęcia zatrudnienia. Głównie są to osoby, które nie chcą pracować lub nie mają poszanowania dla otrzymanego zatrudnienia. Swój wpływ ma na to również stosunkowo niski poziom wynagrodzeń, który według badanych jest znacznie niższy niż np. w Kościanie czy Komornikach.

Niski poziom przedsiębiorczości na obszarze spowodowany jest przede wszystkim

Zdjęcie 24 Nieczynne lokale.

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu

brakiem klimatu dla przedsiębiorczości w gminie, co objawia się choćby brakiem strefy ekonomicznej czy terenów inwestycyjnych. Przyczyną jest również odpływ inwestorów do gmin ościennych, ze względu na niższy poziom dochodów w porównaniu do innych gmin

w okolicy. Zauważa się również występowanie pustych lokali użytkowych, głównie ze względu na nieadekwatną wysokość czynszu w stosunku do opłacalności funkcjonowania przedsiębiorstwa. Przyczyną może być również swego rodzaju „rozbicie” administracyjne gminy Czempin na inne, okoliczne ośrodki administracyjne.

Wskazuje się również na stosunkowo duże zagrożenie wykluczeniem lub marginalizacją społeczną osób starszych, niepełnosprawnych i bezrobotnych. Spowodowane jest to m. in.: brakiem udogodnień dla osób niepełnosprawnych i starszych, występowaniem licznych barier architektonicznych i urbanistycznych, niedostateczną ofertą usług opiekuńczych i społecznych czy wysokim poziomem ubóstwa mieszkańców.

Zdjęcie 25. Zdeastowane podwórka.

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu

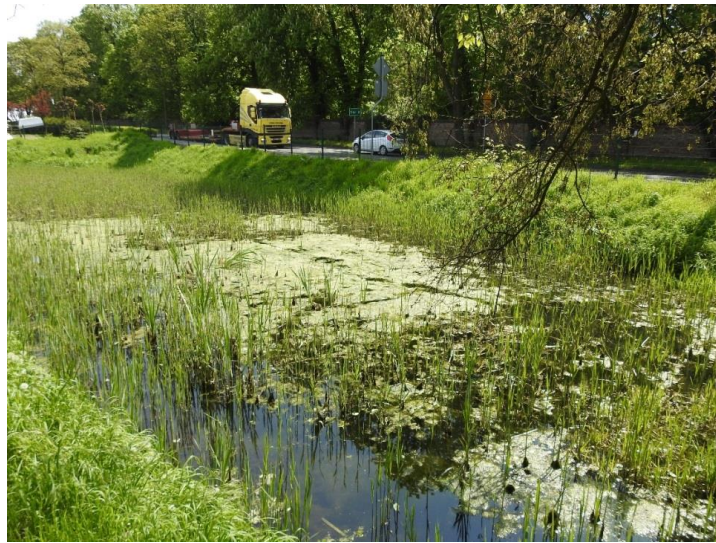
Niski poziom bezpieczeństwa spowodowany jest przede wszystkim brakiem monitoringu, co znacznie utrudnia wykrycie sprawców aktów wandalizmu czy namierzenie osób zaczepiających przechodniów. Jedną z przyczyn jest również niedostateczna liczba patroli policyjnych i działań prewencyjnych.

Kolejną przyczyną jest niska świadomość społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji i chęć wymierzenia sprawiedliwości „na własną rękę”. Prowadzi to do tworzenia się swoistych „enklaw przestępczości”. Jako miejsca szczególnie niebezpieczne wskazuje się ulicę Kolejową oraz budynek dworca PKP wraz z bezpośrednim otoczeniem, gdzie gromadzą się zwłaszcza osoby nieletnie, oraz obszar ścisłego centrum (okolice Rynku – osiedle nr 1), gdzie tworzą się wspomniane enklawy przestępczości.

Problemami obszaru rewitalizacji są również m. in.: niedostateczna oferta usług publicznych, brak miejsc spotkań dla młodzieży, brak miejsc rekreacji i wypoczynku. Kluczowym problemem jest brak spełniania przez centrum funkcji miejskich, przez co utracona zostaje reprezentatywność miejsca i jego znaczenie w układzie przestrzennym miasta.

Zdjęcie 26 Zniszczone tereny zielone

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu.

Życie społeczne i kulturalne przenosi się w inne rejony miasta lub gminy pozostawiając centrum jako obszar unikany przez mieszkańców innych osiedli.

Zdjęcie 27 Zdewastowany plac zabaw

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Czempiniu

Potencjałami rozwojowymi obszaru rewitalizacji są: budynek kina „Zorza”, stawek zlokalizowany przy ul. Śremskiej (osiedle nr , cmentarz ewangelicki oraz park. Cmentarz ewangelicki ma potencjał by zaadaptować go na wysokiej jakości teren zieleni, w którym mieszkańcy mogliby spacerować.

Zdjęcie 28 „Kino Zorza”.

Źródło: Archiwum Urząd Gminy Czempin

Wywiad 4. Przedstawiciele organizacji pozarządowych

Tabela 15. Analiza przyczyn zdiagnozowanych problemów – przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Problem	Przyczyna
Bezrobocie	<ul style="list-style-type: none"> – kwestia opieki nad dziećmi, matki nie mają z kim zostawić dziecka, więc pozostają w domu; – brak usług opiekuńczych (dla osób starszych lub niesamodzielnych); – przyzwyczajenie do pracy w gminie i strach przed wyjazdem do pracy do innych miejscowości; – brak kwalifikacji; – brak chęci do pracy;
Zła sytuacja demograficzna („starzenie się” społeczeństwa)	<ul style="list-style-type: none"> – odpływ młodych mieszkańców; – poszukiwanie lepszej jakości życia; – zły stan techniczny budynków mieszkalnych; – brak przestrzeni rekreacyjnych; – niskie poczucie bezpieczeństwa;
Mała aktywność społeczna	<ul style="list-style-type: none"> – brak czasu wolnego;

	<ul style="list-style-type: none"> – brak liderów lokalnych; – niechęć do brania na siebie nadmiernych zobowiązań; – brak wiedzy i zrozumienia zasad Budżetu Obywatelskiego; – brak wiary w podejmowane działania – „nic ode mnie nie zależy”; – brak chęci do podejmowania ryzyka; – niedostateczna informacja o zebraniach osiedlowych (informacja jedynie na tablicach ogłoszeń); – nieodpowiedni termin organizowanych spotkań i zebrań;
Zła sytuacja finansowa mieszkańców i niski poziom przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> – likwidacja małych przedsiębiorstw; – puste lokale użytkowe, wysokie czynsze; – lokale użytkowe niedostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych; – brak klimatu do rozwoju przedsiębiorczości;
Niski poziom bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> – uzależnienia (alkoholizm, narkomania); – problemy opiekuńczo-wychowawcze rodzin; – brak monitoringu; – brak świadomości społecznej mieszkańców;
Pozostale	<ul style="list-style-type: none"> – zanik funkcji miejskich; – brak miejsc rekreacji; – brak przestrzeni publicznych; – zły stan techniczny budynków mieszkalnych;

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych wywiadów grupowych.

Jako przyczyny zjawiska bezrobocia wskazuje się głównie na niedostateczną ofertę opiekuńczą skierowaną do osób starszych i niesamodzielnych, przez co ich opiekunowie nie mogą podjąć pracy zarobkowej. Analogicznie sytuacja ma się w przypadku osób z dziećmi, które ze względu na brak miejsc w przedszkolach i żłobkach muszą zostać z rodzicami w domu. Przyczyną bezrobocia również może być brak kompetencji osób bezrobotnych oraz brak chęci i motywacji do podjęcia zatrudnienia.

Przyczynami niekorzystnych zmian w strukturze demograficznej obszaru rewitalizacji mogą być m. in.: odpływ młodych mieszkańców, spowodowany poszukiwaniem lepszych warunków życia, zły stan techniczny budynków mieszkalnych, brak przestrzeni publicznych czy niskie poczucie bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji.

Mała aktywność społeczna przede wszystkim spowodowana jest przez brak czasu wolnego mieszkańców, którzy mogliby się zaangażować w życie społeczne, brak liderów lokalnych, niechęć mieszkańców do brania na siebie nadmiernych zobowiązań czy brak wiary w powodzenie podejmowanych działań. Niewielka frekwencja w zebraniach osiedlowych może być spowodowana niedostateczną informacją o organizowanych spotkaniach, gdyż do tej pory informacja o rzeczonych zebraniach zamieszczana była jedynie na tablicach informacyjnych oraz nieodpowiedni termin organizowanych spotkań i zebrań. Niska frekwencja w głosowaniu do Budżetu Obywatelskiego spowodowana może być brakiem dostatecznej informacji o zasadach głosowania i brakiem poczucia celowości głosowania.

Jedną z głównych przyczyn niskiego poziomu przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji może być brak klimatu do rozwoju przedsiębiorczości, przez co rozumie się przede wszystkim brak strefy ekonomicznej oraz niedostateczne warunki do prowadzenia własnej działalności. Dostępne lokale użytkowe są niskiej jakości, niedostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych a jednocześnie czynsze są drogie co znacznie obniża opłacalność prowadzenia własnej działalności gospodarczej.

Zjawiskami wpływającymi negatywnie na poczucie bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji są: wysoki poziom uzależnień wśród mieszkańców obszaru (alkoholizm), występujące problemy opiekuńczo-wychowawcze w rodzinach zamieszkujących obszar rewitalizacji. Przyczynami zwiększonego poziomu przestępczości na obszarze mogą być również: brak monitoringu oraz brak świadomości społecznej mieszkańców, co skutkuje powstawaniem „enklaw przestępczości”.

Pozostałymi zauważalnymi problemami obszaru rewitalizacji są: zanik funkcji miejskich, brak miejsc rekreacji, brak przestrzeni publicznych oraz zły stan techniczny budynków mieszkalnych.

Ulubione miejsca spędzania czasu wolnego – plac zabaw na osiedlu nr 6, nowy plac zabaw przy ul. Kuczmerowicza (osiedle nr 2), Rynek (osiedle nr 1), teren przy ul. Chłapowskiego, teren przy gimnazjum (przy ul. Borówko Stare)

Miejsca szczególnie niebezpieczne: Rynek oraz ul. Kolejowa wraz z terenem wokół dworca PKP, teren cmentarza ewangelickiego (spożycie alkoholu). Akty wandalizmu na ścieżce edukacyjnej.

Potencjałem obszaru rewitalizacji są przede wszystkim jego mieszkańcy, w których należy uwolnić pokłady energii oraz rynek, który wymaga podjęcia prac modernizacyjnych.

Podsumowanie

W powyższych tabelach kolorem czerwonym oznaczono przyczyny występowania negatywnych zjawisk wskazane przez przedstawicieli wszystkich 4 grup fokusowych. Kolorem pomarańczowym oznaczono przyczyn wskazane przez 3 grupy, natomiast kolorem żółtym przez 2 grupy. Analizując powtarzalność wskazywanych przyczyn można zauważyć, iż poglądy na dane zjawisko różnią się w poszczególnych grupach społeczno-demograficznych. W poniższej tabeli przedstawiono główne przyczyny występujących na obszarze rewitalizacji negatywnych zjawisk najczęściej wskazywane przez uczestników grup fokusowych.

Tabela 16. Główne przyczyny negatywnych zjawisk zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji.

Problem	Przyczyna
bezrobocie	– brak chęci do pracy
niekorzystna struktura demograficzna	– odpływ młodych mieszkańców
mała aktywność społeczna mieszkańców	– brak wiary w podejmowane działania – brak chęci do podejmowania jakichkolwiek działań
niski poziom przedsiębiorczości	– brak warunków do prowadzenia własnej działalności (zły stan techniczny lokali użytkowych, wysokie czynsze)

niski poziom bezpieczeństwa	– niedostateczna ilość patroli policyjnych – brak monitoringu
pozostałe	– zanik funkcji miejskich

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych wywiadów grupowych.

Według osób biorących udział w spotkaniach główną przyczyną bezrobocia na obszarze rewitalizacji jest brak chęci do pracy osób bezrobotnych. Może to być wywołane m. in.: zbyt wysokim poziomem świadczeń socjalnych lub pewnymi dysfunkcjami w rodzinie (tzw. „dziedziczenie bezrobocia”). Jest to zjawisko szczególnie niebezpieczne, gdyż może skutkować dalszym pogłębianiem się problemu, w związku z czym należy podejmować działania na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej tych osób.

Niekorzystne zmiany jakie zachodzą w strukturze demograficznej obszaru spowodowane są przede wszystkim odpływem młodych mieszkańców z obszaru rewitalizacji na rzecz obszaru wiejskiego gminy Czemiń lub innych ośrodków miejskich. Ujemne saldo migracji, zwłaszcza wśród osób młodych, może być spowodowane brakiem miejsc pracy dla specjalistów, relatywnie niskim wynagrodzeniem za pracę w gminie lub czynnikami ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

W wyniku przeprowadzonych spotkań fokusowych jako główne przyczyny małej aktywności społecznej mieszkańców wskazano: brak wiary w powodzenie podejmowanych działań oraz brak chęci do angażowania się w życie społeczne obszaru rewitalizacji. Powodowane może być to przez m. in. swego rodzaju marazm i obojętność mieszkańców w stosunku do swojego miejsca zamieszkania lub brak widocznych efektów podjętych w przeszłości działań i powstałe w związku z tym zniechęcenie.

Na etapie analizy wskaźnikowej zdiagnozowano zmniejszającą się liczbę funkcjonujących podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców obszaru. Jest to trend odwrotny do trendu notowanego w przypadku województwa wielkopolskiego czy Polski. Jako główną przyczynę zmniejszającej się liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych uczestnicy grup fokusowych wskazali brak warunków do prowadzenia własnej działalności mając na myśli zły stan techniczny lokali użytkowych, niedostosowanie ich do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz wysokie czynsze najmu. Wszystkie te przyczyny powodują brak opłacalności prowadzenia własnej działalności, co skutkuje likwidacją przedsiębiorstw.

Jako główne przyczyny zmniejszonego poczucia bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji wskazuje się niedostateczną ilość patroli policyjnych oraz brak monitoringu. Skutkuje to brakiem działań prewencyjnych podejmowanych w stosunku do osób

naruszających prawo i wywołuje u nich poczucie bezkarności. Jako miejsca szczególnie niebezpieczne na obszarze rewitalizacji wskazano ulicę Kolejową wraz z kompleksem dworca PKP oraz Rynek.

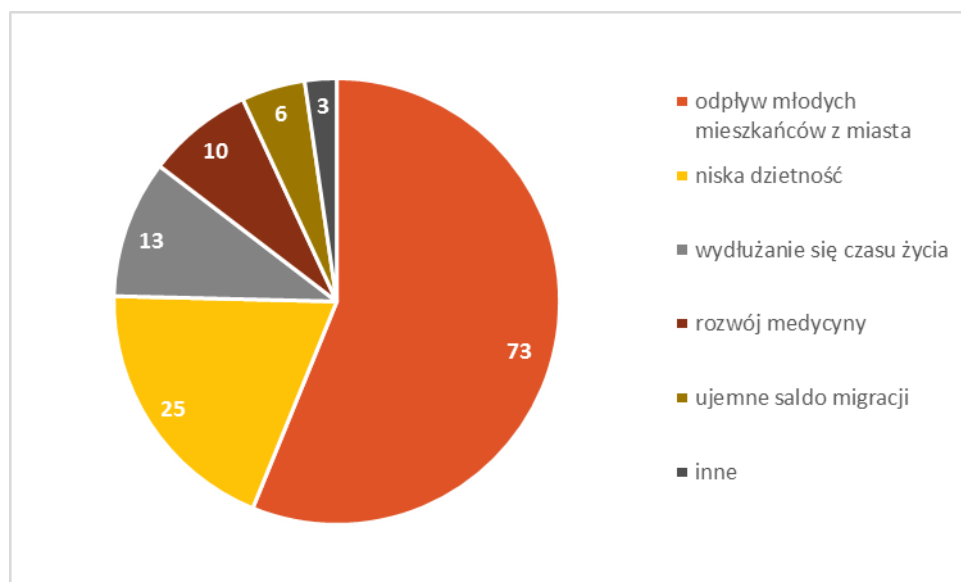
Za największe potencjały rozwojowe obszaru rewitalizacji uznaje się budynek kina „Zorza” oraz teren przy gimnazjum zlokalizowanym przy ul. Borówko Stare. Teren przy gimnazjum w świadomości mieszkańców funkcjonuje jako miejsce atrakcyjne do spędzania czasu wolnego. Ponadto organizowane są tam liczne imprezy kulturalno-rozrywkowe, takie jak np. kino letnie. Natomiast budynek po byłym kinie „Zorza” zlokalizowany jest w samym centrum miasta i ulega systematycznej degradacji technicznej. Biorąc pod uwagę atrakcyjną lokalizację i znaczenie tego miejsca zakorzenione w świadomości mieszkańców, budynek ten stanowi potencjalny obiekt do adaptacji do pełnienia innych funkcji.

3.5 Wyniki badania ankietowego

Celem przeprowadzonego badania było poznanie opinii mieszkańców na temat przyczyn występowania problemów zidentyfikowanych na etapie analizy wskaźnikowej.

Pyt. 1. *Co Pana/Pani zdaniem jest główną przyczyną zmian struktury demograficznej (starzejącego się społeczeństwa) na obszarze rewitalizacji?*

Wykres 4. Przyczyny zmian struktury demograficznej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

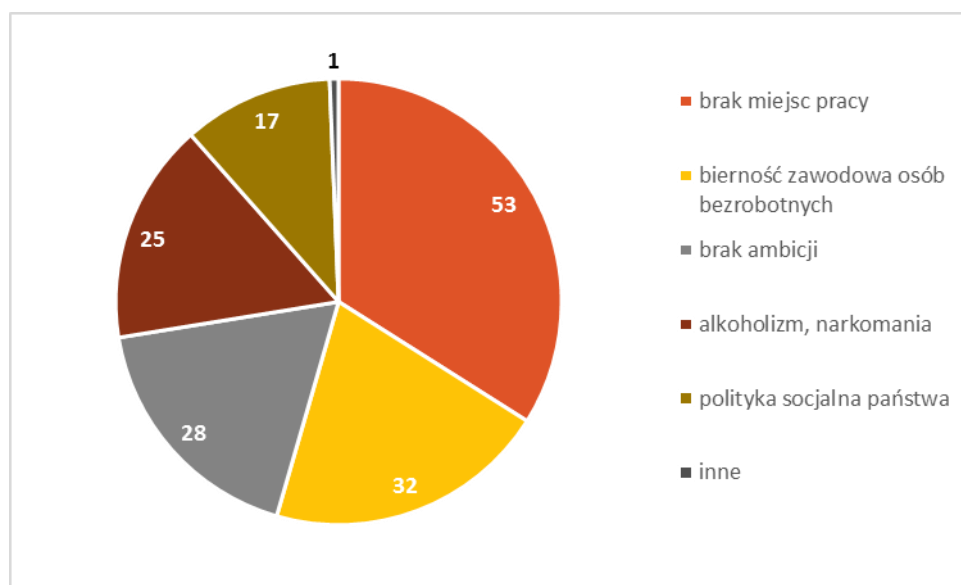
W odpowiedzi na postawione pytanie otrzymano łącznie 130 wskazań, z czego ponad połowa (73 wskazania – 56,2%) za główną przyczynę niekorzystnych zmian struktury

demograficznej uznawała odpływ młodych mieszkańców z miasta. Za mniej znaczące przyczyny „starzenia się” społeczeństwa uznano: niską dzietność (25 wskazań – 19,2%), wydłużanie się czasu życia (10,0%), rozwój medycyny (7,7%) oraz ujemne saldo migracji (4,6%). Trzy osoby uznały, iż żadna z wymienionych przyczyn nie ma wpływu na zmiany struktury demograficznej.

Pyt. 2. Proszę wskazać główną przyczynę ubóstwa mieszkańców obszaru rewitalizacji:

Wykres 5. Przyczyny ubóstwa mieszkańców.

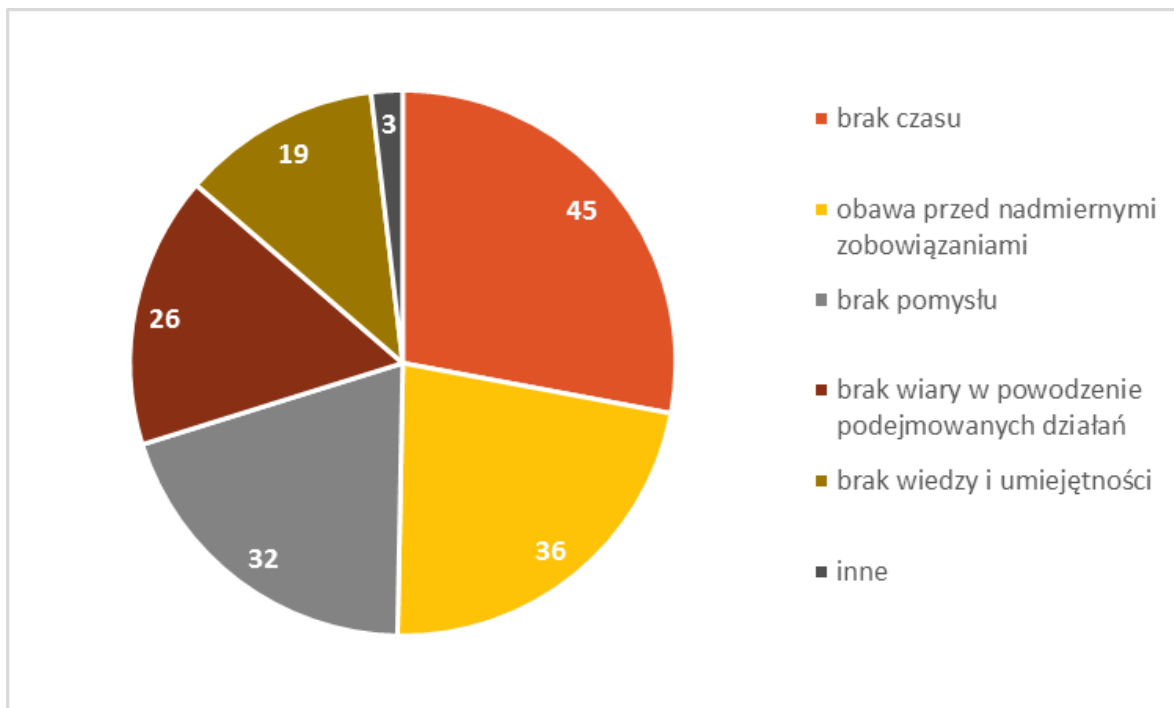

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

Na pytanie odnośnie przyczyn ubóstwa odnotowano 156 odpowiedzi, z czego 53 dotyczyły braku miejsc pracy jako głównej przyczyny występowania tego zjawiska wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji. Jako pozostałe przyczyny ubóstwa wskazano: bierność zawodową osób bezrobotnych (20,5%), brak ambicji mieszkańców (17,9%), uzależnienia (16,0%) oraz politykę socjalną państwa (10,9%). Natomiast jedna osoba wskazała, iż przyczynami są wszystkie wymienione.

Pyt. 3. Proszę wskazać przyczynę małego zaangażowania w życie społeczne mieszkańców obszaru rewitalizacji:

Wykres 6. Przyczyny małego zaangażowania w życie społeczne mieszkańców

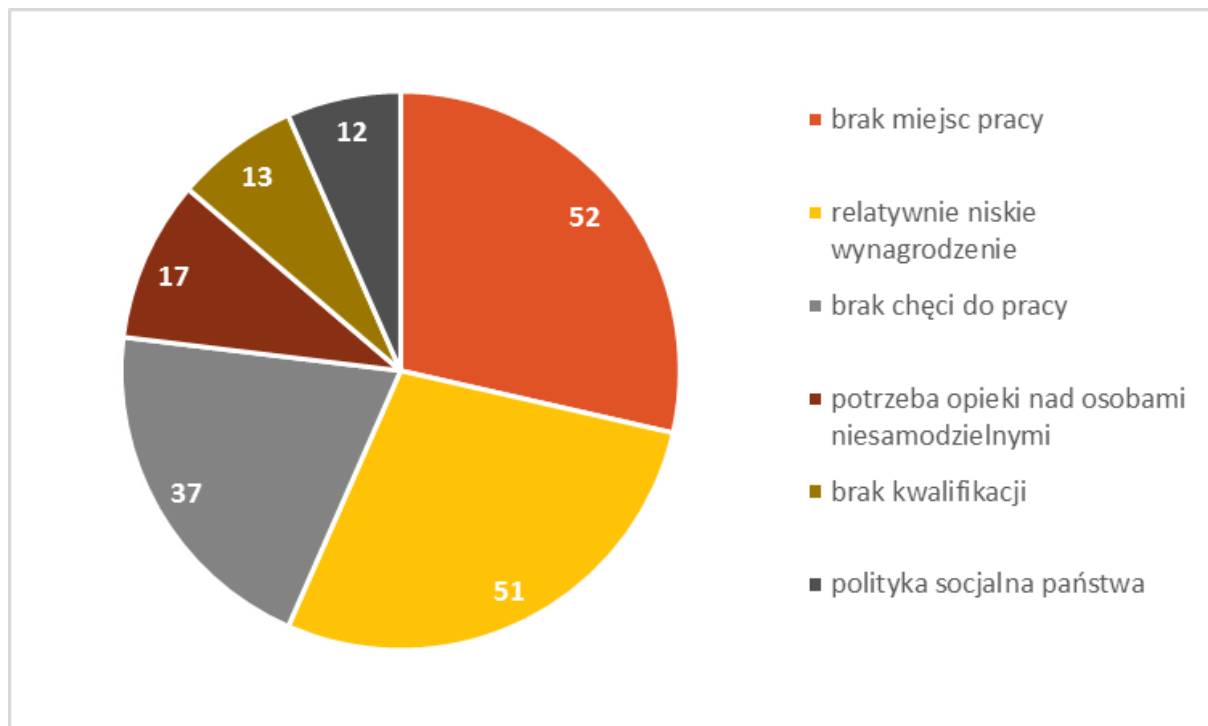

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

Według respondentów głównymi przyczynami braku zaangażowania mieszkańców obszaru rewitalizacji w działania o charakterze społecznym są: brak czasu (45 wskazań – 28,0% wszystkich odpowiedzi), obawa przed nadmiernymi zobowiązaniami (36 wskazań – 22,4%) oraz brak pomysłu na podjęcie działalności (32 wskazania – 19,9%). Jako pozostałe przyczyny zostały wskazane: brak wiary w powodzenie podejmowanych działań (26 wskazań – 16,1%) oraz brak wiedzy i umiejętności potrzebnych do aktywnego zaangażowania się w działania społeczne (19 wskazań – 11,8%). Ponadto trzy osoby wskazały odpowiedź „inne”. Łącznie zostało udzielonych 161 odpowiedzi na ww. pytanie.

Pyt. 4. Co Pana/Pani zdaniem jest główną przyczyną bezrobocia na obszarze rewitalizacji?

Wykres 7. Przyczyny bezrobocia.

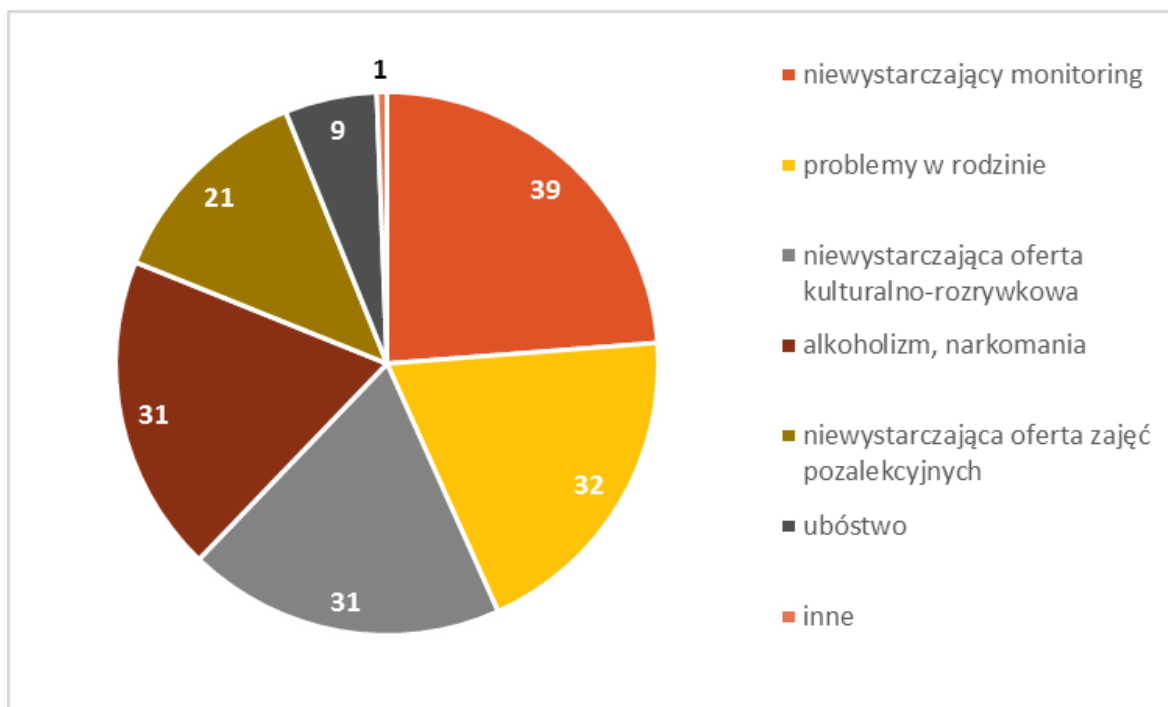

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

Zdecydowana większość osób biorących udział w badaniu za główne przyczyny zjawiska bezrobocia wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji uznała: brak miejsc zatrudnienia na lokalnym rynku pracy (52 wskazania – 28,6% wszystkich odpowiedzi) oraz relatywnie niskie wynagrodzenie (51 wskazań – 28,0%). Jako pozostałe przyczyny bezrobocia mieszkańcy wskazali: brak chęci do pracy (37 wskazań – 20,3%), potrzebę opieki nad osobami niesamodzielnymi (17 wskazań – 9,3%), brak kwalifikacji (13 wskazań – 7,1%) oraz politykę socjalną państwa (12 wskazań – 6,6%). Łącznie zostało udzielonych 182 odpowiedzi.

Pyt. 5. Co Pana/Pani zdaniem jest przyczyną popełnianych wykroczeń na obszarze rewitalizacji?

Wykres 8. Przyczyny popełnianych wykroczeń.

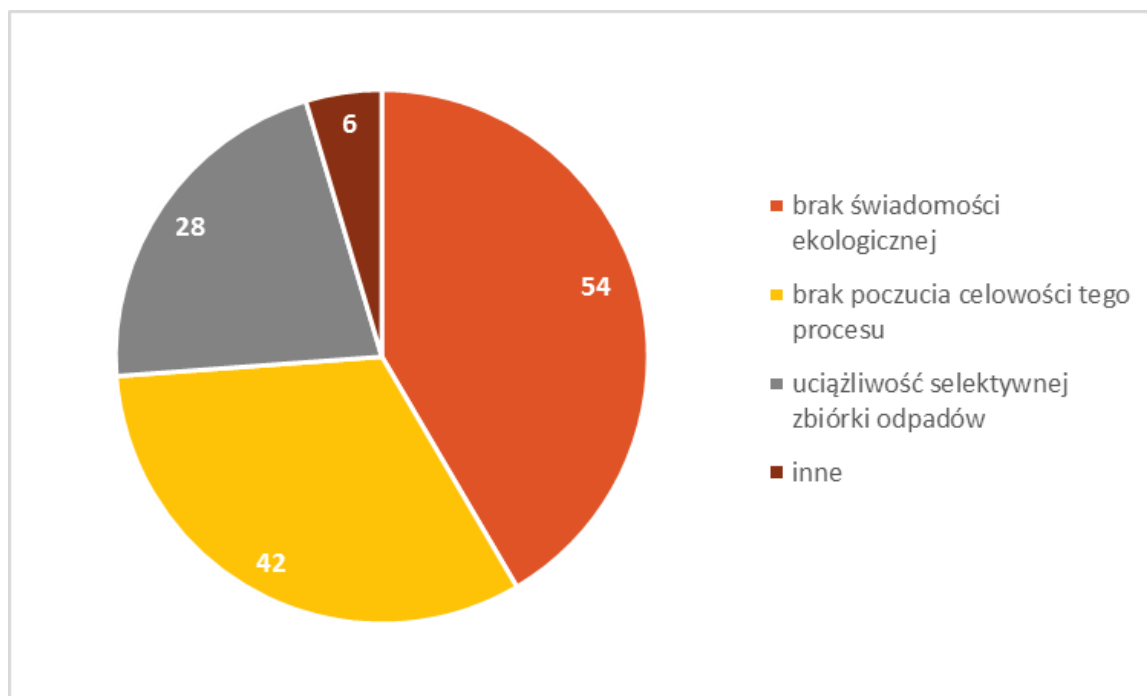

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

Osoby biorące udział w badaniu nie potrafiły wskazać jednoznacznie głównej przyczyny popełniania wykroczeń na obszarze rewitalizacji. Jako czynniki przyczyniające się do zwiększenia liczby popełnianych wykroczeń na obszarze mieszkańcy wskazali: niewystarczający monitoring (39 wskazań – 23,8% wszystkich odpowiedzi), problemy w rodzinie (32 wskazania – 19,5%), niewystarczającą ofertę kulturalno-rozrywkową (31 wskazań – 18,9%) oraz uzależnienia (31 wskazań – 18,9%). Mniejszy wpływ na popełnianie wykroczeń ma według ankietowanych niewystarczającą ofertę zajęć pozalekcyjnych (21 – 12,8% wszystkich odpowiedzi) oraz ubóstwo (9 wskazań – 5,5%). Ponadto 1 osoba wskazała odpowiedź, w której wyjaśniła, iż wszystkie wyżej wskazane odpowiedzi przyczyniają się do powstawania tego zjawiska.

Pyt. 6. Dlaczego Pana/Pani zdaniem mała liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji deklaruje selektywną zbiórkę odpadów?

Wykres 9. Przyczyny małej liczby mieszkańców deklarujących selektywną zbiórkę odpadów

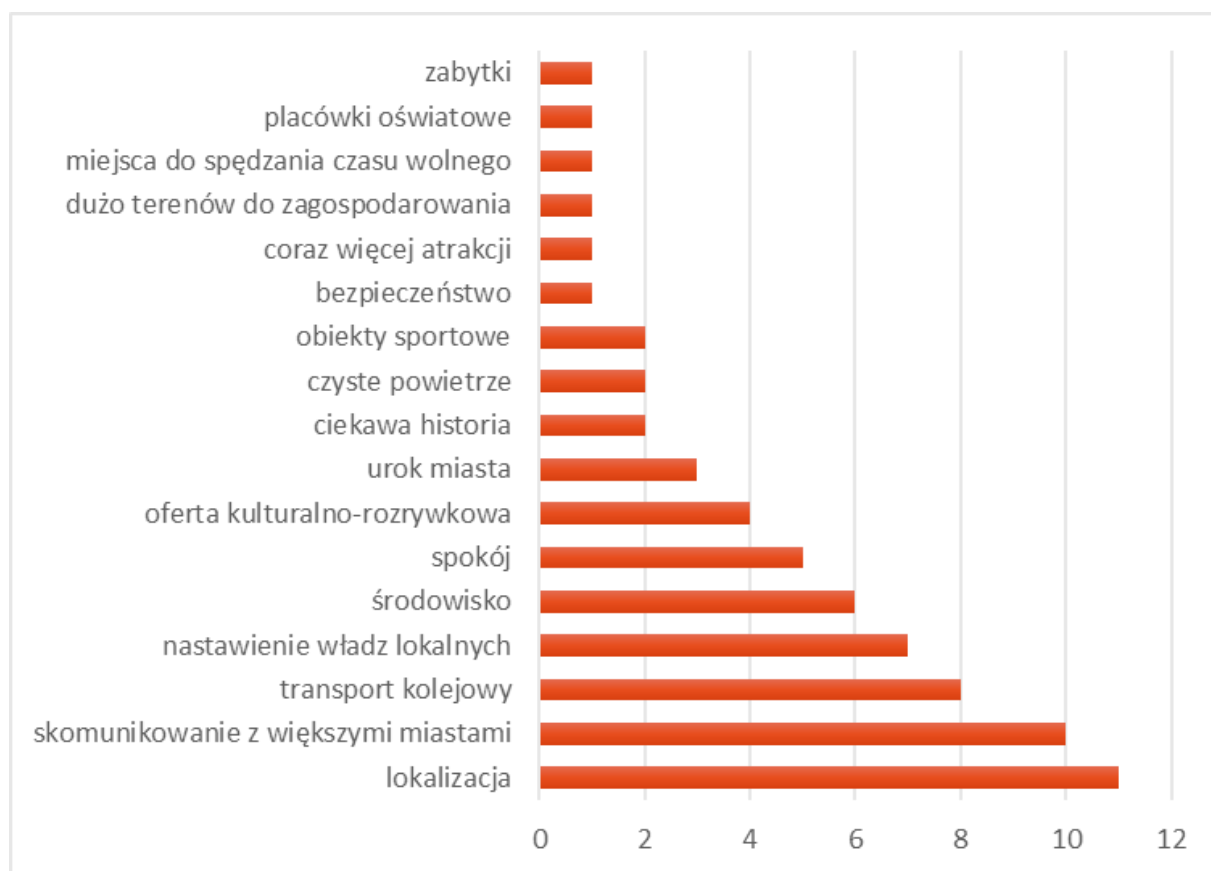

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

Na pytanie odnośnie przyczyn nieselektywnej zbiórki odpadów zostało udzielonych 130 odpowiedzi. Według osób uczestniczących w badaniu główną przyczyną prowadzenia nieselektywnej zbiórki odpadów może być brak świadomości ekologicznej mieszkańców obszaru rewitalizacji (54 wskazania – 41,5%). Ponad 30% odpowiedzi wskazuje, iż przyczyną może być również brak poczucia celowości tego procesu i uciążliwość selektywnej zbiórki odpadów - 28 osób (21,5%). Sześciu ankietowanych wskazało inne przyczyny.

Pyt. 7. Co Pana/Pani zdaniem jest największym atutem Czempinia?

Wykres 10. Największe atuty Czempinia według ankietowanych mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

W tym pytaniu proszono respondentów o wskazanie największego atutu Czempinia, jako gminy. Należy zaznaczyć, iż nie było to pytanie obowiązkowe, stąd niemal 36% badanych nie udzieliło na nie odpowiedzi. Według osób biorących udział w badaniu największą zaletą Czempinia jest jego korzystna lokalizacja przy głównych drogach krajowych (S5, bliskość autostrady A2) oraz dobre skomunikowanie z większymi miastami, takimi jak Poznań czy Wrocław. Jako atut rozpatruje się także położenie na trasie linii kolejowej nr 271 relacji Poznań – Wrocław. Część respondentów wskazuje nastawienie władzy lokalnej i podejmowane przez nią działania jako największy atut gminy.

Pyt. 8. Co Pana/Pani zdaniem jest największym potencjałem rozwojowym obszaru rewitalizacji?

Wykres 11. Potencjał rozwojowy obszaru rewitalizacji według ankietowanych mieszkańców.

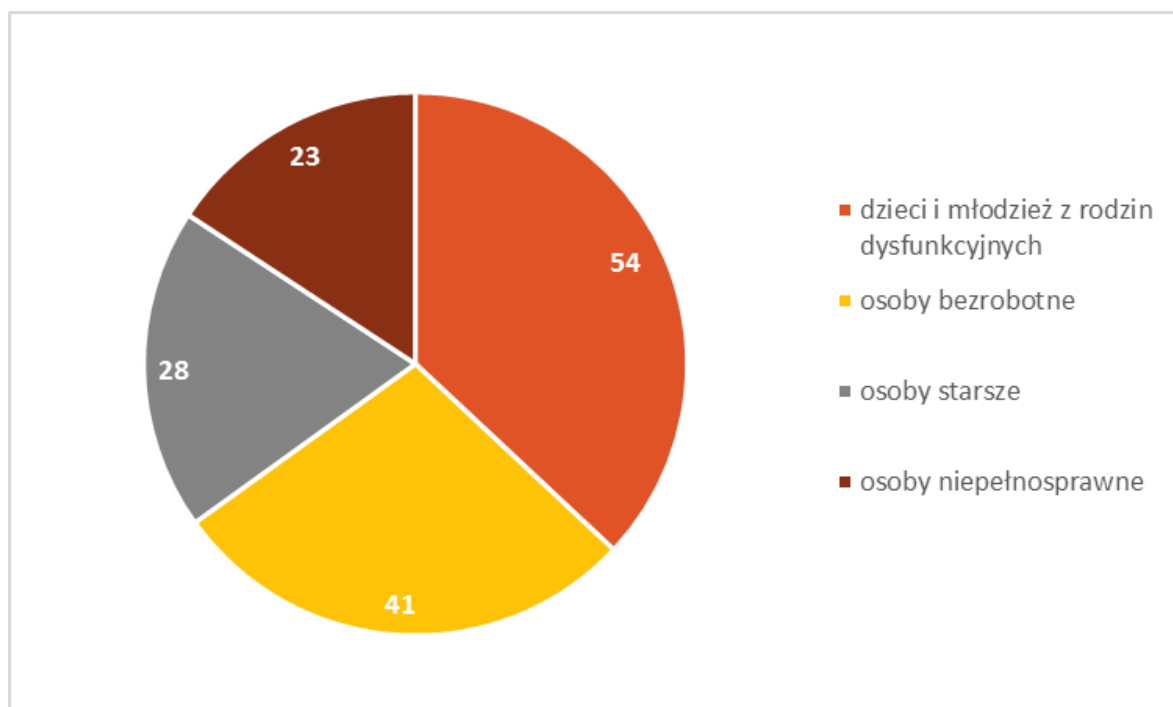

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Odpowiedź na pytanie dotyczące potencjału rozwojowego obszaru rewitalizacji również nie była obowiązkowa. Wskutek tego odpowiedzi udzieliło zaledwie 29 respondentów, którzy stanowili 28% wszystkich badanych. Może to wskazywać na pewne trudności mieszkańców z identyfikacją potencjałów obszaru lub brakiem świadomości istnienia takowych w przestrzeni miejskiej. Według osób, które udzieliły odpowiedzi na to pytanie za największy potencjał rozwojowy obszaru rewitalizacji należy uznać jego lokalizację w strukturze osadniczej gminy i miasta. Jako potencjały wskazuje się również rynek, budynek kina „Zorza”, rosnące zaangażowanie społeczne, występowanie wolnych terenów do zagospodarowania czy stosunkowo wysoki poziom przedsiębiorczości.

Pyt. 9. Działania na rzecz której grupy społecznej uważa Pan/Pani za kluczowe w ramach procesu rewitalizacji?

Wykres 12. Grupy społeczne wymagające wsparcia.

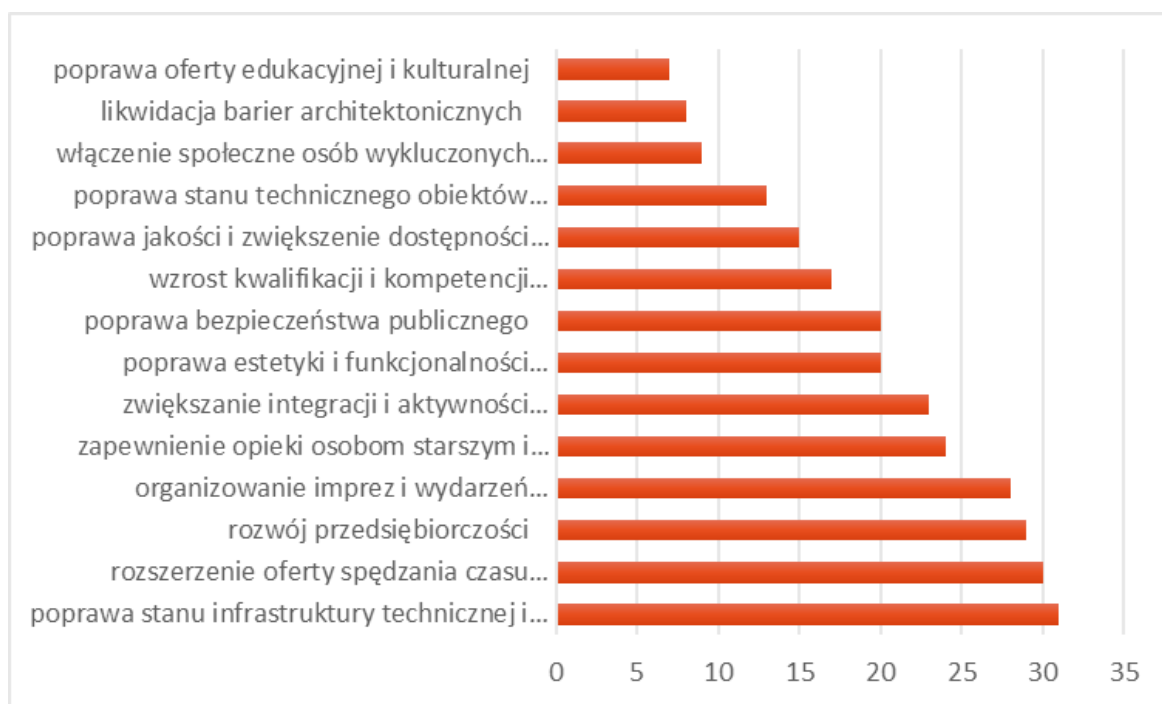

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Na pytanie odnoszące się do określenia grupy społecznej wymagającej wsparcia odnotowano 146 odpowiedzi. Osoby biorące udział w badaniu ankietowym wskazali, iż wsparciem w ramach procesu rewitalizacji należy objąć przede wszystkim dzieci i młodzież z rodzin dysfunkcyjnych (54 wskazania – 37% wszystkich odpowiedzi). Drugą grupą wymagającą pilnego wsparcia są osoby bezrobotne (41 wskazań – 28,1%). Respondenci za mniej istotne uznali działania na rzecz osób starszych (28 wskazań) i niepełnosprawnych (23 wskazania).

Pyt. 11. Proszę o wskazanie najważniejszych korzyści, jakie według Pana/Pani powinny zostać osiągnięte w wyniku przeprowadzonego procesu rewitalizacji

Wykres 13. Spodziewane korzyści wynikające z procesu rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.

Na pytanie dotyczące najważniejszych korzyści i efektów jakie mogą zostać osiągnięte w ramach procesu rewitalizacji odnotowano aż 272 odpowiedzi, co oznacza, iż większość z badanych skorzystała z opcji wskazania maksymalnej ilości dopuszczalnych odpowiedzi. Jako kluczowe efekty procesu rewitalizacji respondenci uznali: poprawę stanu infrastruktury technicznej i drogowej (31 wskazań), rozszerzenie oferty spędzania czasu wolnego mieszkańców w każdym wieku (30 wskazań), działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości (29 wskazań) oraz organizowanie imprez i wydarzeń kulturalnych sprzyjających integracji społecznej (28 wskazań). Za działania ważne w kontekście procesu rewitalizacji uznano: zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym (24 wskazania), zwiększanie integracji i aktywności mieszkańców (23 wskazania) oraz poprawę estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych (20 wskazań). Za działania o marginalnym znaczeniu dla powodzenia procesu rewitalizacji w Czempiniu uznano takie działania jak: poprawa oferty edukacyjnej i kulturalnej, likwidacja barier architektonicznych czy działania na rzecz włączenia społecznego osób wykluczonych bądź zagrożonych marginalizacją.

Rozdział IV - Wizja obszaru rewitalizacji

Wizja to pożądaný obraz przyszłości, stan docelowy do którego dąży się w wyniku realizacji programu rewitalizacji. Wizja wskazuje zasadniczy kierunek działania jaki stoi przed Gminą Czempin, jest planowanym efektem rewitalizacji.

Ograniczenie problemów i zagrożeń zostanie zrealizowane poprzez działania zaplanowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji, które przyczynią się do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych z sytuacji kryzysowej.

Wizja Lokalnego Programu Rewitalizacji jest spójna z misją Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Czempin oraz hasłem promocyjnym Gminy Czempin - CZEMPIŃ ŁĄCZY.

Obszar rewitalizowany będzie obszarem, na terenie którego mieszkańcy będą mogli uczestniczyć w szeregu różnych przedsięwzięć kulturalnych, w tym wystaw, koncertów i spotkań z kulturą organizowanych m.in. przez Centrum Kultury na Rynku, który zostanie przebudowany oraz wyposażony w małą architekturę i zielen, co stworzy odpowiednie warunki dla tego typu działań. Mieszkańcy będą mieszkać i przebywać w otoczeniu kamienic, które poddane zostaną renowacji, także przy ich bezpośrednim zaangażowaniu, dzięki czemu będą mogli brać udział w konkursie na najpiękniejsze podwórko i klatkę schodową, a także organizować pikniki integracyjne, na zagospodarowanym przez siebie terenie. Życie mieszkańcom ułatwi również przebudowana infrastruktura dróg dojazdowych, ścieżek oraz chodników, łącząca ważne dla mieszkańców obiekty, gdzie świadczone są usługi na rzecz społeczeństwa. Mieszkańcy będą się czuć bezpiecznie dzięki monitoringowi miejskiemu oraz szeregowi rozwiązań architektonicznych poprawiających bezpieczeństwo, także na drogach oraz działaniom edukacyjnym realizowanym poprzez kolportaż materiałów edukacyjnych, organizację imprez ruchowo-sprawnościowych, a także spotkaniom z przedstawicielami służb, w celu poszerzenia wiedzy i świadomości mieszkańców.

Obszar po rewitalizacji będzie także strefą, w której mieszkańcy będą spędzać czas w różnoraki sposób. Na obszarze tym funkcjonować będzie nie tylko centrum kultury w budynku po byłym kinie, w którym mieszkańcy będą uczestniczyć m.in. w warsztatach, koncertach i spotkaniach z autorami, ale także funkcjonować będzie centrum aktywizacji społecznej i edukacji wraz domem dziennego pobytu dla osób starszych, w którym kompleksowe wsparcie znajdą osoby starsze, rodziny, dzieci i młodzież oraz osoby będące w sytuacji kryzysowej. Mieszkańcy będą korzystać z szeregu ogólnodostępnych stref rekreacji ruchowej oraz stadionu lekkoatletycznego– miejsca licznych wydarzeń sportowych

i atrakcji dla mieszkańców. Będą to obiekty, na których organizowane będą różnego typu wydarzenia, w tym także wydarzenia i zajęcia animowane przez trenerów osiedlowych dla dzieci, młodzieży i aktywizacja fizyczna dla osób w wieku 65+. Mieszkańcy oraz turyści będą także chętnie korzystać z dobrodziejstw zielonej enklawy Miasta Czempinia", czyli kompleksu parkowego przy pl. Zielony Rynek ze starannie utrzymanym drzewostanem i zielenią, miejsca będącego ucieczką od zgiełku miasta np. podczas organizowanych tam pikników, koncertów czy zajęć ruchowych lub konkursu "Dywany kwiatowe na Zielonym Rynku". Podobnie chętnie mieszkańcy i turyści będą korzystać z nowo wybudowanego ciągu spacerowo - rowerowego - promenady wzdłuż rzeki Olszynki, która połączy pl. Zielony Rynek z boiskiem treningowym po rewitalizacji na byłym stadionie przy ul. Kolejowej.

W strefach rekreacji oraz na obiektach sportowych mieszkańcy, w tym też niepełnosprawni będą się integrować dzięki zajęciom i zabawom sportowym i rekreacyjnym, a także terapeutycznym prowadzonych przez instruktora lub organizacje pozarządowe, które uzyskają na ich prowadzenie środki w ramach konkursu grantowego.

Obszar zrewitalizowany dzięki odpowiedniej promocji zarówno poprzez środki elektroniczne jak i opracowane materiały, w tym m.in. szlaki questingowe będzie też chętniej odwiedzany przez turystów i wykorzystywany przez mieszkańców. Będą oni nie tylko korzystać z nowych ciągów spacerowych oraz komunikacyjnych, a także przebudowanego Rynku oraz podziwiać kamienice poddane renowacji, ale także zwiedzać obiekty sakralne, które odzyskają swój blask po renowacji. Turyści będą także uczęszczać na szlaki turystyczne przebiegające przez zrewitalizowany obszar, wyposażone w odpowiednią infrastrukturę jak choćby szklane tablice z przezroczystą grafiką będącą reprodukcją starych fotografii, przypominające historię miasta i jej mieszkańców, a podczas tych spacerów będą zaopatrywać się w lokalne pamiątki kulturowe. Zainteresowane osoby będą brały udział w rajdach pieszych i rowerowych, nordic walking, spacerach edukacyjnych, prowadzonych m.in. przez miejskiego przewodnika.

Problemy społeczne zostaną zredukowane poprzez odpowiednią promocję i zagospodarowanie zdegradowanych obiektów na potrzeby gospodarczo-mieszkaniowe, co oprócz innych zrealizowanych działań, da silny impuls rozwojowy mieszkańcom i gospodarce. Lokalni przedsiębiorcy oraz potencjalni pracownicy będą brali udział w szkoleniach i korzystali z doradztwa zarówno dla osób prowadzących działalność jak i planujących jej rozpoczęcie lub poszukujących pracy. Do rozwiązania problemów społecznych przyczyni się także budowa budynku socjalno-komunalnego.

Działania rewitalizacyjne ukierunkowane na wspieranie integracji społecznej pomogą w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i edukacyjnych na obszarze reiwitalizowanym. Bogata oferta działań społecznych w tym opiekuńczych oferowanych przez sieci instytucji wspierających pozwoli na zapewnienie samodzielności, jak również wysokiego komfortu życia osobom starszym oraz niepełnosprawnym.

W wyniku wsparcia społecznego zredukowana zostanie skala negatywnych zjawisk społecznych.

Poczucie wspólnoty mieszkańców, które zbudowane zostanie podczas procesu rewitalizacji zapewni dbałość o otoczenie i zmniejszy zjawisko wandalizmu i dewastacji.

Poprawie ulegną warunki mieszkaniowe i zwiększy się liczba dostępnych mieszkań dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Dzięki wykreowanej na tym obszarze aktywności mieszkańców oraz lokalnych stowarzyszeń i przedsiębiorców wystąpi wiele inicjatyw, które przyniosą efekty w postaci dużej liczby cyklicznych wydarzeń społeczno-kulturalnych, a tym samym wzrośnie poczucie satysfakcji i zadowolenia mieszkańców.

W wyniku realizacji programu na obszarze zrewitalizowane zostaną tereny zielone, co bezpośrednio wpłynie na atrakcyjność poszczególnych miejsc, a tym samym stworzy warunki do aktywnej rekreacji i wypoczynku. Place zabaw, ścieżki i trasy rowerowe, siłownie na świeżym powietrzu, uczynią z dotychczas zaniedbanej przestrzeni publicznej miejsce międzypokoleniowej strefy rekreacji, promującej wartości łączące pokolenia.

Uporządkowanie i zagospodarowanie przestrzeni publicznej podniesie jakość życia mieszkańców, a także stworzy podstawy do integracji i aktywizacji lokalnych społeczności, integracji wewnątrz i międzypokoleniowej.

Wzmocnione zostaną funkcje centralnej części obszaru rewitalizacji - stworzona zostanie przestrzeń do działań społecznych, kulturalnych, artystycznych oraz rekreacyjno-wypoczynkowych. Zrewitalizowane tereny staną się żywym i estetycznym, pełnym energii obszarem. Odrestaurowane, zmodernizowane budynki, obiekty, ulice, chodniki uzyskają nowe oblicze i funkcje.

Obszar objęty Programem po przeprowadzeniu procesów rewitalizacyjnych będzie przyjaznym i przede wszystkim bezpiecznym miejscem zamieszkania, pracy jak również wypoczynku.

Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji pozwoli zrealizować cele główne i kierunki działań opisane w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Czempinia.

Rozdział V - Cele rewitalizacji

Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk.

Cele rewitalizacji wyznaczone w Lokalnym Programie Rewitalizacyjnym Miasta Czempinia na lata 2016-2023 mają za zadanie doprowadzenie do uzyskania założonych osiągnięć. Działania powinny prowadzić do wyprowadzenia ze stanu kryzysowego najbardziej zdegradowanych obszarów miasta, realizując określone przedsięwzięcia i osiągając zamierzone cele. W celu osiągnięcia zamierzonego efektu konieczna jest współpraca z mieszkańcami, właścicielami i przedsiębiorcami. Działania należy prowadzić w sposób zaplanowany, zgodnie z określonymi celami w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Czempinia na lata 2016 - 2023.

Poniżej przedstawione cele strategiczne i operacyjne odpowiadające przedstawionym problemom, które mają na celu eliminację problemów.

I. Cel strategiczny: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i aktywizacja społeczna mieszkańców.

1. Cel operacyjny: Aktywizacja mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności do usług kulturalnych i edukacyjnych.
2. Cel operacyjny: Aktywizacja mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności do usług turystycznych, rekreacyjnych i sportowych.
3. Cel operacyjny: Aktywizacja mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności do usług społecznych.
4. Cel operacyjny: Tworzenie warunków dla inicjatyw społecznych oraz powstania i rozwoju lokalnych społeczności.
5. Cel operacyjny: Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym osób i rodzin dysfunkcyjnych.
6. Cel operacyjny: Aktywizacja i integracja społeczna osób oraz rodzin ze środowisk zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych społecznie.

II. Cel strategiczny: Rozwój przedsiębiorczości i działanie na rzecz ograniczenia bezrobocia.

1. Cel operacyjny: Tworzenie warunków do rozwoju i wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw.
2. Cel operacyjny: Promowanie obiektów i terenów atrakcyjnych gospodarczo
3. Cel operacyjny: Promocja samozatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu.

III. Cel strategiczny: Przestrzeń publiczna przyjazna mieszkańcom i środowisku.

1. Cel operacyjny: Stworzenie infrastruktury komunikacyjnej przyjaznej mieszkańcom oraz przyjaznej środowisku poprzez ograniczenie emisji CO₂.
2. Cel operacyjny: Poprawa przestrzeni publicznej poprzez działania na rzecz zwiększenia atrakcyjności turystycznej, rekreacyjnej i wypoczynkowej miasta.
3. Cel operacyjny: Zwiększenie estetyki miasta i bezpieczeństwa mieszkańców.
4. Cel operacyjny: Przystosowanie obiektów i przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Rozdział VI - Lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

PROJEKTY KLUCZOWE			
Lp.	PRZYCZYNY WYSTĘPOWANIA PROBLEMU	WSKAŹNIK Z DIAGNOZY	NAZWA PROJEKTU
1.	<ul style="list-style-type: none"> – niska świadomość społeczna mieszkańców; – brak warunków do prowadzenia własnej działalności (zły stan techniczny lokali użytkowych, wysokie czynsze) – brak klimatu do rozwoju przedsiębiorczości; – odpływ młodych mieszkańców; – poszukiwanie lepszej jakości życia; – brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych; – występowanie licznych barier architektonicznych (stromy schody, wysokie krawężniki, brak podjazdów, zły stan technicznych chodników); – zanik więzi sąsiedzkich, brak kapitału społecznego; – brak wiary w podejmowane działania; – brak pomysłu; – brak liderów lokalnych; – brak poczucia celowości podejmowanych działań, panuje przekonanie, iż „nic ode mnie nie zależy”; – występowanie pustych lokali użytkowych (wysokie czynsze i mała opłacalność prowadzenia działalności); – niedostateczna oferta kulturalno-rozrywkowa; – wyjazdy do pracy; – brak poczucia bezpieczeństwa w centrum; – brak zaangażowania i wysiłku; – uzależnienia (alkoholizm, narkomania); – odpływ ludzi młodych z Czempinia, brak dobrych miejsc pracy; – nieatrakcyjne sąsiedztwo (często rodziny dysfunkcyjne i patologiczne); – niskie poczucie bezpieczeństwa; – brak przestrzeni rekreacyjnych; – brak chęci do podejmowania jakichkolwiek działań; – krótki okres funkcjonowania przedsiębiorstw na rynku; – brak monitoringu; – zanik funkcji centrotwórczych; – brak funkcji miejskich; – brak miejsc spotkań dla młodzieży; – brak dobrej jakości budynków mieszkalnych (zły stan techniczny, brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych, mała powierzchnia użytkowa lokali); – liczne problemy przestrzenno-funkcjonalne i techniczne 	<ul style="list-style-type: none"> W1 – udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności; W2 – udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności; W3 – liczba osób pobierających zasiłki pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców; W4 – liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 1000 mieszkańców; W5 – liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym; W6 – udział osób bezrobotnych w wieku 18-25 w ogólnej liczbie osób bezrobotnych; W7 – liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców; W8 – udział osób uczestniczących w głosowaniu do Budżetu Obywatelskiego wśród osób upoważnionych do głosowania; W9 – odsetek osób obecnych na zebraniach wiejskich/osiedlowych W10 – liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców; W11 – liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców; W12 – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców; W13 – udział budynków zawierających wyroby azbestowe w ogólnej liczbie budynków; W14 – udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych; W15 – powierzchnia użytkowa gminnych lokali mieszkalnych w przeliczeniu na 1 osobę w nich zameldowaną. 	<p>Rewitalizacja Rynku poprzez stworzenie przestrzeni przyjaznej mieszkańcom i organizację nowego ładu komunikacyjnego</p>

2.	<ul style="list-style-type: none"> - niska świadomość społeczna mieszkańców; - brak świadomości mieszkańców o problemie przemocy domowej i możliwych formach pomocy, - niedostateczna oferta zajęć pozalekcyjnych, - brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych; - zanik więzi sąsiedzkich, brak kapitału społecznego; - brak wiary w podejmowane działania; - brak pomysłu; - brak liderów lokalnych; - brak poczucia celowości podejmowanych działań, panuje przekonanie, iż „nic ode mnie nie zależy”; - niedostateczna oferta kulturalno-rozrywkowa; - wielopokoleniowe korzystanie z zasiłków pomocy społecznej - wyuczona bezradność życiowa, - złe wzorce wynoszone z domu, - brak zaangażowania i wysiłku; - uzależnienia (alkoholizm, narkomania); - wykształcona postawa roszczeniowa, - niskie poczucie bezpieczeństwa; - brak przestrzeni rekreacyjnych; - brak chęci do podejmowania jakichkolwiek działań; - brak miejsc spotkań dla młodzieży; - występowanie rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi, - brak chęci rodziców do zagospodarowania czasu wolnego swoich dzieci, - nieumiejętne zarządzanie czasem - brak motywacji do działania - niedostateczna oferta usług opiekuńczych, społecznych, - niechęć do brania na siebie nadmiernych zobowiązań, 	<p>W1 – udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności;</p> <p>W2 – udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności;</p> <p>W3 – liczba osób pobierających zasiłki pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W4 – liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W5 – liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym;</p> <p>W6 – udział osób bezrobotnych w wieku 18-25 w ogólnej liczbie osób bezrobotnych;</p> <p>W8 – udział osób uczestniczących w głosowaniu do Budżetu Obywatelskiego wśród osób upoważnionych do głosowania;</p> <p>W9 – odsetek osób obecnych na zebraniach wiejskich/osiedlowych</p> <p>W10 – liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W11 – liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p>	<p>Utworzenie centrum aktywizacji społecznej i edukacji wraz domem dziennego pobytu dla osób starszych na terenie przemysłowym przy ul. Nowej w Czempiniu</p>
3.	<ul style="list-style-type: none"> - niska świadomość społeczna mieszkańców; - występowanie licznych barier architektonicznych , - zanik więzi sąsiedzkich, brak kapitału społecznego; - brak wiary w podejmowane działania; - brak pomysłu; - brak liderów lokalnych; - brak poczucia celowości podejmowanych działań, panuje przekonanie, iż „nic ode mnie nie zależy”; - brak zaangażowania i wysiłku; - uzależnienia (alkoholizm, narkomania); - nieatrakcyjne sąsiedztwo (często rodziny dysfunkcyjne i patologiczne); - brak chęci do podejmowania jakichkolwiek działań; 	<p>W3 – liczba osób pobierających zasiłki pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W4 – liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W5 – liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym;</p> <p>W6 – udział osób bezrobotnych w wieku 18-25 w ogólnej liczbie osób bezrobotnych;</p> <p>W14 – udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych;</p> <p>W15 – powierzchnia użytkowa gminnych lokali mieszkalnych w przeliczeniu na 1 osobę w nich zameldowaną.</p>	<p>Renowacja kamienic wraz z terenem przylegającym zlokalizowanych w obszarze zdegradowanym</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - brak dobrej jakości budynków mieszkalnych (zły stan techniczny, brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych, mała powierzchnia użytkowa lokali); - złe wzorce wynoszone z domu, - wielopokoleniowe korzystanie z zasiłków pomocy społecznej – wyuczona bezradność życiowa, - zły stan techniczny budynków, - liczne problemy przestrzenno – funkcjonalne i techniczne, - brak motywacji do działania, brak wiary w podejmowane działania - brak poczucia wspólnoty mieszkańców 		
4.	<p>odpływ młodych mieszkańców z miasta - brak ciekawych i atrakcyjnych miejsc i form spędzania czasu wolnego, brak przestrzeni rekreacyjnych, terenów zielonych do odpoczywania i spacerowania, niski poziom bezpieczeństwa - brak monitoringu i niedostateczna liczba patroli policyjnych, brak miejsc spotkań dla młodzieży i osób starszych, brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych, bariery architektoniczne, brak miejsc rekreacji dla niepełnosprawnych, problemy opiekuńczo-wychowawcze rodzin, nałogi wśród młodzieży i dorosłych - alkoholizm, narkomania, dopalacze, niski odsetek osób prowadzących działalność gospodarczą w pobliżu Zielonego Rynku</p>	<p>W1-udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności, W10-liczba wykroczeń - spożywanie alkoholu w miejscu publicznym - w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, W11-liczba wykroczeń - zakłócanie ładu i porządku - w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, W12 - liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców</p>	<p>Nowe życie Zielonego Rynku</p>
5.	<p>odpływ młodych mieszkańców z miasta - brak ciekawych i atrakcyjnych miejsc oraz form spędzania czasu wolnego; niewystarczająca ilość zajęć kulturalnych aktywizujących lokalną społeczność (dzieci, młodzież, dorosłych oraz seniorów); oddalona od centrum miasta obecna lokalizacja budynku Centrum Kultury (odległość od centrum, brak odpowiedniego oświetlenia, monitoringu, duży ruch samochodowy powodują utrudniony dostęp do działalności kulturalnej przede wszystkim dzieci i seniorów); ograniczona przestrzeń obecnego budynku Centrum Kultury uniemożliwiająca organizację koncertów, wystaw, konkursów, przeglądów; brak systematycznych wydarzeń kulturalnych w centrum miasta z udziałem szerokiej liczby odbiorców, co zachęcałoby do podejmowania działalności gospodarczej na tym terenie (m.in. restauracje, kawiarnie).</p>	<p>W1-udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności, W2 – udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności, W10-liczba wykroczeń - spożywanie alkoholu w miejscu publicznym - w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, W11-liczba wykroczeń - zakłócanie ładu i porządku - w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, W12 - liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców</p>	<p>Rozbudowa i przebudowa budynku byłego kina Zorza wraz z adaptacją budynku na potrzeby działalności kulturalnej oraz jego wyposażeniem i zagospodarowaniem terenu.</p>
6.	<p>brak promocji gospodarczego wykorzystania niezagospodarowanych terenów i obiektów znajdujących się na obszarze rewitalizowanych (brak promocji walorów turystycznych i kulturowych, logistycznych i komunikacyjnych oraz kapitału społecznego), brak usług szkoleniowo - doradczych dla osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą.</p>	<p>W5 – liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym, W11-liczba wykroczeń - zakłócanie ładu i porządku - w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, W12 - liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców</p>	<p>Zagospodarowanie zdegradowanych obiektów na potrzeby gospodarczo-mieszkaniowe</p>

7.	<ul style="list-style-type: none"> – niska świadomość społeczna mieszkańców; – zanik więzi sąsiedzkich, brak kapitału społecznego; – brak wiary w podejmowane działania; – brak pomysłu; – brak poczucia celowości podejmowanych działań, panuje przekonanie, iż „nic ode mnie nie zależy”; – brak zaangażowania i wysiłku; – uzależnienia (alkoholizm, narkomania); – brak chęci do podejmowania jakichkolwiek działań; – brak dobrej jakości budynków mieszkalnych (zły stan techniczny, brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych, mała powierzchnia użytkowa lokali); 	<p>W3 – liczba osób pobierających zasiłki pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W4 – liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W5 – liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym;</p> <p>W6 – udział osób bezrobotnych w wieku 18-25 w ogólnej liczbie osób bezrobotnych;</p> <p>W10 – liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W11 – liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W14 – udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych;</p> <p>W15 – powierzchnia użytkowa gminnych lokali mieszkalnych w przeliczeniu na 1 osobę w nich zameldowaną.</p>	Rozwiązanie problemów społecznych poprzez budowę budynku socjalno-komunalnego
8.	<ul style="list-style-type: none"> – niska świadomość społeczna mieszkańców; – brak warunków do prowadzenia własnej działalności (zły stan techniczny lokali użytkowych, wysokie czynsze) – brak klimatu do rozwoju przedsiębiorczości; – odpływ młodych mieszkańców; – poszukiwanie lepszej jakości życia; – brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych; – występowanie licznych barier architektonicznych (stromy schody, wysokie krawężniki, brak podjazdów, zły stan technicznych chodników); – zanik więzi sąsiedzkich, brak kapitału społecznego; – brak wiary w podejmowane działania; – brak pomysłu; – brak liderów lokalnych; – brak poczucia celowości podejmowanych działań, panuje przekonanie, iż „nic ode mnie nie zależy”; – występowanie pustych lokali użytkowych (wysokie czynsze i mała opłacalność prowadzenia działalności); – niedostateczna oferta kulturalno-rozrywkowa; – wyjazdy do pracy; – brak poczucia bezpieczeństwa w centrum; – brak zaangażowania i wysiłku; – uzależnienia (alkoholizm, narkomania); – odpływ ludzi młodych z Czempinia, brak dobrych miejsc pracy; – nieatrakcyjne sąsiedztwo (często rodziny dysfunkcyjne i 	<p>W1 – udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności;</p> <p>W2 – udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności;</p> <p>W3 – liczba osób pobierających zasiłki pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W4 – liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W5 – liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym;</p> <p>W6 – udział osób bezrobotnych w wieku 18-25 w ogólnej liczbie osób bezrobotnych;</p> <p>W7 – liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców;</p> <p>W8 – udział osób uczestniczących w głosowaniu do Budżetu Obywatelskiego wśród osób upoważnionych do głosowania;</p> <p>W9 – odsetek osób obecnych na zebraniach wiejskich/osiedlowych</p> <p>W10 – liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W11 – liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W12 – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców;</p> <p>W13 – udział budynków zawierających wyroby azbestowe w</p>	Poprawa bezpieczeństwa publicznego w obszarze rewitalizowanym

	<p>patologiczne);</p> <ul style="list-style-type: none"> – niskie poczucie bezpieczeństwa; – brak przestrzeni rekreacyjnych; – brak chęci do podejmowania jakichkolwiek działań; – krótki okres funkcjonowania przedsiębiorstw na rynku; – brak monitoringu; – zanik funkcji centrowych; – brak funkcji miejskich; – brak miejsc spotkań dla młodzieży; – brak dobrej jakości budynków mieszkalnych (zły stan techniczny, brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych, mała powierzchnia użytkowa lokali); – liczne problemy przestrzenno-funkcjonalne i techniczne tereny zaniedbane, opuszczone, nieużytkowane, miejsca ulegające dewastacji, miejsca opuszczone, - brak bezpiecznych przejść dla pieszych, - brak dostępu/dojścia osób niepełnosprawnych 	<p>ogólnej liczbie budynków;</p> <p>W14 – udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych;</p> <p>W15 – powierzchnia użytkowa gminnych lokali mieszkalnych w przeliczeniu na 1 osobę w nich zameldowaną.</p>	
9.	<ul style="list-style-type: none"> – niska świadomość społeczna mieszkańców; – odpływ młodych mieszkańców; – poszukiwanie lepszej jakości życia; – brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych; – występowanie licznych barier architektonicznych; – zanik więzi sąsiedzkich, brak kapitału społecznego; – brak wiary w podejmowane działania; – brak pomysłu; – brak liderów lokalnych; – brak poczucia celowości podejmowanych działań, panuje przekonanie, iż „nic ode mnie nie zależy”; – wyjazdy do pracy; – brak zaangażowania i wysiłku; – uzależnienia (alkoholizm, narkomania); – odpływ ludzi młodych z Czempinia, brak dobrych miejsc pracy; – niskie poczucie bezpieczeństwa; – brak przestrzeni rekreacyjnych; – brak chęci do podejmowania jakichkolwiek działań; – brak monitoringu; – niedostateczna oferta kulturalno-rozrywkowa; – brak miejsc spotkań dla młodzieży; 	<p>W7 – liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców;</p> <p>W8 – udział osób uczestniczących w głosowaniu do Budżetu Obywatelskiego wśród osób upoważnionych do głosowania;</p> <p>W9 – odsetek osób obecnych na zebraniach wiejskich/osiedlowych</p> <p>W10 – liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W11 – liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W12 – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców;</p>	<p>Uporządkowanie przestrzeni publicznej poprzez budowę i rozbudowę ogólnodostępnych stref rekreacji ruchowej</p>
PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE			
Lp.	PRZYCZYNY WYSTĘPOWANIA PROBLEMU	WSKAŹNIK Z DIAGNOZY	NAZWA PROJEKTU

10.	<ul style="list-style-type: none"> – niska świadomość społeczna mieszkańców; – brak warunków do prowadzenia własnej działalności (zły stan techniczny lokali użytkowych, wysokie czynsze, utrudniony dojazd/dojście), – brak klimatu do rozwoju przedsiębiorczości; – brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych; – występowanie licznych barier architektonicznych (stromy schody, wysokie krawężniki, brak podjazdów, zły stan technicznych chodników); – zanik więzi sąsiedzkich, brak kapitału społecznego; – brak poczucia celowości podejmowanych działań, panuje przekonanie, iż „nic ode mnie nie zależy”; – występowanie pustych lokali użytkowych (wysokie czynsze i mała opłacalność prowadzenia działalności, utrudniony dojazd/dojście, mała estetyka otoczenia); – brak poczucia bezpieczeństwa na obszarze rewitalizowanym; – brak zaangażowania i wysiłku; – uzależnienia (alkoholizm, narkomania); – brak przestrzeni rekreacyjnych i spacerowych; – brak chęci do podejmowania jakichkolwiek działań; – krótki okres funkcjonowania przedsiębiorstw na rynku; – brak monitoringu; – brak miejsc spotkań dla młodzieży; – brak dobrej jakości budynków mieszkalnych (zły stan techniczny, brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych, mała powierzchnia użytkowa lokali); – liczne problemy przestrzenno-funkcjonalne i techniczne <ul style="list-style-type: none"> - zniszczone nawierzchnie drogowe - uszkodzone chodniki - znikoma ilość miejsc parkingowych zarówno dla samochodów jak skuterów/motorów - brak bezpiecznego miejsca na wycieczki rowerowe i piesze 	<p>W8 – udział osób uczestniczących w głosowaniu do Budżetu Obywatelskiego wśród osób upoważnionych do głosowania;</p> <p>W9 – odsetek osób obecnych na zebraniach wiejskich/osiedlowych</p> <p>W10 – liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W11 – liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W12 – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców;</p>	<p>Budowa, rozbudowa, przebudowa dróg, w tym chodników oraz ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych doprowadzających ruch do budynków świadczących usługi na rzecz społeczeństwa.</p>
-----	--	---	--

11.	<ul style="list-style-type: none"> – niska świadomość społeczna mieszkańców; – brak warunków do prowadzenia własnej działalności (zły stan techniczny lokali użytkowych, wysokie czynsze, utrudniony dojazd/dojście), – brak klimatu do rozwoju przedsiębiorczości; – brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych; – występowanie licznych barier architektonicznych (stromie schody, wysokie krawężniki, brak podjazdów, zły stan technicznych dróg i chodników); – zanik więzi sąsiedzkich, brak kapitału społecznego; – brak poczucia celowości podejmowanych działań, panuje przekonanie, iż „nic ode mnie nie zależy”; – brak poczucia bezpieczeństwa na obszarze rewitalizowanym; – brak zaangażowania i wysiłku; – uzależnienia (alkoholizm, narkomania); – brak przestrzeni rekreacyjnych i spacerowych; – brak chęci do podejmowania jakichkolwiek działań; – krótki okres funkcjonowania przedsiębiorstw na rynku; – brak monitoringu; – brak miejsc spotkań dla młodzieży; – liczne problemy przestrzenno-funkcjonalne i techniczne - brak miejsc parkingowych zarówno dla samochodów jak skuterów/motorów - brak bezpiecznego miejsca na wycieczki rowerowe i piesze - teren nieużytkowany, zaniedbany, - brak dostępu/dojścia osób niepełnosprawnych 	<p>W8 – udział osób uczestniczących w głosowaniu do Budżetu Obywatelskiego wśród osób upoważnionych do głosowania;</p> <p>W9 – odsetek osób obecnych na zebraniach wiejskich/osiedlowych</p> <p>W10 – liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W11 – liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W12 – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców;</p>	<p>Budowa ciągu spacerowego i rowerowego - promenady wzdłuż rzeki Olszynki</p>
-----	--	---	--

12.	<ul style="list-style-type: none"> – niska świadomość społeczna mieszkańców; – odpływ młodych mieszkańców; – poszukiwanie lepszej jakości życia; – brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych; – występowanie licznych barier architektonicznych; – zanik więzi sąsiedzkich, brak kapitału społecznego; – brak wiary w podejmowane działania; – brak pomysłu; – brak liderów lokalnych; – brak poczucia celowości podejmowanych działań, panuje przekonanie, iż „nic ode mnie nie zależy”; – wyjazdy do pracy; – brak zaangażowania i wysiłku; – uzależnienia (alkoholizm, narkomania); – odpływ ludzi młodych z Czempinia, brak dobrych miejsc pracy; – niskie poczucie bezpieczeństwa; – brak przestrzeni rekreacyjnych; – brak chęci do podejmowania jakichkolwiek działań; – brak monitoringu; – niedostateczna oferta kulturalno-rozrywkowa; – brak miejsc spotkań dla młodzieży; 	<p>W1 – udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności;</p> <p>W7 – liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców;</p> <p>W10 – liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W11 – liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W14 – udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych;</p>	<p>Rewitalizacja przestrzeni miejskiej poprzez utworzenie boiska treningowego na byłym stadionie przy ul. Kolejowej</p>
13.			
14.	<p>brak skutecznej promocji walorów kulturowych miasta, niska świadomość mieszkańców w zakresie dziedzictwa kulturowego miasta, słabe zainteresowanie lokalnej społeczności historią i zabytkami miasta.</p>	<p>W5 – liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym;</p> <p>W6 – udział osób bezrobotnych w wieku 18-25 w ogólnej liczbie osób bezrobotnych;</p> <p>W12 – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców;</p>	<p>Renowacja obiektów sakralnych na obszarze rewitalizowanym</p>

15.	odpływ młodych mieszkańców z miasta - brak ciekawych miejsc i form spędzania czasu wolnego, mała liczba miejsc atrakcyjnych turystycznie oraz spełniających jednocześnie funkcje edukacyjne i rekreacyjne (spacer=wiedza+rekreacja), potrzeba tworzenia miejsc ogólnodostępnych, które mogą być wykorzystywane na "ścieżkę edukacyjną", słabe zainteresowanie historią miasta	W1-udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności, W2-udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Śladem szklanych pocztówek
16.	odpływ młodych mieszkańców z miasta - brak ciekawych i atrakcyjnych miejsc i form spędzania czasu wolnego, brak przestrzeni rekreacyjno-sportowych dla dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych, problemy opiekuńczo-wychowawcze rodzin, nałogi wśród młodzieży i dorosłych - alkoholizm, narkomania, dopalacze, mała liczba miejsc służących rozwijaniu umiejętności sportowych, potrzeba budowy miejsc, w których można "rozładować" nagromadzoną energię oraz negatywne emocje - frustracje	W1-udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności, W2-udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności, W10-liczba wykroczeń - spożywanie alkoholu w miejscu publicznym - w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, W11-liczba wykroczeń - zakłócanie ładu i porządku - w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Budowa stadionu lekkoatletycznego wraz z infrastrukturą towarzyszącą

PROJEKTY KLUCZOWE						
L p.	NAZWA PROJEKTU	PODMIOT REALIZUJĄCY PROJEKT	ZAKRES PROJEKTU	LOKALIZACJA PROJEKTU	SZACOWANA WARTOŚĆ	WSKAŹNIK
1.	Rewitalizacja Rynku poprzez stworzenie przestrzeni przyjaznej mieszkańcom i organizację nowego ładu komunikacyjnego	Gmina Czempień;	<p>1) Rynek: przeprowadzenie kompleksowych badań archeologicznych; wykonanie prac rozbiórkowych; ułożenie nowej kanalizacji sanitarnej, deszczowej i wodociągowej; budowa nowego oświetlenia ulicznego; ułożenie nowej nawierzchni na ciągach jezdnych, pieszych i rowerowych; budowa fontanny; zagospodarowanie terenu poprzez nasadzenia zieleni; wyposażenie obszaru w małą architekturę; budowa obiektu społeczno-usługowego wraz z toaletą publiczną; instalacja monitoringu;</p> <p>2) Sąsiedztwo Rynku - budowa drogi dojazdowej i ścieżki rowerowej w celu obsługi komunikacyjnej części kamienic w Rynku ze względu na zmiany i ograniczenia jakie spowodowane zostaną przebudową Rynku na skutek jego rewitalizacji.</p> <p>3) Budowa parkingu buforowego przy ul. Chłapowskiego w celu obsługi komunikacyjnej centrum miasta, w szczególności Rynku, ze względu na zmiany i ograniczenia jakie spowodowane zostaną przebudową Rynku na skutek jego rewitalizacji.</p> <p>Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 4 Cel strategiczny II; Cele operacyjne: 1 Cel strategiczny III; Cele operacyjne: 1,2,3,4</p>	Czempień, Rynek; sąsiedztwo Rynku; ul. Chłapowskiego	12 000 000,00 zł	Liczba utworzonych parkingów buforowych - 1 szt.; Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów 1,2 ha; Długość wybudowanych nowych dróg - 0,6 km.

2.	<p>Utworzenie centrum aktywizacji społecznej i edukacji wraz domem dziennego pobytu dla osób starszych na terenie przemysłowym przy ul Nowej w Czempiniu</p>	<p>Gmina Czempień, Ośrodek Pomocy Społecznej w Czempiniu,</p>	<p>Realizacja projektu obejmować będzie: I Rozbudowę, przebudowę istniejącego budynku przy ul. Nowej dostosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w tym domu dziennego pobytu dla osób starszych, składającego się z: 1) Pomieszczeń ogólnych – (sala spotkań oraz jadalnia), 2) Kuchnia, 3) Pomieszczenie klubowe, 4) Pomieszczenie zajęć ruchowych, 5) Pomieszczenie do terapii, 6) Szatnia, Pomieszczenie socjalne 7) Łazienka, toalety, 8) Pralnia/Prasownia, 9) pomieszczenia administracyjne, 10) Pokój medycznej pomocy doraźnej; II Stworzenie ogrodu terapeutycznego oferującego nie tylko bierną, ale również aktywną formę „zielonej terapii”: ścieżki, miejsce do odpoczynku, tablice informacyjne (system znaków, map – wypukłe piktogramy, alfabet Braille'a), III Utworzenie sal (w tym sali sportowej) i pracowni na potrzeby CAS i mieszkańców gminy, IV Wykonanie: oświetlenia terenu, zagospodarowanie terenu w małą architekturę, nasadzenia zieleni, instalację monitoringu, budowa dróg komunikacji wewnętrznej i parkingu, uzbrojenie terenu (kanalizacja deszczowa, sanitarna, drenaż) Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 1,2,4,5,6 Cel strategiczny II; Cele operacyjne: 3 Cel strategiczny III; Cele operacyjne: 3,4</p>	<p>Czempień, ul. Nowa – na terenie przemysłowym</p>	<p>4 000 000,00 zł</p>	<p>Liczba rozbudowanych, przebudowanych budynków – 1 szt., Liczba osób korzystających z oferty zagospodarowanego obiektu przemysłowego -</p>
3.	<p>Renowacja kamienic wraz z terenem przylegającym zlokalizowanych w obszarze zdegradowanym</p>	<p>Gmina Czempień, prywatni inwestorzy</p>	<p>Realizacja projektu obejmować będzie: remont dachów, elewacji kamienic w zakresie wymiany tynków zewnętrznych, malowania elewacji nieruchomości, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana bram wejściowych, mała architektura na podwórkach gminnych kamienic. Rewitalizacja podwórek poprzez uporządkowanie i nasadzenie zieleni w celu podniesienia estetyki, wyposażenie podwórek w małą architekturę (ławki, kosze), utwardzenie podłoża. Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 4,5,6 Cel strategiczny III; Cele operacyjne: 3,4</p>	<p>Kamienice na terenie rewitalizowanym</p>	<p>300 000,00 zł</p>	<p>Liczba odnowionych kamienic - 6, Liczba zrewitalizowanych podwórek – 3,</p>

4.	Nowe życie Zielonego Rynku	Gmina Czempin	<p>Stworzenie "zielonej enklawy Miasta Czempinia", czyli kompleksu parkowego ze starannie utrzymanym drzewostanem (średnia wieku drzew około 70-80 lat) i zielenią, miejsca będącego ucieczką od zgiełku miasta, w którym chętnie będą przebywać - spacerować i wypoczywać, mieszkańcy oraz turyści. Projekt obejmuje:</p> <p>1) utworzenie alei drzew: a) posadzenie drzew, b) budowa ciągów spacerowych wśród alei drzew, c) powstanie ścieżki edukacyjnej - montaż tablic edukacyjnych z gatunkami drzew rosnącymi na obszarze Gminy Czempin, d) montaż małej architektury - ławki, kosze; 2) wyodrębnienie przestrzeni na posadzenie kwiatów, z których komponowane będą "dywany kwiatowe", dodatkowo przestrzeń ta zostanie uzupełniona o ciąg spacerowy wśród alei kwiatów, ścieżkę edukacyjną (montaż tablic rośliny dzikożyjące i ozdobne), małą architekturę - ławki, kosze; 3) kontynuacja pomysłu "Honorowej Alei Dębów" - pomysł zapoczątkowany w 2016 r. poprzez zasadzenie "Dębów Przyjaźni Węgierskiej" na pamiątkę współpracy Gminy Czempin z węgierską Gminą Badacsonytomaj oraz "Dębów Przyjaźni Słowackiej" na pamiątkę współpracy Gminy Czempin z słowacką Gminą Marcelová, kontynuacja będzie polegać na sadzeniu dębów przez sławne i zasłużone osoby goszczące w Czempiniu; 4) powstanie Alei Instrumentów - na obszarze Parku umieszczone zostaną duże reprodukcje instrumentów muzycznych - m. in. harfa i dudy, z którymi odwiedzający będą mogli zrobić sobie zdjęcie, wszystkie instrumenty znajdujące się na Placu Zielony Rynek będą nawiązywały do historii, tradycji i kultury Gminy Czempin, 5) powstanie wydzielonego miejsca rekreacji ruchowej - placu zabaw i siłowni zewnętrznej: a) nawierzchnia bezpieczna umożliwiająca bezproblemowe poruszanie się osób na wózkach inwalidzkich, b) montaż urządzeń zabawowych przystosowanych do korzystania zarówno przez dzieci pełnosprawne</p>	Plac Zielony Rynek; ul. Polna; drogi (Śremska, Zielony Rynek, Borówko Stare)	2 000 000, 00 zł	Liczba nowopowstałych obiektów infrastruktury rekreacyjno-ruchowej przystosowanej dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami - 1 szt., Liczba nowo wybudowanych parkingów w tym z miejscami parkingowymi dla osób niepełnosprawnych - 1 szt., Wielkość zrewitalizowanego obszaru na cele rekreacyjne/ruchowe/turystyczne/edukacyjne - 1,25 ha
----	----------------------------	---------------	--	--	------------------	---

			<p>jak również niepełnosprawne, c)montaż urządzeń siłowni zewnętrznej w tym urządzeń przystosowanych dla osób niepełnosprawnych, d)ogrodzenie terenu, e)zieleń i montaż małej architektury ławki, stoły, kosze; 6) utwardzenie miejsc parkingowych na terenie Zielonego Rynku; 7)montaż monitoringu, 8)utworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji wokół stawu przy Placu Zielony Rynek: a)oczyszczenie stawku z zanieczyszczeń, b)montaż fontanny oraz tężni solankowej, c)posadowienia małej architektury, d)uzupełnienie zieleni, e)utworzenie "Małej Polany" - obszaru porośniętego trawą, będącego miejscem spotkań czempiańskiej młodzieży, g) ogrodzenie obszaru, h) montaż monitoringu; 9)ustawienie automatycznej toalety publicznej.</p> <p>Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 1,2,4,5,6 Cel strategiczny II; Cele operacyjne: 1 Cel strategiczny III; Cele operacyjne: 2,3,4</p>			
5.	Rozbudowa i przebudowa budynku byłego kina Zorza wraz z adaptacją budynku na potrzeby działalności kulturalnej oraz jego wyposażeniem i zagospodarowaniem terenu.	Gmina Czempień	<p>Rozbudowa i przebudowa budynku byłego kina Zorza wraz z adaptacją na potrzeby działalności społeczno-kulturalno-edukacyjnej oraz jego wyposażenie i zagospodarowanie terenu. Budynek składający się z 3 kondygnacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - PIWNICA: pomieszczenia gospodarcze, kotłownia, hol z możliwością wykorzystania na spotkania pobudzające aktywność lokalnej społeczności, - PARTER: sala audiowizualna ze sceną oraz zapleczem, - PIĘTRO: pomieszczenia biurowe, konferencyjne, socjalne, pracownie tematyczne pozwalające na prowadzenie warsztatów/spotkań/wydarzeń zachęcających do rozwijania własnych zdolności i umiejętności. <p>Wyposażenie budynku obejmować będzie m.in. sprzęt do nagłośnienia i oświetlenia sali audiowizualnej, sprzęt multimedialny, wyposażenie holu, garderoby, pracowni tematycznych, biur oraz zaplecza socjalnego. W ramach zagospodarowania terenu przewiduje się</p>	Czempień, ul. 24 Stycznia	2 600 000,00 zł	Liczba przebudowanych i rozbudowanych budynków przeznaczonych na działalność społeczno - edukacyjno - kulturalną - 1 szt.

wymianę nawierzchni wokół budynku, modernizację zadaszenia bramy wraz z jej przeszkleniem od frontu i od dziedzińca, remont elewacji (z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej i wykonaniem muralu) oraz dachu obiektu bezpośrednio przylegającego do budynku kina. Zaplanowano również zasypanie starego szamba, monitoring zew., oświetlenie zew. led zasilane panelami fotowoltaicznymi oraz nasadzenie zieleni dekoracyjnej.

Rozwiązania techniczne: ocieplenie ścian istniejących i nowowytbudowanych styropianem, dach drewniany, dachówka ceramiczna, stolarka okienna i drzwiowa, nawierzchnie wokół budynku betonowe i granitowe. Projekt zakłada zwiększenie dostępności obiektu do potrzeb osób z niepełn.-platforma dla osób niepełnosprawnych z przystankami na poziomie parteru, podwyższenia sceny i piętra, toalety dla osób niepełnosprawnych, obszerny hol, korytarze i sala audiowizualna.

Cele:

Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 1,4,5,6

Cel strategiczny II; Cele operacyjne: 1,3

Cel strategiczny III; Cele operacyjne: 2,3,4

6.	Zagospodarowanie zdegradowanych obiektów na potrzeby gospodarczo-mieszkaniowe	Prywatni inwestorzy,	<p>1) zagospodarowanie opuszczonych zabudowań folwarku Borówko Stare pod działalność gospodarczą lub mieszkaniową (przebudowa/rozbudowa/adaptacja obiektów, zmiana ich przeznaczenia, stworzenie układu komunikacyjnego)</p> <p>2) zagospodarowanie pustostanu przy ogródkach działkowych w Czempiniu pod działalność gospodarczą lub mieszkaniową (przebudowa/rozbudowa/adaptacja obiektu, stworzenie układu komunikacyjnego)</p> <p>3) modernizacja nieczynnych sklepów na Rynku oraz Placu Zielony Rynek (adaptacja obiektów pod nową działalność gospodarczą)</p> <p>Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 4,5,6 Cel strategiczny II; Cele operacyjne: 1,2,3 Cel strategiczny III; Cele operacyjne: 2,3,4</p>	Czempień - Rynek, Plac Zielony Rynek, ul. Stare Borówko, ul. Kolejowa	b.d	Liczba zmodernizowanych/rozbudowanych/przebudowanych obiektów przeznaczonych na działalność gospodarczą lub mieszkaniową - 10 szt.
7.	Rozwiązanie problemów społecznych poprzez budowę budynku socjalno-komunalnego	Gmina Czempień	<p>Realizacja projektu obejmować będzie: - budowę budynku socjalno – komunalnego o pow. użytkowej ok. 500 m2. (10 lokali po ok. 50m2) przystosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnością, - zagospodarowanie terenu poprzez nasadzenia zieleni, - wyposażenie obszaru w małą architekturę, -wykonanie oświetlenia terenu, -wykonanie drogi dojazdowej i chodników</p> <p>Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 3,4,5,6 Cel strategiczny II; Cele operacyjne: 4</p>	Czempień, ul. Krańcowa	3 500 000,00 zł	Liczba nowopowstałych obiektów mieszkaniowych – 1 szt., Liczba nowopowstałych lokali mieszkaniowych – 10.
8.	Poprawa bezpieczeństwa publicznego w obszarze rewitalizowanym	Gmina Czempień;	<p>1) Wprowadzenie zmiany w stałej organizacji ruchu. W celu zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego montaż urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego. Zainstalowanie wzbudzanej sygnalizacji świetlnej na przejściu dla pieszych na Rynku (dojście na płytę Rynku), na ul. Borówko Stare (dojście do przedszkola) i ul. Kolejowej (dojście do stadionu, boiska treningowego i ogródków działkowych). Zamontowanie aktywnych znaków drogowych spowalniających prędkość samochodów z panelem fotowoltaicznym, z siłownią wiatrową lub dwóch systemów tzw. układu hybrydowego na</p>	<p>1) Czempień, ulice: 24 Stycznia, Kościańskie Przedmieście, Kolejowa, Długa i Borówko Stare; 2) Czempień, ulice: Kolejowa, Karola Kielczewskiego, Stanisława Kuczmerowicza, Rynek, Parkowa i plac Zielony</p>	3 000 000,00 zł	<p>2) Liczba urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego - 3 sygnalizacje wzbudzane i 4 zestawy aktywnych znaków drogowych</p> <p>3) Liczba zainstalowanych systemów monitoringu - 1</p>

			<p>przejściach dla pieszych umieszczonych na ulicach: 24 Stycznia, Kościańskim Przedmieściu, Kolejowej i Długiej. Ponadto wyznaczenie miejsc parkingowych dla samochodów, skuterów/motorów i rowerzystów.</p> <p>2)Montaż wspólnego systemu monitoringu w miejscach : a) ul. Kolejowa - skwer przy dworcu kolejowym i stadionie oraz na placu zabaw - Ogrody Działkowe (dziś teren zamknięty - w tym przypadku także udostępnienie ogółowi mieszkańców), b) przy ul. Karola Kielczewskiego, c) ul. Stanisława Kuczmerowicza, d) Rynek, e) plac Zielony Rynek f) Parkowa g) stawek przy Zielonym Rynku w celu ochrony mieszkańców i zabezpieczenia przed aktami wandalizmu.</p> <p>Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 1, 2, 3, 4, 5, 6 Cel strategiczny II; Cele operacyjne: 1, 2, 3 Cel strategiczny III; Cele operacyjne: 1, 2, 3, 4</p>	Rynek.		
9.	Uporządkowanie przestrzeni publicznej poprzez budowę i rozbudowę ogólnodostępnych stref rekreacji ruchowej	Gmina Czempin, Organizacje pozarządowe	<p>1) Rozbudowa istniejących stref rekreacji ruchowej: a) przy ul. X-lecia RKS poprzez ogrodzenie terenu, instalację monitoringu i rozprowadzenie instalacji elektrycznej umożliwiającej organizację imprez, wyposażenie terenu w urządzenia zabawowe dla dzieci oraz siłownię zewnętrzną i urządzenia rekreacji ruchowej dla osób niepełnosprawnych, ławki i kosze, nasadzenia zieleni;</p> <p>b) przy ul. K. Kielczewskiego: ogrodzenie terenu, instalację monitoringu i rozprowadzenie instalacji elektrycznej umożliwiającej organizację imprez wyposażenie terenu w urządzenia zabawowe dla dzieci oraz ławki i kosze, a także nasadzenia zieleni;</p> <p>c) ul. Kolejowa - Ogrody Działkowe (dziś teren zamknięty - w tym przypadku także udostępnienie ogółowi mieszkańców) poprzez ogrodzenie terenu, instalację monitoringu i rozprowadzenie instalacji elektrycznej umożliwiającej organizację imprez, wyposażenie terenu w urządzenia zabawowe dla dzieci, ławki,</p>	ul. Kolejowa - Ogrody Działkowe; ul. Kolejowa- skwer przy dworcu kolejowym; Plac Zielony Rynek; ul. X-lecia RKS; ul. K. Kielczewskiego; ul. Kuczmerowicza	500 000,00 zł	Liczba rozbudowanych ogólnodostępnych stref rekreacji ruchowej - 4 szt. ; Liczba wybudowanych ogólnodostępnych stref rekreacji ruchowej - 2 szt. .

kosze oraz nasadzenia zieleni;
d) ul. Kuczmerowicza poprzez wyposażenie terenu w urządzenia zabawowe dla dzieci i urządzenia rekreacji ruchowej dla osób niepełnosprawnych, ławki, kosze oraz toaletę automatyczną i nasadzenia zieleni;
2) Budowa stref rekreacji ruchowej:
a) ul. Kolejowa - skwer przy dworcu kolejowym poprzez ogrodzenie terenu, instalację monitoringu i rozproszanie instalacji elektrycznej umożliwiającej organizację imprez, wyposażenie terenu w urządzenia siłowni zewnętrznej i urządzenia rekreacji ruchowej dla osób niepełnosprawnych, ławki, kosze oraz nasadzenia zieleni;
b) Plac Zielony Rynek poprzez instalację monitoringu i rozproszanie instalacji elektrycznej umożliwiającej organizację imprez, wyposażenie terenu w urządzenia siłowni zewnętrznej i urządzenia rekreacji ruchowej dla osób niepełnosprawnych, ławki, kosze oraz nasadzenia zieleni.
Cele:
Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 4
Cel strategiczny II; Cele operacyjne: 1
Cel strategiczny III; Cele operacyjne: 2,3,4

PROJEKTY UZUPELNIĄCE

L p.	NAZWA PROJEKTU	PODMIOT REALIZUJĄCY PROJEKT	ZAKRES PROJEKTU	LOKALIZACJA PROJEKTU	SZACOWANA WARTOŚĆ	WSKAŹNIK
------	----------------	-----------------------------	-----------------	----------------------	-------------------	----------

10	Budowa, rozbudowa, przebudowa dróg, w tym chodników oraz ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych doprowadzających ruch do budynków świadczących usługi na rzecz społeczeństwa.	Gmina Czempień;	<p>1) Rynek i jego sąsiedztwo: przebudowa/rozbudowa dróg dojazdowych w celu obsługi komunikacyjnej, która doprowadzi ruch do budynków świadczących usługi na rzecz społeczeństwa oraz poprawi sytuację komunikacyjną. W zakres robót wchodzi: wykonanie prac rozbiórkowych; ułożenie nowej nawierzchni; zagospodarowanie terenu poprzez nasadzenia zieleni; wyposażenie obszaru w małą architekturę;</p> <p>2) Rynek i jego sąsiedztwo: budowa/przebudowa/rozbudowa ścieżek rowerowych i chodników w celu obsługi komunikacyjnej, która doprowadzi ruch do budynków świadczących usługi na rzecz społeczeństwa oraz poprawi sytuację komunikacyjną. W zakres robót wchodzi: wykonanie prac rozbiórkowych; ułożenie nowej nawierzchni; zagospodarowanie terenu poprzez nasadzenia zieleni; wyposażenie obszaru w małą architekturę;</p> <p>Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 1, 2, 3, 4, 5, 6 Cel strategiczny II; Cele operacyjne: 1, 2 Cel strategiczny III; Cele operacyjne: 1, 2, 3, 4</p>	<p>1) Czempień, ulice, na których zostanie wykonana przebudowa/rozbudowa nawierzchni: Nowa, Kasztanowa, Parkowa, 10-lecia RKS-u, Wspólna.</p> <p>2) Czempień, ulice, na których wykonana zostanie budowa/przebudowa/rozbudowa ścieżek pieszo - rowerowych lub chodników: 24 Stycznia, Rynek, Kościelna, Kolejowa, Borówko Stare, Długa, Krótka, Ratuszowa, Stanisława Kucmerowicza, Floriana Marciniaka, Nowa, Ogrodowa, Powstańców Wielkopolskich, Strumykowa, Dezyderego Chłapowskiego, Kasztanowa, Parkowa, 10-lecia RKS-u, Krańcowa, Kościańskie Przedmieście, Wspólna i pl. Zielony Rynek.</p>	5 230 000,00 zł	<p>1) Liczba zmodernizowanych dróg - 5 szt. 2) Liczba zmodernizowanych chodników/ścieżek pieszo- rowerowych - 22 szt.</p>
----	---	-----------------	---	---	-----------------	--

11	Budowa ciągu spacerowego i rowerowego - promenady wzdłuż rzeki Olszynki	Gmina Czempień	<p>Budowa ciągu spacerowego i rowerowego - promenady w celu obsługi komunikacyjnej, która doprowadzi ruch do stadionu, boiska treningowego, ogródków działkowych, budynku zlokalizowanego przy stadionie i innych obiektów. Wykonane połączenie poprawi sytuację komunikacyjną i zapewni bezpieczną i bezkolizyjną trasę szczególnie dla dzieci i młodzieży, którzy będą chcieli dotrzeć na stadion. W zakres robót wchodzi: wykonanie prac przygotowawczych i wykonanie nowej nawierzchni wraz z zagospodarowaniem terenu poprzez nasadzenia zieleni i wyposażenie obszaru w małą architekturę.</p> <p>Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 1, 2, 3, 4, 5, 6 Cel strategiczny II; Cele operacyjne: 1, 2 Cel strategiczny III; Cele operacyjne: 1, 2, 3, 4</p>	Budowa ciągu spacerowego i rowerowego - promenady w celu obsługi komunikacyjnej, która doprowadzi ruch do stadionu i budynku zlokalizowanego przy stadionie.	500 000,00 zł	Długość wybudowanego ciągu pieszo - rowerowego - 350 mb
12	Rewitalizacja przestrzeni miejskiej poprzez utworzenie boiska treningowego na byłym stadionie przy ul. Kolejowej	Gmina Czempień, Organizacje pozarządowe	<p>Przebudowa budynku polegająca na wykonaniu nowych szatni dla zawodników i sędziów, toalet, pomieszczeń administracyjno-biurowych, gospodarczych, instalacji wod-kan, elektrycznej; przebudowa sąsiedniego obiektu toalet polegająca na wykonaniu instalacji wod-kan, elektrycznej i okładzin oraz stolarki okiennej i drzwiowej. Wykonanie nowego ogrodzenia terenu; wykonanie oświetlenia terenu; likwidację nieczynnych kortów i przeznaczenie ich na boisko zapasowe; wyposażenie terenu w małą architekturę; dokończenie i renowacja trybun; instalacja monitoringu.</p> <p>Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 4 Cel strategiczny III; Cele operacyjne: 2,3,4</p>	Czempień, ul. Kolejowa	3 000 000,00 zł	Liczba przebudowanych obiektów infrastruktury sportowej - 1 szt.

13	Renowacja obiektów sakralnych na obszarze rewitalizowanym	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Michała Archaniola	<p>1) renowacja kaplicy Św. Szymona i Judy (odnowienie elewacji, prace konserwatorskie, restauratorskie i malarskie, tynki wewnętrzne, prace dekarские)</p> <p>2) renowacja Kościoła pw. Św. Michała Archaniola (prace dekarские, pokrycie dachu, prace konserwatorskie i restauratorskie, tynki wewnętrzne, malowanie)</p> <p>Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 1,3,6 Cel strategiczny III; Cele operacyjne: 2,3,4</p>	Czempiń - Plac Zielony Rynek, ul. Kościelna	3 000 000,00 zł	liczba odrestaurowanych i odremontowanych obiektów sakralnych - 2 szt.
----	---	---	---	---	-----------------	--

14	Śladem szklanych pocztówek	Gmina Czempin; organizacje pozarządowe	Projekt polegający na montażu szklanych tablic z przezroczystą grafiką będącą reprodukcją starych fotografii, tablice mają przypominać i upamiętniać historię miasta i jej mieszkańców, tablice zostaną zamontowane w ważnych punktach Czempinia i będą swoistą podróżą do dawnych czasów, do czasów naszych przodków, tablice wzorowane będą na fotografiach wykonanych lub przedstawiających Czempin w XIX w. - I poł XX w., planuje się montaż szklanych pocztówek przedstawiających Stację Kolejową z II poł. XIX w.; Budynek Poczty z XIX w., Folwark w Borówku Starym z XIX w., Budynek Szkoły Powszechnej z pocz. XX w., Willę Miejską przy ul. Nowej z pocz. XX w., Fabrykę Tłenu w Czempiniu. W ramach projektu przewiduje się również aktualizację tablicy informującej o szlakach turystycznych i rowerowych na obszarze Gminy Czempin. Projekt będzie kontynuacją projektu: Czempiński szlak turystyczny "Czempin na szklanych pocztówkach". Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 1,2 Cel strategiczny III; Cele operacyjne: 2,3	ul. Kolejowa; ul. 24 Stycznia; ul. Borówko Stare; ul. Nowa	50 000,00 zł	Liczba tablic pełniących funkcje informacyjno-edukacyjne na trasach turystycznych - 7 szt.
15	Budowa stadionu lekkoatletycznego wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Gmina Czempin	Realizacja projektu obejmować będzie w szczególności: 1)budowę stadionu lekkoatletycznego zgodnie z założeniami PZLA, 2)budowę trybun ziemnych na ok. 500 miejsc siedzących, 3)budowę ogrodzonej trybuny dla kibiców drużyny przeciwnej, 4)budowę zaplecza szatniowo-sanitarnego, 5)budowę ogólnodostępnych sanitariatów, 6)ogrodzenie terenu, 7)małą architekturę (ławki, kosze) oraz zieleni, 8)budowę dróg komunikacji wewnętrznej i parkingu, 9)uzbrojenie terenu (kanalizacja deszczowa, sanitarna, drenaż, wodociąg, oświetlenie terenu), 10)budowę oświetlenia głównej płyty boiska. Cele: Cel strategiczny I, Cele operacyjne: 2,5,6 Cel strategiczny III, Cele operacyjne: 2,3,4	ul. Kasztanowa	7 200 000,00 zł	Liczba wybudowanych obiektów sportowych i/lub rekreacyjnych - 1 szt.

PROJEKTY SPOLECZNE

PROJEKTY KLUCZOWE

Lp.	PRZYCZYNY WYSTĘPOWANIA PROBLEMU	WSKAŹNIK Z DIAGNOZY	NAZWA PROJEKTU
1.	niewystarczająca ilość zajęć kulturalnych aktywizujących lokalną społeczność (dzieci, młodzież, dorosłych oraz seniorów); niska świadomość społeczna mieszkańców; brak zaangażowania; brak motywacji do działania; brak skutecznej promocji dziedzictwa kulturowego miasta; znikoma liczba koncertów, konkursów, przeglądów artystycznych.	W1-udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności, W2 – udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności, W10-liczba wykroczeń - spożywanie alkoholu w miejscu publicznym - w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, W11-liczba wykroczeń - zakłócanie ładu i porządku - w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, W12 - liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Czempińskie CENTRUM KULTURY - cykl działań kulturalnych
2.	brak promocji gospodarczego wykorzystania niezagospodarowanych terenów i obiektów znajdujących się na obszarze rewitalizowanych (brak promocji walorów turystycznych i kulturowych, logistycznych i komunikacyjnych oraz kapitału społecznego), brak usług szkoleniowo - doradczych dla osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą; niewystarczające wsparcie promujące postawy przedsiębiorcze - dla osób poszukujących pracy, wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym; brak pomysłu na biznes.	W5 – liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym, W11-liczba wykroczeń - zakłócanie ładu i porządku - w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, W12 - liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Czempiń miastem biznesu - rozwój przedsiębiorczości w Gminie
3.	niska świadomość społeczna mieszkańców, brak zaangażowania, brak wiary w podejmowane działania- "nic ode mnie nie zależy", brak chęci do podejmowania jakichkolwiek działań, wykształcona postawa roszczeniowa, brak pomysłu, brak motywacji do działania, brak lokalnych liderów, niechęć do brania na siebie nadmiernych zobowiązań	W8-liczba osób uczestniczących w głosowaniu do Budżetu Obywatelskiego wśród osób uprawnionych do głosowania, W9-odsetek osób obecnych na zebraniach wiejskich/osiedlowych, W12-liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców,	Pobudzenie przedsiębiorczości oraz aktywności społecznej mieszkańców poprzez organizację konkursu "Dywany kwiatowe na Zielonym Rynku"

4.	problemy opiekuńczo-wychowawcze rodzin, wykluczenie społeczne osób z rodzin dysfunkcyjnych i osób z niepełnosprawnościami oraz nałogami, brak miejsc rekreacji ruchowej dla osób niepełnosprawnych, brak ciekawych zorganizowanych form spędzania czasu wolnego, brak miejsc rekreacji, brak chęci rodziców do zagospodarowania czasu wolnego swoich dzieci, brak form spędzania wolnego czasu służących integracji mieszkańców, brak pomysłu na spędzanie czasu wolnego	W1 – udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności, W2 – udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności, W10 – liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, W11 – liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, W12 – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców;	Integracja poprzez sport i zabawę
5.	problemy opiekuńczo-wychowawcze rodzin, wykluczenie społeczne osób z rodzin dysfunkcyjnych, nałogi (alkoholizm, narkomania), złe wzorce wynoszone z domu, brak pomysłu na spędzanie czasu wolnego, brak ciekawych zorganizowanych form spędzania czasu wolnego, brak chęci rodziców do zagospodarowania czasu wolnego swoich dzieci, brak form spędzania wolnego czasu polegającego na bardzo intensywnym wysiłku fizycznym, brak pomysłu na spędzanie czasu wolnego	W10 – liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, W11 – liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;	Sportoterapia Lekkoatletyczny Animator
6.	<ul style="list-style-type: none"> – niska świadomość społeczna mieszkańców; – brak warunków do prowadzenia własnej działalności - nieatrakcyjne otoczenie; – brak klimatu do rozwoju przedsiębiorczości; – odpływ młodych mieszkańców; – poszukiwanie lepszej jakości życia; – brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych; – występowanie licznych barier architektonicznych (stromy schody, wysokie krawężniki, brak podjazdów, zły stan technicznych chodników); – zanik więzi sąsiedzkich, brak kapitału społecznego; – brak wiary w podejmowane działania; – brak pomysłu; – brak liderów lokalnych; – brak poczucia celowości podejmowanych działań, panuje przekonanie, iż „nic ode mnie nie zależy”; – występowanie pustych lokali użytkowych (wysokie czynsze i mała opłacalność prowadzenia działalności); – niedostateczna oferta kulturalno-rozrywkowa; – wyjazdy do pracy; – brak poczucia bezpieczeństwa w centrum; – brak zaangażowania i wysiłku; 	<p>W1 – udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności;</p> <p>W2 – udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności;</p> <p>W3 – liczba osób pobierających zasiłki pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W4 – liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W5 – liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym;</p> <p>W6 – udział osób bezrobotnych w wieku 18-25 w ogólnej liczbie osób bezrobotnych;</p> <p>W7 – liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców;</p> <p>W8 – udział osób uczestniczących w głosowaniu do Budżetu Obywatelskiego wśród osób upoważnionych do głosowania;</p> <p>W9 – odsetek osób obecnych na zebraniach wiejskich/osiedlowych</p> <p>W10 – liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W11 – liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p>	Trener osiedlowy

	<ul style="list-style-type: none"> – uzależnienia (alkoholizm, narkomania); – odpływ ludzi młodych z Czempinia, brak dobrych miejsc pracy; – nieatrakcyjne sąsiedztwo (często rodziny dysfunkcyjne i patologiczne); – niskie poczucie bezpieczeństwa; – brak przestrzeni rekreacyjnych; – brak chęci do podejmowania jakichkolwiek działań; – krótki okres funkcjonowania przedsiębiorstw na rynku; – brak monitoringu; – zanik funkcji centrotwórczych; – brak funkcji miejskich; – niedostateczna oferta kulturalno-rozrywkowa; – brak miejsc spotkań dla młodzieży; – występowanie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi; – brak chęci rodziców do zagospodarowania czasu wolnego swoich dzieci; – brak oferty spędzania czasu wolnego (w tym także zajęć pozalekcyjnych); – liczne problemy przestrzenno-funkcjonalne i techniczne; – wysoki poziom uzależnień, także wśród kobiet 	<p>W12 – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców;</p>	
7.	<ul style="list-style-type: none"> – niska świadomość społeczna mieszkańców; – brak warunków do prowadzenia własnej działalności - nieatrakcyjne otoczenie; – brak klimatu do rozwoju przedsiębiorczości; – odpływ młodych mieszkańców; – poszukiwanie lepszej jakości życia; – brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych; – występowanie licznych barier architektonicznych (stromie schody, wysokie krawężniki, brak podjazdów, zły stan technicznych chodników); – zanik więzi sąsiedzkich, brak kapitału społecznego; – brak wiary w podejmowane działania; – brak pomysłu; – brak liderów lokalnych; – brak poczucia celowości podejmowanych działań, panuje przekonanie, iż „nic ode mnie nie zależy”; – występowanie pustych lokali użytkowych (wysokie czynsze i mała opłacalność prowadzenia działalności); – niedostateczna oferta kulturalno-rozrywkowa; – wyjazdy do pracy; 	<p>W1 – udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności;</p> <p>W2 – udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności;</p> <p>W3 – liczba osób pobierających zasiłki pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W4 – liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W5 – liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym;</p> <p>W6 – udział osób bezrobotnych w wieku 18-25 w ogólnej liczbie osób bezrobotnych;</p> <p>W7 – liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców;</p> <p>W8 – udział osób uczestniczących w głosowaniu do Budżetu Obywatelskiego wśród osób upoważnionych do głosowania;</p> <p>W9 – odsetek osób obecnych na zebraniach wiejskich/osiedlowych</p> <p>W10 – liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p>	<p>Rewitalizacja poprzez kulturę</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – brak poczucia bezpieczeństwa w centrum; – brak zaangażowania i wysiłku; – uzależnienia (alkoholizm, narkomania); – odpływ ludzi młodych z Czempinia, brak dobrych miejsc pracy; – nieatrakcyjne sąsiedztwo (często rodziny dysfunkcyjne i patologiczne); – niskie poczucie bezpieczeństwa; – brak przestrzeni rekreacyjnych; – brak chęci do podejmowania jakichkolwiek działań; – krótki okres funkcjonowania przedsiębiorstw na rynku; – brak monitoringu; – zanik funkcji centrotwórczych; – brak funkcji miejskich; – niedostateczna oferta kulturalno-rozrywkowa; – brak miejsc spotkań dla młodzieży; – występowanie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi; – brak chęci rodziców do zagospodarowania czasu wolnego swoich dzieci; – brak oferty spędzania czasu wolnego (w tym także zajęć pozalekcyjnych); – liczne problemy przestrzenno-funkcjonalne i techniczne; – wysoki poziom uzależnień, także wśród kobiet 	<p>W11 – liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W12 – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców;</p>	
8.	<ul style="list-style-type: none"> – niska świadomość społeczna mieszkańców; – brak warunków do prowadzenia własnej działalności - nieatrakcyjne otoczenie; – brak klimatu do rozwoju przedsiębiorczości; – odpływ młodych mieszkańców; – poszukiwanie lepszej jakości życia; – brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych; – występowanie licznych barier architektonicznych (stromie schody, wysokie krawężniki, brak podjazdów, zły stan technicznych chodników); – zanik więzi sąsiedzkich, brak kapitału społecznego; – brak wiary w podejmowane działania; – brak pomysłu; – brak liderów lokalnych; – brak poczucia celowości podejmowanych działań, panuje przekonanie, iż „nic ode mnie nie zależy”; – występowanie pustych lokali użytkowych (wysokie czynsze i mała opłacalność prowadzenia działalności); 	<p>W1 – udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności;</p> <p>W2 – udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności;</p> <p>W3 – liczba osób pobierających zasiłki pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W4 – liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W5 – liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym;</p> <p>W6 – udział osób bezrobotnych w wieku 18-25 w ogólnej liczbie osób bezrobotnych;</p> <p>W7 – liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców;</p> <p>W8 – udział osób uczestniczących w głosowaniu do Budżetu Obywatelskiego wśród osób upoważnionych do głosowania;</p> <p>W9 – odsetek osób obecnych na zebraniach wiejskich/osiedlowych</p>	Rewitalizacja miejska aktywizacja

	<ul style="list-style-type: none"> – niedostateczna oferta kulturalno-rozrywkowa; – wyjazdy do pracy; – brak poczucia bezpieczeństwa w centrum; – brak zaangażowania i wysiłku; – uzależnienia (alkoholizm, narkomania); – odpływ ludzi młodych z Czempinia, brak dobrych miejsc pracy; – nieatrakcyjne sąsiedztwo (często rodziny dysfunkcyjne i patologiczne); – niskie poczucie bezpieczeństwa; – brak przestrzeni rekreacyjnych; – brak chęci do podejmowania jakichkolwiek działań; – krótki okres funkcjonowania przedsiębiorstw na rynku; – brak monitoringu; – zanik funkcji centrotwórczych; – brak funkcji miejskich; – niedostateczna oferta kulturalno-rozrywkowa; – brak miejsc spotkań dla młodzieży; – występowanie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi; – brak chęci rodziców do zagospodarowania czasu wolnego swoich dzieci; – brak oferty spędzania czasu wolnego (w tym także zajęć pozalekcyjnych); – liczne problemy przestrzenno-funkcjonalne i techniczne; – wysoki poziom uzależnień, także wśród kobiet 	<p>W10 – liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców; W11 – liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców; W12 – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców;</p>	
9.	<p>wykluczenie społeczne osób z niepełnosprawnościami, brak miejsc spacerowych i rekreacyjnych dla osób pełno i niepełnosprawnych, brak ciekawych zorganizowanych form spędzania czasu wolnego, brak chęci rodziców do zagospodarowania czasu wolnego swoich dzieci, brak form spędzania wolnego czasu służących integracji mieszkańców, brak pomysłu na spędzanie czasu wolnego, brak aktywności ruchowej mieszkańców, niska świadomość mieszkańców o swiom mieście/gminie, niska frekwencja mieszkańców w życiu gminy, brak chęci i zaangażowania, brak integracji</p>	<p>W8-liczba osób uczestniczących w głosowaniu do Budżetu Obywatelskiego wśród osób uprawnionych do głosowania, W9-odsetek osób obecnych na zebraniach wiejskich/osiedlowych, W10 – liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, W11 – liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców</p>	<p>Poznajemy swoje miasto</p>

10.	wykluczenie społeczne osób z niepełnosprawnościami, brak miejsc spacerowych i rekreacyjnych dla osób pełno i niepełnosprawnych, brak ciekawych zorganizowanych form spędzania czasu wolnego, brak chęci rodziców do zagospodarowania czasu wolnego swoich dzieci, brak form spędzania wolnego czasu służących integracji mieszkańców, brak pomysłu na spędzanie czasu wolnego, brak aktywności ruchowej mieszkańców, niska świadomość mieszkańców o swoim mieście/gminie, niska frekwencja mieszkańców w życiu gminy, brak chęci i zaangażowania, brak integracji, niska świadomość mieszkańców w temacie zdrowia, zdrowego stylu życia, niska frekwencja mieszkańców na imprezach o charakterze gminnym, brak integracji mieszkańców,	W8-liczba osób uczestniczących w głosowaniu do Budżetu Obywatelskiego wśród osób uprawnionych do głosowania, W9-odsetek osób obecnych na zebraniach wiejskich/osiedlowych, W10 – liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, W11 – liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Moje miasto i ja
11.	wykluczenie społeczne osób z niepełnosprawnościami, brak miejsc spacerowych i rekreacyjnych dla osób pełno i niepełnosprawnych, brak ciekawych zorganizowanych form spędzania czasu wolnego, brak chęci rodziców do zagospodarowania czasu wolnego swoich dzieci, brak form spędzania wolnego czasu służących integracji mieszkańców, brak pomysłu na spędzanie czasu wolnego, brak aktywności ruchowej mieszkańców, niska świadomość mieszkańców o swoim mieście/gminie, niska frekwencja mieszkańców w życiu gminy, brak chęci i zaangażowania, brak integracji, uśpiony, zamierający Rynek,	W8-liczba osób uczestniczących w głosowaniu do Budżetu Obywatelskiego wśród osób uprawnionych do głosowania, W9-odsetek osób obecnych na zebraniach wiejskich/osiedlowych, W10 – liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, W11 – liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Kulturalny Czempion
12.	<ul style="list-style-type: none"> - niska świadomość społeczna mieszkańców; - brak świadomości mieszkańców o problemie przemocy domowej i możliwych formach pomocy, - niedostateczna oferta zajęć pozalekcyjnych, - brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych; - zanik więzi sąsiedzkich, brak kapitału społecznego; - brak wiary w podejmowane działania; - brak pomysłu; - brak liderów lokalnych; - brak poczucia celowości podejmowanych działań, panuje przekonanie, iż „nic ode mnie nie zależy”; - niedostateczna oferta kulturalno-rozrywkowa; - wielopokoleniowe korzystanie z zasiłków pomocy społecznej - wyuczona bezradność życiowa, - złe wzorce wynoszone z domu, - brak zaangażowania i wysiłku; - uzależnienia (alkoholizm, narkomania); 	<ul style="list-style-type: none"> W1 – udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności; W2 – udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności; W3 – liczba osób pobierających zasiłki pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców; W4 – liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 1000 mieszkańców; W5 – liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym; W6 – udział osób bezrobotnych w wieku 18-25 w ogólnej liczbie osób bezrobotnych; W8 – udział osób uczestniczących w głosowaniu do Budżetu Obywatelskiego wśród osób upoważnionych do głosowania; W9 – odsetek osób obecnych na zebraniach wiejskich/osiedlowych 	<ul style="list-style-type: none"> Aktywizacja – Rozwój – Integracja. Projekt obejmujący kompleksowym wsparciem: - osoby starsze, - rodziny, - dzieci i młodzież, - osoby będące w sytuacji kryzysowej,

	<ul style="list-style-type: none"> - wykształcona postawa roszczeniowa, - niskie poczucie bezpieczeństwa; - brak przestrzeni rekreacyjnych; - brak chęci do podejmowania jakichkolwiek działań; - brak miejsc spotkań dla młodzieży; - występowanie rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi, - brak chęci rodziców do zagospodarowania czasu wolnego swoich dzieci, - nieumiejętne zarządzanie czasem - brak motywacji do działania - niedostateczna oferta usług opiekuńczych, społecznych, - niechęć do brania na siebie nadmiernych zobowiązań, 	<p>W10 – liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W11 – liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p>	
13.	<ul style="list-style-type: none"> - niska świadomość społeczna mieszkańców; - występowanie licznych barier architektonicznych , - zanik więzi sąsiedzkich, brak kapitału społecznego; - brak wiary w podejmowane działania; - brak pomysłu; - brak liderów lokalnych; - brak poczucia celowości podejmowanych działań, panuje przekonanie, iż „nic ode mnie nie zależy”; - brak zaangażowania i wysiłku; - uzależnienia (alkoholizm, narkomania); - nieatrakcyjne sąsiedztwo (często rodziny dysfunkcyjne i patologiczne); - brak chęci do podejmowania jakichkolwiek działań; - brak dobrej jakości budynków mieszkalnych (zły stan techniczny, brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych, mała powierzchnia użytkowa lokali); - złe wzorce wynoszone z domu, - wielopokoleniowe korzystanie z zasiłków pomocy społecznej – wyuczona bezradność życiowa, - zły stan techniczny budynków, - liczne problemy przestrzenno – funkcjonalne i techniczne, - brak motywacji do działania, brak wiary w podejmowane działania - brak poczucia wspólnoty mieszkańców 	<p>W3 – liczba osób pobierających zasiłki pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W4 – liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W5 – liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym;</p> <p>W6 – udział osób bezrobotnych w wieku 18-25 w ogólnej liczbie osób bezrobotnych;</p> <p>W14 – udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych;</p> <p>W15 – powierzchnia użytkowa gminnych lokali mieszkalnych w przeliczeniu na 1 osobę w nich zameldowaną.</p>	Dbamy o wspólne podwórko
14.	<ul style="list-style-type: none"> - niska świadomość społeczna mieszkańców; - zanik więzi sąsiedzkich, brak kapitału społecznego; - brak wiary w podejmowane działania; - brak pomysłu; - brak poczucia celowości podejmowanych działań, panuje 	<p>W3 – liczba osób pobierających zasiłki pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W4 – liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;</p> <p>W5 – liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców</p>	Bo ja nie my to kto

	przekonanie, iż „nic ode mnie nie zależy”; – brak zaangażowania i wysiłku; – uzależnienia (alkoholizm, narkomania); – brak chęci do podejmowania jakichkolwiek działań; – brak dobrej jakości budynków mieszkalnych (zły stan techniczny, brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych, mała powierzchnia użytkowa lokali);	w wieku produkcyjnym; W6 – udział osób bezrobotnych w wieku 18-25 w ogólnej liczbie osób bezrobotnych; W10 – liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców; W11 – liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców; W14 – udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych; W15 – powierzchnia użytkowa gminnych lokali mieszkalnych w przeliczeniu na 1 osobę w nich zameldowaną.	
PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE			
15.	brak skutecznej promocji walorów kulturowych miasta; niska świadomość mieszkańców w zakresie dziedzictwa kulturowego miasta; słabe zainteresowanie lokalnej społeczności historią i zabytkami miasta; niewystarczająca liczba wydarzeń promujących historii i walory kulturalne miasta.	W5 – liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym, W11-liczba wykroczeń - zakłócanie ładu i porządku - w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, W12 - liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Czempień łączy pokolenia – kreowanie poczucia tożsamości lokalnej
16.	brak chęci do pracy, wielopokoleniowe korzystanie z zasiłków pomocy społecznej, polityka socjalna państwa (500+ i inne świadczenia), złe wzorce wynoszone z domu (tzw. dziedziczenie bezrobocia), uzależnienia (alkoholizm, narkomania), brak kwalifikacji, brak zaangażowania, brak wiary w podejmowane działania- "nic ode mnie nie zależy", brak chęci do podejmowania jakichkolwiek działań, wykształcona postawa roszczeniowa, brak pomysłu, brak motywacji do działania	W3 – liczba osób pobierających zasiłki pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, W4 – liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, W5 – liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym, W6 – udział osób bezrobotnych w wieku 18-25 w ogólnej liczbie osób bezrobotnych	Czempieński Przewodnik Miejski

PROJEKTY SPOŁECZNE						
Lp	NAZWA PROJEKTU	PODMIOT REALIZUJĄCY PROJEKT	ZAKRES PROJEKTU	LOKALIZACJA	REZULTATY PROJEKTU	SZACOWANA WARTOŚĆ
PROJEKTY KLUCZOWE						

1.	Czempińskie CENTRUM KULTURY - cykl działań kulturalnych	Gmina Czempin, Centrum Kultury w Czempiniu, organizacje pozarządowe	<p>Działania w ramach projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja zajęć kulturalnych aktywizujących lokalną społeczność (m.in. zajęcia taneczne, teatralne, plastyczne), - organizacja koncertów, konkursów i przeglądów (w tym koncertów dudziarzy, Chóru Harfa z Czempinia), - organizacja wystaw tematycznych, - promocja dziedzictwa kulturowego (prezentacja filmów związanych z wydarzeniami i historią obiektu byłego kina "Zorza", Miasta i Gminy Czempin oraz muzyki lokalnych zespołów; ekspozycja pamiątek mieszkańców z okresu przedwojennego, powojennego oraz z czasów wojennych), - widowiska, spotkania z autorami i koncerty edukacyjne dla młodzieży szkolnej, - warsztaty aktywizujące mieszkańców ze wszystkich grup wiekowych. <p>Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 1,2,3,4,5,6 Cel strategiczny II; Cele operacyjne: 3</p>	ul. 24 Stycznia	-liczba wydarzeń kulturalnych zorganizowanych przez Centrum Kultury – 30 szt.	400 000,00 zł
----	---	---	---	-----------------	---	---------------

2.	Czempiń miastem biznesu - rozwój przedsiębiorczości w Gminie	Gmina Czempiń, Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie, organizacje pozarządowe	<p>Działania w ramach projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualne doradztwo i szkolenia dla lokalnych przedsiębiorców: prawne, podatkowe, księgowo, marketingowe, - wsparcie szkoleniowo – doradcze dla osób poszukujących pracy, - organizacja usług szkoleniowo – doradczych dla osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą, - wsparcie psychologiczne, doradztwo zawodowe, wsparcie promujące postawy przedsiębiorcze - dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, - - wytworzenie/odtworzenie lokalnych produktów spożywczych oraz rękodzielniczych – konkurs na dawne, lokalne, tradycyjne receptury ich wyrobu, - promocja gospodarczego wykorzystania niezagospodarowanych terenów i obiektów znajdujących się na obszarze rewitalizowanym (promocja walorów 	ul. Nowa, ul. 24 Stycznia	<ul style="list-style-type: none"> -liczba przeprowadzonych szkoleń/spotkań doradczych mających na celu pobudzenie przedsiębiorczości – 20 szt., -liczba podjętych działań promocyjnych – 10 szt. 	300 000,00 zł
----	--	---	--	---------------------------	---	---------------

			<p>turystycznych i kulturowych, logistycznych i komunikacyjnych oraz kapitału społecznego) Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 4,5,6 Cel strategiczny II; Cele operacyjne: 3</p>			
3.	<p>Pobudzenie przedsiębiorczości oraz aktywności społecznej mieszkańców poprzez organizację konkursu "Dywany kwiatowe na Zielonym Rynku"</p>	<p>Gmina Czempin, Centrum Kultury w Czempiniu</p>	<p>Realizacja projektu obejmować będzie ogłoszenie konkursu dla przedsiębiorców i mieszkańców Osiedli wyznaczonych do rewitalizacji na stworzenie najładniejszego "dywanu kwiatowego" na wyznaczonym do tego celu fragmencie Zielonego Rynku, nagrodę główną i wyróżnienie zostanie przyznane podmiotowi, który uzyska największą liczbę głosów. Prawo udziału w konkursie i oddania głosu będzie przysługiwać jedynie</p>	<p>ul. Plac Zielony Rynek</p>	<p>-liczba osób/podmiotów gospodarczych biorących udział w konkursie - 12 osób/podmiotów</p>	<p>50 000,00 zł</p>

			<p>mieszkańcom i przedsiębiorcom zamieszkującym/ prowadzącym działalność gospodarczą na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji.</p> <p>Cele: Cel strategiczny I, Cele operacyjne: 4,5,6 Cel strategiczny II, Cele operacyjne: 1 Cel strategiczny III, Cele operacyjne: 2,3</p>			
4.	Integracja poprzez sport i zabawę	Gmina Czempin	<p>Projekt polegający na:</p> <p>1) prowadzeniu instruktazu bezpiecznego i prawidłowego korzystania z urządzeń siłowni zewnętrznych oraz urządzeń zamontowanych na placu zabaw, 2) organizacja integrujących zabaw ruchowych dla dzieci pełno i niepełnosprawnych z udziałem animatora, 3) organizacja treningów integracyjnych z udziałem animatora dla młodzieży i dorosłych.</p> <p>Cele: Cel strategiczny I, Cele operacyjne: 2,4,5,6</p>	<p>ul. Plac Zielony Rynek, ul. Kolejowa – Ogrody działkowe; ul. Kolejowa – skwer przy dworcu kolejowym; Plac Zielony Rynek; ul. X lecia RKS; ul. K. Kiełczewskiego; ul. Kuczmerowicza</p>	-liczba osób uczestniczących w zorganizowanych zabawach/treningach - 1000 osób.	60 000,00 zł
5.	Sportoterapia Lekkoatletyczny Animator	Gmina Czempin, organizacje pozarządowe	<p>Realizacja projektu polegać będzie na organizowaniu cyklicznych spotkań sportowo-ruchowych na stadionie</p>	ul. Kasztanowa	-liczba osób biorących udział w zajęciach sportowo-terapeutycznych - 500 osób.	60 000,00 zł

			<p>lekkoatletycznym, zajęcia odbywać się będą co dwa tygodnie w okresie od maja do września, adresatami zajęć będą dziećmi, młodzież, osoby dorosłe (zajęcia dla poszczególnych grup będą prowadzone osobno), zajęcia będą polegać na połączeniu wysiłku fizycznego z elementami psychoterapii - poprzez sport wyładowanie stresu, agresji, frustracji.</p> <p>Cele: Cel strategiczny I, Cele operacyjne: 2,5,6</p>			
6.	Trener osiedlowy	Gmina Czempin, organizacje pozarządowe	<p>Idea przedsięwzięcia jest organizacja bezpłatnych zajęć sportowo-rekreacyjnych, animacji czasu wolnego, dla młodzieży i osób starszych, które odbywają się w czasie wolnym.</p> <p>Będą to atrakcyjne, bezpiecznie, całkowicie darmowe zajęcia animacji czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i aktywizacji fizycznej dla osób w wieku 65+.</p> <p>Młodzież i dzieci będą mogli nie tylko zagrać w zespołowe gry sportowe i aktywnie spędzać czas pod okiem profesjonalistów, ale również poznać zabawy i</p>	<p>ul. Kolejowa – Ogrody działkowe; ul. Kolejowa – skwer przy dworcu kolejowym; Plac Zielony Rynek; ul. X lecia RKS; ul. K. Kielczewskiego; ul. Kuczmerowicza</p>	<p>-liczba osób uczestniczących w zajęciach – 1000 osób</p>	300 000,0 zł

		<p>gry ludowe jak np. „palant”. W ramach projektu mogą być także organizowane np. wycieczki rowerowe, czy spacer edukacyjne. Dla osób po 65 roku życia zajęcia polegać mają między innymi: na zajęciach na otwartych siłowniach, zajęciach z tańca, nordic walking, zajęciach pt. „zdrowy kręgosłup”, aerobiku, czy zajęciach gimnastyczne, jodze. Latem dla najbardziej aktywnych na zajęciach – półkolonie.</p> <p>Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 1,2,4,5 Cel strategiczny II; Cele operacyjne: 1</p>			
--	--	--	--	--	--

7.	Rewitalizacja poprzez kulturę	Gmina Czempin, Centrum Kultury w Czempiniu	<p>Projekt będzie polegał na organizacji: Koncertów mających na celu popularyzację muzyki różnych epok i edukację w tym zakresie; Wykładów dotyczących życia i twórczości wybranych kompozytorów; Nauki gry na instrumentach; Innych zajęć z zakresu kultury realizowanych przez Centrum Kultury. Wśród założeń projektu jest: wyzwalanie aktywności intelektualnej i fizycznej pokolenia 65+, terapia przeciw samotności i walka z niepożądanymi emocjami; nawiązywanie nowych znajomości, integracja międzypokoleniowa; umożliwienie uczestnictwa w koncertach muzycznych osób starszych, wykluczonych i wycofanych z życia społecznego a także o niskich dochodach; przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu wśród seniorów.</p> <p>Funkcję lokalnego centrum wydarzeń kulturalnych pełniły będą przestrzenie użyteczności</p>	ul. 24 Stycznia, Rynek	-liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych – 18 szt.	500 000,0 zł
----	-------------------------------	--	--	------------------------	---	--------------

			<p>publicznej, co zapewni odpowiednie warunki do organizowania i animowania uczestnictwa społeczności w wydarzeniach artystycznych, kulturalnych czy integracyjnych. Będzie istniała możliwość prezentacji uczniów szkół i zespołów muzycznych. Organizowane będą także wystawy prac uczniów. Planowane działania przyczynią się do wsparcia rodzin poprzez ich integrację i zapewnienie form spędzania wolnego czasu.</p> <p>Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 1,2,4,5 Cel strategiczny II; Cele operacyjne: 1</p>			
8.	Rewitalizacja miejska aktywizacja	Gmina Czempień, organizacje pozarządowe	<p>Organizacja konkursu grantowego dla organizacja pozarządowych na działania kulturalno-sportowe, na obszarach objętych programem rewitalizacji.</p> <p>Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 1,2,4,5 Cel strategiczny II; Cele operacyjne: 1,2</p>	Osiedla nr 1, 2, 5, 6	-liczba przyznanych grantów – 10 szt.	50 000,00 zł

9.	Poznajemy swoje miasto	Gmina Czempień, Centrum Kultury w Czempiniu, organizacje pozarządowe	Działania w ramach projektu: - rajdy piesze i rowerowe, - nordic walking, - spacery edukacyjne. Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 1, 2, 4, 5, 6 Cel strategiczny II; Cele operacyjne: 2 Cel strategiczny III; Cele operacyjne: 1, 2, 3, 4	Osiedla nr 1, 2, 5, 6	-liczba zorganizowanych rajdów/marszów/spacerów – 12 szt.	400 000,00 zł
10.	Moje miasto i ja	Gmina Czempień, Centrum Kultury w Czempiniu, organizacje pozarządowe	Działania w ramach projektu: - cykliczne imprezy ruchowo - sprawnościowe, - opracowanie broszury edukacyjnej o bezpiecznym poruszaniu się po ścieżkach pieszo - rowerowych, - cykliczne spotkania z policjantem, strażakiem, ratownikiem medycznym/lekarzem w celu poszerzenia wiedzy i świadomości mieszkańców, Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 1, 2, 4, 5, 6 Cel strategiczny II; Cele operacyjne: 2 Cel strategiczny III; Cele operacyjne: 1, 2, 3, 4	ul. Kolejowa; Plac Zielony Rynek; ul. X lecia RKS; ul. K. Kiełczewskiego; ul. Kuczmerowicza, ul. Kasztanowa, ul. 24 Stycznia, ul. Nowa	-liczba przeprowadzonych spotkań dotyczących bezpieczeństwa – 12 szt.	400 000,00 zł

11.	Kulturalny Czempień	Gmina Czempień, Centrum Kultury w Czempiniu, organizacje pozarządowe	<p>Działania w ramach projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cykliczne imprezy ruchowo - sprawnościowe, - heppeningi, - teatr uliczny, (jasełka), - kino na poduchach (dla dzieci) i leżakach (dla mieszkańców w każdym wieku), - warsztaty tańca dla mieszkańców <p>Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 1, 2, 3, 4, 5, 6 Cel strategiczny II; Cele operacyjne: 1, 2, 3 Cel strategiczny III; Cele operacyjne: 1, 2, 3, 4</p>	ul. 24 Stycznia, Rynek, Plac Zielony Rynek, ul. Kasztanowa	-liczba zorganizowanych wydarzeń w ramach projektu – 12 szt.;	430 000,00 zł
12.	Aktywizacja – Rozwój – Integracja.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Czempiniu, Gmina Czempień, Policja, Straż Pożarna, Służba zdrowia, Pedagogzy i Psycholodzy Szkolni, Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna w Kościanie, Poradnia Uzależnień w Kościanie,	<p>Projekt obejmujący kompleksowym wsparciem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby starsze, - rodziny, - dzieci i młodzież, - osoby będące w sytuacji kryzysowej. <p>Działania w ramach projektu:</p> <p>I. Warsztaty zwiększające kreatywność:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kurs tańca, - wspólne śpiewanie, - wieczorki poetyckie, - kursy wizażu, stylizacji, - decoupage, - spotkanie z florystką, - wyjazdy integracyjne 	ul. Nowa, ul. Krańcowa	-liczba przeprowadzonych warsztatów/spotkań/kursów - 60 szt.	850 000,00 zł

			<p>II. Działania mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa osób starszych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kurs samoobrony, - cykliczne spotkania z policjantem, strażakiem, <p>III. Kierunek zdrowie – cykliczne spotkania z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekarzem, - rehabilitantem, - dietetykiem <p>IV. Samorealizacja - wolontariat seniora</p> <p>V. Cykliczne imprezy okolicznościowe</p> <p>VI. Wypracowanie prawidłowych relacji pomiędzy rodzicami a dziećmi poprzez umiejętne spędzanie wolnego czasu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - warsztaty zarządzania czasem - warsztaty zarządzania budżetem <p>VII. Zajęcia związane z rozwojem dzieci (działania w zakresie twórczego myślenia – kształtujące umiejętności kreatywnego myślenia, redukcja napięć psychofizycznych)</p> <p>VIII. Programy profilaktyki korygujące postawy i zachowania rodziny,</p> <p>IX. Programy wpajające nawyki zdrowego stylu życia</p> <p>X. Mediacje rodzinne</p>			
--	--	--	---	--	--	--

			<p>XI. Utworzenie zespołu doradztwa rodzinnego składającego się z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - terapeuty uzależnień, - psychologa, - prawnika, - pracownika socjalny, - pedagoga, - psychoterapeuty rodzin, - asystenta rodziny <p>XII. Zielona terapia</p> <p>XIII. Ogród doświadczalny</p> <p>XIV. Hortiterapia</p> <p>XV. Zredukowanie złych nawyków</p> <p>XVI. Aktywizacja młodego pokolenia</p> <p>XVII. Prowadzenie edukacji przygotowującej młodzież do aktywnego uczestnictwa w życiu społeczno -kulturalnym</p> <p>XVIII. Działania profilaktyczne</p> <p>XIX. Pobudzenie poszerzenie horyzontów myślowych</p> <p>XX. Alternatywne formy spędzania wolnego czasu</p> <p>XXI. Warsztaty integracyjno-motywacyjne</p> <p>XXII. Wymiana doświadczeń międzypokoleniowych, wzajemne czerpanie z doświadczeń, wiedzy i umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - warsztaty kulinarne – poznajemy kuchnie regionalne 			
--	--	--	---	--	--	--

			<p>- kurs haftowania i szydełkowania - pracownie hobbistyczne - kursy komputerowe XXIII. Zapewnienie wsparcia specjalistycznego oraz terapeutycznego XXIV. Ułatwienie powrotu do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie XXV. Zapobieganie marginalizacji Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 1,2,3,4,5,6 Cel strategiczny II; Cele operacyjne: 3 Cel strategiczny III; Cele operacyjne: 3,4</p>			
13.	Dbamy o wspólne podwórko	Ośrodek Pomocy Społecznej w Czempiniu, Gmina Czempień,	<p>Działania w ramach projektu: I. Zaangażowanie mieszkańców w prace remontowe na każdym etapie: - odnowienie klatki schodowej, - zagospodarowanie przyległych podwórek (nasadzenie roślin, wyposażenie w małą architekturę), - porządkowanie otoczenia budynku, - realizacja własnych pomysłów z wykorzystaniem otrzymanych materiałów. II. Konkurs na</p>	Rynek, sąsiedztwo Rynku	-liczba inicjatyw na rzecz poprawy wizerunku kamienic – 8 szt.	120 000,00

			najpiękniejsze podwórko i klatkę schodową. III. Pikniki integracyjne. IV. Warsztaty z architektem krajobrazu. Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 4,5,6 Cel strategiczny III; Cele operacyjne: 3,4			
14.	Bo ja nie my to kto	Ośrodek Pomocy Społecznej w Czempiniu, Gmina Czempień,	Działania w ramach projektu: - zagospodarowanie bezpośredniego otoczenia budynku, w celu stworzenia warunków do sąsiedzkiego spędzania czasu, - dbałość o swoje otoczenie poprzez adaptację i remonty, - warsztaty z architektem krajobrazu. Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 4,5,6 Cel strategiczny II; Cele operacyjne: 4	Rynek, sąsiedztwo Rynku	-liczba inicjatyw na rzecz poprawy wizerunku kamienic – 3 szt.,	50 000,00 zł
15.	Czempieński Przewodnik Miejski	Gmina Czempień, Centrum Kultury w Czempiniu	Projekt polegający na przeprowadzeniu cyklu szkoleń dla osoby bezrobotnej, zagrożonej wykluczeniem społecznym z obszaru rewitalizowanego.	ul. 24 Stycznia, Osiedla 1,2,5	-liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w wyniku realizacji projektu – 1 osoba	150 000,00 zł

			<p>Szkolenia poświęcone będą tematyce najciekawszych zabytków i miejsc w Czempiniu oraz zagadnieniom z zakresu turystyki i rekreacji. Po odbytych szkoleniach osoba zostanie zatrudniona przez Gminę Czempień lub Centrum Kultury w Czempiniu na stanowisku miejskiego przewodnika.</p> <p>Cele: Cel strategiczny I, Cele operacyjne: 1,2 Cel strategiczny II, Cele operacyjne: 3</p>			
16.	Czempień łączy pokolenia – kreowanie poczucia tożsamości lokalnej	Gmina Czempień, organizacje pozarządowe	<p>Działania w ramach projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cykliczne imprezy kulturalne, - opracowanie broszury na temat historii i zabytków miasta, - konkurs fotograficzny - widokówki promujące walory kulturowe miasta, - konkurs na stworzenie lokalnych pamiątek kulturowych, - stworzenie wirtualnej panoramy miasta zawierającej najciekawsze zabytki, - opracowanie szlaków questingowych jako innowacja w turystyce kulturowej. <p>Cele: Cel strategiczny I; Cele operacyjne: 1,2,3,4,5,6</p>	Osiedla 1,2,5,6	-liczba zorganizowanych imprez/konkursów sprzyjających kreowaniu poczucia tożsamości kulturowej – 10 szt.	250 000,00 zł

Projekty zintegrowane:

Poniższa tabela prezentuje zestawienie projektów infrastrukturalnych i społecznych, które mogą być realizowane w formule projektu zintegrowanego

Tabela 17 Propozycje projektów zintegrowanych

Projekty infrastrukturalne	Projekty społeczne
Rewitalizacja Rynku poprzez stworzenie przestrzeni przyjaznej mieszkańcom i organizację nowego ładu komunikacyjnego	1. Rewitalizacja miejska aktywizacja
Rozbudowa i przebudowa budynku byłego kina Zorza wraz z adaptacją budynku na potrzeby działalności kulturalnej oraz jego wyposażeniem i zagospodarowaniem terenu.	1. Rewitalizacja poprzez kulturę 2. Kulturalny Czempień
Utworzenie centrum aktywizacji społecznej i edukacji wraz domem dziennego pobytu dla osób starszych na terenie przemysłowym przy ul Nowej w Czempiniu	1. Aktywizacja – Rozwój – Integracja
Nowe życie Zielonego Rynku	1. Pobudzenie przedsiębiorczości oraz aktywności społecznej mieszkańców poprzez organizację konkursu "Dywany kwiatowe na Zielonym Rynku" 2. Integracja poprzez sport i zabawę
Rozwiązywanie problemów społecznych poprzez budowę budynku socjalno-komunalnego.	1. Aktywizacja – Rozwój – Integracja 2. Bo jak nie my to kto.

Rozdział VII - Mechanizmy komplementarności.

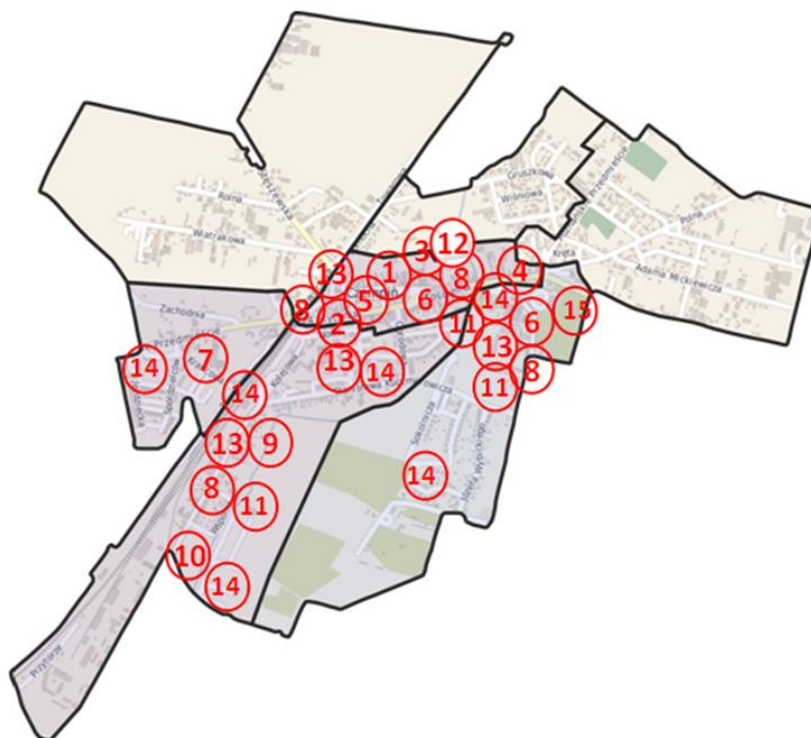
Komplementarność przestrzenna

Wszystkie zaplanowane do realizacji projekty, w ramach procesu rewitalizacji na terenie miasta Czempień, zlokalizowane są w zasięgu wyznaczonego obszaru, który odznacza się natężeniem negatywnych problemów, stwierdzonych na etapie programowania niniejszego dokumentu. Realizacja inwestycji zaplanowanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Czempinia na lata 2016-2023 będzie kompleksowo oddziaływała na cały obszar dotknięty sytuacją kryzysową. Mają one bowiem na celu poprawę sytuacji we wszystkich sferach funkcjonowania miasta, od społecznej, przez gospodarczą, aż po funkcjonalno-przestrzenną i techniczną. Ponadto, zdiagnozowane problemy zostaną rozwiązane, bez zagrożenia przenoszenia ich na inne obszary. Wypracowane projekty stanowią odpowiedź na zdiagnozowane problemy, a efektem ich realizacji będzie wyprowadzenie obszaru ze stanu

kryzysowego. Projekty dopełniają się przestrzennie i tematycznie, stanowią kontynuację wcześniej podejmowanych działań, a ich realizacja będzie docelowo zapobiegać przenoszeniu problemów na inne tereny miasta. Wśród działań wyróżnia się zarówno interwencje w zakresie przestrzeni publicznych oraz obiektów, które pełnią albo funkcje użyteczności publicznej albo funkcje mieszkalne. Nie są to więc projekty o oddziaływaniu punktowym, ponieważ ich realizacja została zaplanowana w odpowiedzi na zdiagnozowane problemy i potrzeby lokalnych mieszkańców, a efekty osiągnięte w wyniku realizacji tych działań będą służyć wszystkim mieszkańcom wyznaczonego obszaru, jak również całego miasta. Zapewnienie komplementarności przestrzennej pomiędzy zaplanowanymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi ma bardzo istotne znaczenie dla przeprowadzenia skutecznego procesu rewitalizacji. Rozproszenie przestrzenne projektów mogłoby doprowadzić do fragmentacji działań procesu rewitalizacyjnego, czego efektem byłoby jedynie ich punktowe oddziaływanie, co nie doprowadziłoby do kompleksowego rozwiązania problemów występujących na obszarze rewitalizacji. Ponadto projekty wzajemnie się uzupełniają, więc będzie pomiędzy nimi zachodzić efekt synergii, głównie ze względu na to, że działania infrastrukturalne połączone są przedsięwzięciami o charakterze społecznym. Realizacja zaplanowanych projektów oddziaływać będzie na cały obszar rewitalizacji, dzięki czemu występujące tam problemy zostaną rozwiązane u źródła i nie będą przenosiły się na pozostałe obszary gminy.

Poniższa mapa przedstawia poglądowo lokalizacje inwestycji zaplanowanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Czempinia na lata 2016-2023 w projektach kluczowych i uzupełniających.

Lokalizacja projektów kluczowych i uzupełniających

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Czempiniu

Komplementarność problemowa

Na podstawie „Wytycznych dotyczących rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020” komplementarność problemowa oznacza konieczność realizacji projektów rewitalizacyjnych, które będą się wzajemnie dopełniały tematycznie, sprawiając że program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, przestrzenno – funkcjonalnym, technicznym, środowiskowym). Zapewnienie komplementarności problemowej ma przeciwdziałać fragmentacji działań np. tzw. „rewitalizacji technicznej” czy „rewitalizacji społecznej”, koncentrując uwagę na całościowym spojrzeniu na przyczyny kryzysu danego obszaru.

Komplementarność problemowa występuje w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Czempinia na lata 2016 – 2023. Wszystkie zaplanowane działania w ramach Programu zaprojektowane zostały w taki sposób, aby się wzajemnie dopełniały. Projekty, planowane do realizacji, stanowią kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane w pięciu sferach

tematycznych zróżnicowane problemy. Efektem prowadzonych działań będzie wspólne dążenie do osiągnięcia celów LPR. Szeroko zakrojona analiza zdiagnozowanych zjawisk negatywnych w poszczególnych sferach zapewniła komplementarność problemową na etapie programowania przedsięwzięć. W zintegrowanych projektach rewitalizacyjnych połączono zarówno działania aktywizujące lokalną społeczność, jak i działania związane z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, ochroną środowiska naturalnego, przywracaniem wartości zabytkom czy dostosowaniem obiektów na działalności społecznej, kulturalną, sportowo – rekreacyjną oraz gospodarczą. Przedsięwzięcia związane z poprawą infrastruktury technicznej będą miały wpływ nie tylko na poprawę wizerunku przez mieszkańców otaczającej ich przestrzeni, ale również zwiększą jakość życia w zakresie bezpieczeństwa, uporządkowanego ładu przestrzennego oraz poprawy jakości środowiska naturalnego. Zarówno zadania kluczowe, jak i uzupełniające zostały tak dobrane, aby nie pominąć żadnego z aspektów rewitalizacji (społecznego, przestrzenno – funkcjonalnego, technicznego, środowiskowego). Zaplanowane projekty dają możliwość zrównoważonego rozwoju na wszystkich analizowanych płaszczyznach. Zarazem projekty służące poprawie infrastruktury i ładu przestrzennego Miasta oraz projekty społeczne, służące stymulowaniu rynku pracy, włączenia społecznego i zawodowego mieszkańców wpłyną na pobudzenie przedsiębiorczości lokalnej społeczności oraz powstawania nowych inicjatyw gospodarczych w zmieniającym się, atrakcyjnym otoczeniu.

Za pomocą wykresu przedstawione zostały korelacje zachodzące pomiędzy poszczególnymi projektami i przedsięwzięciami.

Wykres 14. Komplementarność i wzajemne korelacje występujące pomiędzy projektami i przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi (projekty infrastrukturalne, projekty społeczne).

PROJEKTY		projekty społeczne															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
projekty inwestycyjne	1																
	2																
	3																
	4																
	5																
	6																
	7																
	8																
	9																
	10																
	11																
	12																
	13																
	14																
	15																

Źródło: opracowanie własne

LEGENDA:

Projekty inwestycyjne:

- 1 - Rewitalizacja Rynku poprzez stworzenie przestrzeni przyjaznej mieszkańcom i organizację nowego ładu komunikacyjnego
- 2 - Utworzenie centrum aktywizacji społecznej i edukacji wraz domem dziennego pobytu dla osób starszych na terenie przemysłowym przy ul Nowej w Czempiniu
- 3 - Renowacja kamienic wraz z terenem przylegającym zlokalizowanych w obszarze zdegradowanym
- 4 - Nowe życie Zielonego Rynku
- 5 - Rozbudowa i przebudowa budynku byłego kina Zorza wraz z adaptacją budynku na potrzeby działalności kulturalnej oraz jego wyposażeniem i zagospodarowaniem terenu.
- 6 - Zagospodarowanie zdegradowanych obiektów na potrzeby gospodarczo-mieszkaniowe
- 7 - Rozwiązanie problemów społecznych poprzez budowę budynku socjalno-komunalnego
- 8 – Budowa, rozbudowa, przebudowa dróg, w tym chodników oraz ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych doprowadzających ruch do budynków świadczących usługi na rzecz społeczeństwa.
- 9 - Budowa ciągu spacerowego i rowerowego - promenady wzdłuż rzeki Olszynki

- 10 - Rewitalizacja przestrzeni miejskiej poprzez utworzenie boiska treningowego na byłym stadionie przy ul. Kolejowej
- 11 - Poprawa bezpieczeństwa publicznego w obszarze rewitalizowanym
- 12 - Renowacja obiektów sakralnych na obszarze rewitalizowanym
- 13 - Śladem szklanych pocztówek
- 14 - Uporządkowanie przestrzeni publicznej poprzez budowę i rozbudowę ogólnodostępnych stref rekreacji ruchowej
- 15 - Budowa stadionu lekkoatletycznego wraz z infrastrukturą towarzyszącą

Projekty społeczne:

- 1 - Czempińskie CENTRUM KULTURY - cykl działań kulturalnych
- 2 - Czempiń miastem biznesu - rozwój przedsiębiorczości w Gminie
- 3 - Czempiń łączy pokolenia – kreowanie poczucia tożsamości lokalnej
- 4 - Pobudzenie przedsiębiorczości oraz aktywności społecznej mieszkańców poprzez organizację konkursu "Dywany kwiatowe na Zielonym Rynku"
- 5 - Integracja poprzez sport i zabawę
- 6 - Czempiński Przewodnik Miejski
- 7 - Sportoterapia Lekkoatletyczny Animator
- 8 - Trener osiedlowy
- 9 - Rewitalizacja poprzez kulturę
- 10 - Rewitalizacja miejska aktywizacja
- 11 - Poznajemy swoje miasto
- 12 - Moje miasto i ja
- 13 - Kulturalny Czempiń
- 14 - Aktywizacja – Rozwój – Integracja
- 15 - Dbamy o wspólne podwórko
- 16 - Bo ja nie my to kto

Komplementarność proceduralno – instytucjonalna

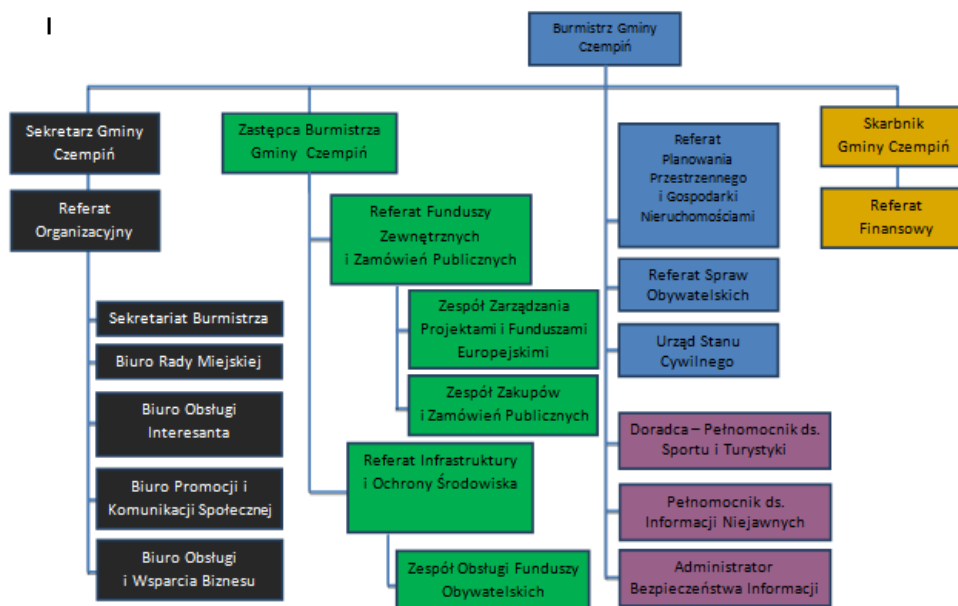
Zgodnie z „Wytocznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020” komplementarność proceduralno – instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnienie się i spójność

procedur. W tym celu niezbędne jest osadzenie systemu zarządzania programem rewitalizacji w przyjętym przez daną gminę systemie zarządzania w ogóle.

Zarządzanie niniejszym Programem zostało przypisane Burmistrzowi Gminy Czempień przy wsparciu Zespołu ds. Wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji. Jest to komórka funkcjonująca w ramach obecnych struktur Urzędu Gminy, powołana przez Burmistrza. Umieszczenie Zespołu w ramach obecnych struktur zapewni skuteczne zarządzanie programem oraz pozwoli na kontynuację i uzupełnienie działań podejmowanych w ramach realizacji polityk publicznych. Z członków Zespołu wybrany zostanie Pełnomocnik ds. Lokalnego Programu Rewitalizacji, który będzie przewodniczył jego pracom. Przewiduje się, że praca Zespołu, a tym samym jego funkcjonowanie, będzie trwało przez cały okres realizacji Programu. Włączony on zostanie w zarówno w proces wdrażania jak i monitoringu realizacji poszczególnych zadań. Wdrażanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Czempinia na lata 2016 – 2023 angażuje również lokalnych partnerów z sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego (m.in. organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne, kulturalne, podmioty gospodarcze). Pozwoli to społeczności lokalnej na aktywny udział w kształtowaniu przestrzeni wokół siebie, a także działanie na rzecz własnych interesów.

Poniżej struktura organizacyjna Urzędu Gminy w Czempiniu, która zostanie włączona w realizację LPR.

SCHEMAT STRUKTURY ORGANIZACYJNEJ URZĘDU

Komplementarność źródeł finansowania

Projekty wskazane w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Czempinia będą finansowane głównie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) na zasadach komplementarności z projektami finansowanymi z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). W miarę możliwości planuje się również finansowanie przedsięwzięć z innych funduszy – m.in. z Funduszu Spójności (FS), środków pochodzących z Ministerstw: Kultury i Dziedzictwa Narodowego; Sportu i Turystyki; Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, budżetu województwa wielkopolskiego, środków własnych organizacji pozarządowych, budżetu Centrum Kultury w Czempiniu oraz Gminy Czempień. Niewykluczone jest również angażowanie w proces rewitalizacji kapitału prywatnego (np. przedsiębiorców), jak również wykorzystanie formuły partnerstwa publiczno-prywatnego. Źródła finansowania projektów wraz z szacunkowym kosztem realizacji zostały przedstawione w rozdziale - Lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Rozdział VIII - Indykatywne ramy finansowe.

Realizacja celów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych uzależniona jest przede wszystkim od środków finansowych. Indykatywne ramy finansowe realizacji projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych obejmować będą finansowane zarówno z środków własnych oraz ze środków zewnętrznych i zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela 18 Indykatywne ramy finansowe realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Źródło finansowania	Montaż finansowy	Lata realizacji
PROJEKTY INFRASTRUKTURALNE				
1.	Rewitalizacja Rynku poprzez stworzenie przestrzeni przyjaznej mieszkańcom i organizację nowego ładu komunikacyjnego	Scenariusz I: Budżet Gminy Czempień Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 lub Scenariusz II: Budżet Gminy Czempień Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	1 800 000,00 zł 10 200 000,00 zł lub 6 000 000,00 zł 6 000 000,00 zł	2019-2023

2.	Utworzenie centrum aktywizacji społecznej i edukacji wraz domem dziennego pobytu dla osób starszych na terenie przemysłowym przy ul Nowej w Czempiniu	Scenariusz I: Budżet Gminy Czempień Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 lub Scenariusz II: Budżet Gminy Czempień „Senior +” na lata 2015 – 2020	600 000,00 zł 3 400 000,00 zł lub 3 700 000,00 zł 300 000,00 zł	2018-2020
3.	Renowacja kamienic wraz z terenem przylegającym zlokalizowanych w obszarze zdegradowanym	Budżet Gminy Czempień Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	45 000,00 zł 255 000,00 zł	2019-2021
4.	Nowe życie Zielonego Rynku	Budżet Gminy Czempień Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	300 000,00 zł 1 700 000,00 zł	2019-2020
5.	Rozbudowa i przebudowa budynku byłego kina Zorza wraz z adaptacją budynku na potrzeby działalności kulturalnej oraz jego wyposażeniem i zagospodarowaniem terenu.	Scenariusz I: Budżet Gminy Czempień Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 lub Scenariusz II: Budżet Gminy Czempień Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	390 000,00 zł 2 210 000,00 zł 1 300 000,00 zł 1 300 000,00 zł	2018-2020
6.	Zagospodarowanie zdegradowanych	Budżet Gminy Czempień Wielkopolski Regionalny	15 % wartości projektu	2019-2023

	obiektów na potrzeby gospodarczo-mieszkaniowe	Program Operacyjny na lata 2014-2020	85% wartości projektu	
7.	Rozwiązanie problemów społecznych poprzez budowę budynku socjalno-komunalnego	Scenariusz I: Budżet Gminy Czempin Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 lub Scenariusz II: Budżet Gminy Czempin Rządowy program finansowego wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego ze środków Funduszu Dopłat (Bank Gospodarstwa Krajowego)	525 000,00 zł 2 975 000,00 zł 2 275 000,00 zł 1 225 000,00 zł	2019-2021
8.	Poprawa bezpieczeństwa publicznego w obszarze rewitalizowanym	Budżet Gminy Czempin Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	450 000,00 zł 2 550 000,00 zł	2018-2023
9.	Uporządkowanie przestrzeni publicznej poprzez budowę i rozbudowę ogólnodostępnych stref rekreacji ruchowej	Budżet Gminy Czempin Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	75 000,00 zł 425 000,00 zł	2018-2023
10.	Budowa, rozbudowa, przebudowa dróg, w tym chodników oraz ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych doprowadzających ruch do budynków świadczących usługi na rzecz społeczeństwa.	Budżet Gminy Czempin Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	784 500,00 zł 4 445 500,00 zł	2018-2023
11.	Budowa ciągu spacerowego i rowerowego -	Budżet Gminy Czempin Wielkopolski Regionalny		2019-2020

	promenady wzdłuż rzeki Olszynki	Program Operacyjny na lata 2014-2020	75 000,00 zł 425 000,00 zł	
12.	Rewitalizacja przestrzeni miejskiej poprzez utworzenie boiska treningowego na byłym stadionie przy ul. Kolejowej	Scenariusz I: Budżet Gminy Czempin Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 lub Scenariusz II: Budżet Gminy Czempin Program Modernizacji Infrastruktury Sportowej	450 000,00 zł 2 550 000,00 zł 1 500 000,00 zł 1 500 000,00 zł	2019-2021
13.	Renowacja obiektów sakralnych na obszarze rewitalizowanym	Scenariusz I Budżet Parafii pw. Św. Michała Archanioła w Czempiniu Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 lub Scenariusz II Budżet Parafii pw. Św. Michała Archanioła w Czempiniu Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	450 000,00 zł 2 550 000,00 zł lub 1 500 000,00 zł 1 500 000,00 zł	2018-2023
14.	Śladem szklanych pocztówek	Budżet Gminy Czempin Budżet Samorządu Województwa Wielkopolskiego	25 000,00 zł	2018-2023

15.	Budowa stadionu lekkoatletycznego wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Budżet Gminy Czempień Program rozwoju infrastruktury lekkoatletycznej	25 000,00 zł 5 700 000,00 zł 1 500 000,00 zł	2018 -2023
PROJEKTY SPOŁECZNE				
1.	Czempieńskie CENTRUM KULTURY - cykl działań kulturalnych	Scenariusz I: Budżet Gminy Czempień Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 lub Scenariusz II: Budżet Gminy Czempień Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	60 000,00 zł 340 000,00 zł lub 200 000,00 zł 200 000,00 zł	2020-2023
2.	Czempień miastem biznesu - rozwój przedsiębiorczości w Gminie	Budżet Gminy Czempień Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	45 000,00 zł 255 000,00 zł	2019-2023
3.	Pobudzenie przedsiębiorczości oraz aktywności społecznej mieszkańców poprzez organizację konkursu "Dywany kwiatowe na Zielonym Rynku"	Budżet Gminy Czempień Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	7 500,00 zł 42 500,00 zł	2019-2020
4.	Integracja poprzez sport i zabawę	Scenariusz I: Budżet Gminy Czempień Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	9 000,00 zł 51 000,00 zł	2019-2023

		lub Scenariusz II: Budżet Gminy Czempin	lub 21 822,00 zł	
		Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020	38 178,00 zł	
5.	Sportoterapia Lekkoatletyczny Animator	Budżet Gminy Czempin Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	9 000,00 zł 51 000,00 zł	2020-2023
6.	Trener osiedlowy	Budżet Gminy Czempin Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	45 000,00 zł 255 000,00 zł	2019-2023
7.	Rewitalizacja poprzez kulturę	Scenariusz I: Budżet Gminy Czempin Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 lub Scenariusz II: Budżet Gminy Czempin Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	75 000,00 zł 425 000,00 zł lub 250 000,00 zł 250 000,00 zł	2019-2023
8.	Rewitalizacja miejska aktywizacja	Budżet Gminy Czempin	50 000,00 zł	2019-2023
9.	Poznajemy swoje miasto	Budżet Gminy Czempin Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata	60 000,00 zł	

		2014-2020	340 000,00 zł	2019-2023
10.	Moje miasto i ja	Budżet Gminy Czempin Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	60 000,00 zł 340 000,00 zł	2019-2023
11.	Kulturalny Czempin	Budżet Gminy Czempin Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	64 500,00 zł 365 500,00 zł	2019-2023
12.	Aktywizacja – Rozwój – Integracja.	Budżet Gminy Czempin Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	127 500,00 zł 722 500,00 zł	2020-2023
13.	Dbamy o wspólne podwórko	Budżet Gminy Czempin	120 000,00 zł	2018-2023
14.	Bo ja nie my to kto	Budżet Gminy Czempin	50 000,00 zł	2018-2023
15.	Czempin łączy pokolenia – kreowanie poczucia tożsamości lokalnej	Budżet Gminy Czempin Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	37 500,00 zł 212 500,00 zł	2019-2023
16.	Czempinowski Przewodnik Miejski	Budżet Gminy Czempin Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	22 500,00 zł 127 500,00 zł	2020-2023

Wskazane w tabeli dane mają charakter orientacyjny i odzwierciedlają najlepszą wiedzę w momencie jej tworzenia. W tabeli w przypadku niektórych projektów rozpatrywane były dwa scenariusze uwzględniające dwie możliwości sfinansowania danego projektu. Zasadniczym źródłem finansowania projektów według scenariusza I będą środki pochodzące z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 w wysokości 37 213 000,00 zł, budżetu Gminy Czempin w wysokości 12 062 000,00 zł, Programu Rozwoju infrastruktury lekkoatletycznej w wysokości 1 500 000,00 zł, budżetu Parafii pw. Św. Michała Archaniola w Czempiniu w wysokości 450 000,00 zł; budżetu samorządu Województwa Wielkopolskiego w wysokości 25 000,00 zł. W przypadku scenariusza II środki pochodzące z budżetu Gminy Czempin w wysokości 23 399 822,00 zł; Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wysokości 9 250 000,00; Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 w wysokości 12 172 000,00 zł; Rozwoju infrastruktury lekkoatletycznej w wysokości 1 500 000,00 zł; Programu Modernizacji Infrastruktury Sportowej – 1 500 000,00 zł; budżetu Parafii pw. Św. Michała Archaniola w Czempiniu w wysokości 1 500 000,00 zł; Rządowego programu finansowego wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego ze środków Funduszu Dopłat (Bank Gospodarstwa Krajowego) w wysokości 1 225 000,00 zł; Programu „Senior +” na lata 2015-2020 w wysokości 300 000,00 zł; Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w wysokości 38 178,00 zł; budżetu samorządu Województwa Wielkopolskiego w wysokości 25 000,00 zł.

Rozdział IX - Mechanizmy włączenia mieszkańców, podmiotów i aktywnych grup w proces rewitalizacji.

1. Partycypacja społeczna

Prace związane z przygotowaniem lokalnego programu rewitalizacji powinny być oparte na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy procesu rewitalizacji, w tym szczególnie ze społecznością z obszaru rewitalizacji. Udział społeczności lokalnej na etapie diagnozowania przyczyn występowania zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych w granicach obszaru rewitalizacji zapewniony został poprzez wykorzystanie metod zarówno jakościowych, jak i ilościowych. Do badań jakościowych zalicza się spotkania z przedstawicielami różnych grup społeczno-demograficznych w formie focus group interview, natomiast wykorzystaną metodą ilościową było badanie opinii publicznej za pomocą kwestionariusza ankietowego. Przed rozpoczęciem procedury konsultacji zorganizowane zostały szkolenia, zarówno dla organizatorów jak i uczestników procesu konsultacji, których tematyką była organizacja procesu konsultacji, narzędzia i techniki partycypacji, skuteczna komunikacja z JST oraz aktywny udział. Szkolenia odbyły się w następujących terminach:

- a) dla organizatorów procesu konsultacji – 20.04.2017 r. i 25.04.2017 r.
- b) dla uczestników procesu konsultacji – 20.04.2017 r. i 25.04.2017 r.

2. Zogniskowane wywiady grupowe

Badania jakościowe obejmowały realizację 4 zogniskowanych wywiadów grupowych (tzw. „fokusów”) z 4 grupami społeczno-demograficznymi z obszaru rewitalizacji. Focus group interview jest techniką badań jakościowych, polegającą na pozyskiwaniu opinii danej grupy osób na temat określonego problemu i jego przyczyn. Opinie zbierane są w trakcie dyskusji prowadzonej przez moderatora, który kieruje rozmową posługując się przygotowanym wcześniej scenariuszem. Badanie fokusowe w gminie Czempień odbyły się dnia 30 maja 2017 roku, na które zaproszeni byli przedstawiciele następujących grup:

- 1) młodzieży szkolnej (w wieku do 15 lat);
- 2) seniorów oraz osób reprezentujących środowisko osób niepełnosprawnych;
- 3) przedstawiciele policji, przedsiębiorców, Centrum Kultury oraz pozostałych jednostek organizacyjnych gminy Czempień;
- 4) przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Wszystkie spotkania odbywały się w sali narad Urzędu Gminy w Czempiniu, a pojedyncza sesja badawcza trwała od jednej godziny do około dwóch godzin. Rekrutacja na spotkania odbywała się na podstawie imiennych zaproszeń skierowanych do przedstawicieli konkretnych środowisk i organizacji.

Badania fokusowe prowadzone były na podstawie narzędzia w postaci scenariusza rozmowy, na który składała się lista tematów i wątków do poruszenia podczas wywiadu. W trakcie spotkania z młodzieżą zastosowano również metodę projektową, w celu pozyskania informacji o najpilniejszych potrzebach rewitalizacyjnych. Wywiad grupowy nastawiony był przede wszystkim na uzyskanie informacji o przyczynach występowania zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych oraz informacji o drzemających w gminie i obszarze potencjałach.

Wywiad 1. Młodzież szkolna

Był to pierwszy z przeprowadzonych wywiadów grupowych. Uczestniczyły w nim dzieci w wieku do lat 15, co stanowiło ciekawe wprowadzenie do pozostałych spotkań fokusowych i pozwoliło na poznanie opinii o mieście najmłodszych jego mieszkańców. Dzieci aktywnie brały udział w dyskusji i próbowały identyfikować przyczyny występujących na obszarze rewitalizacji zjawisk kryzysowych oraz wskazywały miejsca niebezpieczne i potencjały rozwojowe zarówno obszaru, jak i całej gminy.

Wywiad 2. Seniorzy i osoby reprezentujące środowisko osób niepełnosprawnych

Kolejne z przeprowadzonych spotkań grupowych. Udział w nim wzięli zarówno przedstawiciele środowiska osób starszych i niepełnosprawnych oraz pedagog szkolny i przedstawiciel Ośrodka Pomocy Społecznej. Spotkanie miało charakter *stricte* analityczny i pozwoliło na wyciągnięcie konstruktywnych wniosków odnośnie zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji.

Wywiad 3. Przedstawiciele Centrum Kultury, policji, przedsiębiorców oraz jednostek organizacyjnych gminy.

W trzecim wywiadzie fokusowym wzięli udział przedstawiciele policji, przedsiębiorców, Centrum Kultury oraz pozostałych jednostek organizacyjnych gminy Czempin. Było to spotkanie owocne w konstruktywne wnioski i dogłębną analizę występujących problemów, gdyż uczestniczyły w nim osoby odpowiedzialne za funkcjonowanie różnych instytucji na obszarze rewitalizacji i całej gminy.

Wywiad 4. Przedstawiciele organizacji pozarządowych

W ostatnim badaniu fokusowym udział wzięli przedstawiciele organizacji pozarządowych. Spotkanie stanowiło swoiste podsumowanie wcześniej przeprowadzonych wywiadów. Przedstawiciele organizacji pozarządowych zwrócili uwagę na kwestie wcześniej nieporuszane takie jak na przykład kwestia opieki nad osobami niesamodzielnymi jako przyczyna zjawiska bezrobocia czy niedostateczną informację o spotkaniach osiedlowych jako przyczynę niewielkiego uczestnictwa w nich mieszkańców.

3. Spotkanie konsultacyjne

W dniach 30 maja 2017 r. oraz 3 czerwca 2017 r. zorganizowane zostały spotkania konsultacyjne. 3 czerwca 2017 r. podczas Dni Czempinia, na Rynku, uruchomione zostało stanowisko konsultacyjne poświęcone rewitalizacji. Na stoisku dostępne były materiały poświęcone opracowywanemu programowi rewitalizacji. Mieszkańcy mogli również porozmawiać z osobami odpowiedzialnymi za przygotowanie dokumentu, zadawać pytania w tej sprawie oraz wypełnić ankietę dotyczącą przyczyn występowania problemów zidentyfikowanych na etapie analizy wskaźnikowej. Spostrzeżenia mieszkańców były spójne ze stwierdzonymi w przeprowadzonej analizie oraz wynikami uzyskanymi wskutek

przeprowadzonego badania ankietowego, co łącznie pozwoliło na wyciągnięcie konstruktywnych wniosków odnośnie zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji.

4. Raport z badania ankietowego

Badanie opinii publicznej w gminie Czempień przeprowadzono na przełomie maja i czerwca 2017 roku. Ankietyzacją objęto pełnoletnich mieszkańców gminy Czempień. Celem przeprowadzonego badania było poznanie opinii mieszkańców na temat przyczyn występowania problemów zidentyfikowanych na etapie analizy wskaźnikowej. Kwestionariusz ankiety dystrybuowany był przede wszystkim drogą internetową w celu dotarcia do jak największej liczby respondentów. Ankieta w formie formularza internetowego zamieszczona została zarówno na stronie internetowej gminy, jak i na portalu społecznościowym. Poza wersją elektroniczną zapewniono także możliwość wypełnienia ankiety w formie tradycyjnej poprzez udostępnienie wydrukowanego formularza w Urzędzie Gminy oraz poprzez pracę ankietowników podczas Dni Czempinia. Łącznie w badaniu udział wzięło 103 respondentów, wśród których dominowały osoby w wieku od 31 do 45 lat. W strukturze płci respondentów zdecydowanie dominowały kobiety, które stanowiły niemal 60% wszystkich badanych. Należy odnotować, iż we wszystkich pytaniach odnoszących się do przyczyn występowania negatywnych zjawisk respondenci mogli zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi.

5. Charakterystyka profilu respondenta

W badaniu udział wzięło 103 respondentów, w tym 60 kobiet (58,3%) i 43 mężczyźni (41,7%). Połowa ankietowanych to osoby będące w wieku pomiędzy 31 a 45 rokiem życia. Drugą co do wielkości grupę wiekową stanowią osoby w wieku od 46 do 60 lat. W badaniu udział wzięło zaledwie 6 osób w wieku powyżej 60 lat. Spośród wszystkich osób ankietowanych najwyższy odsetek, bo aż 35% stanowią osoby legitymujące się wykształceniem wyższym. Aktywne były również osoby z wykształceniem zawodowym, które stanowiły 20% wszystkich ankietowanych. Najmniej liczną grupą osób biorących udział w badaniu były osoby z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej, które stanowiły 12,6% ankietowanych. Połowa osób biorących udział w badaniu była mieszkańcami obszaru rewitalizacji. 33% wszystkich badanych stanowili mieszkańcy obszaru wiejskiego gminy Czempień a zaledwie 16,5% stanowili mieszkańcy pozostałych osiedli w Czempiniu.

6. Konsultacja opracowanego Programu:

Po opracowaniu projektu programu w dniach od 7-14 lipca 2017 r. zostały przeprowadzone konsultacje, podczas których mieszkańcy mogli zgłaszać uwagi dotyczące treści dokumentu poprzez wypełnienie formularza i przesłanie go na adres Urzędu Gminy lub złożenie w urnie znajdującej się holu Urzędu Gminy. Mieszkańcy mogli również wypełniony formularz przesłać na adres e-mail konsultacje@ug.czempin.pl. Zgłoszone uwagi były nieliczne. Wszystkie uwagi zostały przeanalizowane i uwzględnione w zakresie jaki był zasadny oraz wynikał z przeprowadzonej analizy. Część ze zgłoszonych uwag dotyczyła lokalizacji projektów poza wyznaczonym obszarem rewitalizacji i z tego względu nie mogły te uwag zostać uwzględnione podobnie jak uwagi dotyczące zmiany lokalizacji poszczególnych projektów infrastrukturalnych. Część uwag natomiast skutkowała doprecyzowaniem zapisów zawartych w dokumencie.

Wdrażanie i okresowa ocena

Istotnym elementem wdrażania działań rewitalizacyjnych będzie partycypacja społeczna interesariuszy rewitalizacji i włączenie szerokiego grona partnerów tj. mieszkańców, podmiotów prowadzących działalność gospodarczą lub społeczną (w tym organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych), jednostki samorządu terytorialnego, z terenu objętego rewitalizacją. Istotne będzie wykorzystanie współdecydowania w/w podmiotów w trakcie wdrażania LPR. Planuje się bieżące informowanie o postępach we wdrażaniu programu m.in. za pomocą strony internetowej i mediów społecznościowych. Partycypacja w trakcie procesu wdrażania i monitorowania polegać ma na rozwijaniu współpracy między partnerami, zgłaszaniu propozycji nowych przedsięwzięć oraz wnoszeniu uwag podczas realizacji projektów.

Rozdział X - System wdrażania programu rewitalizacji.

System wdrażania zapisów Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Czempinia na lata 2016 – 2020 jest niezbędnym elementem jego realizacji. Pierwszym jego etapem będzie przyjęcie LPR uchwałą Rady Gminy. Ewentualność nowelizacji dokumentu również wiązać się będzie z przyjęciem odpowiedniej uchwały. Kolejne etapy wdrażania programu rewitalizacji obejmować będą następujące działania:

- opracowanie ramowego planu działania Zespołu ds. Wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- opracowanie dokumentacji technicznej dla projektów wpisanych w LPR,

- opracowanie wniosków aplikacyjnych wraz z niezbędnymi załącznikami,
- realizacja zadań wpisanych w Program zgodnie z harmonogramem,
- monitoring i ewaluacja Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- uzupełnianie i rozszerzanie Programu o nowe zadania zgłaszane przez przedstawicieli gminy, instytucje, organizacje i przedsiębiorstwa działające na obszarze rewitalizowanym,
- promocja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Czempinia.

Zarządzającym Programem będzie Burmistrz Gminy przy pomocy Zespołu ds. Wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji. Wyłoniony ze struktur Urzędu zespół zostanie powołany stosownym Zarządzeniem Burmistrza. Z członków Zespołu wybrany zostanie Pełnomocnik ds. Lokalnego Programu Rewitalizacji, który będzie przewodniczył jego pracom. Zespół nadzorować będzie skuteczność i jakość realizacji LPR w oparciu o opracowany przez niego ramowy plan działania. Do zadań zespołu należeć będzie w szczególności:

- opracowanie harmonogramu prac Zespołu,
- podejmowanie kluczowych decyzji w zakresie realizacji Programu,
- nadzór nad realizacją poszczególnych zadań przewidzianych do realizacji w ramach LPR,
- przedkładanie Radzie Gminy propozycji zmian w treści LPR,
- składanie wniosków aplikacyjnych i pozyskiwanie środków zewnętrznych oraz zapewnienie środków w budżecie gminy,
- współpraca z interesariuszami i realizacja form ich włączania w proces rewitalizacji,
- wskazywanie pracowników organizacyjnych Urzędu Gminy do współpracy z Zespołem przy realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- ewaluacja Programu,
- monitorowanie zmian zachodzących na obszarze rewitalizowanym,
- promowanie działań rewitalizacyjnych.

Wdrażanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Czempinia na lata 2016 – 2023 wymaga zaangażowania lokalnych partnerów z sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego. Za zapewnienie partycypacji społecznej w zakresie przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie Zespół ds. Wdrażania LPR. Pozwoli to społeczności lokalnej na aktywny udział w kształtowaniu przestrzeni wokół siebie, a także działanie na rzecz własnych interesów. Ponadto społeczność lokalna jest w stanie wskazać istotne problemy i potrzeby występujące na obszarze rewitalizowanym, które niemożliwe były do wychwycenia podczas przeprowadzonej analizy. W dialogu powinno uczestniczyć jak najwięcej podmiotów zainteresowanych udziałem w Programie co pozytywnie wpłynie na budowanie tożsamości

lokalnej z kierunkami i działaniami prowadzonymi przez Zespół koordynujący proces rewitalizacji.

Możliwość realizacji zamierzonych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji przedsięwzięć w znacznej części uzależniona jest od pozyskania środków z różnych puli programów pomocowych i własnych. Przewiduje się dofinansowanie zadań rewitalizacyjnych z różnych źródeł – funduszy strukturalnych UE 2014 – 2020, PPP, budżetu gminy, regionu, pożyczek i kredytów, obligacji, a także własnych lokalnych partnerów, których projekty zostały ujęte w Programie.

W ramach promocji Lokalnego Programu Rewitalizacji wykorzystywane będą następujące sposoby przekazywania informacji o LPR, ujętych w nim projektach oraz wkładzie Unii Europejskiej w realizowane przedsięwzięcia:

- strona internetowa Urzędu Gminy Czempin,
- portal społecznościowy Gminy,
- plakaty w Urzędzie Gminy,
- tablica ogłoszeń w Urzędzie Gminy,
- poczta elektroniczna,
- kontakty z lokalną prasą i telewizją,
- spotkania, warsztaty, konsultacje projektów z potencjalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi,
- bezpośrednia komunikacja z mieszkańcami obszaru rewitalizacji,
- działania edukacyjne w szkołach wzmacniające tożsamość lokalną i wprowadzające tematykę rewitalizacyjną.

Rozdział XI - System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Czempinia na lata 2016 – 2023 będzie podlegał ciągłemu procesowi monitorowania. Będzie on polegał na systematycznym pozyskiwaniu i analizowaniu danych dotyczących poszczególnych wskaźników społeczno – ekonomicznych na terenach zdegradowanych. Analiza danych ilościowych i jakościowych umożliwi wczesne wykrywanie niezgodności, a także prewencję możliwych do przewidzenia niezgodności. Ocenie poddany zostanie również stan zaawansowania programu i jego zgodności z postawionymi celami.

Wyróżnić należy dwie formy monitoringu, które znajdą zastosowanie w ocenie realizacji założeń LPR:

- Monitoring rzeczowy polegający na bieżącej kontroli przeprowadzanych w danym czasie zadań, pozyskiwaniu informacji nt. postępów w ich realizacji, zapewnieniu zgodności z założeniami LPR,
- Monitoring finansowy umożliwiający kontrolę finansowych aspektów inwestycji oraz zapewniający trwałość osiągniętych rezultatów. Dodatkowym efektem monitoringu finansowego będzie pomoc interesariuszom w uzyskaniu informacji nt. możliwych źródeł finansowania zewnętrznego inwestycji.

Monitorowanie powinno charakteryzować się następującymi zasadami:

- opiera się na wiarygodnej informacji, tj. na niepodważalnych danych,
- opiera się na aktualnej informacji, tzn. zbieranej, przekazywanej i ocenianej w sposób ciągły, umożliwiającą wprowadzenie działań korygujących,
- pozwala dokonać obiektywnej oceny,
- skupia się na strategicznych punktach, w których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia największych odchyleń,
- musi być zgodne z realiami projektu,
- musi być odpowiednio skoordynowane z tokiem prac rewitalizacyjnych tak, aby nie przeszkadzało w realizacji podejmowanych działań,
- musi być elastyczny, aby mógł szybko reagować na zachodzące zmiany,
- w przypadku wykrycia uchybień powinien wskazywać, jakie należy podjąć działania korygujące.

Oceny aktualności i stopnia realizacji Programu dokonuje Burmistrz Gminy. Dodatkowo w procesie monitorowania uczestniczyć będzie Zespół ds. Wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji. Jego główną rolą będzie ocena przebiegu i skuteczności realizowanych zadań rewitalizacyjnych, ewentualne interweniowanie w przypadku zauważonych opóźnień oraz aktualizacja dokumentu. Monitorowanie pokazuje osobom realizującym program rewitalizacji rzetelne informacje o stanie zaawansowania prac, postępach, uchybieniach w realizacji zadań, zmianie ich zakresu czy też o zaniechaniu realizacji zadania wraz z przyczynami i uzasadnieniem takiego stanu rzeczy. Proces monitoringu przebiegać powinien w następujący sposób:

- monitorowanie w całym okresie realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji, czy wskazane cele są osiągnięte poprzez realizację poszczególnych projektów objętych Programem oraz, czy cele realizowane w ramach programu są nadal aktualne i zgodne ze stanem faktycznym,

- kontrolowanie etapów systemu wdrażania LPR,
- adekwatny dobór wskaźników produktu i rezultatu dla poszczególnych projektów przygotowywanych przez jednostki odpowiedzialne za realizację projektów na realizację zadań objętych Programem. Wskaźniki powinny być kompatybilne z wytycznymi funduszy strukturalnych, jeżeli będą współfinansowały dany projekt. Muszą być również zgodne z wybranymi wskaźnikami niniejszego opracowania, które będą podstawą pomiaru efektywności całego Programu,
- zaprojektowanie formy z realizacji poszczególnych projektów, które będą składane w standardowej formie przez beneficjentów końcowych.

Monitorowanie osiąganych wskaźników będzie się odbywało na podstawie danych, udostępnionych przez: Referaty merytoryczne Urzędu Gminy w Czempiniu, jednostki organizacyjne i pomocnicze Gminy (w tym Ośrodek Pomocy Społecznej), Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie, Komisariat Policji w Kościanie oraz innych interesariuszy, którzy byli zaangażowani w realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Proponowane wskaźniki monitorowania realizacji LPR:

Tabela 19 Wskaźniki monitorowania realizacji Programu rewitalizacji

Cel	Wskaźniki monitorowania	Jednostka miary	Wartość docelowa	Rok osiągnięcia
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i aktywizacja społeczna mieszkańców	Liczba zorganizowanych wydarzeń aktywizujących lokalną społeczność	szt.		2023
Rozwój przedsiębiorczości i działanie na rzecz ograniczenia bezrobocia	Liczba modernizowanych/rozbudowanych/przebudowanych obiektów przeznaczonych na działalność gospodarczą	szt.	5	2023
Przestrzeń publiczna	Powierzchnia zagospodarowanych/zmodernizowanych przestrzeni publicznych	ha	11	2023

przyjazna mieszkańcom i środowisku				
--	--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne

Partycypacyjny charakter systemu monitorowania zapewni zaangażowanie w jego proces lokalnej społeczności. Dodatkowo, dla bezpośredniego włączenia lokalnej społeczności w proces monitoringu, zaleca się organizację spotkań z mieszkańcami, na których możliwe będzie przeprowadzenie rozmów na temat prowadzonych przedsięwzięć.

System monitorowania odgrywa bardzo ważną rolę w ocenie projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Narzędziami, ułatwiającymi informowanie o zaawansowaniu prac w zakresie przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach WRPO 2014 – 2020, są system LSI2014+ oraz Centralny System Informatyczny SL2014, w których zarówno na etapie składania wniosku aplikacyjnego, jak i na etapie realizacji projektów dofinansowanych ze środków UE, obowiązkowe jest wybranie/wprowadzenie wartości „projekt rewitalizacyjny”. Ułatwia to identyfikację projektu oraz późniejszy proces monitorowania i raportowania informacji.

Biorąc pod uwagę czas obowiązywania dokumentu, może wystąpić konieczność aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Czempinia na lata 2016 – 2023. W przypadku pojawienia się nowych problemów w Gminie, zmiany sytuacji społeczno – gospodarczej czy potrzeby utworzenia nowych projektów, nastąpi aktualizacja LPR. Wszelkie zmiany w dokumencie zostaną wprowadzone stosowną uchwałą Rady Miejskiej.

Rozdział XII - Ocena oddziaływania na środowisko.

Obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko programów rewitalizacji wynika z art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r.

o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.).

Burmistrz Gminy w Czempiniu w dniu 24.05.2017 r. skierował pismo do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu dotyczące uzgodnienia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oraz określenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

W dniu 23 czerwca 2017 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem znak: WOO-III.410.442.2017.JM.1 1 poinformował Burmistrza Gminy Czempień, że projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Czempinia nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Burmistrz Gminy w Czempiniu w dniu 13.06.2017 r. zwrócił się do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Poznania na lata 2016 – 2023”. W odpowiedzi na pismo z dnia 04.07.2017 r. - Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny znak: DN-NS.9012.1040.2017 poinformował Burmistrza Gminy Czempień, że mając na uwadze fakt, iż realizacja założeń projektów przedmiotowego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko oraz negatywnego oddziaływania na życie i zdrowie ludzi w związku z powyższym postanowił odstąpić od procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Reasumując ww. instytucje po zapoznaniu się z treścią przesłanych materiałów uznały, iż dla Programu Rewitalizacji Miasta Czempinia na lata 2016-2023 nie ma potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

SPIS TABEL

Tabela 1. Struktura gruntów Gminy Czempień	str. 11
Tabela 2. Liczba i wielkość gospodarstw rolnych	str. 12
Tabela 3. Liczba ludności Gminy Czempień z podziałem na miasto i wieś w latach 2014-2016	str. 26
Tabela 4. Wykaz lokali mieszkalnych i socjalnych	str. 43
Tabela 5. Liczba wpisów według sekcji działalności gospodarczej	str. 44
Tabela 6. Podstawowe dane Gminy	str. 56
Tabela 7. Zestawienie powodów korzystania z pomocy społecznej w latach 2014 – 2016	str. 62
Tabela 8. Zestawienie świadczeń za lata 2014 – 2016	str. 63
Tabela 9. Odsetek osób obecnych na zebraniach wiejskich/osiedlowych.	str. 78
Tabela 10. Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych.	str. 91
Tabela 11. Natężenie negatywnych zjawisk społecznych w poszczególnych jednostkach analitycznych.	str. 97

Tabela 12. Analiza przyczyn zdiagnozowanych problemów – młodzież szkolna.	str.100
Tabela 13. Analiza przyczyn zdiagnozowanych problemów – seniorzy i osoby reprezentujące środowisko osób niepełnosprawnych.	str.101
Tabela 14. Analiza przyczyn zdiagnozowanych problemów – przedstawiciele Centrum Kultury, policji, przedsiębiorców oraz jednostek organizacyjnych gminy.	str.107
Tabela 15. Analiza przyczyn zdiagnozowanych problemów – przedstawiciele organizacji pozarządowych.	str.112
Tabela 16. Główne przyczyny negatywnych zjawisk zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji.	str.115
Tabela 17 Propozycje projektów zintegrowanych	str.167
Tabela 18 Indykatywne ramy finansowe realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	str.174
Tabela 19 Wskaźniki monitorowania realizacji Programu rewitalizacji	str.189

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Województwo Wielkopolskie	str. 7
Ryc. 2. Mapa pogładowa - Powiat kościański	str. 7
Ryc. 3. Lokalizacja Gminy Czempień	str. 8
Ryc. 4. Podział miasta na osiedla	str. 10
Ryc. 5. Historyczny układ urbanistyczny miasta	str. 15
Ryc. 6. Mapa – Obszar Parku	str. 37
Ryc. 7. udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w poszczególnych jednostkach analitycznych.	str. 59
Ryc. 8 udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w poszczególnych jednostkach analitycznych.	str. 60
Ryc. 9 liczba osób pobierających zasiłki pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych	str. 64
Ryc. 10 liczba osób pobierających zasiłki stałe w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych	str. 66
Ryc. 11 liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym w poszczególnych jednostkach analitycznych	str. 70
Ryc. 12 udział osób bezrobotnych w wieku 18-25 lat w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w poszczególnych jednostkach analitycznych.	str. 71

Ryc. 13 liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych.	str. 74
Ryc. 14 udział osób uczestniczących w głosowaniu do Budżetu Obywatelskiego wśród osób upoważnionych do głosowania w poszczególnych jednostkach analitycznych.	str. 76
Ryc. 15 udział osób uczestniczących w zebraniach osiedlowych lub wiejskich wśród osób upoważnionych w poszczególnych jednostkach analitycznych.	str. 80
Ryc. 16 liczba wykroczeń – spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych.	str. 81
Ryc. 17 liczba wykroczeń – zakłócanie ładu i porządku – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych.	str. 83
Ryc. 18 Sumaryczny Wskaźnik Degradacji w sferze społecznej.	str. 85
Ryc. 19 liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych.	str. 88
Ryc. 20 udział budynków zawierających wyroby azbestowe w ogólnej liczbie budynków w poszczególnych jednostkach analitycznych.	str. 90
Ryc. 21 udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych w poszczególnych jednostkach analitycznych.	str. 93
Ryc. 22 powierzchnia użytkowa gminnych lokali mieszkalnych w przeliczeniu na 1 osobę w nich zameldowaną w poszczególnych jednostkach analitycznych.	str. 95
Ryc. 23 Granice obszaru zdegradowanego	str. 96
Ryc. 24 Obszar rewitalizacji	str. 99

SPIS ZDJĘĆ

Zdjęcie 1. Zabytkowe śródmieście Czempinia	str. 19
Zdjęcie 2. Kościół parafialny p.w. św. Michała Archanioła	str. 19
Zdjęcie 3. Pałac	str. 20
Zdjęcie 4. Kościół p.w. św. Apostołów Szymona i Judy	str. 20
Zdjęcie 5. Pałac w Borowie	str. 21
Zdjęcie 6. Ruiny dworu w Piotrkowicach	str. 22
Zdjęcie 7. Kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Panny Marii	str. 22
Zdjęcie 8. Pałac w Jarogniewicach	str. 24
Zdjęcie 9. Kościół parafialny pw. św. Katarzyny	str. 25

Zdjęcie 10. Budynek biblioteki	str. 29
Zdjęcie 11. Budynek Centrum Kultury	str. 29
Zdjęcie 12. Hala sportowa „Herkules”	str. 30
Zdjęcie 13. „Moje boisko Orlik 2012”	str. 31
Zdjęcie 14. Krąg Herkulesa	str. 31
Zdjęcie 15. Stadion „HELIOS”	str. 32
Zdjęcie 16. Boisko piłkarskie „AS” Czempin.	str. 32
Zdjęcie 17. Hala sportowa	str. 33
Zdjęcie 18. Trybuny na stadionie w Głuchowie	str. 33
Zdjęcie 19. Stadion miejski w Czempiniu	str.104
Zdjęcie 20 Zdewastowane budynki	str.104
Zdjęcie 21 Zdewastowane budynki	str.105
Zdjęcie 22 Okolice rynku oraz PKP	str.106
Zdjęcie 23 Problem alkoholizmu	str.106
Zdjęcie 24 Nieczynne lokale	str.109
Zdjęcie 25 Zdewastowane podwórka	str.110
Zdjęcie 26 Zniszczone tereny zielone	str.111
Zdjęcie 27 Zdewastowany plac zabaw	str.111
Zdjęcie 28 „Kino Zorza”	str.112

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Struktura gruntów Gminy Czempin w ujęciu procentowym	str. 11
Wykres 2. Odsetek kobiet – Gmina Czempin w latach 2010 - 2016	str. 27
Wykres 3. Odsetek mężczyzn – Gmina Czempin w latach 2010 - 2016	str. 27
Wykres 4. Przyczyny zmian struktury demograficznej	str.117
Wykres 5. Przyczyny ubóstwa mieszkańców	str.118
Wykres 6. Przyczyny małego zaangażowania w życie społeczne mieszkańców	str.119
Wykres 7. Przyczyny bezrobocia	str.120
Wykres 8. Przyczyny popełnianych wykroczeń	str.121
Wykres 9. Przyczyny małej liczby mieszkańców deklarujących selektywną zbiórkę odpadów.	str.122
Wykres 10. Największe atuty Czempinia według ankietowanych mieszkańców	str.123
Wykres 11. Potencjał rozwojowy obszaru rewitalizacji według ankietowanych mieszkańców	str.124

Wykres 12. Grupy społeczne wymagające wsparcia	str.125
Wykres 13. Spodziewane korzyści wynikające z procesu rewitalizacji	str.126
Wykres 14. Komplementarność i wzajemne korelacje występujące pomiędzy projektami i przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi (projekty inwestycyjne, projekty społeczne)	str.171